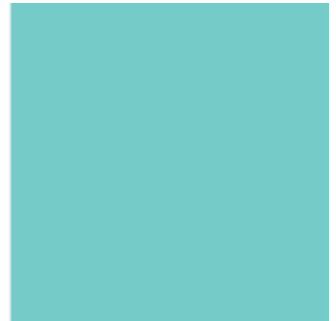

Saint Paul
PUBLIC SCHOOLS

၂၀၂၆-၂၀၂၇ တစ်ခွဲတစ်ယာ်ဒီးမူဒါအလံာ်ဟံးဃာ်

လာပုၤကွီဖိ၊ မိၢ်ပာ်, ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်

ကူညီသ့ပာ်ဆုတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျိၣ်: Halla Henderson • Uriah Ward • Erica Valliant • Yusef Carrillo •
Chauntyll Allen • Carlo Franco • Brandon Lowe

ကိၣ်ပုၤမၤဆုတၢ်ခိၣ်ကျိၣ်: Dr. Stacie Stanley

တၢ်ကတိၤဆၢန့ၣ်

လံာ်ဟံးဃာ်တဘျီအံၤမ့ၢ်လၢကနဲၣ်ပုၤကိၣ်အတၢ်ဟံးသးကျဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. စ့ၣ်ဖီလံာ်ပဒိၣ်ကိၣ်တဖၣ် (SPPS) ကူၣ်သ့ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ် ဒီး ဟံးန့ၣ် စူးကါ ဒီးမၤဘၣ်လီၤဖီလံာ်စံာ်တဖၣ် လၢကနဲၣ်ကျဲၤပုၤကိၣ်ဒီးမဲး ကိၣ်ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤအကဟံးဂ့ၢ်ဝီလၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟံးသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိၣ်ပုၤဆၢတၢ်ခိၣ်ကျါၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်မၤအကျါၣ်အကွၢ်လၢ ကဟံးဖျါထီၣ်ဖီလံာ်စံာ်တဖၣ်ဒီးသးကဘၣ်တၢ်ဒုးလိာ်ထီၣ်ဖးထီၣ်အီၤလၢ SPPS အပူၤ ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိၣ်ခိၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပုၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ် ဆၢန့ၣ်အါထီၣ် တၢ်နဲၣ်ကျဲၤလၢအလီၢ်အိၣ်လၢအပုၤကိၣ်ဖီ, ပုၤမၤတၢ်ဖီ, ဒီးလၢပုၤတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. ကိၣ်သရဲၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖီအဂၤတဖၣ် ကမၤသကိးတၢ်ဒီး ပုၤကိၣ်ဖီလၢကဟံးလီၤဒီး လူၤဟံး မၤထွဲတၢ်မ့ၢ်လၢတဖၣ်လၢ မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကမၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်မၤလိၤဒီးတဖျါၣ်စ့ၣ်စ့ၣ်အပူၤဒ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤမၤတၢ်ဖီတဖၣ် တၢ်မ့ၢ်လၢ လၢအဝဲသ့ၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးသးအကြးအဘၣ်လၢအပတီၢ်ထီၣ်ဒီး လူၤဟံးမၤထွဲသဲးစး, ကူၣ်သ့ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ဒီး Human Resources အတၢ်ဘျီဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီခဲလၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်နဲၣ်ကျဲၤဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်ထွဲပုၤကိၣ်အတၢ်ဟံးသးဒီး တၢ်ဖီဃးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် လၢလံာ်ဟံးဃာ်တဘျီအံၤအပူၤန့ၣ်ကမၤလၢပုၤ ကူၣ်သ့ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါၣ်အဖီလံာ်စံာ် ဒ်ဘၣ်တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်လၢ SPPS ကူၣ်သ့ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါၣ်အဖီလံာ်စံာ် 506.00, 506.02 ဒီး 506.03., ဒီးလၢ Minn. Stat. § 121A.55(a) န့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဟံးဃာ်အံၤကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤလၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဒ်လၢလံာ်တဖၣ်—

1. တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢကိၣ်အတၢ်ပၤအပူၤ, လၢသိလ့ၣ်ဝံစီၣ်တီဆၢလၢ ကိၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ဟီၣ်ကဝီၤဟ့ၣ်လီၤဝဲအပူၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤလၢပုၤကိၣ်ဖီအိၣ်ခိးသိလ့ၣ်အလီၢ်တဖၣ်.
2. ဖဲကိၣ်အပုၤမၤသကိးတၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအိၣ်သးကတီၢ် မ့တမ့ၢ် ဖဲကိၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, မူး မ့တမ့ၢ် အတၢ်ဟးလီၢ်ကွဲတဖၣ်ကတီၢ်.
3. တၢ်စူးကါကိၣ်အိၣ်ဖျါၣ်ထီၣ်, ထးနီၣ်လိာ်ကွဲၣ် အိၣ်လဲးထြီၣ်န့ၣ်, ပုၤယဲၤ, တၢ်အိၣ်ဖျါၣ်ကူၣ်လီၢ်အိၣ်သကိး, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆၢလံာ်ပရၢအဲဒရဲၣ်စံးစရီတဖၣ်.
4. တၢ်စူးကါထးနီၣ်လိာ်ကွဲၣ် အိၣ်လဲးထြီၣ်န့ၣ်တဖၣ်လၢကိၣ်ချါ ဒီးအမၤတံာ်တဘျီကိၣ်ဖီအတၢ်မၤလိမၤဒီး မ့တမ့ၢ် ကိၣ်အိၣ်ဃၢၤဝဲတရံးတဖၣ်.
5. လံာ်ဟံးဃာ်အဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်စူးကါစ့ၣ်ကီၢ်အီၤလၢ တၢ်ဟံးကဲထီၣ်သးတဖၣ်လၢအပၣ်ဃုာ် စ့ၣ်ဖီလံာ်ပဒိၣ်ကိၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤဆဲးကျိး တၢ်တဖၣ် လၢတဘၣ်တၢ်ဟံးဂၢၢ်ဟံးကျါၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢဘၣ်ထွဲလီၢ်သးဒီး စ့ၣ်ဖီလံာ်ပဒိၣ်ကိၣ် မ့တမ့ၢ် ကိၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဖျါဖျါဖျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆၢတၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အမ့ၢ်အတီၤလၢဒီးန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဖီခိၣ် (အဒိ, တၢ်ကတိၤလီၤန့ၣ်ဘၣ်ဖၣ်လဲဒီးတၢ်မၤမံာ်ဆုးတၢ်)

န့ၣ်တၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ထွဲတၢ်လၢနဖးဘၣ်ဖဲအံၤမ့ၢ်အိၣ်တမံၤလၢလံာ်န့ၣ်, ဝံသးစူးဆဲးကျိးန့ၣ်အကိၣ်သရဲၣ် မ့တမ့ၢ် ကိၣ်ခိၣ်တက့ၢ်. ဒ်သးကကွၢ်ကဒါက့ၢ်လံာ်ဟံးဃာ်အံၤ ဒီတဘျီလၢအံၤထၢၣ်န့ၣ်ဖီခိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, လဲၤကွၢ်ဖဲ spps.org/rights_and_responsibilities န့ၣ်တက့ၢ်.

လၢနကဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်နဲၣ်ကျဲၤတဖၣ် လၢဘးစံးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်, ကွၢ်လံာ်ကဘျိးပၤ ၃၀ န့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤလၢလိာ်ဘၣ်တၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤတၢ်မၤဘၣ်လီၢ်တၢ်တဖၣ် ကဃုမၤန့ၣ်ဘၣ်လံာ်ဟံးဃာ်အံၤလၢ ကွၢ်ဂီၤကျိၤကျဲၤအဂၤသ့, ဒ်အမ့ၢ် လံာ်လၢအဘၣ်တၢ်စဲကျိး (ဖြ့ၣ်)ထုးထီၣ် အီၤလၢ လံာ်မံာ်ဖျါၣ်ဒိၣ်ထီၣ်, မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒိၣ်အိၣ်တၢ်ဖီဃာ်တၢ်ကလုာ် ဒီးတၢ်အဂုၤဂၤသ့ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. ဆဲးကျိး Office of Communications ဖဲ 651-767-8110 န့ၣ်တက့ၢ်. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါ ကိၣ်ကီၢ်ရဲၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ကျိၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲအတၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်, ဝံသးစူးန့ၣ်လီၤကွၢ် [Language Access Plan page](#) ပုၤယဲၤဖဲ စ့ၣ်ဖီလံာ်ပဒိၣ်ကိၣ်အပုၤယဲၤဖီခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ်

တၢ်ကတိၤဆၢန့ၣ်	1
တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ်	2
မူဒါလၢတၢ်နီၤလီၤသကိးတဖၣ်	4
ကိၣ်လၢၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအဂ့ၢ်တဖၣ်	5
ပှၤကိၣ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးမူဒါတဖၣ်	7
ပှၤကိၣ်ဖိတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအတီၤပတီၢ်	14
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအပတီၢ်	16
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး တၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီး တၢ်ပၤဆၢဟံးန့ၣ်ဂီၢ်ဝီၤအ ပတီၢ်တဖၣ်	19
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	19
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	20
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	21
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	22
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	23
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	24
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	25
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	26
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လၢၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	27
တၢ်သိၣ်တၢ်သီအကျိၤအကျဲၤ	28
တၢ်သိၣ်သီတၢ်အကျိၤကျဲၤတဖၣ်- ပှၤကိၣ်ဖိလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကံၢ်တဖၣ်	31
တၢ်န့ၣ်ကျဲၤတဖၣ်လၢဘၢးစံတၢ်ဘၢအဂီၢ်ဖဲ စ့ၣ်ဖိလံပဒိၣ်ကိၣ်တဖၣ်အပူၤ	33
တၢ်န့ၣ်ကျဲၤတဖၣ်ဘၣ်ဃး iPads ဒီးတၢ်ပီးတၢ်လီၤတဖၣ်လၢအလီၤမၤကွၢ်/ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်အီၤ/ဟးကွၢ်ဟးဂီၤတဖၣ်အဂီၢ်	35
ဝီၢ်ဩၣ် တၢ်ကတိၤအခိပညီတဖၣ်	37
တၢ်ပိၢ်ထွဲ I - ကူၣ်သ့ပၤဆၢတၢ်ကမံးတၢ်ခိၣ်ကျိၤဖိလံစံၣ်တဖၣ်	50
တၢ်ပိၢ်ထွဲ III - တၢ်မၤကျိၤကွၢ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမံးဘၣ်ဃး တၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤတၢ်အဂီၢ် (စ့ၣ်ဖိလံပဒိၣ်ကိၣ် တၢ်မၤကျိၤကွၢ် ၅၀၆.၀၀.၀၀)	62
တၢ်မၤစၢၤဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ	64
ကိၣ်စဲၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်သမံသမိး - မိၢ်ပၢ်/ပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်အတၢ်ဆၢတၢ်လၢတန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်	64

ဆူ စွပ်ဖိလ်ပဒိန်ကို ဟံဉ်ဖိဃီဖိတဖဉ်,

လာကူဉ်သုပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိဉ်ကျါအခါဉ်စး, စံးဘျုးသုလာသုဃုထၢ စွပ်ဖိလ်ပဒိန်ကို(SPPS) န့ဉ်လီၤ. ပအိဉ်ဒီးတၢ်သးခုဒိဉ်မး လၢပတူဉ်လိာ်မုာ်က့ၤကိဖိတဖဉ်လၢကိနီဉ် ၂၀၂၆-၂၀၂၇ နီဉ်အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. ပဝဲကိးဂၤဒီး ပအိဉ်ဒီးတၢ်ဟံးသးနီဉ်နီဉ် လၢပကဆီလီၤဟံးလီၤ တၢ်ဖိးလိမၤဒီးလိာ်ကျဲလၢအပွဲၤဒီးတၢ်ပူၤဖျဲးလၢတၢ်ဘဉ်ယိဉ်လၢအိဉ်ဒီးတၢ်တူဉ်လိာ်မုာ်ခိဉ်ဆၢအဂ့ၤဒိဉ်ကတၢၢ်လၢသုဖိအဂီၢ်လီၤ. ပစံးဘျုးသုဒိဉ်မးလၢသုအိဉ်ဒီးတၢ်န့ဉ်ပုၤ ဒီးပကကုာ်ကျဲးစးမၤတၢ်ဒိသိးပကဒီးန့ဉ်ဒီးပၤဃာ်သုတၢ်န့ဉ်ပုၤတဖဉ်ကိးနီဉ်ဒီးန့ဉ်လီၤ.

ပဒီးန့ဉ်ဘဉ်တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်လၢဟံဉ်ဖိဃီဖိဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ်အအိဉ်ဘဉ်ဃးတၢ်လိဉ်လၢ ပုၤကသုဉ်ညါဒိဉ်ထီဉ်လံာ်ဟံးဃာ်အဝဲအံၤ, မၤဂ့ၤဒိဉ်ထီဉ်တၢ်ဆဲးကျါဆဲးကျိးဘဉ်ဃးဒီး သကဲးပဝးတၢ်မုာ်လၢကွၢ်စိတဖဉ်, ဒီးတၢ်ဟံးဖိဉ်ထီဉ်တၢ်လုာ်သ့ဉ်ပတၢ်တၢ်သိဉ်တၢ်သီ လၢပကိတဖဉ်အပူၤလၢအတအိဉ်ဒီးတၢ်ဖုဉ်ထံဉ်ဖုဉ်ထီလိာ်သးဘဉ်န့ဉ်လီၤ. ပဟံးလီၤသးကျါမုစုလၢပကဆဲးဟ့ဉ်လီၤတၢ်သိဉ်လိဒီး တၢ်ထံဉ်လိာ်တဲသကိးတၢ်ဒီးကိခိဉ်တဖဉ်, ကိပုၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ်, ကိဖိဒီးဟံဉ်ဖိဃီဖိတဖဉ်လၢအကမၤဂ့ၤဒိဉ်ထီဉ်တၢ်ဟံးသ့ဉ်ပတၢ်သး အတၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအဂ့ၤဒီးသ့ဉ်ထီဉ် တၢ်ဘဉ်ဃးဒီးကိတဝါကိးခါဒီးန့ဉ်လီၤ.

ဝံသးစူၤ ကတိၤသကိးတၢ်ဒီးသုဖိတဖဉ်ဘဉ်ဃး လိာ်အကါဒိဉ်တဘျီအံၤအဂ့ၤန့ဉ်တက့ၢ်. ကိဖိတဖဉ်အိဉ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖဉ် ဖဲအဝဲသ့ဉ်အိဉ်လၢကိအဆၢကတိၢ် ဒီးတဲသကိးစ့ၢ်ကိးတၢ်ဟံးန့ဉ်မူဒါတဖဉ်လၢအဖိးမံလိာ်သးဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖဉ်န့ဉ်တက့ၢ်. တၢ်ဂ့ၢ်ခါလၢာ်အံၤ ဘဉ်တၢ်ကွဲးဖိဉ်ဖုဉ်အိၤဖဲလိာ်န့ဉ်ကျဲတဘျီအံၤအပူၤန့ဉ်လီၤ. လၢန့ဉ်အမၢ်ညါ, လိာ်အဝဲအံၤအိဉ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိလၢအဘဉ်ဃး ဒီးကိကိာ်ရဲၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢအဒုးအိဉ်ထီဉ်ကိလုာ်လၢဆဲးလၢလၢအဂ့ၤ ဒီးဟ့ဉ်ကိဖိတဖဉ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢအကသုဟံးန့ဉ်မူဒါဒီး လူၤဟံးမၤထွဲတၢ်ဘျီလၢအဘဉ်ဃးဒီးတၢ်သကဲးပဝးလၢတကြါဝဲဘဉ်ဝဲတဖဉ်အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.

တၢ်ဘျုးလၢနဆီဉ်ထွဲမၤစၢၤပကိတဖဉ်ဖဲ ပမၤသကိးတၢ်တပူၤဃီ ဒီးဆီလီၤဟံးလီၤကိတၢ်ဖိးလိမၤဒီးခိဉ်ဃၢၤလၢအပွဲၤဒီးတၢ်တူဉ် လိာ်မုာ်ဒီးမုာ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လိာ်တဖဉ်လၢ ပုၤကထံဉ်, ဆီဉ်ထွဲမၤစၢၤ ဒီးဟံးလုာ်ဟံးပုၤပုၤကိဖိကိးဂၤဒီးန့ဉ်လီၤ.

ယဆၢဂ့ၤဆၢဝါသုဒီးသုဟံဉ်ဖိဃီဖိကိးဂၤဒီးလၢ သုကအိဉ်ဒီးနီဉ်အဂ့ၤကတၢၢ်တနီဉ်ဖဲစွပ်ဖိလ်ပဒိန်ကိုအပူၤန့ဉ်လီၤ.

ပွဲၤဒီးစုလီၤဃုာ်တၢ်မၤသကိးတၢ်,

Dr. Stacie Stanley

Dr. Stacie Stanley,
Superintendent

မူဒါလာတင်နီလီသကိးတဖၣ်

မၤအါထီၣ်တၢ်ယုးယိၣ်ဟံၣ်ကဲ, တၢ်သုဟံးမူဒါဒီးတၢ်ပူၤဖျး

စ့ၣ်ဖိလံပဒိၣ်ကွဲတဖၣ် (SPPS) ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်လီၤလၢအပူၤဖျးဒီးတူၢ်လီၤဟံၣ်ပုၤကွဲဖဲခဲလၢကအဂီၢ်. ပဝဲခဲလၢကမၤစၢၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤလိမၤဒီးခိၣ်ယၢၤ လၢအဂ့ၢ်ပုၤဒီး တၢ်ယုးယိၣ်ဟံၣ်ကဲလီၤ.

ဖဲကွဲတဖျါၣ်စ့ၣ်စ့ၣ်အတၢ်တီၢ်ကျဲၤကလီၤဆီလီၤသးလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတံၢ် လီၤဆဲးအပူၤအခါ, လီၤတံၢ်ဖျါလၢလၢ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကျိၤတံၢ်ဘၣ်ဃးဒီးမူဒါလၢပဟံးသကိးအီၤ လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွဲလၢအဂ့ၢ်ဒီး ကွဲကီၢ်ရူၣ် လီၤကဝီၤလုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ -

မူဒါလာတင်နီလီသကိးတဖၣ်	ပုၤကွဲဖိတဖၣ်	မိၢ်ပံ/ပုၤကွဲထွဲတၢ်တဖၣ်	SPPS ပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢက
တၢ်န့ၢ်	န့ၢ်လၢန့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သုတၢ်ဘၣ်လၢကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢန့ၢ်ကစၢ်အဂီၢ်, မၤလၢပုၤန့ၢ်တၢ်မိၢ်ဒီးဆိတလဲဟီၣ်ခိၣ်ဘီမုၢ်.	န့ၢ်လၢန့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သုတၢ်ဘၣ်လၢကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် အနီၢ်ကစၢ်အဂီၢ်, မၤလၢပုၤ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မိၢ်ဒီး ဆိတလဲဟီၣ်ခိၣ်ဘီမုၢ်.	န့ၢ်လၢပုၤမၤတၢ်ဖိအိၣ်ဒီးတၢ်သုတၢ်ဘၣ်လၢကဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤကွဲဖိတဖၣ်လၢကမၤတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အကစၢ်အဂီၢ်, မၤလၢပုၤ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မိၢ်ဒီးဆိတလဲဟီၣ်ခိၣ်ဘီမုၢ်.
တၢ်ရူၤလီၤဟံၣ်လီၤလၢအဂ့ၢ်	သ့ၣ်ထီၣ်,ပၤဃာ် ဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွဲတၢ်ရူၤလီၤဟံၣ်လီၤအဂ့ၢ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢန့ၢ်လီၤ. ဆိမိၢ်ကွဲၢ်ထီၣ်ပုၤသးပုၤလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပူၤလၢန့ၢ်တၢ်ဘၣ်လၢန့ၢ်သးမုၢ်လၢ ကသံကွဲၢ်တၢ်သံကွဲၢ်ဒီး ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲတဖၣ်.	သ့ၣ်ထီၣ်,ပၤဃာ်ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွဲတၢ်ရူၤလီၤဟံၣ်လီၤအဂ့ၢ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဖဲကွဲ.	သ့ၣ်ထီၣ်,ပၤဃာ်ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွဲ တၢ်ရူၤလီၤဟံၣ်လီၤအဂ့ၢ်ဒီးပုၤကွဲဖိခဲလၢန့ၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ဖိတဖၣ်.
တၢ်ယုးယိၣ်ဟံၣ်ကဲ	ဟံၣ်လီၤန့ၢ်သး, တၢ်မၤလိမၤဒီးခိၣ်ယၢၤ, ပုၤကွဲဖိအဂၤတဖၣ်, အဝဲသ့ၣ်မိၢ်ပံတဖၣ်/ပုၤကွဲထွဲတၢ်တဖၣ်, ဟံၣ်ဖိပီဖိဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢက.	ဟံၣ်ကဲဒီးဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်မၤလိမၤဒီးခိၣ်ယၢၤ ဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အရူၤဒိၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်ယုးယိၣ်ဟံၣ်ကဲလၢကွဲအပူၤ.	သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်ဒီးခိၣ်ယၢၤလၢအပုၤဒီးတၢ်ယုးယိၣ်ဟံၣ်ကဲ လၢအဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤဂီၢ်ဝဲ-သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီးတၢ်မၤန့ၢ်တၢ်တဖၣ်.
တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ	ဃုထီၣ်ဒီးတူၢ်လီၤတၢ်မၤစၢၤဖဲန့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအခါ.	ဃုတၢ်မၤစၢၤဖဲန့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအခါန့ၢ်တက့ၢ်. ဟ့ၣ်ကူၢ်တဲစၢၤတၢ်လၢန့ၢ်အဂီၢ် ခီဖျါ တၢ်ဆဲးကျိးတဲသကိးတၢ်ဒ်အညီန့ၢ်အသိးဒီးကွဲပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်.	ဆဲးကျိးတဲသကိးတၢ်ထီၣ်ဒီးပုၤကွဲဖိဒီးဟံၣ်ဖိပီတဖၣ်တက့ၢ်.ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဃုတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအခါ.
တၢ်ထီၣ်ကွဲ	လဲၤထီၣ်မၤလိတီၤကိးမုၢ်န့ၢ်ဒီးဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်, အိၣ်ကတီၢ်ကတီၢ်သးလၢ ကမၤလိတၢ်ဒီးကျိးစးမၤလိတၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်.	မၤလိတီၢ်န့ၢ်ဟံၣ်ထီၣ်ကွဲ ကိးမုၢ်န့ၢ်ဒီးဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်ဒီး အိၣ်ကတီၢ်ကတီၢ်သးလၢကမၤလိတၢ်.	ဒုးအိၣ်ထီၣ်ခိၣ်ယၢၤလၢအတူၢ်လီၤဟံၣ်တၢ်. အိၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢကွဲၢ်စိလၢအထီၣ်လၢပုၤကွဲဖိခဲလၢန့ၢ်အဂီၢ်.
တၢ်မုၢ်လၢကွဲၢ်စိဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်	မၤလိဒီးလူၤဟံၣ်မၤထွဲကွဲအတၢ်မုၢ်လၢကွဲၢ်စိဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်.	မၤလိဒီးတဲသကိးတၢ်ဒီးန့ၢ်တဲသးဒီးအဝဲသ့ၣ်အကွဲတၢ်မုၢ်လၢကွဲၢ်စိဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်.	သိၣ်လီ, ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီးမၤဆူၣ်ထီၣ် ကွဲတၢ်မုၢ်လၢကွဲၢ်စိတဖၣ် ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်တက့ၢ်. လူၤဟံၣ်မၤထွဲ ကွဲဒီတဖျါၣ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတတီၢ်ကျဲၤ.
တၢ်စူးကါထဲးနီၣ်လိၣ်ကွဲ	စူးကါထဲးနီၣ်လိၣ်ကွဲဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢကျဲၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါမူဒါအပူၤ.	ကွဲၢ်ကဒါကွဲၢ်ထဲးနီၣ်လိၣ်ကွဲတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤဒီးန့ၢ်ဖဲ.	ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၢ်ကျဲၤလၢပုၤကွဲဖိအကလုၢ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်ဃုထၢ ထဲးနီၣ်လိၣ်ကွဲတၢ်မၤလိမၤဒီးခိၣ်ယၢၤလၢအဂ့ၢ်အပူၤန့ၢ်တက့ၢ်. သိၣ်လီ ဒီး ကွဲၢ်ကဒါကွဲၢ်တၢ်စူးကါ ထဲးနီၣ်လိၣ်ကွဲလၢကျဲၤကျဲၤကြးတဘၣ်.
မၤလိ	ဒုးအိၣ်ထီၣ်န့ၢ်တၢ်မၤလိမၤဒီး ခီဖျါဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အသိးဒီး န့ၢ်အတၢ်မၤတဖၣ်.	ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါန့ၢ်လၢကအိၣ်ဖဲဒီးလိမၤဒီးတၢ်, ကဒိၣ်ထီၣ်ဒီးမၤလၢပုၤထီၣ် အနီၢ်ကစၢ်တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်လၢ ခီလုၢ်ကွဲဒီးသးသမူတၢ်မၤဒီးစိအဂီၢ်.	ဟ့ၣ်လီၤ နီၢ်တဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် ကူၢ်သ့ တၢ်သိၣ်လီလၢအကြးအဘၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်လီၤမၤသကိးတၢ်, ပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်သိၣ်လီလၢအဘၣ်လွဲဒီး ကလုၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢတကပၤ လၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဒီးတူၢ်လီၤပုၤကွဲဖိတဖၣ်အတၢ်မုၢ်တၢ်.

တၢ်ပူၤဖျါး

မၤတၢ်လၢကျိၤကျဲၤအဂၢၢ်ဒီးသီးနီၣ်ကစၢ်ဒီးပၤအဂၢၢ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဒီးပူၤဖျါးလၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အဂီၢ်.

ဆဲးကျါန့ၣ်အကိၣ်ဖဲန့ၣ်တၢ်ဘၣ် မ့တမ့ၢ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂံၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအသးလၢ အတပူၤဖျါးဘၣ်အခါ.

ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီးအံၤထွဲကွၢ်ထွဲတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်အတၢ်မၤအသးတဖၣ်လၢ ကိၣ်အိၣ်ဒီးပူၤအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်. ပၤဆုၤ အံၤထွဲကွၢ်ထွဲ ကိၣ်အိၣ်ဒီးပူၤအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်. တၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂံၢ်အပူၤ.

ကိၣ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအဂၢၢ်တဖၣ်

စ့ၣ်ဖိလံပဒိၣ်ကိၣ်တဖၣ် သ့ၣ်ညါဟံပနီၣ် ကိၣ်အတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ အတၢ်ရဲၤဒိၣ်တဖၣ်ဒီး ဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢအိၣ်ဒီး အကိၣ်အစီၣ်ဂ့ၤ ဆူအပူၤကိၣ်ဖိဒီးအပူၤမၤတၢ်ဖိလၢ ကိၣ်ကိၢ်ရဲၤဒိၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမံၤညါ ပၤပၤဆုၤရဲၤကျဲၤတၢ်, ကိၣ်သရဲၤ, တၢ်န့ၣ်လီၤယုထီၣ်မၤစၢၤတၢ်ပၤစံၣ်နီၣ်တဖၣ် ဒီးကိၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိလၢအဂၢၢ်အါဂၢၢ်, ပၤဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်လီၤဆီပၤဘၣ်မ့ၣ်ဒါကရူၢ်တဖၣ်, ဒ်အမ့ၢ် ကိၣ်အပူၤဂီၢ်ပၤမၤတၢ်ဖိ, ကိၣ်ခိၣ်စလၢၣ်တဖၣ်, ခိၣ်န့ၣ်ဒီး သးအတၢ်ဆိကမိၣ်ဂ့ၢ်ဝီ ကသိၣ်သရဲၤဒီး ပၤကွၢ်ထွဲပၤဆါတဖၣ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်ကျဲၤလၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပၤကိၣ်ဖိတဖၣ်ဒီး ကထုးကွၢ်မၤစၢၤလီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်တြီၤမၤတၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိၣ်ကိၢ်ရဲၤဒိၣ်တဖၣ်ကိၣ်အတၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအဂၢၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အရဲၤဒိၣ်လၢ SPPS အဂီၢ် လၢကထီၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်ဂံၢ်ထီၣ်ကိၣ်ဖိတဖၣ်အသးသဟီၣ်ဒ်သိး ကဆိမိၣ်ပၤထံနီၣ်ဖး တၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး, ဂံၢ်ကျဲးစးမၤလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်တၢ်မုၢ်လၢတဖၣ် ဒီးဆိတလဲမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဘီမုၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢလၢအံၤမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကွဲးဖိၣ်ဖုၣ်ဘၣ်ထွဲတၢ်သုးဘူးထီၣ်အသးလၢအန့ၣ်လီၤရဲၤကျဲၤမၤသကိးတၢ်ဒ်သိးကဒုးအိၣ်ထီၣ်ခိၣ်ယၢၤဝဲတရံးလၢအတူၢ်လီၤမုၢ်တၢ်ဒီး တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအဂၢၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤ တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢကျိၤကျဲၤအဂၢၢ်ဒီး တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ် (Positive Behavioral Interventions and Supports (PBIS))— တၢ်မၤအတက့ၢ်လၢကိၣ်ကိးဖျါးဒီးအဂီၢ်

တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤ တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢကျိၤကျဲၤအဂၢၢ်ဒီး တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ် (Positive Behavioral Interventions and Supports (PBIS))— မ့ၢ်ကျဲၤလၢဘၣ်ထွဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, တၢ်ဒိသဒါတၢ်, ဒီးတၢ်မၤပုၤကွၢ်ဂံၢ်ဘါလၢ တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကျဲအံၤကမၤစၢၤ ကိၣ်တဖၣ်လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီးကတိၤယၢ်ခိၣ်ယၢၤ ဝဲတရံးလၢအဒုးကထီၣ်တၢ်ဘျုးသ့ဒီး အပၣ်ဃုာ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလဲလၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤရဲၤလီၤမုၢ်လီၤသးလၢပၤကိၣ်ဖိကိးဂၢၢ်ဒီးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. စ့ၣ်ဖိလံပဒိၣ်ကိၣ်ခဲလၢ ကစူးကါ PBIS လၢကသိၣ်လိ ကိၣ်ဖျါးအတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိခဲလၢဆူပၤကိၣ်ဖိတဖၣ်အအိၣ် ဒီးတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသး ပၤကိၣ်ဖိလၢမၤလၢပုၤ တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢကျဲအံၤအပူၤကအိၣ်ဒီးကရူၢ်ဆဲးဆဲးဖိဒီး တၢ်မၤစၢၤပၤတဂၤစုာ်စုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကိၣ်တဖျါးစုာ်စုာ်အပူၤန့ၣ်, တၢ်ရဲၤတၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤကျဲၤဒီး တၢ်ဂံၢ်လိထံသးလၢဟံထွဲတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ထီၣ်ခိၣ်ဘီလၢ PBIS အတၢ်ဒုးလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်တၢ်မၤအဂီၢ်—

- ကိၣ်တဖျါးစုာ်စုာ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကိၣ်ဖျါးတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်လၢလၢပျီပျီဒီးလၢအမၤအသးတမံၤယီထီၣ် လၢကိၣ်ဒိတဖျါးအပူၤ ဒ်သိးကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် ပၤတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢအဂၢၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်အံၤ, မ့ၢ်တၢ်လၢအဟံဖျါထီၣ် ကိၣ်အတဝါ, အလုၢ်အပူၤ ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢတဖၣ်အံၤ, လၢအဘၣ် တၢ်န့ၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး, ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ, ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်လိကွၢ်ဒီး, ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဟံဂၢ်ဟံကျဲၤအံၤဒီး ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိကဒါက့ၤအီၤအသိတဘျီ (ဖဲအလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်အခါ) န့ၣ်လီၤ.
- ကိၣ်တဖၣ်ကထာဖိၣ်ဒီးစူးကါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ (ဘၣ်ထွဲပၤကိၣ်ဖိဒီးပၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်) ဒ်သိးကန့ၣ်လိကျဲၤလၢ အဝဲသ့ၣ်သိၣ်လိဒီး ဖိၣ်ဃးဟံဂၢ်ဟံကျဲၤထီၣ်က့ၤတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်အံၤလၢ ပၤကိၣ်ဖိတဂၤစုာ်စုာ်အဂီၢ်, လၢပၤကိၣ်ဖိအကရူၢ်အဂီၢ် ဒီးလၢပၤကိၣ်ဖိဒိတဒါး မ့တမ့ၢ်ကိၣ်ဒိတဖျါးအဂီၢ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်အံၤ ကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤလၢ ကယုထီၣ်သ့ၣ်ညါ ပၤကိၣ်ဖိလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလီၤဆိတဖၣ်ဒီးကမၤဘၣ်ဘျိးဘၣ်ဒါပၤကိၣ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်ဆူတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤယုကျဲၤဖိးက့ၤတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢအကြးဒီးအီၤအဂီၢ် စုာ်ကိးန့ၣ်လီၤ.
- ကိၣ်တဖျါးစုာ်စုာ် ကဆဲးမၤဂ့ၢ်ထီၣ်အတၢ်ရဲၤတၢ်ကျဲၤ အတၢ်မၤကျဲၤဒီး တၢ်ဂံၢ်လိထံသးတဖၣ်ဖဲအလိၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိတလဲကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးလၢပၤကိၣ်ဖိကိးဂၢၢ်ဒီးကအိၣ်ဒီး တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသး, တၢ်ရဲၤလီၤမုၢ်လီၤ ဒီးတၢ်မၤလိမၤဒီးအစၢၤလၢအဂၢၢ်ဒီးလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်တဖျါးစုာ်စုာ်န့ၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ရဲၤတၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤကျဲၤ လၢအိၣ်ဝဲဒၣ် ၃ ပတီၢ်န့ၣ်လီၤ—

အပတ် ၁- ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကမ္ဘာလံသွန်ညါဘဉ်တၢ်ဟံသုဉ်ဟံသးလၢအဘဉ်တၢ်ဆၢမုၢ်လၢအီၤတဖၣ်ဖဲအလဲၤထီၣ်ကွီၤအခါန့ၣ်လီၤ ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ကသိၣ်လိ၊ ကဲန့ၢ်တၢ်အဒိဒီးဖိဃံး မၤဂၢၢ်မၤကျၢၤထီၣ် တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်ဖိတဖၣ် ဖဲတၢ်မၤလိန့ၢ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

အပတ် ၂- ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဒီး န့ၢ်ဘဉ်တၢ်န့ၢ်လီၤကျဲၤယူၤကျဲၤဖိးကွၢ်တၢ်လၢ ကရၢၢ်ဆံးဆံးဖိအဂီၢ် ဒ်သိးကမၤလိတၢ်ဟံသုဉ်ဟံသး လၢ ဘဉ်တၢ်သိၣ်လိအီၤလၢ အပတ် ၁ တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အပတ် ၃- ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဂၤ ဒီး န့ၢ်ဘဉ်တၢ်န့ၢ်လီၤကျဲၤယူၤကျဲၤဖိးကွၢ်တၢ်လၢပုၤတဂၤလီၤလီၤဆီဆီအဂီၢ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်မၤတပတီၢ်စုၣ်စုၣ်န့ၣ်, ပုၤကွီၤဖိတဖၣ်ကမၤလိဒီး ဂဲၤလိထံဘဉ်အသးဘဉ်ထွဲတၢ်ဟံသုဉ်ဟံသးဖဲတၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ်သးလၢအဝဲသ့ၣ်ကြး မၤအီၤဒီးကတီၢ်ဃာ်အတၢ်ဟံသုဉ်ဟံသး လၢအဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ တၢ်မၤလိတၢ်လၢကွီၤမုၢ်ဂ့ၢ်ဒီးလၢအတၢ်အိၣ်မူအပူၤမုၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤတပတီၢ်စုၣ်စုၣ်န့ၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢပုၤဃုာ်ဒီးတၢ်ဂဲၤလိထံသး, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအတၢ်ဟံဖျိၣ် ထီၣ်သးတပူၤဃီဒီးအတၢ်မၤဘဉ်လိာ်တၢ် ဖဲလံာ်ကဘျးဆူညါတကဘျးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါမၤလိအါထီၣ်ဖဲ spps.org/pbis ပုၤယဲၤ ဖိခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်မၤဆူၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ် အတၢ်မၤတဖၣ်

တၢ်မၤဆူၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ် အတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ကျဲၤလၢ ကွီၤပုၤတဝၢ ကသုဉ်ထီၣ်တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ်, တၢ်ဃုာ်လီၤကွၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီတဖၣ်, ဒီးတၢ် မၤလိသကိးတၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢကျဲၤအံၤန့ၣ်, တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ်သးတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ကျဲၤလၢအရဲၤဒိၣ်ကတၢ်တဘီ လၢပကမၤလိသ့ၣ်ညါ ပနီၢ်ကစၢ်ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘျးအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လိာ်တနီၤကဒီးလိာ်ထီၣ်ဖးထီၣ် တၢ်မၤဆူၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ် အတၢ်မၤတဖၣ် လၢကွီၤဒီဖျါၣ်ညါအပူၤ ဒ်အမ့ၢ် ကျဲၤလၢအန့ၢ်လီၤရဲၣ်ကျဲၤ မၤသကိးသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ်လၢ ပုၤလၢအဘဉ်ထွဲမၤသကိးတၢ်အဘၢၣ်စၢၤဒီး လၢကစူးကါကျဲၤမၤပုၤထီၣ်ကွၢ် ဂံၢ်ဘါလၢတၢ်ဘီဘဉ်ကွၢ်တၢ်လီၤဘဉ်ယိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဖဲအလိာ်ဘဉ်အကတီၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. ကွီၤလၢအမၤ တၢ်မၤဆူၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ် အတၢ်မၤ တဖၣ် ဒီး ပုၤတဝၢအတၢ်န့ၣ်-

- ပုၤကိးဂၤဒီးလၢကွီၤအပုၤတဝၢပူၤန့ၣ်အမ့ၢ်ပုၤဂ့ၢ်, အိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်တၢ်ဆး, ဒီးအိၣ်ဒီးအစိကမီၤန့ၣ်လီၤ.
- ပဝဲဒဉ်ကိးဂၤဒီး ပကဘျးစဲလိာ်သးဒီးပုၤဂၤန့ၣ်လီၤ
- ပဝဲဒဉ်ကိးဂၤဒီးအဲၣ်ဒီး အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၤလိာ်သးလၢအဂ့ၢ်, အမ့ၢ်ဒီးပုၤဂၤ န့ၣ်လီၤ.
- ပဝဲကိးဂၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်သါတဖၣ်လၢ ပကဟဲစိာ်စူးကါအီၤလၢကွီၤန့ၣ်လီၤ.
- ဒ်သိးပကသုဉ်ထီၣ်ဒီးပၤဃာ် တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ်လၢအဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ် ပကဘဉ်စူးကါတၢ်ဆၢကတီၢ်, တၢ်ဟံသုဉ်ဟံသးလၢအဂ့ၢ်ဒီး တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤ တၢ်မၤဆူၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ် အတၢ်မၤတဖၣ်အမံၤညါန့ၣ်, ကွီၤအါဖျါၣ်ဃုကျဲၤ လၢကစူးကါ တၢ်မၤလၢအမၤပုၤထီၣ်ကွၢ်ဂံၢ်ဘါတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါမၤလိအါထီၣ်ဖဲ spps.org/restorativepractices ပုၤယဲၤအဖိခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဖိးလိမၤဒီးဘဉ်ဃး ပုၤဂ့ၢ်ဝိ-သးတၢ်တူၢ်ဘဉ်

တၢ်ဖိးလိမၤဒီးဘဉ်ဃး ပုၤဂ့ၢ်ဝိ-သးတၢ်တူၢ်ဘဉ် မ့ၢ်ကျဲၤလၢ ပုၤဖိသဉ်ဒီးပုၤဒိၣ်တုာ်တဖၣ် ကမၤလိသ့ၣ်ညါကျဲၤလၢ ကရဲၣ်ကျဲၤကွၢ်ထွဲ အနီၢ်ကစၢ် အသးတၢ်တူၢ်ဘဉ်တဖၣ်, တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီး မၤလၢပုၤအတၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ်, တၢ်ပလၢၢ်ဘဉ်ဒီးသ့ၣ်ညါသးကညီၤဘဉ်ပုၤဂၤ, တၢ်ဒုး အိၣ်ထီၣ် ဒီးကတီၢ်ဃာ်တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ်သးတဖၣ်, ဒီးတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်လၢအသ့ၣ်ညါဟံးမူဒါတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲၤကျဲၤလၢ ကွီၤကီၢ်ရဲၣ်ဒီး တဘျးအပူၤ ကမၤသကိးတၢ်ဒ်သိးကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ဖိးလိမၤဒီး ပုၤဂ့ၢ်ဝိ- သးတၢ်တူၢ်ဘဉ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ ကွီၤကဃုထၢဒုးလိာ်ထီၣ်ဖးထီၣ် တၢ်ဖိးလိမၤဒီး ပုၤဂ့ၢ်ဝိ- သးတၢ်တူၢ်ဘဉ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ(တဖၣ်) လီၤလီၤဆီဆီ ဒ်သိး ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ကွီၤသ့တၢ်မၤလိမၤဒီးဒီး တၢ်ကထီၣ် လိာ်ထီၣ်လၢပုၤဂ့ၢ်ဝိန့ၣ်လီၤ. ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါမၤလိအါထီၣ်ဖဲ spps.org/schoolsupport ပုၤယဲၤအဖိခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

သးဂ်ဝီအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးနီၣ်ခိအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

သးဂ်ဝီအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးနီၣ်ခိအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဆဲးဆိၣ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်ဟူးသးဂဲၤတဖၣ်ဒ်သိးကမၤ စၢၤပုၤကိၣ်ဖိဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအံၤကွၢ်ကျဲးစးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤလိအခိၣ်ဃၢၤဝဲတရံးလၢအပူၤဖျါး ဒုးအိၣ်အါထီၣ်တၢ်မၤသကိးတၢ်လၢပုၤကိၣ်ဖိဒီး ပုၤဒိၣ်တုၣ်အဘၣ်စၢၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤကိၣ်ဖိအတၢ်ဃုထၢတဖၣ်, ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ရံၤလိာ်လိာ်လၢတၢ်န့ၣ်လီၤသးသ့, ဒီးဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤပုၤကိၣ်ဖိဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကကွၢ်ကျဲးစးမၤတၢ်အဂ့ၤကတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဃုထီၣ်သ့ၣ်ညါမၤလိအါထီၣ်ဖဲ spps.org/schoolsupport ပုၤယဲၤဖိခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤကိၤဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးမူဒါတဖၣ်

ပုၤကိၤဖိလၢအထီၣ် SPPS တဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးတၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးမူဒါတဖၣ်လၢ ကိၤသရၣ်တဖၣ်, ပုၤမၤတၢ်ဖိအဂၤတဖၣ်ဒီးပုၤကိၤဖိအတၢ်သကိးတဖၣ်အဖီခိၣ်လီၤ. ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂၤတဖၣ်လၢ ဘၣ်တၢ်အုၣ်ကိၤအီၤလၢ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဘျၢသဲးခိၣ်သ့ၣ် ဒီးခိၣ်ဖျါ ကိၤစဲၣ်ဒီးလီၤကဝီၤသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်ဒီးမူဒါတဖၣ်ဖဲလံာ်ကွဲးဖျါတဖၣ် တဘျီအပူၤအံၤ တမ့ၢ်တၢ်လၢအပၣ်ဃုာ်ခဲလၢဒီး တကျါၤဘၢတၢ်အိၣ်သးကိးမံၤဒီးလၢအဟံၣ်အိၣ်ထီၣ်သးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အကူၢ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ပုၤ ကိၤဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်, တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ် ဒီးမူဒါတဖၣ်လၢ SPPS အပူၤလီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤကွၢ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်ဒီးပုၤကိၤဖိလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ်လၢဖဲဒရၢၣ်ကိၤစၢ်ဖျါသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်လၢ ကကွၢ်အဝဲသ့ၣ်အကူၢ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါ ဒ်ကိၤစဲၣ် ဒီးဖဲဒရၢၣ်ကိၤစၢ်ဖျါသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်ခူသ့ၣ်နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါဘၣ်ထွဲဒီးအဝဲသ့ၣ်အကူၢ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘိး ဘၣ်ရၢလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါတမံၤလၢလၢလၢ ပုၤကိၤဖိအတၢ်မၤနီၣ်မၤယါအပူၤန့ၣ် ကဘၣ်ဘၣ်လီၤဖိးမံၤဒီး သဲးတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်ဒီး ဖိလံာ်တဖၣ် လၢဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢကိၤကိၤရဲၣ်လီၤကဝီၤန့ၣ်လီၤ.

မူဒါတဖၣ်

- ပုၤကိၤဖိလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ် အိၣ်ဒီးအမူအဒါလၢ ကသ့ၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးကိၤကိၤရဲၣ်လီၤကဝီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤ ကွၢ်အဝဲသ့ၣ်အကူၢ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထီၣ်ကိၤဒီးတၢ်ထီၣ်ကိၤစဲၣ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ပုၤကိၤဖိအတၢ်တထီၣ်ကိၤ မ့တမ့ၢ် ထီၣ်ကိၤစဲၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဘျၢတၢ်ဘါ နီၤသဘျၢတဖၣ် ဒီး တၢ်လုာ်တၢ်လၢတဖၣ်န့ၣ် တၢ်ကမၤနီၣ်မၤယါအီၤ ဒ်တၢ်ထီၣ်ကိၤလၢ အိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အပီၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ထီၣ်ကိၤစဲၣ် မ့ၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်အတၢ်ကွဲးဃုထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢနကမၤနီၣ်မၤယါအီၤ တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်, ကွၢ် ပၤဆုၤကိၤကူၢ်သ့ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါဖိလံာ်စံာ် (Board Policy) 503.00 ဖဲ spps.org/board-policies.

မူဒါတဖၣ်

- ကိၤဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်မုၢ်လၢအီၤလၢကအိၣ်လၢအတီၤဒီးပူၤလီၤ. ကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢကလူၤဟံၣ်မၤထွဲကိၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် အဒိန့ၣ်, ဟံးန့ၣ်လီၤပျဲကွၢ် လၢကိၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ, ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟဲတုၤကိၤစဲၣ်အဆၢကတီၢ် မ့တမ့ၢ် အဝဲသ့ၣ်မုၢ်လိာ်ဘၣ်လၢဘၣ်ဟးထီၣ်လၢတီၤဒီး ပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကိၤဖိဒီးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကိၤဖိအတၢ်ထီၣ်ကိၤဒီးတၢ်ထီၣ်ကိၤစဲၣ် တၢ်ဘျၢဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်ထွဲထီၣ်တဖၣ် အဂီၢ်လီၤ.
- ပုၤကိၤဖိဒီးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါကိၤ (အဒိ, တၢ်ကွဲးတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ, တၢ်ကိးလီတဲစံ) တချုးလၢကိၤဖိတထီၣ်ကိၤ မ့တမ့ၢ် ဖဲအဟဲကွၢ်ထီၣ်ကိၤဖဲတထီၣ်ကိၤဝဲအလီၤခဲန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကိၤဖိဒီးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါကိၤ ဖဲပုၤကိၤဖိမုၢ်ဘၣ်ကွၢ် ဖဲတၢ်ထီၣ်ကိၤတၢ်မၤလိနီၤအကတီၢ်န့ၣ် လီၤ. လၢတၢ်မၤနီၣ်မၤယါအီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်, ကွၢ် ကူၢ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါဖိလံာ်စံာ် (Board Policy) 503.03 ဖဲ spps.org/board-policies.

လိာ်စံာ် ဖိာ်စု ဒီး နီၤကစၢ်အိၣ်လဲၤထြီၣ်န့ၣ်ပိးလိာ်တဖၣ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢကဟဲစိာ်လိာ်စံာ်ဖိာ်စု မ့တမ့ၢ် နီၤကစၢ် အိၣ်လဲၤထြီၣ်န့ၣ်ဆူကူၢ် ဒီးတၢ်တဘျီစူးကါအီၤဖဲကိၤထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ဘၣ်.
- ကိၤဖိလၢတၢ်ဟံၣ်လီၤဆီအီၤတဖၣ်, ဒ်အဟံၣ်ဖျါထီၣ်သးလၢ ဖိလံာ်စံာ်ပူၤအသိးန့ၣ်, အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်တခါလၢကဒီးန့ၣ်တၢ်မၤဘၣ်လီၤတၢ်လၢဘၣ်တၢ် ဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျါအီၤတခါန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲလၢ မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်ကဆဲးကျိးလီၤသးဒီးအဖီတဖၣ် ခိၣ်ဖျါဘၣ်ကိး ကိၤအဝဲဒီးန့ၣ်လီၤ. လၢနကသ့ၣ်ညါအီၤထီၣ် Board Policy 550.00 အဂီၢ်န့ၣ်လီၤကွၢ် spps.org/board-policies.

မူဒါတဖန်

- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကလူၤဟံၣ်မၤထွဲ ကျဲၣ်သ့ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျါၤအဖီလံၣ်စံၣ် ဒီး အဝဲသ့ၣ်အကူၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖန်ဒီး တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိတဖန်လၢအတၢ်စူးကါ လီၤတဲမိ ဖိၣ်စု ဒီး နီၣ်ကစၢ်အိၣ်လဲၣ်ထွဲနံးပိးလီၤတဖန်အဂီၢ်လီၤ.
- ကွဲၤတဖန်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဘျုးဒီးတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိဖျါဖျါဘၣ်ဃး ကွဲၤတဖန်စူးကါလီၤတဲမိဖိၣ်စုဒီးနီၣ်ကစၢ်အိၣ်လဲၣ်ထွဲနံးပိးလီၤ တဖန်ဆူ ကွဲၤဖိဒီးမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖန်ဃုာ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢပုၤကဘၣ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲအံၤဖဲကွဲၤပူၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢ မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖန် ကမၤစုၤလီၤအတၢ်ဆဲးကျိးအဖိတဖန်ဖဲကွဲၤထီၣ်အဆၢကတီၢ် မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤမၤတံၢ်တၢ် ကွဲၤအတၢ်ဖဲးလိမၤဒီးသ့ဝဲအဃိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခွဲးဂ့ၤဟံၣ်ဘၣ်ထဲသီးတုၤသီး

တၢ်ခွဲးတၢ်ဟံၣ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤဟံၣ်ဘၣ်တဖန်

- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးဂ့ၤဟံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ခွဲးဂ့ၤဟံၣ်ဘၣ်ထဲသီးတုၤသီး, ဒ်တၢ်ပျဲအီၤလၢသဲးစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ကန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢ ကွဲၤတၢ်ဖဲးတၢ်မၤဒီး ကွဲၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်တီၢ်ကျဲၤခဲလၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မူဒါတဖန်

- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကလူၤဟံၣ်မၤထွဲ ကွဲၤအတၢ်ဘျုး ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖန်လၢအဘၣ်ဃးဒီး ကွဲၤဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ပူၤတၢ်ဂဲၤတဖန် လၢအဝဲသ့ၣ်, မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤတဖန်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်မၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အသးတဘၣ်ဟးဂီၤ, တဘၣ်တၢ်မၤတံၢ်တၢ်အီၤ မ့တမ့ၢ် တြီအီၤလၢပုၤကွဲၤဖိအဂၤအတၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဘၣ်ပုၤဂၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်အတီအတြၢ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ဟံၣ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤဟံၣ်ဘၣ်တဖန်

- ပုၤကွဲၤဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ဟံၣ်လၢကဒီးန့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢအတီအတြၢ်, ဒ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢ မံၣ်န့ၣ်စိထၣ်ပုၤကွဲၤဖိမူဒါတၢ်ပျဲဖျဲးအဲးတၢ်သိၣ် တၢ်သီ (Minnesota Pupil Fair Dismissal Act), ဖဲအန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢ တၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတ် ကွဲၤကီၢ်ရဲၣ်လီၤကဝီၤတၢ်ဘျုးတဖန်အပူၤအခါ န့ၣ်လီၤ. ပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ခွဲးဂ့ၤဟံၣ်ဘၣ်လၢကန့ၢ်ဟူဘၣ် တၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအန့ၣ်ဆၢၣ် ဒီးကဟ့ၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ်ဒီးအတၢ်အိၣ်သး လၢအိၣ်ဒီးအဂီၢ်အကျိးန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ဟံၣ်လၢ ကဘၣ်သ့ၣ်ညါတီၤတၢ်မၤလိၤဒီး ဒီးကွဲၤအတၢ်ဘျုး, တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးလၢ အကြးဝဲဘၣ်ဝဲခဲလၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၤဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ဟံၣ်လၢ တၢ်ကရူၤလိာ်မၤဘၣ်အီၤလၢတၢ်ယူးယိၣ်ဟံၣ်ကဲအပူၤ လၢကွဲၤကီၢ်ရဲၣ်လီၤကဝီၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဖန်ဒီး ပုၤကွဲၤဖိအဂၤတဖန်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ဟံၣ်လၢ ကပူၤဖျဲးလၢ နီၣ်ခိတၢ်ဘၣ်ထဲးလိာ်သးလၢ တကြးတဘၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိဒီးပုၤကွဲၤဖိအဂၤတဖန် န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဆူၣ်လၢအကြးအဘၣ် လၢပုၤမၤတၢ်ဖိ လၢကဖိၣ်ဃး မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်လိာ်ပုၤကွဲၤဖိလၢ တၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထဲးနီၣ်ကစၢ်အသး မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤတဖန်, ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ, န့ၣ်တၢ်ပျဲအီၤသ့န့ၣ်လီၤ.

မူဒါတဖန်

- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကမၤထွဲတၢ်န့ၣ်ကျဲၤတဖန် မ့တမ့ၢ် တၢ်သံကွၢ်တဖန်လၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဖန် ဒီးသဲးစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီခဲလၢ်, ဖီလံၣ်စံၣ်တဖန်, တၢ်ဘျုးတဖန်ဒီး တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိဟံၣ်ထွဲထီၣ်တဖန်လၢ အဘၣ်ထွဲ ဒီးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢကသ့ၣ်ညါဒီး လူၤဟံၣ်မၤထွဲတၢ်မၤလိၤဒီးတၢ်ဘျုးတဖန်, တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိတဖန်, ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီခဲလၢ်လၢ အကြးဝဲဘၣ်ဝဲခဲလၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကရူၤလိာ်မၤဘၣ်ပုၤခဲလၢ်လၢတၢ်ယူးယိၣ်ဟံၣ်ကဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ကွဲၤတဖန်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကဟံၣ်ကဲတၢ်လီၢ်တၢ်ကျိးဒီး ပုၤလၢအအိၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အကဟံၣ်ကပၤအတၢ်သဘျုးန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိပုၤကွဲၤဖိတဖန်လၢ ကဟံၣ်ကဲပုၤအဂၤဒီးကွဲၤကီၢ်ရဲၣ်လီၤကဝီၤအတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါမူဒါအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ တၢ်ပၤသးလၢတၢ်စူးကါဂံၢ်ဘါ မ့တမ့ၢ် နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်ထဲးလိာ်သးလၢ ကမၤဘၣ်ဒိပုၤအဂၤ န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ တဘၣ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢ တၢ်မၤပျဲမၤဖုး လၢနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် သးအတၢ်ဆိကမိၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ လၢ အမၤဘၣ်ဒိအဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်, ပုၤအဂၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤလၢအသၢသ့ၤဒီး တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်သးတဖၣ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကတဲတၢ်လၢတၢ်သၢသ့ၤ ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဘျါသဲးခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

မူဒါတဖၣ်

- ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ထီၣ်တၢ်ဆိမိၣ်တဖၣ်, စဲကျဲးထုးထီၣ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ကွဲးတဖၣ် ဒီးရဲၤလီၤလံာ်လဲၣ် လၢကျဲးလၢတမ့ၢ် တၢ်ကွဲးဟးဂီၤ ပုၤအလၢကပီၤ, တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီ, တၢ်ဟံၣ်ဖျါနီၤဖး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဖျါဖျါဖျါလၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး တကပၤ, လၢတပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဒီးသးခိၣ်နီၤ, ကံ တၢ်ဖိတၢ်လီၤ, ညါသူးညါဖိ, မ့တမ့ၢ် ပနီၣ်တၢ်ဖိတၢ်လီၤအဂၤလၢတဖၣ်ဒီး သဲး လၢပုၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကစူးကါအဂီၢ်- လၢတမၤတၢ်တၢ်ပုၤအဂၤ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်, လၢတမၤတၢ်တၢ်လၢ တၢ်ဖိတၢ်လီၤတကပၤ ဒီးတၢ်မၤလိမၤ ဒီးအခိၣ်အယၢၤဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်လၢကိၣ်အပူၤ, ဒီးမၤပိၤထွဲကိၣ်တၢ်ဘျါဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျါ ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်, တၢ်လီၤတၢ်ကျဲးဒီး လုၢ်လၢ အကျဲးအကပူၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လိာ်ဘၣ် ကိၣ်ခိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲး လၢတၢ်ရဲၤလီၤ မ့တမ့ၢ် ဟံထီၣ် တၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢတၢ်ကွဲးအီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကမ့ၢ်ခွါ

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ပုၤကိၣ်ဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အမံၤ, မံၤခါၣ်စး, ဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ကမ့ၢ်ခွါ လၢကိၣ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါအပူၤ, တၢ်မၤလိ မၤဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲး, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်မၤလိမၤဒီးအချၢ တၢ်ဟူးတၢ်ဂၤတဖၣ် လၢအဘၣ်လိာ်ဖိမံၤဒီး ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ် ကျါဖိလံာ်ခိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢကဒီးန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲးအဂီၢ် ကွၢ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါ ဖိလံာ် (Board Policy) 500.00 ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျါ 500.00.01 ဖဲ spps.org/board-policies.

မူဒါတဖၣ်

- ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်ကဘၣ်ဆဲးကျိးတဲသကိးတၢ်ဒီး ကိၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ ဖဲအဝဲသ့ၣ်အကိၣ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါ မ့တမ့ၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် အဝဲသ့ၣ်အမံၤလၢအဘၣ် သးဝဲ, မံၤခါၣ်စး, ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကမ့ၢ်ခွါန့ၣ်လီၤ.
- ကိၣ်မၤနီၣ်မၤယါ မံၤ ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ကမ့ၢ်ခွါတၢ်ဆိတလဲတဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကမ့ၢ်ခွါန့ၣ် လိာ်ဘၣ် တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်အသီတဖၣ်ဆူ ကိၣ်ဖိတၢ်ဆဲးလီၤမံၤဝဲဒါး ဒ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါ တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျါ (Board procedures) ဟံၣ်ဖျါဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးကိၣ်လံာ်လိာ်တၢ်မၤတဖၣ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ပုၤကိၣ်ဖိလၢလီၤဟီၣ်ကဝီၤပုၤလၢအကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကဒီးန့ၢ်ကလီ ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ဒ်ကိၣ်စံးဒီး ဖိၣ်ဒရၢၣ်သဲး တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဟံၣ်ဖျါဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကထီၣ်ကိၣ်ဒီးမၤနီၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီအသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ထီၣ်ကိၣ်မံၤလီၤ ဆိဆိန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လီၤဆိ, တမ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဘၣ်. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲးအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 120A.36 ဖဲ revisor.mn.gov/statutes.
- ပုၤကိၣ်ဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကထီၣ်ကိၣ်လၢ ခိၣ်ယၢၤလၢအပူၤဖျါအပူၤ လၢအတၢ်အိၣ်ဒီး ပုၤအဂၤအတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံးသးလၢအမၤတၢ်တၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကိၣ်ဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကလဲၤခီဖျါ တၢ်မၤလိမၤဒီးတၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ် လၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လဲၤခီဖျါ ဒ်အလုၢ် အလၢဟံးဝဲအသိးလၢ တအိၣ်ဒီးအိၣ်ကလုာ်ခွဲးသန့, တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးနီၤဖးမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး, တၢ်ကမ့ၢ်ခွါဒီးတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကံာ်အကျဲးကပူၤ ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲးအဂီၢ်ကွၢ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါဖိလံာ် (Board Policy) 602.01 ဖဲ spps.org/board-policies.
- ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကမၤဝဲၤကိၣ်အတၢ်မၤလၢအတမၤဘၣ်ဝဲတဖၣ် ဖဲတထီၣ်ကိၣ်လၢအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အပီၤတမံၤလၢလိာ် အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်ထီၣ်ကိၣ်အနီၤလၢ ကိၣ်ဖိတထီၣ်ကိၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်လၢဆူၣ်ချ့တၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ်အခါ, ပုၤကိၣ်ဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ တၢ်သိၣ်လိလၢဟံၣ်/ တၢ်ဆါဟံၣ်ဒ်အလိာ်အိၣ်ဝဲအသိး ဒ်ကိၣ်စံးတၢ်န့ၣ်ကျဲးတၢ်ဘျါအသိး န့ၣ်လီၤ.

မူဒါတဖၣ်

- ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢကထီၣ်ကိၣ်ကိးမုၢ်နီၤဒီး, လၢကမၤဝဲၤကိၣ် အတၢ်မၤဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်, ဒီးဟံးစိာ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤဘၣ်ဘျါဘၣ်ဒါလၢ တၢ်လိာ်ဘၣ်အီၤလၢ တီၤကစူးကါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢကျဲၤလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်မၤလိမၤဒီးခဲလၢၣ်, တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢ ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်နီၣ်နီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤသ့, ဒီးတမၤတံၢ်တၢ်အတၢ်မၤလိမၤဒီးအကျိၤအကျဲၤလၢ ပုၤအဂၤအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢကဟံၣ်ကဲတၢ်လဲၤခီဖျိလၢအဘၣ်ထွဲဒီး လုၢ်လၢတၢ်ဆဲးလၢလၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ခီဟ့ၣ်နီၣ်လီၤလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်သကိးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးအမူအဒါလၢကမၤန့ၢ်ဒီးမၤဝဲၤကိၤအတၢ်မၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤတဖၣ် ဖဲအတဟဲထီၣ်ကိၤအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်ကသီတဖၣ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂုၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ် ကသံၣ်ကသီတဖၣ် ဒီးကသံၣ်ကသီတၢ်ကူၤယါဘျါအကျိၤအကျဲၤတဖၣ် ကဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤအီၤဖဲကိၤထီၣ်အမုၢ်န့ၢ်အကတီၢ်လၢ ပုၤကိၤဖိလၢကထီၣ်ကိၤဘၣ်လိာ်ဖိမိဒီး ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၢ် ဖိလံစံၣ်ဒီး တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, ကွၢ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၢ် ဖိလံစံၣ် 516.00 ဖဲ spps.org/board-policies.

မူဒါတဖၣ်

- ဟံၣ်ဖိဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကဆဲးကျိးတဲသကိးတၢ်ဒီးကိၤကသံၣ်သရၣ်မုၢ်ပုၤဆါ မ့တမ့ၢ် ကိၤပုၤမၤတၢ်ဖိအဂၤဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဆိတလဲတဖၣ်လၢကသံၣ်ကသီ မ့တမ့ၢ် ကသံၣ်ကသီတၢ်ကူၤယါဘျါအကျိၤအကျဲၤ ဖဲအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤဖဲ ကိၤထီၣ်အမုၢ်န့ၢ်အကတီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးအမူအဒါလၢ ကမၤသကိးတၢ်ဒီးကိၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးကသံၣ်ကသီဒီးကသံၣ်ကသီတၢ်ကူၤယါဘျါအကျိၤအကျဲၤလၢကဘၣ်တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအီၤဖဲကိၤထီၣ်အမုၢ်န့ၢ်အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံၣ်ဖးနီၣ်ဖးတအိၣ်/ခိၣ်ဃၢၤလၢအပူၤဖျဲးဒီးတၢ်မၤတံၢ်တၢ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂုၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ တၢ်မၤလိမၤဒီးခိၣ်ဃၢၤလၢအပူၤဖျဲးလၢတၢ်ဟံၣ်ဖးနီၣ်ဖး, တၢ်မၤတံၢ်တၢ်ဒီးတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ ပုၤတဂၤစုၢ်စုၢ်အစၢၤသ့ၣ်ကလုာ်ဒ့ၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီအမိၢ်ပုၤ, တၢ်ကဲမုၢ်ခါ, တၢ်ဖျိတဖျိသးအပတီၢ်, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, သးနီၣ်, ဖိးဘၣ်အလွဲ, တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ, ဟံၣ်ဖိဖိအပတီၢ်, အပတီၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးကမျိၢ်တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ, တၢ်ဟံၣ်ဖျိထီၣ်သးလၢ မုၢ်ခါခါထံး မ့တမ့ၢ် လၢအဟံၣ်ဖျိထီၣ်တၢ်အံၣ်ကဟံၣ်ကယၢ်, တၢ်ဒုးနီၣ် ဟံၣ်ဖျိထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တဲဖျိထီၣ်တၢ်ကဲ မုၢ်ခါအပတီၢ်, ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ, မ့တမ့ၢ် ကရၢဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤလၢ လီၢ်ကဝီၤခိၣ်မဲးရှၢၢ် အဖီခိၣ် ဒ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိထီၣ်လၢ Minn. Stat. § 363A.03 အသီးန့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အီၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်, ကွၢ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၢ်ဖိလံစံၣ် 101.00 & 102.00, ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၢ်ဖိလံစံၣ် 415.00 ဒီး ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၢ်ဖိလံစံၣ် 500.00 ဖဲ spps.org/board-policies.
- ပုၤကိၤဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ တၢ်တဟ့ၣ်ကၣ်အီၤလၢတၢ်မၤတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်လၢအဂ့ၤလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျိထီၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖးနီၣ်ဖး, တၢ်မၤတံၢ်တၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

မူဒါတဖၣ်

- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကရူၤလိာ်မၤဘၣ်ပုၤကိၤဖိအဂၤဒီး ကိၤကီၢ်ရဲၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ကဲလိာ်သးအပူၤ ဒီးကျဲၤလၢ တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖးနီၣ်ဖး မ့တမ့ၢ် မၤတံၢ်တၢ်ပုၤတဂၤစုၢ်စုၢ် ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဒိသဒါတီၤပတီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢကဟံၣ်ဖျိထီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ (အဒိ, ကိၤသရၣ် မ့တမ့ၢ် ကိၤခိၣ်) ဒီးတၢ်မၤအသးလၢတၢ်မၤန့ၢ်မၤဃုာ်, တၢ်ဟံၣ်ဖးနီၣ်ဖး, တၢ်မၤတံၢ်တၢ်, တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကၣ်ထီၣ်ဒါလၢ အဝဲသ့ၣ်လဲၤခီဖျိဘၣ်တုာ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါဝဲန့ၣ်လီၤ.

နီၣ်ကစၢ်တၢ်စုၤလိာ်ခိၣ်ခိၣ်ဒီးနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခူသ့ၣ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂုၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ခူသ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဒီးလၢအဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်တၢ်စုၤလိာ်ခိၣ်ခိၣ်လၢကိၤကီၢ်ရဲၣ်အဖီခိၣ် ဒီးဖဲကိၤဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် - တၢ်မၤအသးလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဒ် Minnesota သဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီအသီး, ပုၤကိၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကစုးကါ ကိၤအတၢ်စုၤလိာ်ခိၣ်ခိၣ်တဖၣ် (အဒိ, ဘၣ်ဒိၢ်, စီၢ်နီၣ်ခိၣ်, iPads) လၢတၢ်ဟံၣ်ကီၢ် နီၣ်ကစၢ် တၢ်စုၤလိာ်ခိၣ်ခိၣ်လၢအဘၣ်ဘျိးဘၣ်ဒါတဖၣ်ဒီး တၢ်နီၣ်ပၤလၢကိၤတၢ်စုၤလိာ်ခိၣ်ခိၣ်ခဲလၢၣ် လၢ ကိၤကီၢ်ရဲၣ်လိာ်ကဝီၤအတၢ်ပၤဆုၤလီၤဆီအတီၢ်ပူၤ ဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဘၣ် တၢ်ဃုထီၣ်အီၤလၢကိၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတမံၤလၢ

လ်အဂီၢ်, တၢ်ဆၢကတီၢ်တၢ်ချီလ်လ်, လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲ, တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢ တၢ်ဃုထီၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်အၣ်ကီၤန့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 121A.72, subd. 1 ဖဲ revisor.mn.gov/statutes/ န့ၣ်တက့ၢ်. လၢနကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, ကွၢ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါဖီလစံာ် 501.02 ဒီး ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆၢတၢ် ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါဖီလစံာ် 506.06 ဖဲ spps.org/board-policies.

မူဒါတဖန်

- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်တၢ်ပိးတၢ်လီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤ တမံၤလၢလၢ လၢအလၢသ့ၣ်ခါပတၢ် ကိုကီၢ်ရၢၣ်လီၤကဝီၤဖိလံၣ်, ကိုတၢ်ဘျါတဖန်, မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စံၣ် မ့တမ့ၢ် ဖဲၣ်ဒရၢၣ် ကီၢ်စၢ်ဖိသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, မ့တမ့ၢ် လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်, မ့တမ့ၢ် ဟံလီၤအသးလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်, တၢ်မၤတံၢ်တၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်လၢ ပုၤကွဲၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပူၤဖျါး ဆူၣ်ကီၢ်ရၢၣ် တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အဖီခိၣ်, မ့တမ့ၢ် ဆူၣ်ကီၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် - တၢ်မၤအသး ဘၣ်ထွဲတဖန်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢ တၢ်တြီအီၤတဖန်ပၣ်ဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ထဲလၢ, တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်အီၤတဖန်, တၢ်စုကဝဲၤတဖန် ဒီး တၢ်လၢအလီၤကီၢ်ဒီးတၢ်စုကဝဲၤတဖန်, ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤ လၢ တဖိးသဲးအဂၤတဖန်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်တန့ၢ်အိၣ်ထီၣ်လၢအိၣ်ဒီးအဂၤအခါး လၢတၢ်နၢ်လၢပုၤကွဲၤဖိအိၣ် ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢတၢ်တြီအီၤတဖန် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဃုကွဲၢ်ဝဲန့ၣ်ကဟံၤဖျါထီၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢ တၢ်လၢသ့ၣ်ခါပတၢ် ကိုအတၢ်ဘျါ မ့တမ့ၢ် သဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်, ကိုပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါတဖန် ကမၤတၢ်ဃုကွဲၢ်တၢ် လၢအိၣ်ဒီးအဂၤအခါးဖဲပုၤကွဲၤဖိအနီၢ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးအမူအဒါလၢ ကကွဲၤထွဲ အဝဲသ့ၣ်အဘၣ်ဒိၣ်/စိၢ် နီၤခိၣ်တဖန်လၢတၢ်အိၣ်သးဂ့ၤအပူၤ ဒီးတအိၣ်ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤ တမံၤလၢလၢလၢတဖိးသဲး မ့တမ့ၢ် တၢ်တြီအီၤ တဖန်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၤဖိအနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအိၣ်လၢကွဲၤအဘၣ်ဒိၣ်အပူၤတဖန် န့ၣ်တၢ်ဃုကွဲၢ်အီၤ ထဲဒၣ်ဖဲကိပုၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤတဖန်အိၣ်ဒီးတၢ်တန့ၢ်န့ၢ်လၢအိၣ်ဒီးအဂၤအခါးလၢ တၢ်ဃုကွဲၢ်ကမၤဖျါထီၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢ တၢ်လၢသ့ၣ်ခါပတၢ်သဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ မ့တမ့ၢ် ကိုတၢ်ဘျါတဖန် န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဃုကွဲၢ် ဖဲတၢ်ဃုကွဲၢ်ပုၤကွဲၤဖိအနီၢ်ကစၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖန် ဝဲၤအလီၢ်ခိၣ်, ကိပုၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤတဖန် ကဘၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်လၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဃုကွဲၢ်တၢ် ဆူၣ်ပုၤကွဲၤဖိလၢတၢ်ဃုကွဲၢ်အဘၣ်ဒိၣ်တဖန်အအိၣ် မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဘိးဘၣ်မၤဖျါထီၣ်တၢ်ကမၤတၢ်တၢ်ပၤကီၢ် မ့တမ့ၢ် ကိပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါအတၢ်ဃီသမံထဲလၢအမၤအသးအမၤမုၢ် န့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 121A.72, subd. 1 ဖဲ revisor.mn.gov/statutes/ န့ၣ်တက့ၢ်. လၢနကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, ကွၢ် ကူၣ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤဖိလံၣ် 501.02 ဒီး ပၤဆုၤကွဲၤကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤဖိလံၣ် 506.06 ဖဲ spps.org/board-policies.

တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလၢကမၤထွဲတၢ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖန်

- Minnesota သဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လိာ်ဘၣ်ပဒိၣ်ကိုခဲလၢ် ကဟ့ၣ်လီၤပုၤကွဲၤဖိတဖန်ဒီးတၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ် လၢကတဲၤဖျါထီၣ် တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလၢကမၤထွဲတၢ် အစ့ၤကတၢ်တန့ၢ်တဘျီ (မ့တမ့ၢ်လၢ ပၤဆုၤကွဲၤကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤဟ့ၣ်တဖိးဒီးဟံပတုာ်ကွဲၢ်တၢ်လိာ်ဘၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ).

မူဒါတဖန်

- ပုၤတဂၤလၢလၢတဆၢမုၢ်လၢလၢ ကန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢ ကတဲၤဖျါထီၣ် တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလၢကမၤထွဲတၢ် လၢနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပိာ်တမံၤလၢလၢအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ် ကဃုထၢ လၢတမၤဝဲသ့, ဒီးပုၤကွဲၤဖိတဖန်ကဘၣ်ဟံကပုၤအဂၤတဂၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကမၤတၢ်ဃုထၢန့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 121A.11, subd. 3(b) ဖဲ revisor.mn.gov/statutes/.

ပၤကီၢ်တၢ်သံကွၢ်သံဒီး

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖန်

- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သဘျီလၢပုၤတဘၣ်သံကွၢ်သံဒီး မ့တမ့ၢ် ဃီသမံထဲအီၤလၢပုၤနီၢ်တဂၤပၣ်တံၢ်တဖန်, ဒ်အမ့ၢ် ပီၢ်ရီတဖန်ဒီးပုၤနီၢ်တဂၤပုၤဃီသမံထဲတၢ်တဖန်, ဖဲကိထီၣ်မုၢ်န့ၢ်အကတီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ကိုဖိတဖန်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သဘျီလၢပုၤတဘၣ် သံကွၢ်သံဒီး မ့တမ့ၢ် ဃီသမံထဲအီၤဖဲကိထီၣ်မုၢ်န့ၢ်အကတီၢ်လၢ Saint Paul ပၤကီၢ်ဝဲၤကျိၤ မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ ကိုတၢ်ညူၣ်ထီၣ်ခိၣ်န့ၢ် ဟံလီၤတၢ်ဆၢတံၢ်လၢ လၢတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးတၢ်ညူၣ်မံ သးမံ လၢ Saint Paul ပၤကီၢ်ဝဲၤကျိၤ လၢကဆးကျိၤ ပုၤကွဲၤဖိ လၢကွဲၤအချါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲ Saint Paul ပၤကီၢ်ဝဲၤကျိၤ သံကွၢ်သံဒီးတၢ်ဖဲကိထီၣ်မုၢ်န့ၢ်အကတီၢ်, ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢတၢ်ကသမံသမံးကွၢ်အီၤလၢတၢ်ခူသ့ၣ် ဒီးတၢ်ဟံအီၤဒ်တၢ်ခူသ့ၣ် ဒီးဖဲပုၤကွဲၤဖိအကွဲၣ်ခိၣ် မ့တမ့ၢ် ကိုခိၣ်အခါၣ်စးအိၣ်အဆၢကတီၢ်, လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်မၤတံၢ်တၢ် ဒီးတအိၣ်ဒီးတၢ်လူၤဟံမၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျါ လၢကွဲၤပုၤဘၣ်မ့ ဘၣ်ဒါအဂၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤကွဲၤဖိတဖန်ဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆးအဂီၢ်, ကွၢ်ကူၣ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤဖိလံၣ် 506.05.01 ဖဲ spps.org/board-policies.

ပုၤကွဲၤဖိအတၢ်ကူတၢ်သိး

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်တဖန်

- ပုၤကွဲၤဖိတဖန်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဃုထၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကူတၢ်သိးအကျိၤအကျဲ ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်ကဆဲးကဆီ မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်အံၤဟံၤဖျါထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ် ဖျါဖျါဖျါ ဒီးပုၤကွဲၤဖိအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပူၤဖျါး, ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤတံၢ်တၢ်ဒီးကိုအတၢ်မၤမ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤလိတီဒါး မ့တမ့ၢ် ကိုတၢ်သဘၣ်သဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

မူဒါတဖန်

- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားမူဒါလေး ကကူသီးတက်ကူတင်သီးလားအဘဉ်းဘဉ်းဒါလားကိုအကီရ်လီလီ. လာကပာယာ တ်မလိမဒီးခိဉ်းဒါလား အပူပူအကီရ်, ပုဂ္ဂိုလ်အတက်ကူတင်သီး တဘဉ်မု တ်လီဘဉ်ယိဉ်လားတင်အိဉ်အိဉ်ချ် ဒီး/မုတမာ တ်ပူပူ, တ်ဘဉ်အဘဉ်သီ, တ်ဟ်ပူပူထီဉ်မုဉ်ခါသိဉ်ထံးပူပူပူပူ မုတမာ တ်ဟ်ဖးနီဖး ဘဉ်န့ဉ်လီလီ. တ်ကူတင်သီးလားအိဉ်ဒီးတက်ကတီ, မုတမာ တ်ဂီလား အတဲပူပူထီဉ် တ်ကစီဉ်လားအကွဲတလီဟ်ဖးနီဖးကလုဉ်, တ်ကွဲတလီ ဟ်ဖးနီဖးမုဉ်ခါအဆာ, မုတမာ တ်မလိမဒီးတင်လားကပီန့ဉ် တ်တဟ့ဉ်အခွဲဘဉ်န့ဉ်လီလီ. တ်ကူတင်သီးလားအဟ်ပူပူထီဉ်တင်လားအဘဉ်ထွဲဒီး သံးခိဉ်ခိဉ်, က်တင်တင်လံတဖန်, ညါသူးညါဖီ မုတမာ ပနီဉ်တင်တင်လံအဂါတဖန်လားတဖန်သဲစးလားပုဂ္ဂိုလ်သဉ်ကစူးကါအကီရ်တဖန် တ်တဟ့ဉ်အခွဲဘဉ်န့ဉ်လီလီ.
- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားမူဒါလေး ကလူဟ်မလိမဒီးတင်သိဉ်တင်သီ တ်ဘျုးလားတင်ကဘဉ်လူဟ်မလိမဒီး တ်ကဆဲကဆီ ဒီးတင်အိဉ်ကဆဲ ကဆီအတီပတီအစုကတင် န့ဉ်လီလီ. ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအတီကတဖန် လားအစူးကါကိုယူနီတင်ဘျုးတဖန် ကဘဉ်လူဟ်မလိမဒီး ကိုအယူနီတင်ဘျုးတဖန်န့ဉ်လီလီ. လားတင်မလိမဒီးတင်ဂါတင်ကျိလီလီ တင်လံဆဲးအကီရ်, ကွဲ ကွဲသုပာဆာတင်ကမံးတင်ခိဉ်ကျိ ဖီလစံဉ် 501.03 ဒီး ကွဲသုပာဆာတင်ကမံးတင်ခိဉ်ကျိ ဖီလစံဉ် 501.04 ဖဲ spps.org/board-policies.

ပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြး

တင်ခွဲတင်ယာ/တင်ခွဲဂုဏ်ဘဉ်တဖန်

- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားတင်ခွဲဂုဏ်ဘဉ်လားကရကရိဒူးအိဉ်ထီဉ် ဒီးနီလီပဉ်ယာလားပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြးအပူ လားဘဉ်တင်အိဉ်ထီဉ် အီလားကရကရိဒူးခဲလားလား ကဲခါဉ်စးလား ပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြးကရကရိဒူး ခဲလားအကီရ်န့ဉ်လီလီ. တ်ပညိဉ်ကွဲတင်လားအိဉ်ဒီး ပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြး န့ဉ်မုဝဲ တ်ကကဲထီဉ်ခါဉ်စး ဒီးဆိဉ်ထွဲမလိမဒီးပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြးလိဉ်ဘဉ်တဖန်န့ဉ်လီလီ.

မူဒါတဖန်

- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားမူဒါ, ဖဲကရကရိဒူးအိဉ်ထီဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြး, လားတင်ဟ်လီတင်ပတင်ပြးတင်ဘျုးတဖန်လားအိဉ်ဒီးတင်ပညိဉ်လားလား ပုဂ္ဂိုလ်အကီရ်န့ဉ်လီလီ. ပုဂ္ဂိုလ် တင်ပတင်ပြး ဟ်မူဒါလား တင်ဆဲးကျိတဲသကိးတင်ဒီး ပုဂ္ဂိုလ် တင်ကရကရိဒူး, ဝဲကျိဒီးတင်ပတင်ပြးကျိ, ဒီးသုညါဟ်သုညါဟ်သးတင်ဒီးလူဟ်မလိမဒီး ကိုကီရ်န့ဉ် လီလီဖီလစံဉ်တဖန်လားအမလားဘဉ်ဒီး ပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြး တင်သိဉ်တင်သီတင် ဘျုးတဖန်န့ဉ်လီလီ.

တင်စူးကါထံးနီလိကွဲဒီးတင်ပူပူ

တင်ခွဲတင်ယာ/တင်ခွဲဂုဏ်ဘဉ်တဖန်

- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားတင်ခွဲတင်ယာလားကနီလီစူးကါ ကိုကီရ်န့ဉ်ထံးနီလိကွဲတင်မလိမဒီးတဖန် လားအဆိဉ်ထွဲမလိမဒီးတင်မလိမဒီးလီဆီ တဖန်အပူန့ဉ်လီလီ.

မူဒါတဖန်

- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားမူဒါလေး တင်စူးကါ ကိုကီရ်န့ဉ်ထံးနီလိကွဲတင်မလိမဒီးတဖန်, ပဉ်ယာဒီး iPads, ကဘဉ်ဘျုးဘဉ်ဒါဒီးလူဟ်မလိမဒီး ကိုကီရ်န့ဉ် ဒီးကွဲအတင်ဘျုး တင်သိဉ်တင်သီတင်ဘျုးတဖန်ခဲလားန့ဉ်လီလီ.
- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားမူဒါလေး ကဟ်ကဲပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြးအကီရ်ကစာ တင်ဂါတင်ကျိတဖန်, ဒီးယုမနုတင်ဂါတင်ကျိလားအိဉ်ဒီးတင်ဟ်လီ သးယါမနုဘဉ်ယးဒီး, မနုတင်ကွဲဒီးဘဉ်ယးဒီး, မုတမာ ဘျုးဘဉ် လီလီတဖန်, တင်ဂါထီဉ်အဂါ မုတမာ နီဉ်ဂါခူသုဉ်လား အဘဉ်ထွဲ ဒီးပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြးအဂါတဖန်အတင် လားအိဉ်ဒီးတင်ဟ့ဉ်ပူခွဲဘဉ် န့ဉ်လီလီ.
- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားမူဒါလေးကပာယာ ကိုကီရ်န့ဉ်ထံးနီလိကွဲတင်မလိမဒီးတင်ဘဉ်တင်ဘာတဖန် ဒီး သုညါဟ်ပနီဉ်ဒီးဟ်ကဲ ပုဂ္ဂိုလ်အတင် စုလီခိဉ်ခိဉ်တင်ခွဲတင်ယာလား အဘဉ်ယးဒီးတင်ကွဲသုဖးဘဉ်တကပန့ဉ်လီလီ.
- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားမူဒါလေး ကဘိးဘဉ်မလိမဒီးတင် နီလီကွဲ တင်ပီးတင်လီလားတင်တူလီအီတသုလားတင်တဟ့ဉ်ဟ်သးအီတဖန် မုတမာ တင်နီလီစူးကါအထုဉ်န့ဉ် လားတင်တူလီအီတသု တဘျုးသီဆူ ကိုကီရ်န့ဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တင်ပတင်ပြးကျိလားအဘဉ်ဘျုးဘဉ်ဒါအိဉ်န့ဉ်လီလီ.
- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားမူဒါလေး တင်စူးကါကိုကီရ်န့ဉ်ထံးနီလိကွဲတင်မလိမဒီးတင်မလိမဒီးတဖန် လားအိဉ်ဒီးတင်ဆီတလံပီးလီမလားအကျိအကျိ တဖန် ဒီးနီကစာတင်ဂါတင်ကျိလားတင်ဘဉ်တင်ဘာတဖန် မုတမာ တင်နီလီအဲး(ဖ်)တင်ရဲတင်ကျိတမံးလဲလဲ လားတမာ တင်လားဘဉ်တင်ဟ့ဉ်စီဟ့ဉ် ကမံးအီလား စုဉ်ဖီလစံဉ်တဖန်ဘဉ်န့ဉ်လီလီ.
- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအားမူဒါလေး ကဘဉ်မလိမဒီးတင် ဒီးကွဲတင်(လ်) တင်ဂါတင်ကျိတမံးလဲလဲ လားအဘဉ်ယးဒီးကိုကီရ်န့ဉ် ထံးနီလိကွဲတင်မလိမဒီး တဖန်အီန့ဉ် ကြားဝဲဘဉ်ဝဲဒီး ကိုန့ဉ်လီလီ.
- တင်စူးကါကိုကီရ်န့ဉ်ထံးနီလိကွဲတင်မလိမဒီးတင် တင်တူလီအီတသုတဖန်, ပဉ်ယာဒီးအီမလ်ဒီးအထုဉ်န့ဉ်, ကဒူးအိဉ်ထီဉ် တင်ဟ်ထွဲထီဉ်လား လာတဖန်တခါ မုတမာ အီန့ဉ်အန့ဉ်- တင်ဆိကတီတစီတလီ မုတမာ တင်ဆိကတီတင်စူးကါ မုတမာ နီလီမနု တင်ခွဲဂုဏ်ဘဉ်လီဆီ တဖန်, တင်ဟ့ဉ်တင်ကမံးလား ကိုကီရ်န့ဉ်ဖီလစံဉ်လား အကြားဝဲဘဉ် ဝဲတဖန် ဒီး တင်သိဉ်တင်သီတင်ဘျုးအဖီလား, မုတမာ တင်ဟ်မူဒါလေး ကိုကီရ်န့ဉ်

မူတမ္မာ ကိစ္စမှာ လာသံစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲအဖီလၢန့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျါအဂီၢ်, ကွၢ် ကူၣ်သ့ပၤဆှၢတၢ် ကမံးတၢ်ခိၣ်ကျါၤ ဖီလံစံၣ် 520.00 ဖဲ spps.org/board-policies.

- ဝံသးစူၤကွၢ်တၢ်န့ၣ်ကျါလၢ iPads ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီလၢအလီၤမၤကွၢ်/ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်အီၤ/ဟးဂီၤကွၢ် ဖဲကဘျးပၤ 26 အဖီခိၣ်လၢ ကမၤလိၣ်န့ၣ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟံထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဝံစိာ်တီဆှၢ

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်ခွဲးဂ့ၢ်ယၢ်ဘၣ်တဖၣ်

- ဖဲဒီးကွၢ်သီလုၣ်ဘၢးစံ မူတမ္မာ သီလုၣ်ပဒၢးလၢကလဲၤဆူ မူတမ္မာ ဟဲက့ၤလၢကွၢ်အါ, ပုၤကွၢ်ဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢအတဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်မၤပျီၤမၤဖူး, တၢ်မၤဖူးမၤပျီၤ, မူတမ္မာ တၢ်မၤတံာ်တၢ်မၤအန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ် spps.org/transportation. လၢတၢ်မၤန့ၣ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ် ဒီးပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ တၢ်ကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါအီၤလၢ တၢ်ဝံစိာ်တီဆှၢတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လီၤဆီလၢ တၢ်အုၣ်သးဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ ပုၤကွၢ်ဖိအိၣ်ဒီး လၢအဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ် Minnesota တၢ်ဘျုး § 121A.59 ဟံဖျါဝဲအသိး, တၢ်ဝံစိာ်တီဆှၢ မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လီၤဆီ, တမ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်, လၢပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်လၢ အကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ကွၢ်ဖိ Individual Education Plan (IEP) ဆီလီၤဟံလီၤ တၢ်မၤဘၣ်လီၤတၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဝံစိာ်တီဆှၢလီၤဆီလၢကွၢ်ဖိအိၣ်ဒီး ဒီးတၢ်ဆီလီၤ ဟံလီၤတဖၣ်အံၤကဘၣ်တၢ်ဆီတလဲအီၤထဲဒ်လၢ IEP ပုၤမၤတၢ်ဖိကရူၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျိအပူၤန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဖိတဖၣ် တၢ်ဆီကတီၢ်ဘၢးစံ တၢ်ဝံစိာ်တီဆှၢတလီၤသ့ဝဲလၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မူဒါတဖၣ်

- ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကလူၤဟံမၤထွဲတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်ဖိအီၤတဖၣ်, လၢဘၣ်တၢ်ဟံလီၤအီၤလၢ ကူၣ်သ့ပၤဆှၢတၢ် ကမံးတၢ်ခိၣ်ကျါၤ, ဖဲအိၣ်လၢ ကွၢ်သီလုၣ် ဘၢးစံအဖီခိၣ် ဒီး ဖဲထီၣ်လၢ ကွၢ်သီလုၣ်ဘၢးစံ ဒီးစံၣ်လီၤလၢသီလုၣ်ဘၢးစံ အပူၤအခါ န့ၣ်လီၤ. တၢ်သကံာ်ပဝးတဂ့ၢ်လၢအကဲထီၣ်အသးလၢ ကွၢ်သီလုၣ်ဘၢးစံ အဖီခိၣ်န့ၣ် ကဘၣ် တၢ်ပၤဆှၢရဲၣ်ကျါအီၤ ဒ်ကွၢ်ဖိ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးမူဒါအလံာ် ဟံးဃာ်အပူၤအသိးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤန့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်, ကွၢ် ကူၣ်သ့ပၤဆှၢတၢ်ကမံးတၢ်ခိၣ်ကျါၤဖီလံစံၣ် 707.02 ဖဲ spps.org/board-policies မူတမ္မာ spps.org/transportation.
- ပုၤကွၢ်ဖိလၢအဒီးကွၢ်ဘၢးစံတဖၣ် အမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကအံးထွဲကွၢ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်အဖီ တုၤလၢအဝဲသ့ၣ်အဖီထီၣ်ကွၢ်သီ လုၣ်ဘၢးစံလၢဂီၤဒီးဒီးဖဲအဝဲသ့ၣ် အဖီစံၣ်လီၤလၢသီလုၣ်ဘၢးစံအဖီခိၣ် ဖဲကွၢ်ထီၣ်အမုၢ်န့ၣ်ကတၢ်ဝဲအလီၤခဲန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်လၢအန့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်လၢ တၢ်မၤအသးလၢအနးနးကလံာ် မူတမ္မာ မၤကဒီးတၢ်လၢတၢ်တူၢ်လီၤအီၤတသ့ လၢပုၤကွၢ်ဖိမၤဝဲလၢ ကွၢ်သီလုၣ်ဘၢးစံအဖီခိၣ် မူတမ္မာ ကွၢ်သီလုၣ်ဘၢးစံ ပတုၢ်အလီၤန့ၣ် တၢ်ဆီကတီၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လီၤဆီလၢတၢ်ဒီးသီလုၣ် ဘၢးစံ မူတမ္မာ တၢ်ဆီကတီၢ်ကွၢ်အီၤ, ပုၤဃုာ်ဒီးတၢ်ဒီးသီလုၣ်ဘၢးစံ လၢတၢ်လီၤဃုထီၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်လၢတၢ်မၤပျီၤပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟံပတုၢ်အီၤ တစိာ်တလီၤလၢ တၢ်ဝံစိာ်တီဆှၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤန့ၣ် မိၢ်ပၢ် မူတမ္မာ ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါ လၢကမၤလီၤတၢ်ပုၤကွၢ်ဖိလဲၤတၢ်က့ၤတၢ် ပူၤပူၤဖျးဖျး လၢကလဲၤဆူ ဒီးဟံက့ၤလၢကွၢ် ဒီးပုၤကွၢ်ဖိလဲၤတၢ်က့ၤဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤနီၣ်သီလုၣ်ဘၢးစံတဖၣ်ဒီးကွၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ တၢ်သိၣ်လီၤ, တၢ်ဒုးန့ၣ်ဟံဖျါထီၣ်ဒီးမၤဆူထီၣ် တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသး တၢ်မုၢ် လၢကွၢ်ဖိလၢအဂ့ၢ်တဖၣ် ဆူပုၤကွၢ်ဖိခဲလၢအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွၢ်ဖိလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ် Go-To Card လၢကစူးကါဝဲလၢ Metro Transit အဖီခိၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီး မူဒါလၢ ကလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်သိၣ်တၢ်သီ တၢ်ဘျုး, လၢအဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤလၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ် Go-To လီၤပျီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုး မူတမ္မာ တၢ်တထီၣ်ကွၢ်ဝဲက့ၤဝဲက့ၤလၢ တအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အပီၤန့ၣ် တၢ်ကမၤဃးထီၣ်အီၤ, တၢ်ကဟံပတုၢ် မူတမ္မာ တၢ်ဆီကတီၢ်ပုၤကွၢ်ဖိအ Go-To Card ပုၤကွၢ်ဖိအလံာ်ပျဲတစိာ်တလီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဟံၤတၢ်မၤစၢၤလၢလၢတဖၣ်လၢကွၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံၤ၊ ဒီးထဲဒၣ်ဖဲတၢ်မၤအသး ဖဲအိၣ်ဒီးတၢ်မၤပျီၤမၤဖုးဘၣ်ဃး တၢ်ပူၤဖျဲးလၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢအကမၤအသးနးနးကလံာ်ဒီး ပှၤဖိသၣ် မ့တမ့ၢ် ပှၤအဂၤတဖၣ်အပူၤဇၢ်လီၤ.

တၢ်သိၣ်ဃိၣ်သိၣ်ဃိၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၤပတုၢ်ကိဖိတၢ်ထီၣ်ကိတဖၣ် ကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဟံၤထွဲလၢလံာ်တခါအစၢၤကတၢ်-

1. မၤဃုာ်မၤသကိးတၢ်ဒီးပှၤကိဖိအဟံၣ်ဖိဃိဖိ မ့တမ့ၢ် ပှၤဖိသၣ်အပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်, ပှၤဖိသၣ်အသးတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ပှၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် ပှၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤ, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ပှၤစံးနီၤလီၤဆီ, မ့တမ့ၢ် ပှၤတဝၢ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂၤန့ၣ်လီၤ-
2. ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, လၢဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤဃုာ်ဒီးမိၣ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်, လၢပၣ်ဃုာ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲး ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢကိဖိလိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လၢ ပှၤကိဖိကန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢပှၤပှၤ ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤခဲအံၤအပူၤ, လၢအပၣ်ဃုာ် ကတီၤဆိၣ်ကိမ့တမ့ၢ် ဖြိၣ်ခွၢ်ဒၣ်ကၢ်တၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, မ့တမ့ၢ်
3. ဟ့ၣ်လီၤတၢ်စိာ်ဆုၢ်ခိဆူၣ်ညါတတီၤ လၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢအလိၣ်အိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ပၣ်ဃုာ်ဒီးမိၣ်ပၢ်တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, တၢ်လဲၤဟးအိၣ်သကိးဟံၣ်တဖၣ်, တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤကျဲၤဃုာ်ဖိးတၢ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ်, တၢ်လီၤဖဲအကြးဝဲဘၣ်ဝဲ, တၢ်သမိထံလၢကဆၢတၢ်ဟံၤဖျါလၢ မ့ၢ်ပှၤကိဖိအံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီတၢ်မၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် အကူၣ် 504 တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်ဇၢ်လီၤ.

တၢ်နိၣ်- ဝံသးစူၤကွၢ် ဝီၢ်ညါလၢနကသ့ၣ်ညါအါထီၣ် လံာ်ဖျါဒီးတၢ်ကတီၢ်အိၣ်ပညိအါထီၣ်တဖၣ်, လၢအဘၣ်ထွဲဒီး Minnesota သဲစးတၢ်ဘျၢတၢ်ကွၢ်သတြဲၤတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဟံသုၣ်သးတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိအပတီၢ်

တၢ်အပတီၢ် 1

အပတီၢ် 1 တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤယူၤကျဲၤဖိးတၢ်တဖၣ် အါတက့ၢ်ကဘၣ်တၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်အီၤလၢကိၣ်ပၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် ဖဲပၤကိၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်သိၣ်တၢ်သိဆဲးကိၣ်ဖိ မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးတၢ်မၤကမၣ်တၢ်လၢညါနီၣ်တမံၤဘၣ် န့ၣ်လီၤ. ပၤမၤတၢ်ဖိအတၢ်ခိဆၢကမ့ၢ်ဝဲ ကသိၣ်လိၣ်ဒီးစူးကါ တၢ်ဟံသုၣ်ဟံသးလၢ တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိအီၤတဖၣ် ဒ်သိးပၤကိၣ်ဖိတဖၣ်ကမၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်ဒီးဟံဖျါထီၣ်တၢ်ဟံသုၣ်ဟံသးလၢအပူၤဖျိးဒီးပံၤဒီးတၢ်ဟံကဲန့ၣ်လီၤ. ပၤမၤတၢ်ဖိစူးကါတၢ်သိၣ်လိၣ် ဒီးတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်မၤအကျဲသန့တဖၣ်, ဒီးတၢ်အံၤညါန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဟံသုၣ်ဟံသးလၢတၢ်မၤလိၣ်တီၤဒီး-ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤယူၤကျဲၤဖိးတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခိဆၢလၢတၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်

အပတီၢ် 1 တၢ်မၤအသးတဖၣ် တဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထုးကွၢ်လၢကိၣ် မ့တမ့ၢ်လၢ တၢ်ဟံသုၣ်ဟံသးအံၤအသဟီၣ်ဆူၣ် ဒီးမ့တမ့ၢ် မၤအသးခဲအံၤခဲအံၤအါ ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးမၤ တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိတၢ် တဘျုးဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိတၢ်ပညိၣ်အံၤ လၢကမၤဘၣ် ဒီးသိၣ်လိၣ် တၢ်ဟံသုၣ်ဟံသးအဂၤ တဖၣ် ဒ်သိးပၤကိၣ်ဖိမၤလိၣ်န့ၣ်တၢ် ဒီးဟံဖျါထီၣ် တၢ်ဟံသုၣ်ဟံသးလၢအပူၤဖျိးဒီးပံၤဒီးတၢ်ယူၤယီၣ်ဟံကဲကသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိကိၣ်ပၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် ကစူးကါတၢ်မၤအကျဲသန့အကလုာ်ကလုာ်ဒီးတၢ်မၤလိၣ်တီၤဒီးတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ်လၢ အပၣ်ဃုာ်ဒီး-

- တၢ်သိၣ်လိၣ်ကဒါကွၢ် တၢ်ဟံသုၣ်ဟံသး/တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိအီၤ
- တၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်ကတိၤ မ့တမ့ၢ် တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤ
- တၢ်သိၣ်လိၣ်တၢ်ဂဲၤဒိ
- ကွဲးတၢ်ကွၢ်ထံဆိကမိၣ်/တၢ်ဃုသကွၢ်ကညးတၢ်
- ဆိတလဲလီၤဆူၣ်နီၤ
- ကိၣ်သရၣ်/ပၤကိၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဒီဖရဲး
- တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်ဟံဖျါလၢတၢ်ဟံသုၣ်ဟံသး အဖီခိၣ်
- တၢ်ဘိၣ်ဘၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ် (ဘိၣ်ဘၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ)
- တၢ်ဟံပတုာ်တစီၢ်တလီၢ်/စူးကါတီၤဒီးတၢ်လီၢ်ဘျီဘၣ်တခါ
- တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လီၤဆိ(တဖၣ်) လီၤမၤကွၢ်
- ပၤတဝါတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဝဲကဝီၤမၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်တဖၣ်
- တၢ်ဆိမိၣ်ကွၢ်ထံလိာ်လဲၤ နီၤကစၢ်တၢ်လဲၤခီဖျိ
- တၢ်သိၣ်လိၣ်တဲဒုးသ့ၣ်ညါကွၢ်လိာ်တစီၢ်စီၢ်စုတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိ တဖၣ်

ပၤမၤတၢ်ဖိတၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိတၢ်လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ် ကပၣ်ဃုာ် ဒီးမိၢ်ပၢ်/ပၤကွၢ်ထွဲတၢ် ဒီးကိၣ်တဝါကရၢဖိအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိတၢ်ကပၣ်ဃုာ်ဒီး-

- မိၢ်ပၢ်/ပၤကွၢ်ထွဲတၢ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ
- မိၢ်ပၢ်/ပၤကွၢ်ထွဲတၢ်/ကိၣ်သရၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီဖရဲး
- မိၢ်ပၢ်/ပၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဟံသကိးဒီးပၤကိၣ်ဖိဆူၣ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိၣ်တီၤဒီး
- ကိၣ်ဖိတဖၣ် လိၣ်ဆိတလဲ, မၤဘၣ်လီၢ်, မ့တမ့ၢ် ကျါဘၢ တၢ်ကူတၢ်သိးလၢ အမၤကမၣ် ပၤကိၣ်ဖိကူသိးတၢ်လိၣ်ဘၣ် တဖၣ်
- ထီၣ်လိာ်တဲသကိးတၢ်ဒီး ကိၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဆိတလဲကိၣ်ဖိ တၢ်မၤလိၣ် အတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ
- ကိၣ်အပူၤ ပၤတဝါတၢ်မၤစၢၤ
- တၢ်ဃုာ်လီၤတၢ်သဘိၣ်ဘၣ်
- ဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်
- တၢ်မၤလိာ်ဃးဃာ် လၢကိၣ်သရၣ်, ပၤကိၣ်ဖိ ဒီးမိၢ်ပၢ်/ပၤကွၢ်ထွဲ တၢ်အဘၢၣ်စၢၤ
- တံၤသကိးတၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၢ်
- ဆၢကိၣ်ဖိဆူၣ်ပၤမၤစၢၤတၢ်အိၣ်ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆိ ဝဲထွဲမဲကိၣ်ပူၤ

တၢ်အပတီၢ် 2

တၢ်မၤကမၢ်တၢ်အပတီၢ် 2 တဖၣ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိတၢ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် ပၤဆုၤတၢ်ကရၢၢ်ဟံးန့ၣ်ဂ့ၢ်ဝီတဖၣ်လၢ အပၣ်ဃုာ်ဒီး ကိၣ်ပၤမၤတၢ်ဖိအဂၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိတၢ်အဒိတဖၣ်, တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ကျိၤကျဲၤ, ဒီး/မ့တမ့ၢ် ပၤဆုၤတၢ်ကရၢၢ်ဟံးန့ၣ်ဂ့ၢ်ဝီတဖၣ်

တၢ်ခိဆၢတဖၣ်အံၤ ပၣ်ဃုာ်ဒီးကိၣ်ပၤမၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ် ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢကမၤဘၣ်လီၤတၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသး ခီဖျိမၤဂ့ၤဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးအရံၤဒိၣ်တဖၣ် ဖဲဟံးဃာ်ပၤကိၣ်ဖိလၢကိၣ်အပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.

- စူးကါ တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိအပတီၢ်-လၢအဖုၣ်ဒီးတၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်
- တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တၢ်မၤလိ
- ပၤကိၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျိခိဖရဲး
- မိၢ်ပၢ်/ပၤကွၢ်ထွဲတၢ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ
- မိၢ်ပၢ်/ပၤကွၢ်ထွဲတၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိခိဖရဲး
- တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ကျိၤကျဲၤ (တၢ်ကတိၤသကိးတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်, တၢ်သကိးတၢ်ကျိၤဘၣ်လီၤတၢ်)
- ကိၣ်ပၤတတၢ်တၢ်မၤစၢၤ
- တၢ်စိာ်ဆုၤခိဆုၤပၤကိၣ်ဖိတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤကရၢၢ် (SAT)
- တၢ်ထုးကွၢ်လၢတၢ်မၤလိတီၤဒါး
- တၢ်ဖိၣ်ဃာ်ကယာ်
- မုၢ်ဘူၣ်နံၤကိၣ်
- တၢ်ဟံးပတုၢ်တစိာ်တလီၢ်လၢကိၣ်အပူၤ လၢနံၤတတၢ်အဂီၢ်မ့တမ့ၢ် အါသီ
- ကိၣ်ဖိတၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလံာ်ဃံးဃာ်
- ဟ့ၣ်လီၤဟံးဃာ် လီၤတဲစိဖိၣ်စုလၢ ကိၣ်ပၤမၤဆုၤတၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဂၤအအိၣ် တုၤလၢကိၣ်ပျီၤတစု

တၢ်မၤဝံၤမၤကဒါကွၢ် တၢ်မၤကမၢ်တၢ်အပတီၢ် 2 အဒိတဖၣ် တၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤမၤအိၣ်ဒိၣ်တၢ်မၤကမၢ်တၢ်ဖိအပတီၢ်အထီၣ်ကတၢ် ဖဲတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲးစးမၤဃုာ်မးမိးတၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါတၢ်ဝံၤအခါန့ၣ်လီၤ. **နမ့ၢ်အံၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲၤန့ၣ် ကွၢ်လံာ်ကဘျးပၤ ၁၄ “Administrative Actions and Level of Behavior Violation” (တၢ်သုးကျဲၤဟံးဂ့ၢ်ဝီ ဒီးတၢ်ဟံးသ့ၣ်သး တၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအပတီၢ်) န့ၣ်တက့ၢ်.**

တၢ်အပတီၢ် 3

တၢ်မၤကမၢ်တၢ်အပတီၢ် 3 ကပၣ်ဃုာ်ဒီးကိၣ်ပၤမၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ် ဒီးကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထုးကွၢ်ကိၣ်ဖိလၢကိၣ်လၢနံၤတတၢ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် လၢအတဘၣ်အါန့ၣ်ကိၣ်ထီၣ်အနီၤတန့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိတၢ်အဒိတဖၣ်, တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ကျိၤကျဲၤ, ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်သုးကျဲၤဟံးဂ့ၢ်ဝီတဖၣ်

တၢ်ခိဆၢတဖၣ်အံၤ ကပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ထုးကွၢ်ပၤကိၣ်ဖိတစိာ်တလီၢ်, ကတိာ်-ဖုၣ် လၢကိၣ်ခိၣ်ဃၢၤ မ့ၢ်လၢ တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးအါအါသီသီအဃိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထုးကွၢ်အကတီၢ်, တၢ်မ့ၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်, တၢ်အံၤကဘၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်အီၤတသ့ဖဲအသ့ ဖဲဟံးဖျါထီၣ်တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးအလၢအပွဲၤအခါန့ၣ်လီၤ.

- စူးကါ တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိအပတီၢ်-လၢအဖုၣ်ဒီးတၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်
- မိၢ်ပၢ်/ပၤကွၢ်ထွဲတၢ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ
- မိၢ်ပၢ်/ပၤကွၢ်ထွဲတၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိခိဖရဲး
- ကျဲၤအဂၤလၢတၢ်ပျီၤကွၢ်ဖိဆူဟံၣ်, ဒ်အမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိတၢ်ဘျီဘၣ်ကွၢ်တၢ်ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံး,
- ဟံၣ်ဖိဃီမိကရၢၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိခိဖရဲး (Family Group Conference), မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ကျိၤကျဲၤအဂၤ
- တၢ်ဆုၤဃီၤကိၣ်ဖိဆူ PBIS Tier 2 ဒီး/မ့တမ့ၢ် Tier 3
- တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်ဖဲကိၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပူၤ
- တၢ်ပျီၤကွၢ်ကိၣ်ဖိဆူဟံၣ် (ထီၣ်ဘးတုၤလၢကိၣ်ထီၣ်အနီၤတန့ၣ်)
- တၢ်ဆုၤဃီၤကိၣ်ဖိဆူ သးခိၣ်န့ၣ်ဆူၣ်ချ့ကရၢၢ်(Mental Health Support Team) မ့တမ့ၢ် ကွၢ်ဆိမိၣ် CARE တၢ်မၤကွၢ်

တၢ်မၤဝံၤမၤကဒါကွၢ် တၢ်မၤကမၢ်တၢ်အပတီၢ် 3 အဒိတဖၣ် တၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤမၤအိၣ်ဒိၣ်တၢ်မၤကမၢ်တၢ်ဖိအပတီၢ်အထီၣ်ကတၢ် ဖဲတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲးစးမၤဃုာ်မးမိးတၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါတၢ်ဝံၤအခါန့ၣ်လီၤ. **နမ့ၢ်အံၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲၤန့ၣ် ကွၢ်လံာ်ကဘျးပၤ ၁၄ “Administrative Actions and Level of Behavior Violation” (တၢ်သုးကျဲၤဟံးဂ့ၢ်ဝီဒီးတၢ်ဟံးသ့ၣ်သးတၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအပတီၢ်) န့ၣ်တက့ၢ်.**

တၢ်အပတီၢ် 4

တၢ်မၤကမၢ်တၢ်အပတီၢ် 4 ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိကတီၢ်ပုၤကွၢ်ဖိတစိၣ်တလီၢ် ဒီးတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဂီၢ်အူ တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိကတီၢ်တစိၣ်တလီၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ထုးကွၢ်လၢကွၢ် လၢအါန့ၣ်တသီ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိတၢ်အဒိတဖၣ်, တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ကျိၤကျဲၤ, ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်သုးကျဲၤဟံးဂီၢ်ဝိတဖၣ်

တၢ်ခိဆၢတဖၣ်အံၤ ကပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ထုးကွၢ်ပုၤကွၢ်ဖိတစိၣ်တလီၢ်, ကတီၢ်-ဖုၣ် လၢကွၢ်ခိၣ်ဃၢၤ မ့ၢ်လၢ တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးအၢအၢသီသီအသီန့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ, တၢ်ထုးကွၢ်ကတီၢ်ဖုၣ်အကတီၢ်န့ၣ်, တၢ်အံၤကဘၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်အံၤတသ့ဖဲအသ့ ဖဲတၢ်ဘျီရဲၣ်တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလၢလၢပုၤပုၤအခါ န့ၣ်လီၤ.

- စူးကါ တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိအပတီၢ်-လၢအဖုၣ် ဒီးတၢ်ဟံးထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်
- မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ
- မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် အိၣ်ဖျိၣ်ခိဖရဲး
- ဟံၣ်ဖိဃီကရူၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိဖရဲး မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ကျိၤကျဲၤအဂၤတဖၣ်
- ဆုၤဃီကွၢ်ဖိဆူ ပုၤရဲၣ်ကျဲၤခိဆၢတၢ်ကရူၢ်(Student Response Team) မ့တမ့ၢ် တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါဆၢတၢ်ဟံးဖျါထီၣ်တၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
- ပၤဆုၤတၢ်ကရူၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဆုၤတၢ်
- တၢ်ဃုထၢအကျဲလၢတၢ်ဆိကတီၢ်တစိၣ်တလီၢ်
- တၢ်ဟံးလီၤန့ၣ်တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ၣ်လီၤကျဲၤလၢကျဲၤဂုၤလၢ တစိၣ်တလီၢ်
- တၢ်ဆိကတီၢ်တစိၣ်တလီၢ်, လၢတလၢကွၢ်ကွၢ်ထီၣ်အမုၢ်န့ၣ်ပုၤပုၤတသီ
- တၢ်ဟံးဃးထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွၢ်ကဟံးကွၢ် (ကွၢ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတခါ)

တၢ်နီၣ်- ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်ပၣ်ဃုာ်လၢ တၢ်မၤအသးတဖၣ်အပူၤ ဖဲအပတီၢ်အံၤန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဟံးဃးထီၣ်ကွၢ်အံၤဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတၢ်မၤအသး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အပတီၢ် 5

တၢ်မၤကမၢ်တၢ်အပတီၢ် 5 လိာ်ဘၣ်ကွၢ်ခိၣ်လၢကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဂီၢ်အူတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ဒီးမၤတၢ်စိၣ်ဆုၤခိ ဆူညါတတီၤ လၢ တၢ်ဟံးဃးထီၣ်ကွၢ်အဂီၢ် ဆူ ကွၢ်ပုၤပၤဆုၤတၢ်ကွၢ်ခိၣ်ကျိၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤန့ၣ်စိန့ၣ်ကမိၤမၤတၢ်အအိၣ်လီၤ. ကွၢ်တၢ်ဟံးဃးထီၣ်ကွၢ်အခိပညီလၢလၢပုၤပုၤ, ဒီးသဲစးတၢ်ဘျီလၢအဘၣ်ထွဲ ဒီးတၢ်မၤကမၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢ ဝီၢ်ဩ အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သုးကျဲၤဟံးဂီၢ်ဝိ အဒိတဖၣ်

တၢ်ခိဆၢတဖၣ်အံၤ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ထုးကွၢ်ပုၤကွၢ်ဖိတစိၣ်တလီၢ် ကွၢ်ခိၣ်ဃၢၤ မ့ၢ်လၢတၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးအၢအၢသီသီအသီန့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤကပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဟံးလီၤပုၤကွၢ်ဖိအတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤ လၢခိၣ်ဃၢၤလၢအပူၤဖျဲး လၢအဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အကျိၤကျဲၤအဂၤတဖၣ် လၢကဟံးဖျါထီၣ် တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသး န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိတၢ်တဖၣ်အံၤပညီၣ် တၢ်ပၤဃာ်ကွၢ်ပုၤတၢ်ပူၤဖျဲးဒီးမၤကတၢ် တၢ်မၤဟးဂီၢ်လီၤနီၢ်ကစၢ်အသး ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးသ့ၣ် ဟံးသးလၢ အလီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်-

- စူးကါ တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဆိအပတီၢ်-လၢအဖုၣ် ဒီးတၢ်ဟံးထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်
- မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ
- မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် အိၣ်ဖျိၣ်ခိဖရဲး
- ဆုၤဃီကွၢ်ဖိဆူ ပုၤရဲၣ်ကျဲၤခိဆၢတၢ်ကရူၢ်(Student Response Team) မ့တမ့ၢ် တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါဆၢတၢ်ဟံးဖျါထီၣ်တၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
- ပၤဆုၤတၢ်ကရူၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဆုၤတၢ်
- တၢ်ဟံးလီၤန့ၣ်တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ၣ်လီၤကျဲၤလၢကျဲၤဂုၤလၢ တစိၣ်တလီၢ်
- တၢ်ဟံးဃးထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွၢ်ကဟံးကွၢ် (ကွၢ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတခါ)

တၢ်ဒွဲၣ်အူပုၤတၢ်စုၤလိၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢမ့ၢ်အူ တၢ်မၤဟးဂၢၢ်တၢ်စုၤလိၢ်ခိၣ်ခိၣ် လၢတၢ်ဟံၤလီၤသးမၤအူပုၤ ခိၣ်တၢ်ဒွဲၣ်အူအိၣ်ဒီးမ့ၢ်အူ မ့တမ့ၢ် ပိၤဖးထီၣ်သ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.			•*	•*	•*
--	--	--	----	----	----

*ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဂၢၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ဟးအူရဲၣ်ကျဲၤတၢ်

တၢ်ဟံၤသ့ၣ်ဟံၤသးတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဒီးတၢ်ခိၣ်ခိၣ်အပတၢ်တဖၣ်	အပတၢ်တဖၣ်				
	1	2	3	4	5
တၢ်မၤအာမၤသီတၢ် တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၤလီၤသးသးမၤအူလၢကမၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးပုၤတဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၢ်ပုၤ, ပုၤလၢတမ့ၢ် စ့ၣ်ဖိလိၣ်ပဒိၣ်ကိၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ, လၢတအိၣ်ဒီးပုၤတဂၤ အတၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးဘၣ်.				•*	
တၢ်မၤအာမၤသီတၢ်, တၢ်မၤအာမၤနးတၢ် (တၢ်မၤဘၣ်ဒီးခါနီၢ်ခိၣ်မိၢ်ပုၤ ခိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် အါအါဂီၢ်ဂီၢ်) တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၤလီၤသးသးမၤအူလၢကမၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး ပုၤအဂၤတဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၢ်ပုၤ အါအါဂီၢ်ဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ခိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် လၢတမ့ၢ် SPPS ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.					•*
တၢ်မၤအာမၤသီတၢ်, တၢ်မၤအာမၤနးတၢ် (ကျိ, တၢ်စုကဝဲလၢအလီၤပျီၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်စုကဝဲလၢအဂၤတဖၣ်) မၤကမၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဒီး ကျိ, တၢ်စုကဝဲလၢအလီၤပျီၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်စုကဝဲလၢအဂၤတဖၣ်ဒီး အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၤလီၤသးလၢကမၤဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်လီၤပျီၤလၢကမၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးပုၤအဂၤတဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တုၤလၢတၢ်သိၣ်န့ၣ်လီၤ.					•*
တၢ်မၤအာမၤသီတၢ်လၢပုၤမၤတၢ်ဖိအဖီခိၣ် တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၤလီၤသးသးမၤအူလၢကမၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး SPPS ပုၤမၤတၢ်ဖိအနီၢ်ခိၣ်မိၢ်ပုၤ လၢတအိၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိကရၢဖိအတၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.				•*	
တၢ်မၤအာမၤသီပုၤမၤတၢ်ဖိ, တၢ်မၤအာမၤနးတၢ် (တၢ်မၤဘၣ်ဒီးခါနီၢ်ခိၣ်မိၢ်ပုၤ ခိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် အါအါဂီၢ်ဂီၢ်) တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၤလီၤသးသးမၤအူလၢကမၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးပုၤအဂၤတဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၢ်ပုၤ အါအါဂီၢ်ဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ခိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢတမ့ၢ် SPPS ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.					•*
တၢ်မၤနၢၤမၤယၣ်တၢ် တၢ်မၤဆါမၤပယွဲ, တၢ်မၤပျီၤမၤဖုးတၢ်, တၢ်မၤဆူးမၤဆါတၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဘၣ်ဒီးတဖၣ်လၢအမၤသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်တပျၢ်တပျီၤ ဒီး- (1) အိၣ်ဒီး တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢအတထံးတုၤသိး လၢအမၤအသးနီၢ်နီၢ် မ့တမ့ၢ် ထီၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်လၢ ပုၤကိၣ်ဖိလၢအန့ၣ်လီၤပုၤယုၢ်လၢ တၢ်မၤကမၢ်တၢ်အဘၣ်စၢၤ ဒီး ပညိၣ်တၢ်ဟံၤသ့ၣ်ဟံၤသးဒီး မၤဝံၤမၤကဒါက့ၤတၢ် မ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အဒိ, မ့တမ့ၢ် (2) မၤတံၢ်တၢ်ပုၤကိၣ်ဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ် နီၢ်နီၢ်ဒီးဂၢၢ်ဂီၢ်ကျိၤကျိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကန့ၣ်လီၤပုၤယုၢ်လၢကိၣ်အတၢ်ဖိးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် မၤန့ၢ်ကိၣ် တၢ်န့ၢ်ဘျုးတဖၣ်, တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လီၤဆီတဖၣ်လီၤ. ကွၢ် ကူၣ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤဖိလံစံၣ် 505.00 (မၤန့ၢ်သ့ဖဲ spps.org/board-policies). ယုၤကွၢ်တၢ်အဒိတဖၣ် လၢ ဝီၢ်ညါအပူၤ န့ၣ်တက့ၢ်.		•	•	•*	•*
တၢ်မၤနၢၤမၤယၣ်ခိၣ်ဖျိတၢ်စူးကါထံးနီၢ်လိၣ်ကူၣ်ကျိၤကျိၤ (တၢ်မၤနၢၤမၤယၣ်လၢအုထၢ်န့ၣ်အဖီခိၣ်) တၢ်မၤနၢၤမၤယၣ်လၢအုထၢ်န့ၣ်န့ၣ်အဖီခိၣ်အခိၣ်ညါအဂီၢ်, ကွၢ် ကူၣ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤဖိလံစံၣ် 505.00 (spps.org/board-policies). ကွၢ်တၢ်အဒိတဖၣ်ဖဲလၢ ဝီၢ်ညါအပူၤ န့ၣ်တက့ၢ်.		•	•	•	
ညါဖိ, တၢ်အိၣ်ဒီး/တၢ်စူးကါ/တၢ်မူညါဖိ/တၢ်ဟးစိၢ်ဆါတၢ်/တၢ်ဆါညါဖိ တၢ်အိၣ်ဒီး, စူးကါ, တၢ်ဟးစိၢ်ဆါ, တၢ်ဆါညါဖိ မ့တမ့ၢ် မူညါဖိဖိအိၣ်လၢကိၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤအဖီခိၣ် မ့တမ့ၢ် ဖဲကိၣ်-ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ဟူး တၢ်ဂဲၤ တဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ကွၢ် ကူၣ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၤဖိလံစံၣ် 504.00 ဖဲ spps.org/board-policies .				•*	
တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် လိတဲစိဖိစ့ ဒီး နီၢ်ကစၢ်တၢ်ပိးတၢ်လိတၢ်သိၣ်တၢ်သိ	•				

တစ်စုံတစ်ရာလီထဲစိစိစုံစုံ ဒီ နီကစာတင်ပီးတင်လီတဖန်ဖဲမလိတင်လါကွဲပူအဆာကတီလါဘင်တင်တြီယာအီ ဒီး ဘင်တင်ဒုးသွန်နီတင်လံကွဲဖိတဖန်ဘင်ဃးဒီး ကွဲတင်မုလ်ကွဲစိနီလီ. တင်စုးကါနီကစာတင်ပီးတင်လီတဖန်နီ တင်ဟ်အီအခီပညီဒ်အမု, ဒီးအတမုထဲဒ်လါ, တင်ကွဲး(texting), ကိးလီတဲစိ, ထီတင်ကွဲးအုထာနီ, ကွဲစိဂျာန မံဒ်ယာ, ဒီတင်ဂီ မုတမု ဒီတင်ဂီမူ, မုတမု ကွဲ အဲဖဲတဖန်နီဘင်.					
--	--	--	--	--	--

***ဘီးဘင်သွန်ညါတင်ဘင်ဘာဝဲဒီးဒီးဂီကီအုတင်ဟ်အုရဲကျဲတင်**

တင်ဟ်သွန်ဟ်သးတင်လုာ်သွန်ခါပတ်တင်သိတင်သိဒီးတင်ခါအပတီတဖန်	အပတီတဖန်				
	1	2	3	4	5
တင်လံတင်လီ မုတမု တင်ဟ်းနီကွဲးဒီကွဲးဆဲပူအတင် တင်မလိမဒီးတင်တတီတလီပုဃာ်ဒီး, ဘင်ဆင်တမုတင်ဟ်ပနီထဲဒ်လါ, ကွဲးဒီကွဲးဆဲပူအဂါအတင်မလိ ဘင်ဃးဒီးကွဲးအတင်မတဖန် မုတမုတင်ဒီးစးတဖန် ဒီးစုးကါပူအဂါတဂါအတင်ထီတင်ဆိကမိ မုတမု တင်ကွဲးလါတအိဒီးတင်ဟွဲဒီးဒုးဆူပူလါအဒုးအိထီတင်တဂါနီနီဘင်. တင်အီပုဃာ်ဒီးတင်နီလီ ကွဲဟုတင်မလါဒုးကွဲတင်အကျဲအကျဲတကပနီလီ.	•	•	•		
တင်မလုာ်မလိတင် တင်အီဟ်ကဲထီသးဖဲ ပူတဂါမလုာ်ပူအဂါတဂါလါအကမလိဒါ အဝဲသွန်တင်မုလ်ကွဲစိ မုတမု ဟးဆွဲး မလိတင်မလိလါအဖိးသဲးခီဖျိ တင်မလုာ်မလိတင်လါ ထးခိတင်ကတိ မုတမု လီတင်ကွဲးနီလီ.				•*	
အဲတင်သိတင်သိလါအဘင်ထွဲဒီးတင်မကမုသဲးစး တင်မကမုသဲးစး, လါကွဲတင်စုလီခိခိအဖိခိ မုတမု တင်မလိ လါကွဲ-ဆိထွဲမလိစါ မုတမု တင်ဟွဲးတင်ဂါ လါအဘင်ထွဲဒီး-ကွဲ, လါ အကထီတင်မကမုသဲးစးသ့ ဖဲဘင်တင်မကမုအီလါပူဒိတင်ခိပဲလါအခါနီလီ.				•*	•*
တင်မဟးဂါပူအဂါအတင်စုလီခိခိ တင်မဟးဂါပူမလိတင် မုတမု ပူအဂါအတင်စုလီခိခိလါအိဒီးတင်ဟ်လီသးဃါမနုအပူနီလီ.		•	•	•	
တင်မဟးဂါကွဲအတင်စုလီခိခိ တင်မဟးဂါတင်စုလီခိခိလါအဘင်ထွဲဒီး မုတမု ဘင်တင်စုးကါအီလါကွဲကီရဲလါအိဒီးတင်ဟ်လီသး ဃါမနုအပူနီလီ. တင်အီ ပုဃာ်စုကိးဒီး တင်မဟးဂါတင်ပီးတင်လီလါခိဖျိထာ်အပူ, ခိဖျိထာ်ဒွဲပူ တင်ရဲတင်ကျဲ မုတမု တင်ပီးတင်လီအဂါ လါအဘင်ထွဲဒီး မုတမု ဘင်တင်စုးကါအီ လါကွဲကီရဲလါအိဒီး တင်ဟ်လီသးဃါမနုအပူနီလီ.		•	•	•	
တင်ဂီလီမလုာ်ပူဘင်မုဘင်ဒါအတင်နီလီ တင်ဂီလီလါကမလိထွဲပူမလိတင်ဖဲအတင်နီလီတဖန်လါ အိဒီးတင်ဟ်လီသးဃါမနုအပူနီလီ. ကွဲတင်အဒိတဖန်လါ ဝီညါအခီပညီအပူ.	•	•			
တင်ဟ်းနီမး¹ တင်ဟ်းနီမး မုတမု တင်ကွဲတလီတင် ပုဃာ်တင်မလိဘင်ပူလါတအိဒီးတင်တင်သိးထဲသိး ဒီးသနုထီတင် အသးလါ စါသွန်ကလုာ်ဒု, တင်သိတင်သိမိပု, တင်ကမုခါ, တင်ဖျိသးအပတီ, ထံကီလါအဟဲဝဲ, သးနီ, ဖဲဘင်အလွဲ, တင်ဘျဲတင်ဘါ, တင်လီစါလီသွန်, တင်အပတီ ဘင်ဃးဒီးကမုတင်တိစါမလိစါ, တင်ဟ်ဖျိ ထီသးလါမုခါသွန်ထဲ မုတမု လါအဟ်ဖျိထီတင်အဲကဟုကယာ်, တင်ဒုးနီဟ်ဖျိထီ မုတမု တင်တဲ ဖျိထီတင်ကမုခါအပတီ, ဟံဉ်ဖဲဃီတင်အိဒီးပတီ, မုတမု ကွဲဂါတလါတပူနီလီ. တင်ဟ်ထံနီမး တင်အတင်ပညီလါအဒီးသနုထီသးလါ မုခါဂီဝီအဂီနီ, အပုဃာ်မုခါတင်မလိယဲမတင်တင်နီလီ.		•	•	•	
တင်ဟ်သွန်ဟ်သးလါအမတင်တင် တင်အိဒီး ဒီး/မုတမု တင်ဟွဲးတင်ဂါတဖန်လါအမတင်တင်တင်ဒီး, မုတမု အိဒီးတင်ဟ်လီသးလါကမတင် တင်တင်ဒီး, တင်မလိမဒီးတင်လီတီလီ ဒီး/မုတမု ကွဲအတင်ဖဲတင်မတဖန်နီလီ.	•	•	•		
တင်ဟ်သွန်သးလါအမတင်တင်, လါအနး				•*	

တၢ်အိၣ်သး ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူၣ်တၢ်ဂဲၤလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ် မ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ် လၢပုၤအဂၤအတၢ်ပူၤဖျဲး, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအၢမၤသီတၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤပျီၤမၤဖုးတၢ် တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး လၢအမၤတၢ်တၢ်ကွဲးနးကျိၣ်ကျိၣ်, ကွဲးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ဟူၣ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ကွဲးအိၣ်ထွဲကွဲးထွဲကွဲးတၢ်ဟူၣ် တၢ်ဂဲၤလၢ တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤအိၣ်မဲၤကွဲးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.					
တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢအမၤတၢ်တၢ်လၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤဆူကွဲး ဒီး ဟံးက့ၤဆူဟံၣ် တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ် မ့တမ့ၢ် မၤဆူးမၤဆါပုၤကွဲးတဖၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤဆူကွဲးဒီး ဟံးက့ၤဆူဟံၣ်လၢကျဲၤအကတီၢ် မ့တမ့ၢ် ဖဲသီလုၣ်ဘၢးစံးသန့, မ့တမ့ၢ် လဲၤလီၤပုၤနီၣ်သီလုၣ်အတၢ်သးစၢၤဆါလၢ တၢ်နီၣ်သီလုၣ်န့ၣ်လီၤ.		•			

*ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဘိၣ်တၢ်ဘၢဝဲဒၣ်ဒီးဂံၢ်အူတၢ်ဟၢဆူရဲၣ်ကျဲၤတၢ်

တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဒီးတၢ်ခိၣ်ဆါအပတီၢ်တဖၣ်	အပတီၢ်တဖၣ်				
	1	2	3	4	5
ကသံၣ်ကသီ မ့တမ့ၢ် ကံကသံၣ်မူၤဘျီးလၢတဖၣ်ဒီးသဲးစးတဖၣ်. တၢ်အိၣ်ဒီး/စူးကါ/ ဖိၣ်ဆါ/ဆါ/မူးကသံၣ်ကသီ တၢ်စူးကါ ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဒီးကံကသံၣ်မူၤဘျီး ဒီးကံလၢအိၣ်ဒီး အစုၣ်အပျၢ်လၢတဖၣ်ဒီးသဲးစး ဖဲကွဲး မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလီၢ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤတတီၢ်လၢလၢန့ၣ်လီၤ. ကွဲး ကူၣ်သ့ပၤဆူတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျိၢ်ဖိလံစံၣ် 504.00 ဖဲ spps.org/board-policies .				•*	•*
ပိးလီၤလၢအမၤပိးဖးတၢ်သ့, တၢ်အိၣ်ဒီး/စူးကါ/တၢ်ဟံၣ်လီၤသးလၢကစူးကါအိၣ် တၢ်အိၣ်ဒီး, စူးကါ, တၢ်ဟံၣ်လီၤသးလၢကစူးကါ ပိးလီၤလၢအမၤပိးဖးတၢ်သ့ ဒ်အမ့ၢ် မ့ၣ်ပိၢ်, စုမ့ၣ်ပိၢ်, ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပိၢ်, ရီၤကဲး, မျၢ်သ့ၣ်, မ့ၣ်ပိၢ်လၢပိၢ်ဘိၣ်အပူၤ, မ့တမ့ၢ် ပိးလီၤန့ၣ်သိးတဖၣ်လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢကမၤပိးဖးတၢ် ဒီး မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးနီၢ်ခိၣ်မိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် မၤဟးဂီၤတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်တကပၤသ့န့ၣ်လီၤ.					•*
တၢ်အုၣ်လီၢ်ဆိးကု ပုၤခံၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤအါဂၤ န့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်လၢ တၢ်စူးကါဂံၢ်ဘါ မ့တမ့ၢ် မၤဆူးမၤဆါနီၢ်ခိၣ်မိၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.		•	•	•*	
ကျိၢ်, တၢ်အိၣ်ဒီး/စူးကါ/တၢ်ဟံၣ်လီၤသးလၢကစူးကါအိၣ် ကျိၢ်တၢ်စုကဝဲၤတမံၤလၢလၢ (ပုၤဃုာ်ဒီးကျိၢ်) လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ် မ့တမ့ၢ် ဆိတလဲအသးသ့ဆူကျိၢ်ချီၣ်ခီဖျိတၢ် မၤပိၢ်ထီၣ်တၢ်သ့, တၢ်အတက့ၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအတူၢ်လီၢ်ကျိၢ်တၢ်စုကဝဲၤဒ်န့ၣ်သိးတမံၤလၢလၢ, ကျိၢ်တမံၤလၢလၢလၢအမၤဆဲးလီၤကျိၢ်အကလုာ် မ့တမ့ၢ် ကျိၢ်လၢအကလုာ်တသိၣ်, မ့တမ့ၢ် ပိးလီၤလၢအမၤဟးဂီၤ တၢ်သ့တဖၣ်လီၤ. တၢ်ဘျုးတဖၣ်အိၣ်တပုၤဃုာ်ဒီး စံးပူၤကွဲးကျိၢ်တဖၣ်ဘၣ်လီၤ. လၢ BB ကျိၢ်, ကျိၢ်ကလံၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢအလီၢ်ကဲးသိးကျိၢ်တဖၣ်အဂီၢ်, ကွဲး တၢ်အိၣ်ဒီး/တၢ်စူးကါကျိၢ်တၢ်စုကဝဲၤ လၢအလီၤဘၣ်ယီၣ်လၢတမ့ၢ်ကျိၢ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.					•*
မ့ၣ်အူဒီးတၢ်မၤသီတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူလၢအကမၣ်တဖၣ် တၢ်မၤတံၢ်တၢ် မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤမၤတံၢ်တၢ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူတၢ်မၤအကျိၢ်အကျဲတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၤတူၢ် လီၤကၢ်လၢကမၤလီၤ တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်တဖၣ်, လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်မ့ၣ်အူအိၣ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.				•	
တၢ်တကျိၢ်တၢ်စု တၢ်ဂဲၤလီၢ်ကွဲးတၢ်တကျိၢ်တၢ်စု.		•	•		
ကရူၢ်တၢ်ဟူၣ်တၢ်ဂဲၤ ကရူၢ်တၢ်ဟူၣ်တၢ်ဂဲၤအံၤမ့ၢ်ထဲဒ်တၢ်မၤကမၣ်သဲးစးတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ် လၢဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဘၣ်ဃးဒီး ပုၤကွဲး တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢအမၤကမၣ်သဲးစးတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်အိၣ်ထံးတဘျီန့ၣ်လီၤ. ဃုာ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၢ် လၢ ဝီၢ်ညါအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.				•*	•*

တၢ်မၤအုနုမၤတၢ်တၢ်ဒီးသၢနုၤထီၣ်အသးလၢတၢ်ဒီးသၢတၢ်အပတီၢ် အမိခိၣ် ¹ တၢ်မၤအုနုမၤတၢ်တၢ် ပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤဆါ နီၣ်ခိမိၣ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် လၢထးခိၣ်, ပၣ်ဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံးပနီၣ်ထဲလၢ, တၢ်ဆဲးကျိးတဲသကိးတၢ်လၢ အိၣ်လဲးတြီနုးအကျိၤအကျ, ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဂၤစုာ်စုာ် မ့တမ့ၢ် ကရူၢ်ဘၣ်ဃးဒီးပုၤတဂၤစုာ်စုာ်သ့ၣ်ကလၢ်ဒ့ၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သိမိၣ်ပုၤ, တၢ်ကဲမုၢ်ခွါ, တၢ်ဖျါတဖျါသးအပတီၢ်, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, သးနီၣ်, ဖဲးဘၣ်အလွဲၢ်, တၢ်ဘျီတၢ်ဘါ, တၢ်လီၤစၢၤလီၤသ့ၣ်, တၢ်အပတီၢ်ဘၣ်ဃးဒီးကရူၢ်တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ, တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်သးလၢ မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး မ့တမ့ၢ် လၢအဟံးဖျါထီၣ်တၢ်အဲၣ်ကဟုကယာ်, တၢ်ဒုးနီၣ်ဟံးဖျါထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တဖျါထီၣ်တၢ်ကဲမုၢ်ခွါအပတီၢ်, ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ, မ့တမ့ၢ် ကရူၢ်မိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂၤတဖၣ်လၢလီၤကဝီၤခိၣ်မံးရၢၣ်အပူၤ ဒ်တၢ်ဒုးနီၣ်ဟံးဖျါထီၣ်အီၤလၢ Minn. Stat. § 363A.03 ဖဲတၢ်မၤတၢ်- 1) အိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးဘၣ်လၢ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤဆါမၤပယွဲ, တၢ်ဃုတၢ်အုၣ်လီၤဆိးက့, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤထီၣ်ဒုၣ်ဒါ တၢ်မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီးခိၣ်ဃၢၤ 2) အိၣ်ဒီး တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးဘၣ်လၢ တၢ်မၤတၢ်တၢ် အါအါဂီၢ်ဂီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဒီးအဂီၢ်အပီၢ်ဒီးပုၤတဂၤအတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိ တၢ်ဟူးတၢ်ဂၤ, မ့တမ့ၢ် 3) မၤဘၣ်ဒိ ပုၤတဂၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအတဂ့ၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဇးန့ၣ်ဘၣ်.		•	•	•*	•*
---	--	---	---	----	----

***ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဂီၢ်အုတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်**

တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိဒီးတၢ်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	အပတီၢ်တဖၣ်				
	1	2	3	4	5
တၢ်သးအိၣ်မၤဆူၣ်မၤဆိးတၢ် ^{1 2} မၤကမၢ်တီၣ်ဒါ ပုၤကိၣ်ဖိ, မ့တမ့ၢ် မၤဆူၣ်ပုၤကိၣ်ဖိလၢကန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ် တၢ်မၤကမၢ်သဲးစးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ, လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ဃိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်လၢကမၤဘၣ်ဒိပုၤလၢပုၤကိၣ်ဖိန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်မၤဝဲ မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤကိၣ်ဖိတၢ်ကရူၢ်ကရိ, မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိအဂၤတမံၤလၢလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.				•	
ပိးလီၤလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢ တၢ်တမၤတၢ်တစိၢ်တလီၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤမၤတၢ်တသ့ ဒ်အမ့ၢ် ကျိလီမုၢ်အူ (taser), ကျိလီမုၢ်အူထူးတရူၤ (stun gun) မ့တမ့ၢ် တၢ်ခဲးကဲသဝဲလၢအမၤလီၤမံၢ်ထံန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်မၤဖျါထီၣ်တၢ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးလီၤသးန့ၣ်လီၤ.					•*
ပိးလီၤလၢအမၤတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ်, တၢ်အိၣ်ဒီး, လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးလီၤသးလၢကစူးကါ. ကွၢ်လၢထး. တၢ်တဘၣ်ဒုးနီၣ်တၢ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးလီၤသးဘၣ်. တၢ်ခိဆၢတၢ်မၤကမၢ်တၢ်အိၣ်ထံးတဘျီန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဟံးန့ၣ်ကွၢ်တၢ်ဒီး တၢ်တဲသကိးတၢ်ဒီး ပုၤကိၣ်ဖိဒီးမိၢ်ပုၤ/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်န့ၣ်လီၤ.	•	•	•	•*	
တၢ်န့ၣ်လီၤမၤတၢ်တၢ်/တၢ်တြီမၤတၢ်တၢ် တၢ်မၤတၢ်တမံၤလၢလၢကတြီပုၤမၤတၢ်ဖိလၢကမၤ အဝဲအမူဒါလၢအလီၤဘၣ်အီၤဖဲးသဲးစးတဖၣ်, ပၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အတၢ်ဃိသမိထံတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.		•	•		
ကျိၢ်, လၢအမၤဆါမၤပယွဲတၢ်သ့ ပုၤကိၣ်ဖိရူၤလီၤတၢ်ကစိၢ်လၢတၢ်ကတိၤ လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤသးဒိၣ်ထီၣ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် ကျိၢ်လၢအမၤပျါမၤဖုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.		•	•	•	
ကျိၢ်, တၢ်တဘၣ်ဘျိးဘၣ်ဒါ တၢ်ဆိၣ်တၢ်ထု မ့တမ့ၢ် စူးကါတၢ်ကတိၤလၢ ကျဲလၢတၢ်တဟံးကဲတၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.	•				
ဟးထီၣ်လၢကိၣ်အတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲတဖၣ် ဟးထီၣ်လၢကိၣ်အတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ ဖဲကိၣ်ထီၣ်အဆၢကတိၢ် လၢတအိၣ်ဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.		•			
ကသံၣ်ကသံၣ်ဖိလံၣ်စံၣ်တၢ်မၤကမၢ်သဲးစးတၢ်သိၣ်တၢ်သိ ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် ရူၤလီၤကသံၣ်ကသံၣ်လၢအိၣ်ဒီးကသံၣ်သရၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးကသံၣ်သရၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤလၢ ကျဲလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.		•	•	•	•

တၢ်လၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်ကသံၣ်ကသိဖိလံာ်စံၣ်, ကသံၣ်လၢကသံၣ်သရၣ်တနံၣ်လီၤဝဲ ကွီဖိတဖၣ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်နီၤလီၤကသံၣ်လၢကသံၣ်သရၣ်တနံၣ်လီၤဝဲတဖၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲးယာ်.		•	•	•	•
တၢ်အိၣ်ဒီး, တၢ်ဖိတၢ်လၢလၢတၢ်တြီဃာ်ဝဲတဖၣ်, တၢ်အဒိလၢ တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လၢတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် (ဒီးအတမ့ၢ်ထဲဒ်လၢ) ကျိချဲပျံာ်သ့ၣ်, snaps-pop-its, မံၣ်ဒွဲး, ထးကျိၤစု, အိၣ်ဒ်အိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤပိးလီ, ဒီး တၢ်လိာ်ကွဲးဖိတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤတဖၣ် (လၢအပၣ်ဃုာ် ကျိလိာ်ကွဲးတဖၣ်လၢ အတမ့ၢ်ဒ်သိးဒီး ကျိစဲးတဖၣ်, ဒီခိၣ်စု, ဒီလိာ်ကွဲး ဒီး တၢ်အဂၤဂၤ) လၢအတဘၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ် အိၣ်ဒ်အမ့ၢ် တၢ်စုကဝဲဘၣ်ဆၣ် ဃုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲတၢ်မၤတၢ်တၢ်သ့စ့ၢ်ကိးလီၤ.	•	•			
လၢအလီၢ်ကဝီၤအချၢ ပုၤကွီဖိလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးပနီၣ်လီၤန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အလီၢ်ကဝီၤအချၢ (အဒိ. ဟးထီၣ်လၢတၢ်မၤလိတီၤဒီး မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီးခိၣ်ဃၢလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲး, ဟးဝုၤဝီၤလၢဘျီၣ် မ့တမ့ၢ် ကွီတၢ်လီၢ်တၢ်ကျိ)	•	•			

* ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဂီၢ်အူတၢ်ဟးအူၣ်ကျိတၢ်

တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးတၢ်လၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိးဒီးတၢ်ခိးအပတီၢ်တဖၣ်	အပတီၢ်တဖၣ်				
	1	2	3	4	5
တၢ်မၤကမၢ်တၢ်ပတုၣ်သိလ့ၣ်လီၤ တၢ်ပတုၣ်သိလ့ၣ်လၢလီၤကဝီၤလၢတၢ်တဟ့ၣ်အခွဲး လၢကွီတၢ်စုလီၢ်ခိၣ် ခိၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.	•				
တၢ်မၤဆူးမၤဆါနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤ (တၢ်မၤဘၣ်ဒ်နီၣ်ခိမိၢ်ပုၤ) ပုၤကွီဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးလီၤသးလၢကမၤတၢ် လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ် မၤဘၣ်ဒ်ဆါ ပုၤအနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.		•	•*	•*	
တၢ်မၤဆူးမၤဆါနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤ (တၢ်မၤဘၣ်ဒ်နီၣ်ခိမိၢ်ပုၤဒ်ခိၣ်မုၢ်မုၢ်) ပုၤကွီဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးလီၤသးလၢကမၤတၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤဘၣ်ဒ်ဆါ ပုၤအနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤဒ်ခိၣ်မုၢ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ.			•*	•*	
တၢ်မၤဆူးမၤဆါပုၤမၤတၢ်ဖိအနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤ ပုၤကွီဖိတကၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးလီၤသးဒီးမၤတခါလၢအဘၣ်မၤဒ်ဘၣ်ထံး ပုၤမၤတၢ်ဖိအနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤလၢတၢ်တတူၢ်လိာ်မုၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ်, ဘၣ်ဆၣ် အတမ့ၢ်ထဲဒ်လၢ, တၢ်ဆိၣ်တၢ်, တၢ်ဒ်တၢ်, ဒီး, တၢ်ထူပျံာ်တၢ်တဖၣ်နီၣ်န့ၣ်ဘၣ်.		•	•*	•*	
တၢ်ဘၣ်ထံးဒီးနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤ (တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒ်နီၣ်ခိမိၢ်ပုၤ) ပုၤကွီဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢ တၢ်မၤဒ်ဘၣ်ထံးနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤလၢတဘၣ်ဘျိးဘၣ်ဒါ, ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဆိၣ်တၢ်, တၢ်ထူပျံာ် တၢ်, တၢ်တီၢ်လိာ်ကွဲးလိာ်သး ဒီး တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်န့ၣ်လီၤ.	•	•	•		
တၢ်အိၣ်ဒီး, ကျိတၢ်စုကဝဲအဂၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤ, တမ့ၢ်ကျိ ဒီးတတူၢ်ထီၣ်ဒီး Minnesota သဲးတၢ်ဘျါ ကျိတၢ်စုကဝဲလၢ အလီၤဘၣ်ယိၣ် အိၣ်ပညိတဖၣ်, လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် ဟံးလီၤသးလၢကစူးကါ ဒ်ကျိတၢ်စုကဝဲအသိး ပိးလီၤလၢတၢ်တထုးထီၣ်အိၣ်ဒ်ကျိတၢ်စုကဝဲလၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်အသိးဘၣ် ဘၣ်ဆၣ်မၤဘၣ်ဒ်နီၣ်ခိမိၢ်ပုၤသ့, မၤဘၣ်ဒ်နီၣ်ခိမိၢ်ပုၤဒ်ခိၣ်မုၢ်မုၢ်, မ့တမ့ၢ် မၤပျံၤလၢကမၤဘၣ်ဒ်နီၣ်ခိမိၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. အဒိပၣ်ဃုာ်ဒီး ဒီလၢအိၣ်ဒီးအ ကနၣ် 2.5 စုမုၢ်ဒ်ခိၣ်အဖိလၢ, ဒီလၢအကူးတၢ်တၢ်ဒ်တဖၣ်, ဒီလူၤခေၣ်ဆူၣ်, တၢ်အဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တဘၣ် ဃုးန့ၣ်ပျံၤထီၣ်လၢတၢ်ကစူးကါ မ့တမ့ၢ် ဟံးလီၤသးလၢကစူးကါအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.				•*	
တၢ်အိၣ်ဒီး/စူးကါကျိတၢ်စုကဝဲလၢအလီၤဘၣ်ယိၣ် လၢတမ့ၢ် ကျိ					•*

ပီးလီလာတင်ဒုးအိတ်ထီၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ဘီၣ်အီၤကျိတၢ်စုကဝဲၤလၢ အမၤသံတၢ်သ့ မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒိနီၢ်ခိမိၢ်ပုၤလၢ အဒိပၣ်ဃုာ်ဒီး ဒီလၢအိၣ်ဒီးအကနၣ် 2.5 စုမုၢ်ဒိၣ် မ့တမ့ၢ် ထီၣ်အန့ၣ်, ကျိအဒိတဖၣ်, BB ကျိ, မ့တမ့ၢ် စုကမိၢ်တိၢ်ဘီၣ်လၢအိၣ်ဒီးအကနၣ်တဖၣ် (brass knuckles) လီၤ.					
တၢ်အိၣ်ဒီး/စူးကါကျိတၢ်စုကဝဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤ, တမ့ၢ်ကျိ ဒီး တတုၤထီၣ်ဒ် Minnesota သဲးတၢ်ချါ အသိး, ကျိတၢ်စုကဝဲၤလၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်အခိပညီ, ဃုာ်ဒီးတၢ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် ဟံလီၤသးလၢကစူးကါ ပီးလီလာတၢ်တထုးထီၣ်အီၤကျိတၢ်စုကဝဲၤလၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်အသိးဘၣ် ဘၣ်ဆၣ်မၤဘၣ်ဒိနီၢ်ခိမိၢ်ပုၤလၢ, မၤဘၣ်ဒိနီၢ်ခိမိၢ်ပုၤဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်, မ့တမ့ၢ် မၤပျီၤလၢကမၤဘၣ်ဒိနီၢ်ခိမိၢ်ပုၤလၢန့ၣ်လီၤ. အဒိပၣ်ဃုာ်ဒီး ဒီလၢအိၣ်ဒီးအကနၣ်လၢ 2.5 စုမုၢ်ဒိၣ်အဖီလၢ, ဒီလၢအကူးတၢ်တၢ်ဒါတဖၣ်, ဒီလူၤခၢ်ဆူၣ်, အဂၤတဖၣ်. တၢ်ကဘၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံလီၤသးလၢကစူးကါတဖၣ်လီၤ.					•*
မ့ၢ်အူဖိပိးလိတဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဒီး ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးဖးထီၣ် တၢ်ခးမ့ၢ်အူဖိ မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်လိာ်ကွဲၤလၢ ဒုးကဲထီၣ် မ့ၢ်အူအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့.			•	•*	
ကလုာ်ဒုၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးတဖၣ်^{1 2} ကလုာ်ဒုၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးမ့ၢ်ဝဲ တၢ်မၤဘၣ်ဒိနီၢ်ခိမိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် မၤဆူးမၤဆါ မ့တမ့ၢ် မၤပျီၤမၤဖူးတၢ် မ့တမ့ၢ် မၤဆူးမၤဆါပုၤအဂၤမ့ၢ်လၢ, မ့တမ့ၢ် ကျိလၢအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အခါးလၢအဘၣ်ထွဲဒီး, ကလုာ်ဒုၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါန့ၣ်လီၤ.				•*	

*ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဂီၢ်အူတၢ်ပၤဆူၣ်ကျိတၢ်

တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိးဒီးတၢ်ခိဆၢအပတၢ်တဖၣ်	အပတၢ်တဖၣ်				
	1	2	3	4	5
တၢ်နီၣ်သိလုၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံကဲ မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၢ်သး တၢ်နီၣ်သိလုၢ်လၢကွဲၤတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အဖီခိၣ် လၢကျိလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢပုၤကညီ မ့တမ့ၢ် တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.				•*	
တၢ်မၤနီၣ်မၤဖါ ဒီးတၢ်အုၣ်သး တၢ်မၤကဘျးကဘျၢ်တၢ် တၢ်မၤကဘျးကဘျၢ်တၢ် မ့တမ့ၢ် ဆိတလဲတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖျိၣ်, ဂ့ၢ်လိာ်လၢကဟ့ၣ်လီၤတၢ်အုၣ်သးလၢအဘၣ်ဘျးဘၣ်ဒါ, မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်အုၣ်သးလၢအကမၢ်ဆူၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိအိၣ်လီၤ.		•	•		
တၢ်တမ့ၢ်တၢ်/တၢ်ဃုဆူၣ်ဃုစီးတၢ် ဟံးဃာ်တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢပုၤအဂၤတဂၤအအိၣ် လၢတၢ်မၤဆူၣ်မၤစီး မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤပျီၤမၤဖူးန့ၣ်လီၤ.				•*	
တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတကပၤ န့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်လၢတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတကပၤ ပုၤဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ထဲလၢ, တၢ်မံဃုာ်အိၣ်ဃုာ်လိာ်သး, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ဒါ, တၢ်ဟံဖျါထီၣ်လၢတဘၣ်ဘျးဘၣ်ဒါ, မ့တမ့ၢ် ဖိၣ်လီၤမုၢ်ခွါကွဲၤဂီၢ်ဒီးမၤမုၢ်ဖိးမုၢ်ညၣ်အသးဧၤန့ၣ်ဘၣ်.		•	•	•*	
တၢ်မၤအုၣ်မၤပယွဲလၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတကပၤ¹ တၢ်မၤအုၣ်မၤပယွဲလၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတကပၤ ပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်ဒုးန့ၣ်မုၢ် ခွါသ့ၣ်ထံးလၢတၢ်တတူၢ်လိာ်မုၢ်အီၤ, တၢ်ဃုထီၣ် မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး လၢတၢ်ဘၣ်သးတမံၤမၤအဂီၢ်, တၢ်မၤသ့ၣ်ပိၤသးဝးထီၣ်သးလၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး တကပၤလၢနီၢ်ခိမိၢ်ပုၤတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသး မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလၢ နီၢ်ခိမိၢ်ပုၤအဂၤ မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ကတိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးတဲသကးဘၣ်ဃးဒီး မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအန့ဆၢၣ် ဖဲ (က) တၢ်တိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤတၢ် မ့တမ့ၢ်		•	•	•*	

မတင်ဆက်ကျိုးတဲသကိး တင်လာတင်ဘျ၊ မတမု တင်သိပ်တင်သီ၊ လာဖျိဖျိ ဖျါဖျါ မတမု တမုဖျိဖျိဖျါဖျါ၊ ဟံးဃာတင်ဖဲတင်မ၊ မတမု တင်ကူညီဘက်ကူညီသ့၊ မတမု (ခ) တင်တီၣ်ဖျါထီၣ် မတမု တင်ဂုၤလိာ်တင်မတင် မတမု တင်ဆဲးကျိုးတဲသကိးတင် ခီဖျိ ပုၤနီၣ်တဂၤစုၣ်စုၣ်အံၤ တင်စူးကါအံၤဒ်တင်ဂုၤနီၣ်လၢတင်ဆၢတံၢ်အပူၤ လၢအမၤဘၣ်ဒ်ပုၤတဂၤအတင်ဖဲတင်မ၊ မတမု တင်ကူညီဘက်ကူညီသ့၊ မတမု (ဂ) တင်မ၊ မတမု တင်ဆဲးကျိုး တဲသကိးတင်အိၣ်ဒီးတင်ပညိၣ် မတမု တင်ဒီဘၣ် ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ် မတမု တင်န့ၣ်လီၤမတင်တင်လၢအိၣ်ဒီးအဂုၤအ ခးဒီး ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ်အတင်ဖဲတင်မ၊ မတမု တင်ကူညီဘက်ကူညီသ့၊ မတမု ဒုးအိၣ်ထီၣ် တင်မတင်တံၢ်၊ တင်အ့ၣ် လိာ်ဆိးက့၊ မတမု မၤဘၣ်ဒီဘၣ်ထံးတင်ဖဲတင်မ၊ မတမု တင်ကူညီဘက်ကူညီသ့ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်လီၤ.					
တင်မတင်တကြးတဘၣ်လၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတကပ၊ တင်မအုၤမတင်တံၢ် တင်မကမုၢ်တင်လၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးန့ၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီးတင်မကမုၢ်သဲစး “တင်မကမုၢ်တင်လၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး” မတမု တင်မကမုၢ်တင်လၢ မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအဂၤတမံၤလၢလၢ လၢအကဲထီၣ် တင်မကမုၢ်သဲစး ဖဲပုၤဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပုၤမ၊ ကမုၢ်တင်အခါန့ၣ်လီၤ.				•*	•*
တင်မတရီၢ်တပါလၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတကပ၊^{1 2} တင်မတရီၢ်တပါတံၢ် မတမု တင်မဆူၣ် မတမု တင်မပျံၤမၤဖုးတံၢ် မတမု တင်မဆူၣ်တင်လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တင်ဖိၣ်ပုၤအဂၤတဂၤအမုၢ်ခွါကွၢ်ဂီၤ မတမု မဆူၣ်ပုၤတဂၤလၢကဖိၣ်ပုၤတဂၤလၢလၢမုၢ်ခွါကွၢ်ဂီၤအကူၢ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.				•*	•*
ပုၤကွီၢ်ဖိအတင်ကူတံၢ်သိး တင်ကူတံၢ်သိး မတမု နီၣ်ကစၢ်တင်ကဆဲးကဆီ လၢတဘၣ်လိာ်ဒီး ဖိလံစံၣ်တဖၣ် မတမု တင်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်လၢဘၣ် တင်ဟံလီၤအံၤ လၢ ကွီၢ် မတမု ကွီၢ်ဂီၤန့ၣ်လီၤ.	•	•			

*ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါတင်ဘၣ်တဘၣ်ဒီးဂီၢ်အတင်ပၤဆုၢ်ကျဲတံၢ်

တင်ဟံသ့ၣ်ဟံသးတင်လၢသ့ၣ်ခါပတ်တင်သိၣ်တင်သိးတင်ခိဆၢအပတီၢ်တဖၣ်	အပတီၢ်တဖၣ်				
	1	2	3	4	5
တင်လိာ်လုဒီးတင်ကိးမံၤ တင်မအသးလၢတင်လိာ်လု မတမု တင်ကိးမံၤလၢအိၣ်ဒီး မတမု တအိၣ်ဒီးတင်ဟံလီၤသးလၢကမၤဘၣ်ဒိ ဘၣ်ထံး, မလီၤပုၤအလၢကပီၤ, တင်မမံၤဆုးတင် မတမု မဆုးမၤဆါပုၤအဂၤန့ၣ် တင်ကြးဟံဖျါထီၣ်အံၤ ဖဲတင်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမုၢ်တတုၤထီၣ်ဒ် တင်မန့ၢ်မၤဃၣ်အခိပညိၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.	•				
တင်စူးကါကမုၢ်စဲးဖိကဟၣ်/တင်လၢသ့ၣ်ခါပတ်တင်သိၣ်တင်သိ တင်အံၤပၣ်ဃုာ်ဒီး တမၤမူဒါတင်ဖဲတင်မ, တကွၢ်ထွဲကတီၤ iPads ဂုၤဂုၤဘၣ်ဘၣ်, airdropping (ဆုၢ်တင်ဂီၤ လိာ်လဲၣ်ပီးလီၤ)လၢတအိၣ်ဒီးတင်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲးန့ၣ်လီၤ. ကွီၢ်ဖိစူးကါထံးနီၣ်လိာ်ကွီၢ်တကြးတဘၣ်လၢအပၣ်ဃုာ် ဒီး တမုၢ်ထဲဒ်လၢ, အါဖဲ, မိၣ်ဘါ(mobile) တင်ပီးတင်လီ, နီၣ်ကစၢ်အိၣ်လဲၣ်ထီၣ်နီၣ်ပီးလီ, ခဲမရၣ်, ခိၣ်ဖျါထီၣ် ဒီး တင်အဂုၤဂၤန့ၣ်ဘၣ်.	•	•	•		
ထံးနီၣ်လိာ်ကွီၢ် - တင်စူးကါကွီၢ်ဂီၤန့ၣ် ထံးနီၣ်လိာ်ကွီၢ်တင်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်လၢတဘၣ်တင်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲး မတမု တင်စူးကါအံၤတဘၣ်ဘျးဘၣ်ဒါ တင်မတမံၤလၢလၢအလၢသ့ၣ်ခါပတ် ကူညီသ့ပုၤဆုၢ်တင်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျါၢ် တင်စူးကါထံးနီၣ်လိာ်ကွီၢ် ဒီးတင်ဘၣ်တင်ဘၢ ဖိလံစံၣ် မတမု ဒုးအိၣ်ထီၣ် တင်စူးကါ ကွီၢ်ဂီၤန့ၣ် အခိၣ်ဖျါထီၣ်တင်ပီးတင်လီတဖၣ်, တင်မအကျဲသန့တဖၣ်, နီၣ်တၢ်တဖၣ် မတမု စီၣ်ဝဲလဲၣ် လၢတင်တူၢ်လိာ်အံၤတသ့ မတမု တဖဲသဲစးတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.		•	•	•*	

တပ်ဟုတ်တပ်ချုပ် တပ်ဟံးနုၤ/တပ်အိၣ်ဒီးကွီကီၣ်ရဲၣ်တပ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ် ဒီး ပုၤအဂၤတဂၤ မ့တမ့ၢ် ယတပ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ် ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ် တပ်ဟံးပနီၣ်ထဲလၢ ဆုၣ်ပျီၣ်လၢကွဲးကွဲး, အိၣ်လဲးတြီနံးတပ်ပိးတပ်လီၤလၢအပူၤဒိၣ်တဖၣ်, တပ်အဂၤဧၤန့ၣ်ဘၣ်.	•	•	•	•*	
တပ်ဟုတ်တပ်ချုပ်, လၢနီၣ်ကစၢ် ² တပ်ဟံးလီၤသးလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်တပ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒိ ဆါပုၤအဂၤတဂၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤတဂၤအ တပ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်လၢ ဘၣ်တပ်ဟုတ်လီၤအီၤလၢပုၤတဂၤ လၢတပ်အိၣ်ဘူးဒီးပုၤလၢဘၣ်တပ်မၤပျီၤမၤဖုးအီၤအနီၣ်ခိမိၢ် ပုၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ကဘၣ်အိၣ်ဒီး တပ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသတူၢ်ကလံာ် မ့တမ့ၢ် တပ်မၤတရီၤတပါ န့ၣ်လီၤ. ပုၤပၤဆုၢ်ရဲၣ် ကျဲၤတပ်တဖၣ်တြီပလီၤသးလၢ ကဃိသမံထံပုၤကွီဖိ အတပ်ဟံးလီၤသးလၢကမၤ တပ်ဟံးပျီထီၣ်သး ဒီးကွီထံ ဆိကမိၢ် တပ်ဂီၢ်နီၣ်လၢဘၣ်တပ်ဒုးန့ၣ်ဟံးပျီထီၣ်အီၤလၢ ကဘျဲးပၤ 13 အစီခိၣ် န့ၣ်လီၤ. ကွီတပ်အဒိတဖၣ် ဒီး တပ်န့ၣ်ကျဲၤလၢ ဝီၢ်ဩအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.	•	•	•	•*	
တပ်မၤပျီၤမၤဖုး, လၢတမ့ၢ်နီၣ်ကစၢ် ² တပ်ဟံးလီၤသးလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ် တပ်မၤဘၣ်ဒိဆါ မ့တမ့ၢ် တပ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢတပ်ကတိၤ မ့တမ့ၢ် တပ်ကွဲးဆူ ပုၤအဂၤတဂၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤအတပ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ် လၢတပ်ရဲၤလီၤအီၤလၢအတူၢ်နံးအစီခိၣ် မ့တမ့ၢ် ခိၣ်ပျီၤလၢကျဲၤ ကျဲၤအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတပ်တဖၣ်တြီပလီၤသးလၢ ကဃိသမံထံ ပုၤကွီဖိအတပ်ဟံးလီၤသး လၢကမၤ တပ်ဟံးပျီထီၣ်သး ဒီးကွီထံဆိကမိၢ် တပ်ဂီၢ်နီၣ်လၢဘၣ်တပ်ဒုးန့ၣ်ဟံးပျီထီၣ်အီၤလၢ ကဘျဲးပၤ 11 အစီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွီတပ်အဒိတဖၣ် ဒီးတပ်န့ၣ်ကျဲၤလၢ ဝီၢ်ဩအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.	•	•	•	•*	

*ဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါတပ်ဘၣ်ဘၢဝဲဒၤဒီးဂီၢ်ကီၢ်အူတပ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတပ်

တပ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးတပ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတ်တပ်သိၣ်တပ်သိၣ်ဒီးတပ်ခိဆါအပတီၢ်တဖၣ်	အပတီၢ်တဖၣ်				
	1	2	3	4	5
တပ်မၤပျီၤမၤဖုး, လၢအနုး ^{1 2} တပ်မၤပျီၤမၤဖုးလၢတပ်မၤတရီၤတပါ- (i) မၤတပ်ဒီးတပ်ဟံးလီၤသးလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ် တပ်မၤပျီၤမၤဖုးတပ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလံာ် မ့တမ့ၢ် တပ်ပျီၤတပ်အါ တလၢလၢကွီပုၤတဝၢအကူၢ်လၢအဂၢၢ်အကျဲၤ, (ii) မၤတပ်ဒီးတပ်ဟံးလီၤသးလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်တပ်ပျီၤပျီၤ မ့တမ့ၢ် ကးတံာ်တပ်သ့ၣ်ထီၣ်, တပ်ရိၣ်ဖျိၣ် ထီၣ်သးအလီၢ်အကျဲ, ကွီအမူးတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် သိလ့ၣ်, (iii) ထီၣ်ဒါမၤကမၢ် ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် မ့တမ့ၢ် ကရူၢ်, မ့တမ့ၢ် (iv) တပ်ဟံးပျီတမံၤလၢလၢ တတူၤထီၣ်လၢတပ်မၤပျီၤမၤဖုးတပ်အိၣ်ပညီ, ဘၣ်ဆၣ်မၤတပ်လၢ တပ်ဟံးကဲတအိၣ်လၢဒုးအိၣ်ထီၣ်တပ်လီၤဘၣ်ယိၣ်, ဒုးအိၣ်ထီၣ်တပ်နီၣ်နီၣ်, လၢတပ်ပျီၤတပ်ဖုးတပ် ဒိၣ်ဒိၣ်ကလံာ်, တပ်ပျီၤတပ်အါတလၢ, တပ်ပျီၤပျီၤ, မ့တမ့ၢ် တပ်ကးတံာ်လၢ အိၣ်ဒီးတပ်ကွီထံဆိ ကမိၢ်တပ် (i) ဒီး (ii). ပုၤပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတပ်တဖၣ် ကွီထံဆိကမိၢ်လၢ တပ်မၤဆုးမၤဆါတပ်အံၤ တပ်ကြးကွီကဒါကတပ်မၤပျီၤမၤဖုး တပ်အိၣ်ပညီ ခိၣ်ပျီၤလံာ်ဟံးဃာ်အံၤလၢတပ်ပုၤသ့ၣ်ညါဆါတံာ်လၢ မ့တမ့ၢ်တပ်မၤဆုးမၤဆါတပ်လၢအကြးအဘၣ်အံၤမ့ၢ် တပ်မၤပျီၤမၤဖုး, တပ်မၤပျီၤမၤဖုး, တပ်မၤအါတပ်, မ့တမ့ၢ် ကျိၢ်, လၢအမၤတရီၤတပါတပ်န့ၣ်လီၤ. ကွီတပ်အဒိ တဖၣ် ဒီးတပ်န့ၣ်ကျဲၤလၢ ဝီၢ်ဩအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.				•*	•*

ညါသူးဒီး တ်ဖိတ်လံပီးလီအဂါလာ အဘဉ်ထွဲဒီးညါသူးတဖဉ်, တ်ပဘဉ်အိပ်/တ်စူးကါအိပ် တ်တြိပုကွဲဖိတဖဉ်လာ တဘဉ်အိဉ်ဒီးညါသူး, မိတ်တူ (e-cigarettes) ဒီးတ်ဖိတ်လံပီးလီအဂါလာ အဘဉ်ထွဲဒီး ညါသူးဘဉ်န့ဉ်လီၤ. ကွၢ် ကူဉ်သ့ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံာ်ခိဉ်ကျါၣ် အဖီလံစံဉ် 414.00 ဖဲ spps.org/board-policies.		•	•		
တ်လဲၤန့ဉ်လီၤဆူပုၤဂၤအတၢ်လီၤလာ တမၤန့ဉ်အခွဲ, လၢအပဉ်ဃုာ်ဒီး တ်ဆၢကတီၢ်လာ တ်ပျၢ်ကွၢ်အိပ် မ့တမ့ၢ် တ်ဒူးအိဉ်ပတုာ်အိပ်တစါတလီၢ်တဖဉ် တ်အိဉ်ဖဲကွဲအတၢ်စုလီၢ်ခိဉ်ခိဉ်လီၢ်ကဝီၤတဖဉ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် အိဉ်ဖဲကွဲအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖဉ်အပူၤ ဖဲကွဲအပူၤ ပၤဆုၤတၢ်တဖဉ် မ့တမ့ၢ် ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါဖိးသဲးတဂၤလၢအကွၢ်ထွဲကွဲကရၢ န့ဉ်လီၤအိၤလၢဟးထီဉ်ကွၢ်လၢကွၢ် အခါန့ဉ်လီၤ.			•	•*	

*ဘီးဘဉ်သ့ညါတၢ်ဘိဉ်တၢ်ဘၢဝဲဒါဒီးဂီၢ်အူတၢ်ပၤဆုၤရဲဉ်ကျဲတၢ်

¹ လၢကမၤန့ဉ်အါထီဉ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘဉ်ထွဲ ဖိသဉ်အပုၤဂီၢ်ဝဲဒီးယာ်တဖဉ်အဂီၢ်, ဝံသးစူၤ ဆဲးကျါၣ် ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ (Ombudsperson) ဖဲ 651-767-8394 တက့ၢ်. ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ (Ombudsperson) အိဉ်ဖဲ 360 Colborne Street, Saint Paul, MN 55102 န့ဉ်လီၤ.

² ပုၤကွဲဖိခိဆၢတၢ်ကရူၢ် (Student Response Team) ကအိဉ်ဖိဉ်လၢ ကသမံသမိးဘဉ်ဃး တ်မၤလီၤပျၢ်လီၤဖုးတၢ် မ့တမ့ၢ် တ်ဟံသ့ဉ်ဟံသးလၢ အမၤလီၤပျၢ်လီၤဖုးတၢ်အပတီၢ်ဒီး တ်န့ဉ်န့ဉ်အိၤသ့ထဲလဲဉ်န့ဉ်လီၤ.

တၢ်သိၣ်တၢ်သိအကျါအကျဲ

တၢ်ကမၤတၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီၤမၤတၢ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဖိၣ်ဃံး တၢ်သိၣ်တၢ်သိဒ် စ့ၣ်ဖိလ်ပဒ်ကိတဖၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်အဖိလ်စံၣ်အိၣ်အသိး၊ ဒီးဒ် မံၣ်န့ၣ်စိၣ်ထၣ် တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်ဖိသၣ်လၢကိလၢအကြးအဘၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိ (Minnesota Pupil Fair Dismissal Act), ဒီးသဲးစးလၢ အဘၣ်ထွဲအဂၤတဖၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်အသိးလီၤ.

ပှၤကိတဖၣ်တၢ်လၢလၢ အမၤကမၤကိတဖၣ်ကိတဖၣ်ဒ်ကိတဖၣ် ကိတဖၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်အဖိလ်စံၣ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီၤအီၤဒ် တၢ်ဟံးထွဲထီၣ်အခဲလၢ တၢ်ကွဲးဟံးလီၤအီၤ လၢတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးမူဒါအလံာ်ဟံးဃာ်အပူၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

ကိတဖၣ်ကကျဲးစး စူးကါဝဲ တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်မၤအကျါအကျဲဒီးတၢ်မၤအလုၢ်အလၢတဖၣ် လၢတၢ်ထုးထီၣ်ကိတဖၣ်လၢကိတဖၣ်ပျါက့ၤ ကိတဖၣ်ဆူဟံၣ်, မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်အိၣ်သးပျါလၢ ကိတဖၣ်ဒီးအိၣ်တၢ်လီၤပျါလီၤဖုးဒ်ဒ်ဒ်မ့ၢ် သတူၢ်ကလၢလၢအနီၢ်ကစၢ်ဖိခိၣ် မ့တမ့ၢ် ပှၤလၢအခိၣ် အဃၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အဖိခိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိတဖၣ်တၢ်လၢလၢအမ့ၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် ကိတဖၣ်အဖိလ်စံၣ်တခါလၢ အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢတၢ်ကဘၣ်ဆိကတီၢ်အတၢ်ဖိလ်မၤဒီး လၢကိတဖၣ် အအါန့ၢ် တၢ်မၤလိတန့ၢ်အတီၢ်ပူၤန့ၢ် ကြးအိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးလိာ်သးဒီး ကိတဖၣ်န့ၢ်တဂၤန့ၢ်လီၤ.

ကိတဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်ဟံးပတၢ်အီၤလၢကိတဖၣ်တၢ်လိာ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကမၤဝဲကိတဖၣ်လၢလၢဘၣ်တၢ်ဟံးပတၢ်လီၤအီၤတဖၣ် ဖဲကိတဖၣ် တၢ်ဟံးပတၢ်လၢ ကိတဖၣ်တၢ်လိာ်အဆၢကတီၢ် ဒီးဒီးန့ၢ်လိာ်ခရၢဒ်ပှၤပှၤလၢအမၤဝဲကိတဖၣ်လၢလၢဘၣ်တၢ်ဟံးပတၢ်အီၤန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဟံးပတၢ်လၢ ကိတဖၣ်တၢ်လိာ်မ့ၢ်အါထီၣ်တုၤလၢ ယဲၣ်သီန့ၢ်, ကိတဖၣ်န့ၢ်လၢအဟံးပတၢ်ကိတဖၣ်ထီၣ်ကိတဖၣ် ကဘၣ်ဟံးပျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ လၢအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟံးပတၢ်ကိတဖၣ်အကိလၢအသိယံာ်တီၢ်ပူၤအဂ့ၢ်ဆူ ကိပှၤပှၤတၢ်ခိၣ်ကျါ ဒီး ကိပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၤကိတဖၣ်နီၣ်တဂၤမး တၢ်တဘၣ်ပတၢ်အီၤလၢကိတဖၣ်န့ၢ် အသိ 10 တပယုာ်ဃီ လၢတၢ်မၤတမၤဃီ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကမၤတၢ်တမၤဃီ အဃီ, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ ပှၤကိတဖၣ်တဖၣ် ကဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်တဘျီဃီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်စဲးဃီလၢ အနီၢ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် ပှၤလၢအခိၣ်အဃၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကိတဖၣ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် ဖဲကိတဖၣ်န့ၢ် စးထီၣ်မၤတၢ်လၢ ကတီၢ်ဟးထီၣ်ကွၢ်အီၤလၢကိတဖၣ်အမၤမ့ၢ်အခါ, ဒီးဖဲတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အီၤန့ၢ် ကိတဖၣ်န့ၢ် မၤအါထီၣ် တၢ်ဟံးပတၢ်လၢကိတဖၣ်သ့ၣ်ခါ 15 သီတပယုာ်ဃီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးပတၢ်ပှၤကိတဖၣ်ဒ်သီးအသုတဟဲထီၣ်ကိတဖၣ် မ့ၢ်အါန့ၢ် အသိ 10 တပယုာ်ဃီလၢ တၢ်မၤလိန့ၢ်ဒ်တန့ၢ်အပူၤအဃီ, ကိတဖၣ်န့ၢ် ကဘၣ်ဂ့ၢ်ကျဲးစး မၤသကိး တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဒီး ကိတဖၣ်ဒီး ကိတဖၣ်အမိၢ်ပာ် မ့တမ့ၢ် ပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်တချုးလၢ ထုးထီၣ်ကိတဖၣ်လၢကိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဘျီအံၤ အတၢ်ပညိၣ် န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒ်သီး ကုၢ်ကျဲးစးမၤ တၢ်ဆၢတၢ်လၢ ကိတဖၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်သံကွၢ်သမံထံ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤအဂၤ မ့တမ့ၢ် မ့ၢ် မိၢ်ပာ် မ့တမ့ၢ် ပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်ကြးမၤ တၢ်သမံသမံ မ့တမ့ၢ် ဃုကွၢ်တၢ်ဆၢလၢ ကသုၣ်ညါဝဲလၢ မ့ၢ်ကိတဖၣ်အံၤလိၣ်ဘၣ် တၢ်ကူစၢၤယါဘျီလၢ ခိၣ်န့ၢ်ဒီး သးအတၢ်ဆိကမိၣ် တဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခီဖျါလၢ မိၢ်ပာ် မ့တမ့ၢ် ပှၤကွၢ်ထွဲတၢ် အတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးအဖိခိၣ်, ကိတဖၣ်န့ၢ် ကရဲၣ်ကျါန့ၢ် တၢ်သမံသမံမၤကွၢ် ကိတဖၣ်အခိၣ်န့ၢ်ဒီး သးအတၢ်ဆိကမိၣ် န့ၣ်လီၤ. တလိၣ်လၢ ကိတဖၣ်န့ၢ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်န့ၢ်တၢ်အပူၤလၢ ခိၣ်န့ၢ်ဒီးသးအတၢ် ဆိကမိၣ်တၢ်သမံထံအဂီၢ်ဘၣ်.

တၢ်တဘၣ်ထုးထီၣ် မ့တမ့ၢ် နီၣ်ထီၣ်ကွၢ်အီၤလၢ ကိတဖၣ်န့ၢ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအီၤဒီး အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ တၢ်ကမၤ တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒ်ကန့ၢ် ဒ်မံၣ်န့ၣ်စိၣ်ထၣ် (Minnesota) သဲးစးတၢ်သိၣ်တၢ်သိအိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤလၢ တၢ်ဃုထၢကျဲအဂၤတဘီ အတၢ်မၤအကျိၤအကျဲတဖၣ်

တၢ်ဟံပတုၢ်လၢကိအတၢ်ဆၢ ကတီၢ်အယံၣ်	တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်အိၤ	ကိအပူၤပၤဆၢတၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤခၢၣ်စးအမူအဒါ	မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် မူဒါ
တုၤလၢတၢ်ထီၣ်ကိအန့ၤယံၣ်သီတ ပယုၣ်ဃီ	မ့ၢ်သ့န့ၣ်, တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤန့ၢ် ကိတၢ်မၤ ဒီးဟံၣ် တၢ်မၤဖဲ ကတီၢ်အိၤတဖၣ်လီၤ.	ရဲၣ်ကျဲၤလၢ နကဟဲဟံးန့ၢ် ကိတၢ်မၤ ဒီးဟံၣ်တၢ်မၤလၢ သရၣ်တဖၣ်အအိၣ်တက့ၢ်.	တၢ်ဟဲဟံးန့ၢ်ကိတၢ်မၤ ဒီးဟံၣ် တၢ်မၤလၢ ကိအပူၤပၤဆၢတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤလၢတၢ်က ဆၢလီၤန့ၢ်ဆူဟံၣ်ဒီး လံာ်ပရၢလီၤ. ဆၢကဒါကွၢ် တၢ်မၤလၢတၢ်မၤဝံၤ အိၤ ဖဲကိဖဲဟဲထီၣ်ကွၢ်န့ၣ် တက့ၢ်.
ကိထီၣ်အမုၢ်န့ၢ် ဃုသီဒီး အသီ 10 တပယုၣ်ဃီ	တၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်ဟံ ကိဒီးဟံၣ် တၢ်မၤတဖၣ် လၢတဖဲခဲန့ၢ်ဒီး တၢ်ဟံပတုၢ်လၢ တၢ်ထီၣ် ကိဃုသီတသီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.	ရဲၣ်ကျဲၤလၢ နကဟဲဟံးန့ၢ် ကိတၢ်မၤ ဒီးဟံၣ် တၢ်မၤလၢ သရၣ်တဖၣ် အအိၣ်တက့ၢ်.	တၢ်ဟဲဟံးန့ၢ်ကိတၢ်မၤ ဒီးဟံၣ်တၢ် မၤလၢ ကိအပူၤပၤဆၢတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤလၢတၢ်ကဆၢလီၤန့ၢ် ဆူဟံၣ်ဒီး လံာ်ပရၢလီၤ. ဆၢကဒါ ကွၢ် တၢ်မၤလၢတၢ်မၤဝံၤအိၤဆူ ကိအပူၤပၤဆၢတၢ်အအိၣ်တက့ၢ်.
တုၤလၢကိထီၣ်အမုၢ်န့ၢ် 15 သီ တပယုၣ်ဃီ (ထဲဒၣ်တၢ်နီၣ်ဟး ထီၣ်ကိ လၢတၢ်ဟံပတြီၢ်အိၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကိဖဲဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ် လီၤပျဲၤန့ၢ်ကိဒီးသတူၢ်ကလၢ တဖၣ်)	တၢ်ကဘၣ်ရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ် တၢ်မၤ စၢၤတၢ်မၤ လၢတၢ်ဟ့ၣ်အိၤလၢ ဟံၣ် လၢတဖဲခဲန့ၢ် ဒီးကိထီၣ် အမုၢ်န့ၢ် 11 သီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.	ရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်အိၤ တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤ လၢ တၢ်ဟ့ၣ်အိၤဖဲဟံၣ်လၢအဆိ အချ့ ဖဲတၢ်ဟံလီၤတၢ်ဆၢတံာ်လၢ ကဆၢထီၣ်ကိဖဲလၢ တၢ်ကနီၣ်ဟး ထီၣ်ကွၢ်အိၤအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆၢ ထီၣ်အိၤဆူ ကိခိၣ်န့ၢ်အအိၣ်အခါ န့ၣ်တက့ၢ်.	မၤစၢၤကိအပူၤပၤဆၢတၢ်လၢ ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤ တၢ်မၤလၢဟံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါအံၤ တတြီၢ်ကိပုၤပၤဆၢတၢ်တဖၣ်လၢ ကဟ့ၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ဃုထၢကျဲအဂၤတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတဖၣ် လၢအပျဲ ကိဖဲတဖၣ်လၢ ကဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒ်သီးအတီၤပတီၢ်ကထီၣ်ဘးဒီး တၢ်ဖျိထီၣ်ကိ အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးဂ့ၢ်တၢ်ဟံပတုၢ် ဆိကတီၢ်လၢကိအတၢ်မၤတဖၣ်အပူၤ ကပၣ်ဃုၣ်ဒီး တၢ်တူၢ်လိာ်ကဒါကွၢ်ဆူကိ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကြးမ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်, တၢ်တူၢ်လိာ်က ဒါကွၢ်ဆူကိအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤ ကပၣ်ဃုၣ်ဒီး, တၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ဃုထၢကျဲအဂၤ အတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတဖၣ် ဖဲတၢ်တူၢ်လိာ်ကဒါကွၢ်ဆူကိဒီး တၢ်တဘၣ်စူးကါအိၤလၢ ကမၤယံာ်ထီၣ် တၢ်ဟံပတုၢ်ဆိကတီၢ် လၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိခိၣ်အမူအဒါအိၣ်လၢ ကမၤလီၤတံာ်ဝဲဒ်သီး ကိကဏ်ကျဲးစးဟ့ၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ဃုထၢကျဲအဂၤတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤလၢ အလိၣ်ဘၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ တၢ်ဟံပနီၣ်လၢထးတဖၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်တဖၣ်လၢ အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ထွဲ ဘၣ်ဃးကိအတၢ်လူၤဟံးမၤထွဲတၢ်မၤအကျိၤအကျဲတဖၣ်အံၤ ကြးဆဲးကျဲၤဝဲဒၣ် ကိခိၣ် မ့တမ့ၢ် ကိခိၣ်အတၢ်မၤခိၣ်တဖၣ်လၢအဆိအချ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂၤလၢ အဘၣ်ထွဲဒီး ကူၣ်သ့လီၤဆီကိဖဲတဖၣ်- SPSS ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကအိၣ်ဒီးမူဒါအဂၤတဖၣ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီး ကူၣ်သ့လီၤ ဆီအပူၤကိဖဲတဖၣ်လၢ တၢ်တတဲန့ၢ်ပၢ်အိၤဖဲအံၤန့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး ကူၣ်သ့လီၤဆီအပူၤကိဖဲတဖၣ်အဂီၢ်, ကွၢ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ မိၢ်ပၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ပဒိၣ်ကိကူၣ်သ့လီၤဆီအပူၤကိဖဲတဖၣ်အဂီၢ်ဖဲ

ကံပီတင်ခံဆာကရုဂ်

ကွဲခိပ်ဟ့ၣ်လီၤမူဒါဆူ ကမ်းတံာ်အံၤဒီး ညီၣ်န့ၢ်တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤပၤဆၢတၢ်, ပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်, ကိုသရၣ်, ပုၤတၢ်အပုၤမၤတၢ်ဖိ, ပုၤကွၢ်ပုၤဆါ, ဒီး/ မ့တမ့ၢ် ပုၤမၤတၢ်ဖိအဂၤတဖၣ် (ကရူဖီ 5-7 ဂါ) န့ၣ်လီၤ. ကမ်းတံာ်အံၤ ကထိၣ်လိာ်သးလၢ ကဆိကမိၣ်သကိး တၢ်ဖိၣ်ဃံး တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီး ကိုဖိအ တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသး အတၢ်ကိတၢ်ခဲလၢဘၣ်တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢ ကိုခိၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမူဒါ (ပုၤပၤလိာ်ဆၣ်နီၤ) ဒီးကဘၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ကိုခိၣ် လၢ တၢ်ဘိဘၣ်မၤဂ့ၤထီၣ်က့ၤတၢ်, တၢ်မၤဘၣ်လိာ်ဖိဒဲတၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိၣ်ဃံးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်လၢ အကဖျါထီၣ်ဒ်တၢ်သးစဲအဂ့ၤကတၢ်လၢ ကိုဖိဒီးကိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. လၢတၢ်ကဟးဆဲး တၢ်တလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်သိၣ်တၢ်သီ Minn. Stat. § 121A.41 လၢအဟံပတုာ် ကိုဖိလၢအအါန့ၢ်အသီ တဆံအဂီၢ်, ကမ်းတံာ် ကြးထံၣ်လိာ်သးဒီး မၤတၢ်ဆါတံာ်လၢ တၢ်မၤဆါကတီၢ်ခံသီအတီၢ်ပူၤ စးထီၣ်လၢ တၢ်ဆါကတီၢ်လၢ တၢ်ကဲထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၢ်တၢ်ဆါတံာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ်ထွဲကိုဖိအခါ, တၢ်ကကွဲမိၢ်ပၤတဖၣ်လၢ ကဟံဆူ SRT တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် မ့တမ့ၢ် တီၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ကွဲး ဟံဖျါန့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၤတဖၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဃုထုၤလၢ ကဟံကိးဃုာ်ပုၤအဂၤတၢ်ဂၤဆူ SRT တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

[illegible]

တၢ်သမံသမိးကွၢ် တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်

တပ်ဆိုင်ထွဲမစောကမ်းတပ်အတပ်မအကျိုးအကျ (Systems of Support Committee)

၂၀၂၆-၂၀၂၇ တစ်ခွဲတစ်ယှက်ဒီမိုကရေစီအလံာ်ဟံးဃာ် | 34

အတတ်မအကျိုးအကျ (Systems of Support Committee) စူးကဲနီၣ်ထီၣ်အါမံၤ, လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးမူဒါလိာ်ဟံးဃာ် ဒီး မံၣ်နီၣ်စိထီၣ် (Minnesota) ကီၢ်စံၣ်တၢ်ဘျၢသဲစး, SRT တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်, ဒီးတၢ်မၤလၢအပူၤကွံာ် တဖၣ်လၢကဆၢတၢ်တၢ်ဟံးလီၤန့ၢ် ကိုဖိအလီၢ်လၢအကြၢးအဘၣ် အဂီၢ်လီၤ. တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤကမံးတၢ်အတတ်မအကျိုးအကျ (Systems of Support Committee) ထီၣ်လိာ်သးတနွံတဘျီလၢ တၢ်မၤလီၤ နီၣ်အတီၢ်ပူၤဒီး ကံးကျဲးစးလၢ ကမၤလီၤတၢ်လၢ တၢ်ဃုာ်ထီၣ်တၢ်တခါစုာ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢ ကိုဖိ, ဟံၣ်ဖိဃီဖိ, ပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အတၢ်သးစဲအဂ့ၢ်ကတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်အကျါကျဲတဖၣ်- ပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ်တဖၣ်

ပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲ/အကူၢ် 504 ပုၤကိၤမိၤတဖၣ်

ပုၤကိၤမိၤတဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်ကျါၤဘၢအီၤလၢအကူၢ် 504 တၢ်ကူၤစါယါဘျါ မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ 1973 တၢ်ကဟ့ၣ်အီၤတၢ်ကမၢၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး အဂီၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးအဝဲသ့ၣ် အကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲ, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ကျါၤ ကဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆိတလဲဖးဒိၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်လီၤတၢ်လီၤတၢ်ကျါ ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲန့ၣ် တၢ်တဟံၣ်တၢ်အီၤတစိၢ်တလီၢ် အါန့ၢ် တၢ်ထီၣ်ကိၤအမုၢ်န့ၢ်အါန့ၢ် 10 သီ လၢတအိၣ်ဒီး တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါ ထီၣ် တၢ်ဆၢတၢ်လၢဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ ပုၤကိၤမိၤအ 504 ကရူၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲတဖၣ် ဒီးပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီးနီၢ် ကစၢ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့တၢ်တီၢ်ကျါ (IEP)

ဖဲပုၤကိၤမိၤအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲအံၤဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပတုၢ်အီၤတစိၢ်တလီၢ် လၢတၢ်ထီၣ်ကိၤမုၢ်န့ၢ်ယၢ်သီတပယုၢ်ဃီ မ့တမ့ၢ် ဖဲ တၢ်ထီၣ်ကိၤအမုၢ်န့ၢ် အါထီၣ် 10 သီလၢတၢ်ထီၣ်တၢ်မၤလိၣ်န့ၢ်ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်, IEP ကရူၢ် ကဘၣ်တုၤထီၣ်လၢကရဲၣ်ကျါမၤ တၢ်ဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဆၢတၢ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကရူၢ် ကဆၢတၢ်တၢ် ဖဲတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအံၤမ့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤကိၤမိၤအကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကရူၢ်ကလိၣ်မၤ တၢ်သမံသမံးတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး တၢ်ဖး တၢ်မၤအကျါအကျါ (Functional Behavior Assessment (FBA)) ဒီးကွဲးလီၤ တၢ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျါၤ လၢကဆိၣ်ထွဲပုၤ ကိၤမိၤတဖၣ်ဖဲကိၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အံၤကဘၣ်အိၣ်ထီၣ်လၢအဆိအချ့, ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်အါန့ၢ် 10 သီဖဲ တၢ်ဟံၣ်ပတုၢ်တစိၢ်တလီၢ်ဃုသီတပယုၢ်ဃီ ဝံၤအလီၢ်ခဲ မ့တမ့ၢ် ဖဲတၢ်ဟံၣ်ပတုၢ်တစိၢ်တလီၢ်တဆၢသီတပယုၢ်ဃီကတၢ်ကွၢ်အါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်ကွၢ်တၢ်ထီၣ်ကိၤမုၢ်န့ၢ်တၢ်မၤလိၣ်တသီအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် စၢၤန့ၢ်အန့ၢ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဟံၣ်ပတုၢ်တသီ ဖဲပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲ တမၤန့ၢ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့ဒ်ညါန့ၢ်အသိး မ့တမ့ၢ် ကူၢ်သ့လီၤဆီ တၢ်သိၣ်လိၣ် တၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်ကွၢ်အကတီၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲဒီး ကူၢ်သ့တၢ်မၤစၢၤအကၢလၢတၢ်ဃုထၢအီၤသ့လၢ တၢ်ဟံၣ်ပတုၢ်တစိၢ်တလီၢ်တလၢကွၢ်တၢ်ထီၣ်ကိၤမုၢ်န့ၢ်တပယုၢ်ဃီယၢ်သီန့ၣ်လီၤ.

တချုးတၢ်စးထီၣ်တၢ်ဟီၤစးထီၣ်ကွၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်ကွၢ်, ကိၤကီၢ်ရဲၣ်လီၢ်ကဝီၤ, ကရၢဖိလၢအဘၣ်ထွဲဒီးပုၤကိၤမိၤအနီၢ်တဂၤ ကူၢ်သ့လီၤဆီတၢ် တီၢ်ကျါကရူၢ်, ဒီး ပုၤကိၤမိၤအမိၢ်ပၢ်, လၢတၢ်မၤဘၣ်လိၣ်ဖးမံၤ ဒီးဖဲဒ်ရၢၣ်ကီၢ်စၢၤဖိၣ်သဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ကဆၢတၢ်လၢမ့ၢ် ပုၤကိၤမိၤအတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး အံၤအိၣ်ထီၣ်ခီဖျါ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်လိၣ်ဘၣ်ထွဲလိၣ်လီၤဒီးဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျါၤကျါၤဒီး ပုၤကိၤမိၤအကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲဒီး မ့ၢ်ပုၤကိၤမိၤအတၢ်မၤတၢ်အံၤမ့ၢ်လၢ အလီၤတူၢ်လီၤကၢ်လီၤလီၤ. လၢကမၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ပုၤကိၤမိၤအနီၢ်တဂၤတၢ်ကူၢ် ဘၣ်ကူၢ်သ့လီၤဆီတၢ်တီၢ်ကျါၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲပုၤကိၤမိၤ လၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤ တလၢတပျဲလၢအိၣ်ဒီးနီၢ်တဂၤကူၢ်သ့လီၤဆီတၢ်တီၢ်ကျါအံၤဘၣ် တၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်ကွၢ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ဟီၤစးထီၣ်ကွၢ်အီၤလၢ တမ့ၢ်တၢ်လၢအဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ပုၤကိၤမိၤအကွၢ်ဂီၤ တလၢတပျဲအတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတဂ့ၢ်န့ၣ်, ကိၤကီၢ်ရဲၣ်လီၢ်ကဝီၤကဆဲး ဟ့ၣ်လီၤ ကူၢ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်မၤစၢၤဘၣ်ထွဲတဖၣ်ဖဲ တၢ် ကွၢ်ကဟံၣ်ကွၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟီၤစးထီၣ်ကွၢ်အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. Minn. Stat. § 121A.43.

SPPS တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်န့ၣ်ကျါလၢပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲအဂီၢ်လၢ ကီၢ်စဲၣ်သဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးဖဲဒ်ရၢၣ်ကီၢ်စၢၤဖိၣ်သဲစးတၢ်ကျါအမိၢ်ပၢ်

(ဖဲပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲအံၤ တၢ်မ့ၢ်ကွၢ်ထံဆိကမိၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ပတုၢ်တစိၢ်တလီၢ်လၢကိၤအချုးအဂီၢ်အခါ, IEP အခဲစဲ မဲန့ၣ်ကွၢ် ကြးဟ့ၣ်ကူၢ်တဲသကိးတၢ်တချုးတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်လိၣ်ခဲကတၢ် န့ၣ်လီၤ. လိာ်တီၢ်ဖျါအံၤတမ့ၢ် တၢ်မၤပုၤန့ၢ်တၢ်လီၤလၢ ကူၢ်သ့လီၤဆီတၢ်ကျါတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ထီၣ်သမံသမံးဖဲဒ်ရၢၣ်ကီၢ်စၢၤဖိၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စဲၣ်တၢ်ကျါတဖၣ်လၢတၢ်တဲန့ၢ်ပၢ်အဂီၢ်.)

လၢတၢ်ထီၣ်ကိၤတၢ်မၤ လိၣ်န့ၢ်အတီၢ်ပုၤ, ပုၤကိၤမိၤလၢအိၣ်ဒီး ကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲ အံၤတၢ်ကတုးကွၢ် အံၤ	IEP ကရူၢ် တၢ်အိၣ်ဖိၣ် တၢ်လိၣ်ဘၣ်	လိၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်ဟံၣ် ဖျါထီၣ်တၢ်ဆၢတၢ်- တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအံၤ ဘၣ်ထွဲ/တဘၣ်ထွဲဒီး ကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲ မ့တမ့ၢ် IEP တဘၣ် တၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ် ထီၣ်အံၤ ဒ်တၢ်ကွဲး ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အံၤအသိး ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. 34 C.F.R. §300.530 (e)	လိၣ်ဘၣ် တၢ်သမံ သမံး တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ် ဟံၣ်သးတၢ်ဖးတၢ်မၤ အကျါအကျါ (FBA) မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွၢ်ကဒါကုၤ 34 C.F.R. § 300.530 (f)	တၢ်ဆိတလဲတၢ်လီၤတၢ်ကျါ လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီတကပၤ- ကတီၢ်ဖိးသဲစးလၢ တၢ်ထုး ကွၢ် 11 သီတပယုၢ်ဃီ မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်အန့ၢ်အဂီၢ်. ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤမိၢ်ပၢ် တၢ်ဒုးတၢ်ဟံၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ် တၢ်ဒိသဒါ တၢ်ဖးတၢ်မၤ အကျါအကျါ. 34 CFR § 300.536	ဘၢၣ်စၢၤကတီၢ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့တၢ်လီၤတၢ်ကျါတၢ်ဃုထၢ (IAES)- တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆဲးန့ၢ်ဒီး ပုၤကိၤမိၤအတၢ်လီၤတၢ်ကျါ လၢအပျဲပုၤကိၤမိၤ လၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲလၢက- (1) ဆဲးန့ၢ်လီၤပၢ်ဃုၤလၢ တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့ထီၣ်ရဲၣ်လိၣ်တၢ်မၤလိၣ်ပၢ်, (2) မၤတၢ်လဲၤထီၣ်လိၣ်လၢကတုၤထီၣ်ဒီး IEP တၢ်ပညိၣ် ဖိတၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်တီၢ်ဟံၣ်တဖၣ် ဒီး (3) ဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢၤ တဖၣ်လၢ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢကဒိသဒါ တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး လၢအမၤအသးတလီၤလီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢတၢ် IAES လၢအ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ ပုၤကိၤမိၤ အ IEP ကရူၢ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်တ ခါဘၣ်တခါ တၢ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်ထဲးအဖိဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. 34 CFR §300.530(d)(1)-(5)
တၢ်ထုးကွၢ်လၢ	တမ့ၢ်	တမ့ၢ်	တမ့ၢ်	တမ့ၢ်	တၢ်ဘၣ်ထွဲ

1-10 သီလအဟိန် အထိသားကွက်ကွက် ^{2, 3}					
တရားကွက်လၢ 6 မုတမုၢ် နံၤသီတပယုာ် ယီၤအါန့ၢ်အန့ၢ် ^{2, 3}	မုၢ်	တမုၢ်	မုၢ်, တၢ်ဟံပတုာ်တ စိၢ်တလီၢ်အံၤမုၢ် အါန့ၢ် 10 သီတ ပ ယုာ်ယီၤဒီး တၢ်ဒုး န့ၢ်ဟံဖျါထီၣ် တၢ် ဟံသ့ၣ်ဟံသး ³	တမုၢ်	SPPS ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သုတၢ်မၤစၢၤလၢ တၢ်ယုထၢအီၤသုလၢ IAES အပူၤ ဖဲတၢ်ထုးကွၢ် 6 သီ မုတမုၢ် အါန့ၢ်အန့ၢ် တပယုာ်ယီၤအကတီၢ်. တၢ်ထုးကွၢ်ပုၤသီန့ၢ် ကြး မၤဟံထွဲ SPPS တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီး မူဒါအလံာ်ဟံးဃာ်ခဲအံၤ လၢ တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးဒီးသကဲးပဝးလၢ ပုၤကွဲးဒုးန့ၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲအဂီၢ်.
တၢ်ထုးကွၢ်လၢ 11 သီ လၢအဟိန်အါထီၣ် သးကွက်ကွက် ³	မုၢ်	မုၢ် လၢတၢ်ကွၢ်ကဟံကွၢ် မုတမုၢ် တၢ်ဟံပတုာ် တစိၢ်တလီၢ်ကိးခါဒီး လၢတၢ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤ လိ န့ၢ်အိၣ်တၢ်အဂီၢ်	မုၢ် (မုတမုၢ် ကွၢ်ကဒါ ကွၢ် FBA လၢအိၣ် ဟံတဖၣ်)	မုၢ်	SPPS ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သုတၢ်မၤစၢၤလၢတၢ် ယုထၢအီၤသုလၢ IAES အပူၤ ဖဲတၢ်ကွၢ်ကဟံကွၢ် မုတမုၢ် တၢ်ဟံပတုာ်တစိၢ်တလီၢ်ကိးခါဒီး လၢတၢ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤလိန့ၢ် လၢအိၣ်တၢ်တၢ်န့ၢ်စုာ်စုာ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ထုးကွၢ်ပုၤသီန့ၢ် ကြးမၤဟံထွဲ SPPS တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီး မူဒါအလံာ်ဟံးဃာ်ခဲအံၤ လၢတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးဒီးသကဲးပဝးလၢ ပုၤကွဲးဒုးန့ၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ အဂီၢ်. စူးကါအီၤတသုတၢ်လၢ 45 သီ မုတမုၢ်လၢ တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံ သး 3 ခါအကျါတခါလၢ မုၢ်ဒ် "တၢ်မၤအသးလီၤဆီ" အိၣ်ထီၣ် ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.
ဟံလီၤလၢ- ကွၢ်တၢ်ဟံ ပတုာ် တစိၢ်တလီၢ် ⁴	တမုၢ်	တမုၢ်	တမုၢ်	တမုၢ်	တၢ်ဘၣ်ထွဲ
တၢ်ထုးကွၢ်အီၤမုၢ်လၢ တၢ်မၤအသးလီၤဆီ အသံ ⁶ (တၢ်မၤကမုာ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီနးနး ကျိၣ်ကျိၣ်)	မုၢ်	မုၢ်	တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအ ဂုၤကတၢ်	မုၢ်	ဘၣ်စၢၤကတီၢ် တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သုတၢ်လီၤတၢ်ကျဲတၢ်ယုထၢ အဂၤ (Alternative Educational Setting) (ထီၣ်ဘးတုၤလၢ တၢ်ထီၣ်ကွၢ် မုၢ်နံၤ 45 သီ) န့ၢ်တၢ်စူးကါအီၤသုထံဒ်ဖဲ ပုၤကွဲးဖဲမုာ် အိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ မၤတၢ်လၢလံာ်ဖဲကွၢ် လၢကွဲးတၢ်သ့ၣ် ထီၣ်အဖီခိၣ် မုတမုၢ် ဖဲကွၢ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ (34 CFR § 300.530(g)): (1) ဟံစိၢ်ကျိၣ်တၢ်စုကဝဲၤ လၢအလီၤဘၣ်ယီၣ် မုတမုၢ် အိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်စုကဝဲၤလၢအလီၤဘၣ်ယီၣ် (မုၢ်ဝဲကျိၣ်တၢ်စု ကဝဲၤ, ပီးလီ, တၢ်ဝီးတၢ်လီ, တၢ်ဖိတၢ်လံာ်, မုတမုၢ် ကသံၣ်မူၤ ဘျီ, တၢ်ဂီၤမူ မုတမုၢ် တမုၢ်တၢ်ဂီၤမူ, လၢတၢ်စူးကါအီၤလၢ, မုတမုၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သုတၢ်ဘၣ်လၢ, ဒုးအိၣ်ထီၣ် တုၤလၢတၢ်သံတၢ် ပုၤ မုတမုၢ် နီၢ်ခိမိၢ်ပုၤဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံး နးနးကလံာ်, ပုၤကွဲးတၢ်အ ကတီၢ်လၢ တပုၤယုာ်ဒီးဒီးလၢအိၣ်ဒီးအကန့ၢ် လၢအထီၣ် စုၤန့ၢ် 2 ½ စုၤန့ၢ်ဒ်) 18 USC §930(g)(2) (အခီပညီ), (2) သုၣ်ညါလၢအိၣ်ဒီး မုတမုၢ် စူးကါကသံၣ်လၢတဖီဒီးသဲစး, မုတမုၢ် ဆါ မုတမုၢ် စိာ်ဆါ ကသံၣ်မူဘျီလၢတၢ်တြီအီၤတဖၣ် (34 C.F.R. § 300.530 (အခီပညီ)), မုတမုၢ် (3) ဒုးတုၤဘၣ်နီၢ်ခိမိၢ်ပုၤ ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံးနးနးကလံာ်လၢပုၤအဂၤ တဂၤ (ဘၣ်တၢ်ဟံဖျါအီၤဒ် တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်ဒ်ဒ်မုၢ်မုၢ် တုၤ လၢ တၢ်သံတၢ်ပုၤ, နီၢ်ခိမိၢ်ပုၤဘၣ်ဒ်ဆါနးနးကလံာ်, ယံာ်ထၢဒီး အကွၢ် အဂီၤဟးဂီၤ, မုတမုၢ် လီၤမၤဟံထၢ မုတမုၢ် နီၢ်ခိမိၢ်ပုၤ အတၢ်ဖဲး တၢ်မၤလီၤထူၣ်လီၤကံာ်ဟးဂီၤ, ကွၢ်ဂီၤဒွဲ, မုတမုၢ် သး တၢ်ဆီကမိၣ် ဒီးခိၣ်န့ၢ်ဟးဂီၤ) 18 USC §1365(h)(3) (အခီပညီ). တၢ်ဆီတလဲတခီပလၢတၢ်လီၤတၢ်ကျဲ 45-သီအံၤ ကဒ်ဘၣ်မၤ ဟူးတၢ်သုလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်တၢ်မၤကမုာ်, တၢ်အံၤ မုၢ်တၢ်ဒုး န့ၢ်ဖျါထီၣ် ပုၤကွဲးအကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

1 တၢ်ထုးကွၢ်ပုၤယုာ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဟံကွၢ် (စုၤန့ၢ်တၢ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤ လိ တသီ) ဒီးတၢ်ဟံပတုာ်တစိၢ်တလီၢ် (တၢ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤလိပုၤပုၤ ဒီတန့ၢ်). တၢ်ထုးကွၢ်ခဲလၢဂံၢ်ဒုးအသးဒ် တၢ်ထုးကွၢ်အသီတဖၣ်အသး
န့ၢ်လီၤ. အဒိ, တၢ်ကွၢ်ကဟံကွၢ် 11 ဘျီမုၢ်ဝဲ တၢ်ထုးကွၢ် အမုၢ်နံၤမုၢ်သီလၢ တၢ်ဟံဖျါအါထီၣ်အီၤ 11 သီန့ၢ်လီၤ.

2 တၢ်ထုးကွၢ်အသီလၢအဟိန်အါထီၣ်အသးမုၢ်အါထီၣ်ကွၢ်ကွၢ်လၢတၢ်ထီၣ်ကွၢ် တၢ်မၤလိန့ၢ်အပူၤလၢအအါန့ၢ် 10 သီန့ၢ်, ကွၢ် "တၢ်ထုးကွၢ် တၢ်ထီၣ်ကွၢ်အမုၢ်နံၤလၢအဟိန်အါထီၣ်အသး 11 သီအဂီၢ်." Minn. Stat. §§
121A41, subd.10, 121A.43.

3 ပုၤကွဲးဖဲလၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ မုၢ်အိၣ်ဒီး ဝဲစိာ်တီဆုၤလၢ IEP အဖီခိၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်ထုးကွၢ်အီၤလၢကွဲးလံာ်ဘၣ်န့ၢ်, မုၢ်နံၤလၢ တၢ်ထုးကွၢ်အီၤလၢသီလံာ်ဘၣ်န့ၢ် န့ၢ်တၢ်ကဘၣ်ဂံၢ်ဒုးအီၤနံၤသီ တပယုာ်
ယီၤ 6 သီ မုတမုၢ် အါန့ၢ်အန့ၢ် မုတမုၢ် နံၤသီလၢတၢ် ထုးကွၢ်အီၤအါထီၣ် 11 သီ မုတမုၢ်ဘၣ်လၢကွၢ်ကီၢ်ရဲၣ် ဟ့ၣ်လီၤဝဲစိာ်တီဆုၤတၢ်ယုထၢအဂၤဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

4 တၢ်ဟံပတုာ်တစိၢ်တလီၢ်ကွၢ်အပူၤန့ၢ် တဘၣ်တၢ်ကွၢ်ထံဆီကမိၣ်အီၤတၢ်ထုးကွၢ်အသး ဖဲပုၤကွဲးဖဲလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးဂုၤယာ်ဘၣ်လၢ ကဆဲးမၤတၢ်လဲၤထီၣ်လၢထီၣ်လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ လံာ်တၢ်မၤလိမိၢ်ပုၤ
ထီၣ်ရဲၣ်အပူၤအခါ, ဆဲးမၤန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤလၢ IEP အဖီခိၣ်ဒီးဆဲးန့ၢ်လီၤပုၤယုာ်လၢ ပုၤကွဲးဖဲလၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤကွၢ်န့ၢ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်လီၤတၢ်ကျဲအခဲအံၤအပူၤအခါဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

5 တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သုတၢ်မၤစၢၤတၢ်ယုထၢအဂၤတဖၣ် ကပုၤယုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမုၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ထဲလၢ, တၢ်သိၣ်လီၤလီၤဆီ, ဘျီဘၣ်လံာ်တၢ်မၤလိမိၢ်ပုၤ, ဘျီဘၣ်တၢ်သိၣ်လီ, တၢ်ဘျီဘၣ်အဂၤ မုတမုၢ် တၢ်ဟံးန့ၢ်စူး
ကါမၤဘၣ်လံာ်တၢ်တဖၣ်, တၢ်သိၣ်လီဒီဖျါအိၣ်လဲးတြီန့ၢ် မံၣ်ဒယၢ်, ကွၢ်သုလၢဆီတၢ်မၤစၢၤတဖၣ် ဒ်တၢ်ဒုးန့ၢ်ဟံဖျါထီၣ်အီၤလၢ တၢ်သမံသမံးလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲ, တၢ်သိၣ်လီလၢဟံၣ်, အဲထွဲကွၢ်ထွဲကွၢ်ဟ့ၣ်

တစ်မ၊ မှတမ့် တန်ဆဲလီမံလောကီကီရဲလီကဝီအဂ၊ မှတမ့် လာတစ်မလီမဒီးစံထာ်အဂ၊ လာတစ်ဃုထာအီလ၊ ကပျုပျုကီဖိတဖှ်ကမတစ်လကတုထီၣ်ဒီး တစ်ဖျီထီၣ်ကီတီယတီ ဖဲအအိၣ် လာတစ်လီတစ်ကျဲလီဆီအပူဒ်လံာ်ဘၣ်န့ၣ်လီ။ Minn. Stat. § 121A.41, subd. 11

6 ကိပျာဘၣ်မူဘၣ်ဒါကကွဲထံတစ်ဆိကမိၣ် တစ်မအသးလီဆီလ၊ တစ်ဂုတခါဘၣ်တခါအဂီထံးအဖီခိၣ် ဖဲတစ်ဆာတံာ်လ၊ တစ်ဆီတလံ တစ်လီတစ်ကျဲအခါ၊ လာအဘၣ်လီမံဒီးတစ်လီၣ်ဘၣ်အဂ၊လောလံ အကူၣ်အံ၊ ကြါးဝဲဘၣ်ဝဲလ၊ပုဖိသၣ်လ၊အိၣ်ဒီးကွဲဂီ၊ တလ၊တပံ၊လ၊ အမ၊ကမုၣ်တစ်သိၣ်တံသိပုကီဖိအတံဘျုတဖှ်အဂီၢ်န့ၣ်လီ။ "တစ်လီၣ်ဘၣ်အဂ၊လောလံအကူၣ်အံ" တပျုတံထီၣ်သီကီအမုၢ်နံ၊ 45 သီလ၊ဘၣ်စ၊ကတီတံာ်တံာ်လီတစ်လီတစ်ကျဲတစ်ဃုထာအဂ၊ပူကွဲ တစ်မအသးလီဆီသ၊ခါအဖီလံာ်လံာ်ဘၣ်န့ၣ်လီ။ 34 C.F.R. § 300.530(g).

တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်လၢဘၢးစံတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဖဲ စ့ၣ်ဖိလ်ပဒိၣ်ကိတဖၣ်အပူၤ

စ့ၣ်ဖိလ်ပဒိၣ်ကိ (SPPS)ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဝံစိတီၤဆၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်အူၤ ကိတဖၣ်လၢအထီၣ် စ့ၣ်ဖိလ်ပဒိၣ်ကိ ဒီး တၢ်ဖဲလိမၤဒီးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဂၤၤ မ့တမ့ၢ် ကိတဖၣ်လၢအထီၣ်ပဒိၣ်ကိတဖၣ်, ဒီးခါထၢၣ်ကိတနီၤ, လၢအိၣ်ဆိလီၤအသးဖဲ ဝဲစ့ၣ်ဖိလ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝံစိတီၤဆၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤအူၤ ကိတဖၣ်လၢကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်အသး လၢဘၣ်တၢ်ကွဲးဟ်ဖျါထီၣ်အီၤဖဲ ကူၣ်သ့ပၤဆၢတၢ်ကမံးတၢ်ခိၣ်ကျါ (Board of Education) ဖိလ်စိၣ် ၇၀၇.၀၀, Eligibility for Student Transportation အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကိတၢ်ရဲၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ဘၣ်ကွဲးကိတဖၣ်ဖဲအဟဲထီၣ်လၢဘၢးစံအဖီခိၣ်လၢ ဂီၤခိကတီၢ်ဒီးတုၤလၢအစံၣ်လီၤလၢဘၢးစံအဖီခိၣ်, မ့တမ့ၢ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤအူၤ မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွဲးထွဲတၢ်အစုပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤနီၣ်ဘၢးစံဒီးကိပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကဘၣ်သိၣ်လိန့ၣ်လိၣ်, ဒုးန့ၣ်, ဒီး မၤဂ့ၤဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးဒီး တၢ်မုၢ်လၢကွဲးစိတဖၣ်လၢ ကိတဖၣ်ကိတနီၤဒီးအဂီၢ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွဲးထွဲတၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မၤလီၤတၢ်ဝဲလၢကိတဖၣ်သ့ၣ်ညါ ဒီးန့ၣ်ပၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဒီး တၢ်မုၢ်လၢကွဲးစိတဖၣ် ဖဲဒီးဘၢးစံအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၢးစံဒီးဘၢးစံပတုၤအလီၢ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးကိန့ၣ်လီၤ. လုၢ်လၢသကဲးပဝးတဂ့ၤ မ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်လၢ ဘၢးစံအိၣ်န့ၣ် ကိခိၣ်န့ၣ်ကသုးကျဲၤဟံးဂီၢ်ဝဲစ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိတဖၣ်လၢဆဲးအိၣ်ဒီးလုၢ်လၢသကဲးတဂ့ၤတဖၣ်န့ၣ် တဒီးန့ၣ်လၢဘၢးစံတၢ်ဝံစိတီၤဆၢအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်, လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဝံစိတီၤဆၢလၢတၢ်လဲၤဟးမၤလီၤတၢ်လၢကိချါ(field trips)တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိခိၣ်ကဟ်လီၤတၢ်ဆၢတၢ်လၢ ကသုးကျဲၤဟံးဂီၢ်ဝဲလၢကိတဖၣ်သကဲးပဝးတဂ့ၤအဖီခိၣ်န့ၣ်ကစူးကါတၢ်န့ၣ်ကျဲ လၢလၢတဖၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ်လီၤတၢ်ဆၢတၢ်ဖျါဖျါဖျါ (“**manifestation determination**”) လၢဃုထီၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ်သးတကြၢးတဘၣ်တခါ ကဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤဆိအီၤ တချုးပုၤဟ်လီၤတၢ်ဆၢတၢ်လၢ တၢ်ဟ်ပတုၤ ကိတဖၣ်အိၣ်ဒီးနီၣ်ခိၣ်ဂီၤတဆူၣ်တချုး တဂ့ၤ အတၢ်ဒီးန့ၣ် ကိဘၢးစံအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်ဒီးဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. (Minn. Stat. § 121A.43(d)). တၢ်မုၢ်ဆိကတီၢ်ဟ်ပတုၤကိတဖၣ်အတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၢးစံ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်န့ၣ်, တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ် ဘၢးစံတၢ်ဝံစိတီၤဆၢအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤခဲလၢလၢစ့ၣ်ဖိလ်ပဒိၣ်ကိအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ ကိပုၤမၤတၢ်ဖိ ဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်လီၤတၢ် လီၤဆဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢ SPPS Board of Education ဖိလ်စိၣ်အဖီလၢ, ကိတဖၣ်ကိတနီၤဒီးလၢ တၢ်ဆိကတီၢ်ဘၢးစံတၢ်ဝံစိတီၤဆၢအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်လၢအဟဲကဲထီၣ်သးလၢလုၢ်လၢသကဲးပဝးတဂ့ၤအသိန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ထီၣ်မၤလီၤ School Bus Safety Class (ကိဘၢးစံတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအတီၤ) ဒီး အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဒုးန့ၣ်ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢအနီၣ်ပၢ် ကိဘၢးစံ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဂ့ၤလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝံစိတီၤဆၢဝဲကျဲၤကသိၣ်လိမၤစၢၤတၢ်မၤလီၤအဝဲအံၤဃုာ်ဒီးကိန့ၣ်လီၤ.

Minnesota Statute 121.59 ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဝံစိတီၤဆၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ခွဲးယာ်လီၤဆိတခါ, ဘၣ်ဆၣ် အတမ့ၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢထီၣ်ဒါမၤကမၢ်တၢ်ဘၣ်, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဝဲအံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤအူၤကိတဖၣ် ဒီးသန့ၤအသးလၢ ကိကိၢ်ရဲၣ် တၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးအလုၢ်လၢသကဲးပဝးအဖီခိၣ်, ဒီးအတမ့ၢ်ထဲဒၣ်လၢ သကဲးပဝးတၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးခါဘၣ်, ဒီး ဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါအီၤလၢလၢအသးန့ၣ်လီၤ.

ဖြီၣ်ခၢ် - ၁၂ တီၤ တၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးအလုၢ်လၢသကဲးပဝးတၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ် ဒီး တၢ်သုးကျဲၤဟံးဂီၢ်ဝဲတဖၣ်

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ် ပတီၢ် ၁

၁. ထူၣ်တၢ်
၂. မၤသီၣ်မၤသဲတၢ်လၢဘၢးစံအပူၤ
၃. ဂဲၤလိာ်ကွဲး, မၤဟးဂီၢ်တၢ်, သကဲးပဝးမၤတၢ်တၢ်
၄. အိၣ်တၢ်, အီတၢ်, တၢ်လီၤတၢ်ကမ့ၢ်လၢဘၢးစံအဖီခိၣ်
၅. တဆူၣ်နီၤလၢလီၤဆူၣ်နီၤဖီခိၣ်, ဆၢထၢၣ်လၢတန့ၢ်တၢ်ပျဲလၢပုၤနီၣ်သိလ့ၣ်, ဟးထီၣ်ဟးလီၤလၢဘၢးစံအဖီခိၣ်
၆. သူနီၤစိထံပလီတဖၣ်လၢအပၣ်ဃုာ် ထဲအီကိတဖၣ်, စိၣ်ဒၣ် ဒီး တၢ်အဂ့ၤၤ
၇. ဆိၣ်တၢ်, ကတိမၤအန့ၢ်မၤတၢ်တၢ်, အိၣ်ဖျါလၢပကွဲးတကြၢးတဘၣ် မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢ တကြၢးတဘၣ်တဖၣ်
၈. တဲဖျါနီၢ်ကစၢ်ဂီၢ်ကျဲၤတမ့ၢ်တတီ, ဂီၢ်လိာ်လၢကတဲဖျါထီၣ်အမံၤအသၣ်
၉. ဒီးဘၢးစံတခိၣ်လၢ တဘၣ်ဒီးဝဲ မ့တမ့ၢ် လဲၤအိၣ်ခိၣ်ဘၢးစံလၢတဘၣ်လဲၤအိၣ်ခိၣ်ဝဲအလီၢ်
၁၀. အိးထီၣ် ဘၢးစံအပဲတြီၤလၢအတလၢထီၣ်ကွဲးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်ဟ်ပနီၣ်/တလၢကွဲးပဲတြီၤခါသး
၁၁. ဒီးဘၢးစံ မ့တမ့ၢ် ကျဲးစၢးဒီးဘၢးစံတခိၣ်ခိၣ်ဖဲ တဒီးန့ၣ် ဘၢးစံအတၢ်ခွဲးယာ်အဆၢကတီၢ်
၁၂. တဒိကန့ၣ် ပုၤနီၣ်ဘၢးစံ, ကူၣ်သ့ပုၤဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်, ဘၢးစံပုၤဟံးစုန့ၣ်ကျဲတၢ်အတၢ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲ
၁၃. တၢ်စူးကါထဲးနီၣ်လိာ်ကွဲးလၢကျဲၤကျဲတဘၣ်

တၢ်သုးကျဲးဟံးဂ့ၢ်ဝီ - ပတီၢ် ၁

ပုၤနီၣ်ဘၢၤစံးကဆဲးကျိးဒီးမၤသကိးတၢ်ဒီးကိၣ်ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဃး ကိၣ်ဖိလုၤလၢၤသကဲးပဝးတဂ့ၢ်တဘၣ်.

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်	တၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤတၢ်
တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ် အခိၣ်ထံးတဘျီ	တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်
တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ် ခံဘျီတဘျီ	တဒီးန့ၢ်ဘၢၤစံးတၢ်ဝံစိာ်တီဆုၤလၢ ၁သီ တုၤ ၅ သီ
တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ် သၢဘျီတဘျီ	(၁) တဒီးန့ၢ်ဘၢၤစံးတၢ်ဝံစိာ်တီဆုၤလၢ ၅သီ တုၤ ၁၀ သီ (၂) တဒီးန့ၢ်ဘၣ်လၢၤ ဘၢၤစံးတၢ်ဝံစိာ်တီဆုၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးလၢ (၃) မိၢ်ပၢ်/ကိၣ်ခိၣ်/ Safety Traffic Operations တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ် လွံၣ်ဘျီတဘျီ	တဒီးန့ၢ်ဘၣ်လၢၤ ဘၢၤစံးတၢ်ဝံစိာ်တီဆုၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲး ခဲလၢၣ်သ့

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် ပတီၢ် ၂

၁. ယုၢ်ထီၣ်အသးဆူပဲၤတြီအချါ, ကိးပသုတၢ်လၢပဲၤတြီကဆူး
၂. ကိၣ် မ့တမ့ၢ် ခး တၢ်တမံၤမံၤလၢ ဘၢၤစံးဖိခိၣ် မ့တမ့ၢ် ဆူ ဘၢၤစံးအချါ
၃. မၤန့ၢ်အိၣ်ယီၣ်တၢ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် မၤဆူးမၤဆါ/မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤတဂၤလၢၤလၢအနီၢ်ခိ
၄. ကတိၤဒုၣ်ဒွဲၣ်စံးအစံးသီတၢ် ဒီး ကတိၤမၤပျါ ပုၤနီၣ်သိလုၢ်/ကိၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ
၅. အိၣ်ဒီး မ့တမ့ၢ် စူးကါ ညါသူး, အံးလဲၤတြီန့ၢ်မိၢ်ထူ မ့တမ့ၢ် တၢ်မူးတၢ်ဘျီဂ့ၢ်ဂၤ
၆. မၤဟးဂီၤ ဘၢၤစံးအပိးအလီတမံၤလၢလၢ (ကဘၣ်လိၣ်ဟ့ၣ်က့ၤအပူၤ)
၈. ဖိၣ်ဃာ် မ့တမ့ၢ် ကျဲးစးဖိၣ်ဃာ် တၢ်တမံၤမံၤလၢလၢအအိၣ်ဖျိဘၢၤစံးအချါ
၉. လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် “Danger Zone” (တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အလီၢ်)အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ (ဘၣ်ဟးစါစုၤယံးဒီး ကိၣ်ဘၢၤစံးလၢ ၁၀ ခိၣ်ယီၢ် ဒီးသီးလၢပုၤနီၣ်ဘၢၤစံး ကထံၣ်အိၣ်ကိးဆၢကတိၢ်ဒီး)
၁၀. မၤကဲၤထီၣ် မ့ၣ်ဒွဲးတဖၣ်, မ့ၣ်ဒွဲးတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢ မ့ၣ်အူအိၣ်ညီတမံၤမံၤ
၁၁. န့ၢ်လီၤဟးထီၣ်လၢ ဘၢၤစံးအဖိခိၣ်ဖဲ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူပဲၤတြီလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲး
၁၂. မၤတၢ်တၢ်မၤဟးဂီၤ ဘၢၤစံးတၢ်ဖိတၢ်လံၤ
၁၃. တၢ်အိၣ်ဒီး မ့တမ့ၢ် မၤပျါမၤဖုးတၢ်ဒီး တၢ်စုကဝဲၤတဖၣ်, တၢ်ပိၢ်ဖးသ့တဖၣ်, မ့ၣ်အူကဲၤထီၣ်သ့တဖၣ် ဒီးတၢ်အဂ့ၢ်ဂၤ
၁၄. တၢ်အိၣ်ဒီး မ့တမ့ၢ် စူးကါ လုၢ်စၢၢ်ထီၣ်ဒီးဘိတဖၣ်
၁၅. ပုၤမ့ၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်ဒီးမၤကမၣ်တၢ်ဖဲ တၢ်ဝံစိာ်တီဆုၤကိၣ်ဆူ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအလီၢ်, field trip, တၢ်ဆုၤထီၣ်ဆုၤ လီၤကိၣ်ဖိ, ဒီးတၢ်အဂ့ၢ်ဂၤအကတိၢ်န့ၢ် ကဒီးန့ၢ်တၢ်ကမၣ်အစ့ၤကတၢ် လၢအမ့ၢ် Class II First Violation (တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ပတီၢ် ၂ အခိၣ်ထံးတဘျီ) န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သုးကျဲးဟံးဂ့ၢ်ဝီ - ပတီၢ် ၂

ပုၤနီၣ်ဘၢၤစံးကဆဲးကျိးဒီးမၤသကိးတၢ်ဒီးကိၣ်ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဃး ကိၣ်ဖိလုၤလၢၤသကဲးပဝးတဂ့ၢ်တဘၣ်.

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် ပတီၢ် ၂	တၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤတၢ်
တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ် အခိၣ်ထံးတဘျီ	တဒီးန့ၢ်ဘၢၤစံးတၢ်ဝံစိာ်တီဆုၤ ၅ သီ
တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ် ခံဘျီတဘျီ	တဒီးန့ၢ်ဘၢၤစံးတၢ်ဝံစိာ်တီဆုၤ ၁၀ သီ
တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ် သၢဘျီတဘျီ	(၁) တဒီးန့ၢ်ဘၢၤစံးတၢ်ဝံစိာ်တီဆုၤအစ့ၤကတၢ် ၁၀ သီ

တၢ်လၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ် လွံၤဘျီတဘျီ တဒီးနွ်ဘၣ်လၢၤ ဘၢးစံတၢ်ဝံစီၣ်တီၣ်အုၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤခဲလၢ်သ့

တၢ်န့ၣ်ကျဲၤတဖၣ်ဘၣ်သး iPads ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လိတဖၣ်လၢအလီၤမၤကွံာ်/ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကွံာ်အိၣ်/ဟးဂီၤတဖၣ်အဂီၢ်

တၢ်ကွံာ်ကဒါက့ၤ iPad လိာ်ဟံးဃာ်

တၢ်စူးကါ iPad အလိာ်ဟံးဃာ် ဟံၤဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ပုၤကွံာ်အိၣ် iPad မ့ၢ်လီၤမၤ, မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်, မ့ၢ်တမ့ၢ် မ့ၢ်မၤဟးဂီၤန့ၣ်, ကဒီးနွ်ဘၣ် တၢ်ဟံးဂီၤလူၤဟံၤ မၤထွဲတၢ်အတၢ်မၤလၢ အပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်တန့ၣ်ဘၣ်လၢၤ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကကွံာ်စီၣ် စူးကါ iPad လၢဟံၣ် ဒီး တၢ်ကဟ့ၣ်အါထီၣ်အိၣ် တၢ်န့ၣ်ကျဲၤလီၤဆီ ဘၣ်ထွဲ တၢ်စူးကါ iPad လၢကျဲၤအကြးအဘၣ်အဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤတၢ်ဟံးဂီၤလူၤဟံၤမၤထွဲတၢ်အတၢ်မၤလၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဖဲ—

- iPad အမံၤသ့ၣ်သ့ၣ်ဖး မ့ၢ်တမ့ၢ် ဟးဂီၤခီဖျါလၢ တၢ်ကွံာ်အိၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်မၤလီၤတၢ်တၢ်ပိးတၢ်လိလၢ တၢ်ပညိၣ်အဃိ,
- တၢ်ကွံာ်ထၢၣ်လၢအအိၣ်အိၣ်ဒီး iPad မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ယီၤ iPad,
- တၢ်လူၤလီၤထံလၢ iPad အလီၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးဂီၤသးစဲဃဲ, တၢ်စူးကါ iPad တီၢ်ပုၤလၢ မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်မိတၢ်လံၤအဂၤတဖၣ်,
- iPad အတၢ်ဟးဂီၤလၢတကဲထီၣ်သးလၢ တမ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်လၢ ကိၣ်ကိၢ်ရဲၣ်ထွဲထီၣ်ဟ့ၣ်အိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်,
- တၢ်မၤတၢ်တၢ်လၢအအိၣ်ဃာ်လၢ iPad အပူၤတဖၣ်,
- တၢ်ဘျီဘၣ် iPad လၢတဒီးနွ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤမၤဟးဂီၤပုၤအိၣ်ဖျါထီၣ်ပိးလိတဖၣ်,
- တၢ်မၤလီၤမၤ မ့ၢ်တမ့ၢ် မၤဟးဂီၤကွံာ် Lightning-to-USB ပျီ, အတၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤသဟီၣ်အိၣ် 12W မ့ၢ်တမ့ၢ် အဒၢတဖၣ်,

တၢ်တဟ့ၣ်အခွဲးလၢ တၢ်ကဟ့ၣ်အလဲ/တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်လိးတဖၣ်

မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် (Minnesota) ကိၣ်ကိၢ်ရဲၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဂံၢ်အကူၤ 123B.34 တုၤလၢ 123B.39 ဖီၣ်ဃဲး တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်လၢ ပဒိၣ်ကိၣ်တဖၣ် ကဃုာ်တၢ်အပူၤလၢ ပုၤကွံာ်အိၣ်ဒီး အဟံၣ်ဖိဃီတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ SPPS ကိၣ်ကိၢ်ရဲၣ်သဲစးဝဲကျဲၤ (District Legal Department) အတၢ်ကွဲးကျိးထံတၢ်သိၣ် တၢ်သိတဆၢအံၤအဖီခိၣ်, ကိၣ်ဃုာ်တၢ်အပူၤလၢပုၤကွံာ်အိၣ်ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီတဖၣ်အအိၣ်ခီဖျါလၢ iPad ဒီးအပိးအလီၤဟံၤထွဲတဖၣ် အတၢ်လီၤမၤ မ့ၢ်တမ့ၢ် ဟးဂီၤအပူၤတဖၣ်သ့, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအလိာ်ဝဲဘၣ်, န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထၢကျိၣ်စု တမၤလၢလၢလၢ အဘၣ်တၢ်ဟံးဂီၤမၤအိၣ်ခီဖျါ ကိၣ်အပူၤကွဲးလၢ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ထၢ န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆူ ကိၣ်အတၢ်ဟံးန့ၣ် ထီၣ်ရီၤ အစရီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ခုခါကတီၢ်အံၤန့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညိၣ်အိၣ်လိးခီဖျါလၢတၢ်မၤလီၤမၤ မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်မၤဟးဂီၤ iPad အဃိတအိၣ်ဒီး ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ကျဲၤအံၤ လူၤဟံၤမၤထွဲ မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် (Minnesota) ကိၣ်ကိၢ်ရဲၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဘၣ်ထွဲ တၢ်စံၣ်ညိၣ်အိၣ်လိးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- **တၢ်ကဃုာ်တၢ်စံၣ်ညိၣ်အိၣ်လိးအပူၤတဖၣ်ဘၣ်. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကဃုာ်ဖိထၢဖိတဖၣ်လၢကမၤစၢၤပုၤစၢၤက့ၤတၢ်လၢအလီၤမၤ မ့ၢ်တမ့ၢ် ဟးဂီၤကွံာ် အလီၤန့ၣ်လီၤ.**
- **တၢ်ဃုာ်တၢ်စံၣ်ညိၣ်အိၣ်လိး**လၢ iPad အဂီၢ်တသ့ ခီဖျါလၢ တၢ်ဟ့ၣ်လိာ်လီၤတၢ် အတၢ်အၢၣ်လီၤလၢ တၢ်မၤအိၣ်ခီဖျါ Apple ဒီး မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် (Minnesota) ကိၣ်ကိၢ်ရဲၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်တဟ့ၣ်ကဒါက့ၤတၢ်မဲကိၣ်န့ၣ်ကတၢ်

ခီဖျါတၢ်တဟ့ၣ်ကဒါက့ၤ iPad ဒီးအပိးအလိတဖၣ်အဃိ, ကိၣ်ကွံာ်လိာ်ကွံာ်လၢ ကမၤန့ၣ် ဒ်ဖလိမံၣ်တၢ်ဖျါကိၣ်လဲးမး မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်မၤန့ၣ်တၢ်မၤလီၤအခြးဒူးတဖၣ် တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိၣ်တြီၤပုၤကွံာ်အိၣ်လၢတဟ့ၣ်ကဒါက့ၤတၢ်ပိးတၢ်လိန့ၣ်ဆူ တၢ်န့ၣ်လီၤမၤသကိးန့ၣ်ကတၢ်တၢ်ဟူးတဂံၤတဖၣ်အံၤသ့န့ၣ်လီၤ—

- ကိၣ်တၢ်ဟးအိၣ်ဝဲၣ်မ့ၢ်တဖၣ်
- တၢ်ဟးလိာ်ကွဲးလၢပုၤဖျါကိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်

တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလၢအဂ့ၢ်ဒီးတၢ်ကွံာ်ထွဲပၤအုၢ် iPad

ကိၣ်ဆိၣ်ထွဲဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါတၢ်စူးကါ ဒီးတၢ်ကွံာ်ထွဲ iPad လၢ အကြးအဘၣ် ခီဖျါတၢ်လူၤဟံၤမၤထွဲတၢ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤအကျိၤအကျိၤ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူး စူးကါတၢ်ဃုာ်လၢလၢအံၤ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်ကျဲၤဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါန့ၣ်ဆဲးတလဲမၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်အစၢတဖၣ်ဒ်သိးအကြးကဘၣ်ဒီးန့ၣ်ပုၤကွံာ်အိၣ် အတၢ်လိာ် ဘၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

- ထိတိထာနုလီယုာ် ကိုသရျာ်, ကိုခိာ်, ပုၤပၤဆုၤရဲၤကျဲၤဒီး PBIS အပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်လၢ ကနုၤလီၤမၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်ရဲၤကျဲၤမၤဘၣ်လီၤ တၢ်ဖိတၢ်လံၤ လီၤမၤ/ဟးဂီၤ/ဟါမၤ အတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.
- ဒုးအိၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် ဘျီဘၣ်က့ၤ PBIS အတၢ်မၤရဲၤကျဲၤခိၣ်သ့ၣ် လၢပုၤကိၣ်ဖိကဘၣ်မၤလၢပုၤအီၤဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကဒါက့ၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အဂီၢ်.
- တၢ်ဟံၣ်နီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိၣ်ဃံး တၢ်ပျဲၤဟ့ၣ်ပုၤကိၣ်ဖိက့ၤစိာ် iPad ဆူအဟံၣ်.
- ဒုးအိၣ်ထီၣ် “တၢ်ဆဲးလီၤမံၤဟံးန့ၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤ” (“Check Out”) အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဖဲ Media Center မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်လီၤတတီၤတီၤ လၢအလီၤကံၤ လီၤသး ဒ်သိးကဟံၣ်နီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤမၤန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤတဖၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
- ထာနုၤလီၤ တၢ်ဖိၣ်ဃံးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၤကျဲၤအကွၢ်အဂီၢ်အဂၤတမံၤမံၤတက့ၢ်.
- တၢ်မၤလၢမၤပုၤထီၣ် “Common Sense Media” မ့တမ့ၢ် လၢအအိၣ်လၢအ့ၣ်ထၢၣ်န့ၣ်အလီၤတမံၤမံၤ ဒ်သိးကဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံးသးဒီး တၢ်သ့စူးကါ ဒီးကွဲးတၢ်ပိးလီၤလၢကျဲၤအဂ့ၢ်အဘၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဖိလံၤစံာ်လၢ တၢ်ပိးတၢ်လီၤမၤ/ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကွံာ်/ ဟးဂီၤတဖၣ်အဂီၢ်

- တၢ်မ့ၢ်မၤနီၣ်လၢ iPad “လီၤမၤ” မ့တမ့ၢ် “ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကွံာ်” အီၤန့ၣ်, တၢ်ကဘၣ် ထာနုၤလီၤတၢ်ရဲၤကျဲၤ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ အတၢ်မၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဒုးကဲထီၣ် iPad တဖျါန့ၣ် လၢတၢ်ဆါကဒါက့ၤအီၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤကစူးကါအီၤလၢ နီၣ်ကစၢ်တဂၤအဂီၢ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲ SPPS အ iPad မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်“တြုၤသံ”ကွံာ်အီၤလံၤန့ၣ်, လၢ iPad အမံၤသၣ်လီၤန့ၣ်ကဖျါထီၣ် “Hello” ဒီးဖျါလီၤကံၤလၢပုၤဆါအီၤ မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်အီၤလၢ တၢ်စူးကါအီၤလၢနီၣ်ကစၢ်အဂီၢ်ကသ့န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဆီလီၤဟံၣ်လီၤတၢ်ကတီၢ်န့ၣ်, SPPS အတၢ်ပၤဆုၤရဲၤကျဲၤတၢ် အဂ့ၢ်အကျိၤကဟူးဂဲထီၣ်ဒီး ကဃုတၢ်အုၣ်ကီၤသး အနီၣ်ဂံၢ်ခူသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်တထာနုၤလီၤဘၣ် တၢ်အုၣ်ကီၤသး အနီၣ်ဂံၢ်ခူသ့ၣ် လၢအဘၣ်တဖျါဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ကဆီလီၤဟံၣ်လီၤ ဒ်သိးကစူးကါ iPad အံၤတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မ့ၢ်မၤနီၣ်ဃာ် iPad လၢအလီၤမၤ/ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကွံာ် /ဟးဂီၤကွံာ်လံၤလၢ Fuji/Destiny ဒီးအတၢ်အုၣ်ကီၤသးနီၣ်ဂံၢ်ခူသ့ၣ် (Active Directory) လၢ ပုၤစူးကါ အီၤမ့ၢ်သ့ဒ်န့ၣ်, iPad တဖျါန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဟံၣ်နီၣ်အီၤလၢ “လီၤမၤကွံာ်လံၤ” ဒီးတၢ်ကစူးကါအီၤ တသ့လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- iPad တဖၣ်န့ၣ်တၢ်ဆါကွံာ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်ဃာ်အီၤလၢ ပုၤကစူးကါအီၤနီၣ်ကစၢ်တဂၤအဂီၢ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဝီဒီယို တက်ကတိအခံပညိတဖ်

တက်ကတိအခံပညိတဖ်

- **ကွဲမိတလဲထီၣ်ကွဲထီၣ်** – ကွဲမိတလဲထီၣ်ကွဲ လာတက်ထီၣ်ကွဲအနံတဖ် ၁၀ မျးကယၢ ဒီးဆူအဖီခိၣ် လာတက်ဂွံတမံၤ မံၤအဖီခိၣ်အယံၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **ထီၣ်ကွဲစံး** – တက်ကတိအခံပညိတဖ် မ့တမ့ၢ် လဲၤတုၤတက်မၤလီၤလီၤစံးန့ၣ်လီၤ.
- **တက်ကတိအခံပညိတဖ်** – တက်ကတိအခံပညိတဖ် မ့တမ့ၢ် တထီၣ်မၤလီၤလီၤလာတအိၣ်ဒီးတက်ဟ့ၣ်တက်ပျဲခွဲန့ၣ်လီၤ. ကွဲမိတဖ်လာတထီၣ်ကွဲထီၣ်ကွဲထီၣ်လီၤလာတအိၣ်ဒီးတက်ဟ့ၣ်တက်ပျဲခွဲန့ၣ်ကဘၣ်တက်ဆူအီၤဆူ ကွဲ Attendance Team ဒီး ဆူအီၤလၢ တက်ဟ့ၣ်ကွဲ မ့တမ့ၢ် တက်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်ပျဲတက်ကွဲဘၣ်ကွဲသ့အဂ့ၢ်ဆူ School Attendance Matters (SAM) တက်ရဲၣ်တက်ကျဲန့ၣ်လီၤ.

တက်သုးကျဲတက်ဆီတလဲလီၤကျဲ – တက်ဆီတလဲကွဲမိတလဲလီၤအကျဲ လာတက်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲလာတအိၣ်ဒီးတက်သိၣ်တက်သီဂ့ၢ်ဝီတဖ်န့ၣ်လီၤ.

တက်သုးကျဲဆူအီၤဆူအဂ့ၢ် – တက်ဆူအီၤဝဲဒၣ်ကွဲမိတလဲလီၤကျဲတကျဲအီၤဒီး ဆူကွဲအဂ့ၢ်တတီၤတီၤအါတကွဲမ့ၢ်တက်န့ၣ်လီၤကျဲစၢၤဝဲဒၣ်တက်ကဲထီၣ်သးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် တက်မၤကမၢ်ဝဲကမၢ်ကွဲဝဲဒၣ် လီၤဟံးဟံးအီၤန့ၣ်လီၤ.

တက်ဟ့ၣ်/တက်စူးကျဲ/တက်အိၣ်ဖဲသးစံးစံးအတက်လုၢ်တက်မံၤအဖီခိၣ် – တက်ဟ့ၣ်, တက်စူးကျဲ, တက်အိၣ်ဖဲသးစံးစံးပိးလီၤတမံၤလီၤလီၤ အတက်လုၢ်တက်မံၤအဖီခိၣ်ဖဲအအိၣ်ဖဲကွဲအပျဲအခါ မ့တမ့ၢ် ဖဲကွဲအတက်ဆီၣ်ထီၣ်မၤစၢၤတက်ဟ့ၣ်တက်ဂဲၤတဖ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တက်ကတိအခံပညိတဖ် တက်သမံၤသမံးဝဲဒၣ်အတက်စူးကျဲကတိကသိၣ်ကသိၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လာကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တက်ဂွံတက်ကျဲအလၢအပျဲအဂီၢ်, ကွဲဘၣ် ကွဲသ့ပၤဆူတက်မံးတံၢ်ခိၣ်ကျဲၢ်ဖီလစံၣ် 504 (Board Policy 504) လၢအ့ထီၣ်န့ၣ်ဖီခိၣ် spps.org/boardpolicies တက့ၢ်.

တက်ဟ့ၣ်တက်ကျဲအဂ့ၢ်လၢ တက်ဒုးဟးထီၣ်ကွဲအလီၤ (Alternative to Expulsion (A2E)) – တက်ဟ့ၣ်တက်ကျဲအဂ့ၢ်လၢဒီးအတက်အိၣ်သး လာကွဲမိတဖ်လာဘၣ်တက်ဟ့ၣ်ကွဲဟ့ၣ်ဖးတုၤလဲၤလာတက်ဒုးဟးထီၣ်ကွဲအီၤစးထီၣ်ဖဲ 2-12 တီၤန့ၣ်လီၤ. A2E ဟ့ၣ်တက်ပျဲလာကွဲမိတဖ်ကဒီးန့ၣ်ဝဲဒၣ် ကွဲအမး (school credit) ဖဲအအိၣ်ကတံၢ်ကတီၤသးလၢ အတက်ကွဲထီၣ်ကွဲအလီၤလီၤအသိးန့ၣ်လီၤ. ကွဲမိတလဲလီၤတက်ထုးထီၣ်ကွဲအီၤခီဖျိ အိၣ်ဒီးတက်မၤကမၢ်တက်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်သးအတက်သိၣ်တက်သီတဖ်န့ၣ် ကဘၣ်ထီၣ်မၤလီၤ A2E အတက်ရဲၣ်တက်ကျဲတကျဲဒီးဖဲအဟဲကွဲထီၣ်ကွဲအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တက်အဝဲအံၤပုၤဟ့ၣ် ကွဲမိတဖ်လာအဟ့ၣ်ဟးထီၣ်လာကွဲကီၢ်ရဲၣ်တစီၢ်တလီၤဖဲ တက်ဟ့ၣ်ကွဲဟ့ၣ်ဖးလၢ ဘၣ်တက်ထုးထီၣ်ကွဲလာကွဲဝဲဒၣ်အလီၤဒီးဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်လာကွဲဟ့ၣ်ဆူ ကွဲကီၢ်ရဲၣ်, ဒီးဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်အဆၢကတီၢ်, အဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်မၤထီၣ်ဝဲဒၣ် A2E အတက်ရဲၣ်တက်ကျဲန့ၣ်လီၤ.

တက်ဒွဲအုပျဲတက်စုလီၤခိၣ်ခိၣ် – တက်အိၣ်ဒီးတက်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢ တက်မၤဟးကွဲဟးဂီၢ် မ့တမ့ၢ် မၤဟးဂီၢ်ပုၤတက်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်ခီဖျိမ့ၢ်ဆူ မ့တမ့ၢ် တက်ပိးတက်လီၤလာအမၤပိးတက်တဖ်န့ၣ်လီၤ. တက်မ့ၢ်ဟံးပနီၣ်တက်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတက်တက်သိၣ်တက်သီအဝဲအံၤဒ်ပတီၢ် ၅ အသိးန့ၣ်, တက်အထံလၢမ့ၢ်အုအိၣ်ထီၣ်ညီ မ့တမ့ၢ် ကဲထီၣ်ညီတဖ်ဘၣ်တက်စူးကျဲအီၤန့ၣ်လီၤ. လၢနကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်အဂ့ၢ်လၢပုၤပုၤအဂီၢ်, ကွဲ - Minn. Stat. § 609.561, Minn. Stat. § 609.562, Minn. Stat. § 609.563, Minn. Stat. § 609.5631, Minn. Stat. § 609.5632 (တက်ဒွဲအုပျဲတက်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်စးထီၣ် 1 ဒိၣ်ကရံၣ် တုၤလၢ 5 ဒိၣ်ကရံၣ်ဟ့ၣ်ဒီးတက်အခံပညိတဖ်) န့ၣ်လီၤ.

တက်မၤအတပျဲတပျဲတပျဲ – အိၣ်ဒီးတက်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢ တက်မၤဘၣ်ဒိဆါ ပုၤဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၣ်ပုၤလၢအတမ့ၢ်ဝဲဒၣ် SPPS ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအကရၢဖီတဂၤ, လၢတအိၣ်ဒီးပုၤတဂၤဝဲန့ၣ် အတက်အာၣ်လီၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွဲဘၣ်စ့ၢ်ကီးတက်မၤအတပျဲတပျဲတပျဲပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂ့ၢ်တက့ၢ်.

တက်မၤအတပျဲတပျဲ, နးဒိၣ်ထီၣ် (တက်မၤဘၣ်ဒိဆါ ပုၤဂၤ အနီၢ်ခိၣ်မိၣ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် နးနးကလံၣ်) – အိၣ်ဒီးတက်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢ တက်မၤဘၣ်ဒိဆါပုၤဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၣ်ပုၤဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် နးနးကလံၣ်, ဒီးပုၤတဂၤလၢအတမ့ၢ်ဝဲဒၣ် SPPS ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအကရၢဖီန့ၣ်လီၤ. ကွဲဘၣ်စ့ၢ်ကီးတက်မၤအတပျဲတပျဲ, နးဒိၣ်ထီၣ်ဖဲပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂ့ၢ်တက့ၢ်.

တက်မၤအတပျဲတပျဲ, နးဒိၣ်ထီၣ် (ကျဲ, တက်စုကဝဲ, လီၤဘၣ်ယီၣ်တဖ်, မ့တမ့ၢ် တက်စုကဝဲအဂၤတဖ်) – တက်မၤကမၢ်တက်ဒီးကျဲ, တက်စုကဝဲလီၤဘၣ်ယီၣ်တဖ်, မ့တမ့ၢ် တက်စုကဝဲအဂၤတဖ်လာအိၣ်ဟ့ၣ်ဒီးတက်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢတက်မၤပျဲမၤဘၣ်ဒိဆါပုၤဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၣ်ပုၤတကျဲဖီ မ့တမ့ၢ် တုၤလၢတက်သံၣ်လဲၤန့ၣ်လီၤ.

တက်မၤအတပျဲတပျဲပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ – အိၣ်ဒီးတက်ဟ့ၣ်လီၤသး လာတက်မၤဘၣ်ဒိဆါပုၤဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၣ်ပုၤလၢအတမ့ၢ်ဝဲဒၣ် SPPS ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအကရၢဖီတဂၤ, လၢတအိၣ်ဒီးပုၤတဂၤဝဲန့ၣ် အတက်အာၣ်လီၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွဲဘၣ်စ့ၢ်ကီးတက်မၤအတပျဲတပျဲအဂ့ၢ်တက့ၢ်.

တက်မၤအတပျဲတပျဲပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ, နးဒိၣ်ထီၣ် – (တက်မၤဘၣ်ဒိဆါ ပုၤဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၣ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် နးနးကလံၣ်) – အိၣ်ဒီးတက်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢတက်မၤဘၣ်ဒိဆါပုၤဂၤအနီၢ်ခိၣ်မိၣ်ပုၤဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် နးနးကလံၣ်, လၢအတမ့ၢ်ဝဲဒၣ် SPPS ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ အကရၢဖီ, လၢတအိၣ်ဒီးပုၤတဂၤဝဲန့ၣ်အတက်အာၣ်လီၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွဲဘၣ်စ့ၢ်ကီးတက်မၤအတပျဲတပျဲ, နးဒိၣ်ထီၣ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ဒုးပလီၢ်အပိးလိလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကလုာ်အသိၣ် – တၢ်စူးကါဝဲဒၣ်တၢ်ပိးတၢ်လိတမံၤလၢလၢအဒုးအိၣ်တၢ်ကလုာ်သိၣ်အပနီၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်နီၣ်ဟးထီၣ်ကွၢ်ပုၤဂၤအတၢ်ဟဲမၤအာမၤသီ မ့တမ့ၢ် ဟဲန့ၣ်လီၤဆူၣ်တၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ် – ကွၢ်ဖိတဖၣ်ဒီးန့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢကွၢ်အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါကရၢဖိအိၣ်ဖဲတကတီၢ်စ့ၣ် မ့တမ့ၢ် တဘျုးကတီၢ်ဖဲ အထီၣ်ကွၢ်အဆၢကတီၢ်, ဒီးမၤလိကဒါကွၢ်ဒီးမၤလိထံသးတၢ်လၢအဂ့ၤတပၤ, ကွၢ်အတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးအကြးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ်, အါတက့ၢ်တၢ်ခိဆၢကဒါကွၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သတူၢ်ကလၢလၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီအကျဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါနီၣ်ခိမိၢ်ပုၤ – နီၣ်ခိနီၣ်ခိဆါ မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး, တၢ်ဆူးတၢ်ဆါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် နီၣ်ခိတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးအတၢ်အိၣ်သးတမံၤလၢလၢန့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 609.02. subd. 7.

တၢ်မၤန့ၢ်မၤမၤယၢ်တၢ် – တၢ်မၤန့ၢ်မၤမၤယၢ်တၢ်အိၣ်ပညီ, ကွၢ်ဘၣ်ဖဲ ကူၣ်သ့ပၤဆုၢ်တၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျါဖိလိစံၣ် 505 (Board Policy 505) အပူၤတက့ၢ်. တၢ်မၤန့ၢ်မၤမၤယၢ်တၢ်အိၣ်အတၢ်တဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဝဲလၢ- (1) ကွၢ်ဖိတကၤတၢ်ဝဲကတီၢ်ကွၢ်တၢ်လၢအတမ့ၢ်တတီ, မၤသးထီၣ်မၤသးတမ့ၢ်ပုၤသး, မၤဟူထီၣ်သါလီၤ ကွၢ်ဖိအဂၤတကၤအဂ့ၢ်သက့ကွၢ်ဒိတဖျါ, - (2) ကွၢ်ဖိလၢအနီၣ်ဒိၣ်တဂၤန့ၣ်စုန့ၣ်ခိၣ်ကွၢ်ဖိလၢအသးစၢ်န့ၢ်အိၣ်ကွၢ်ဖိလၢအသးပုၤတဂၤမၤဆူးမၤဆါကွၢ်ဖိလၢအသးစၢ်တဂၤဂၤအသီး, - (3) ကွၢ်ဖိလၢအမ့ၢ်ပုၤမံၤဟူသ့ၣ်ပျါနီၣ်နီၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤသ့ၣ်ညါအိၣ်အမ့ၢ်ပုၤမံၤဟူသ့ၣ်ပျါလၢအထူးန့ၢ်ပုၤအါဂၤအသးတရ့ဒီး အတံၤသကိးအဂၤတဖၣ်လၢအမ့ၢ်ပုၤမံၤဟူသ့ၣ်ပျါနီၣ်နီၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤသ့ၣ်ညါအိၣ်အမ့ၢ်ပုၤမံၤဟူသ့ၣ်ပျါစုၤန့ၢ်အီၤ, - (4) ကွၢ်ဖိတဂၤတၢ်ပျါထီၣ်ကွၢ်ဖိအဂၤတဂၤအဂီၢ်လီၤမံၤဆူးတဖၣ် ဖဲပုၤဂ့ၢ်တၢ်ကစီၣ်အပူၤကွၢ်ဖိအဂၤတဖၣ် ထံၣ်သ့အလီၢ်, ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွၢ်ဖိလၢအပျါဖဲတၢ်ဂီၤလီၤမံၤဆူးဝဲန့ၢ်အပူၤအသးတမ့ၢ်တုၤဒၣ်လၢပတုၢ်ထီၣ်ကွၢ်, မ့တမ့ၢ် (5) ကွၢ်ဖိတဂၤမၤပျါမၤဖုးဝဲဒၣ်ကွၢ်အဂၤတဂၤလၢအကထီၣ်တၢ်အိၣ်ပျါဝဲအလီၢ်ခိ, ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွၢ်ဖိဝဲန့ၢ်ပျါမၤဖုးတၢ်ဒိၣ်မး လၢအကန့ၢ်လီၤပၣ်ဃုာ်ဖဲကွၢ်ပျါ ဝဲလီၢ်ခိကွၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတမံၤလၢလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်စူးကါတၢ်မၤန့ၢ်မၤမၤယၢ်အကျိၤအကျိၤခိဖျါတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ပိညါတပၤ (Cyberbullying) – တၢ်မၤန့ၢ်မၤမၤယၢ်တကလုာ်အံၤဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်စူးကါဝဲဒၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ပိညါကျိၤကျိၤ မ့တမ့ၢ် လီၤသဟီၣ်တၢ်ဆဲးကျိၤဆဲးကျိၤအကျိၤကျိၤအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဘၣ် Board Policy 505 လၢအ့ၤတၢ်နဲးဖိခိၣ်ဖဲ spps.org/boardpolicies တက့ၢ်.

တၢ်မၤကမ့ၢ်ဘၣ်ဃးသိလ့ၣ်ဘၢးစံ – တၢ်မၤကမ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢဃးဃာ်အံၤအဂ့ၢ်တမံၤလၢလၢအကဲထီၣ်သးဘူးဒီးကွၢ်သိလ့ၣ်ဘၢးစံ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပတုၢ်သိလ့ၣ်ဘၢးစံအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံပျါထီၣ်ဝဲလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢအမၤတၢ်တၢ်ဖဲသိလ့ၣ်ဘၢးစံအပူၤဒီးအမ့ၢ် 'တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢအမၤတၢ်တၢ်တၢ်ဖဲတၢ်လဲၤဆူကွၢ်ဒီး ဟဲကွၢ် လၢကွၢ်အါ.' တၢ်မၤကမ့ၢ်သိလ့ၣ်ဘၢးစံတၢ်သိၣ်တၢ်သီ တမံၤလၢလၢတၢ်ကဘၣ်ဆိတလဲအီၤလၢတၢ်အိၣ်သးအကလုာ်အဖိခိၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးကွၢ်ဖိအတၢ်ဖဲတၢ်မၤ, လၢအမ့ၢ် ကဲထီၣ်သးဖဲသိလ့ၣ်ဘၢးစံပူၤဒၣ်လၢန့ၣ်လီၤ. အဒိ, တၢ်အံၤလီၤသးဖဲသိလ့ၣ်ဘၢးစံအပူၤတၢ်ဟံပနီၣ်ဝဲဒၣ်အမ့ၢ် 'တၢ်အံၤလီၤဝဲလီၤ,' တမ့ၢ် 'တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢအမၤတၢ်တၢ်တၢ်ဖဲတၢ်လဲၤဆူကွၢ်ဒီးဟဲကွၢ်လၢကွၢ်အါ' ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလၢအပုၤအဂီၢ်, ကွၢ်ဘၣ် Board Policy 707.02 လၢအ့ၤတၢ်နဲးဖိခိၣ်ဖဲ spps.org/board-policies တက့ၢ်.

ညါဖိ, တၢ်အိၣ်ဒီး/တၢ်စူးကါ/တၢ်ဟးစိဆါ/တၢ်ဆါ/မုးညါဖိ

တၢ်စူးကါ ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဒီး ညါဖိတဖၣ် ဖဲကွၢ်တဖျါၣ်ဂ့ၢ်တဖျါၣ်ဂ့ၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလီၢ်တခါဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ်အပူၤ. ကွၢ် ကူၣ်သ့ပၤဆုၢ်တၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျါဖိလိစံၣ် 504 ဖဲ spps.org/board-policies န့ၣ်တက့ၢ်.

CARE တၢ်ကွၢ်ထံသမံသမိးတၢ်

Collaborate Assess Respond Evaluate (CARE) တၢ်မၤကျိၤကွၢ် ထံသမံသမိးဝဲ တၢ်မၤပျါမၤဖုးတၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး, တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါတၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးမၤပျါမၤဖုး အနီၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂ့ၢ်ဂၤ, ဒီး အဟံလီၤတၢ်ဆါတၢ်လၢပုၤတဂၤကန့ၢ်လီၤပၣ်ဃုာ်ဖဲတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢမၤဘၣ်ဒိဆါတၢ်န့ၣ်လီၤ. CARE တၢ်မၤကျိၤကွၢ်အတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်ဒိသးလၢကဟံးစုန့ၣ်ကျဲ ကွၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိကရၢဖိခိၣ် တၢ်ထီၣ်တၢ်ကျိၤကျိၤကွၢ်လၢကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အစၢလၢ ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတခါလၢကမၤဂ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ကွၢ်ဖိအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ဒီး ဟ့ၣ်လီၤ ကွၢ်ဖိကးဂၤဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢအလိၣ်ဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. SPPS Office of Security and Emergency Management (SEM) ဒီး District CARE Team ကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်သိၣ်လိ, တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်, ဒီးကွၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲဖဲသ့ထီၣ်ဝဲအခါန့ၣ်လီၤ.

လိတံစံ ဖိၣ်စု ဒီး နီၣ်ကစၢ်အိၣ်လဲၤတြိနုးပိးလိတဖၣ် - နီၣ်ကစၢ် အိၣ်လဲၤတြိနုးပိးလိ ပၣ်ဃုာ်, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်ထဲဒၣ်လၢ, စဲလူးလၢ, လိတံစံတဖၣ်, ထဲးဘလဲးထံ, လဲးထံးဖဲ, ဘျုးထူၣ်, တၢ်အပိးအလီၤလၢတလိၣ်အပျါတဖၣ် (အဒိ, earbud တဖၣ်) လၢအဘျုးစဲလီၤသးလၢနီၣ်ကစၢ်အိၣ်လဲၤတြိနုးပိးလိတဖၣ်, ဖုၣ်ကွၢ်ဘၣ်တဖၣ်, ဝီလိခိထီၣ်ခိ, အိၣ်လဲၤတြိနုးပိးလိလၢအဆၢလၢပရၢတဖၣ်, MP3 ဖလှဲယၢ်တဖၣ်, စမးစဲန့ၣ်ရဲၣ်တဖၣ်, ဒီး နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤကွၢ် (ကွၢ်မံ)တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ကွၢ်ကူၣ်သ့ပၤဆုၢ်တၢ်ကမံး တံၢ်ခိၣ်ကျါဖိလိစံၣ် 504 (Board Policy 504)ဖဲ spps.org/board-policies ပုၤယံၤဖိခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်လံၣ်တၢ်လီၤမ့တမ့ၢ် တၢ်ကဲဒီးမၤဒီးတၢ် – တၢ်တတီတလီၤလၢ လီၤလံၣ်တပၤပၣ်ဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ထဲလၢ, တၢ်ကွဲးကူပုၤဂၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢကွၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤမ့ဒါတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးစဲး, ဒီးတၢ်စူးကါပုၤဂၤအတၢ်ထီၣ်တၢ်ဆိမိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွဲးတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လံၣ်တၢ်လီၤပၣ်ဃုာ်စ့ၢ်ကိးဒီး တၢ်စူးကါ

ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတစ်ဝှမ်းပျံ့ကျွန်းလာတာကလေးတစ်ခု၊ တစ်ကွေးကွေးတစ်ကွေးသစ်စ၊ မှတမ့် တစ်ထူးထိုက်တစ်ထူးတစ်လွှဲတစ်လွှဲအထူးတစ်လွှဲတစ်လွှဲ၊ မှတမ့် တစ်စူးကလီ နီကစာအုပ်လေးကြီးပေးလို့လာ တစ်ကွေးကွေးတစ်ကွေးဆာ၊ ဒီးအကတဖန်နဲ့လီ။

တစ်သမံသမီးတစ်အိပ်အိပ်ချာဘုန်းကံကသံ – ဘုန်းသုဉ်သုဉ် တစ်ကကိထိထိလိာ်ကိလိာ်အကနီလီမသကိးမဲတစ်သမံသမီးအပူလ၊ အတံသးဆူဉ် ဒဉ်ဝဲ၊ လာတစ်မလံအီအီပူတဝါခါဉ်စးကရ၊ လာတစ်ဆိမိဉ်ဆာတစ်အဝဲသုဉ်တစ်ဘုဉ်ထွဲဒီးသံးဇီကဇီ၊ မှတမ့် တစ်စူးကလီကသံအတီပတီအဂ္ဂါနီလီ။

တစ်သုးကျဲတစ်ဟ်သုဉ်ဟ်သးမဲတီဒီးတစ်မလီအပူ – တစ်ဟ်သုဉ်ဟ်သးလာတစ်ပာဆာဝဲမဲတီဒီးတစ်မလီအလီတစ်စူးကလီဒဉ်တစ်လီကျဲစာတစ်မဲ တီဒီးတစ်မလီအပူကျဲကျဲဒီး တစ်လအဟိထွဲထိတဖန်တစ်ဆိဉ်ထွဲမစာဝဲဒီဖျိကိတစ်သုဉ်ထိဉ်-တစ်သိဉ်တစ်သိတစ်ကျဲလဲလဲဉ်ဉ်ဉ်နီလီ။

တစ်မအူဉ်မအီးတစ် - တစ်မအူဉ်မအီးတစ်အိပ်ထိဉ်မဲ ပုတကမပုတကမဒီးသံးကမထီဒီအဝဲသုဉ်သးသဟိဉ် မှတမ့် မအမတစ်မလီအတဘဉ်ကနီ တစ်သိဉ်တစ်သိအီဖျိ တစ်မပျဲမပေးတစ်၊ လာတစ်စးတစ်ကတီ၊ မှတမ့် လာတစ်ကွေး၊ ဒ်သံးအက-

- ဒုးတူဉ်ဘဉ် နီခိတစ်ဆူးတစ်ဆါလပုတကမပုတကမအီမိဉ် မှတမ့် ဒုးဃာ်ပုတကမ (မဲလအတမ့် တစ်ဂုဉ်ဆူဉ်တစ်တခါ မှတမ့် တစ်ကျဲစး ဂုဉ်ဆူဉ်တစ်)
- ဒုးအိဉ်ထိဉ် တစ်ဟးဂုဉ်ဟးဂီဆူ ပုတကမပုတကမအတစ်စုလီခိဉ်ခိဉ်
- မလဘဉ်ဒီ တစ်မဲတစ်မလ၊ ပနီတစ်က မှတမ့် တစ်မဲအိဉ်မအိဉ်
- ဟ်ဖျိထိဉ်ပုအကွဲအဂီတဂု၊ မှတမ့် တစ်ခူသုဉ်၊ ဘိးဘဉ်ရလီ၊ လိာ်လိာ်တစ်ဟ်ဖျိလာတစ်မဟးဂီပုအလကပီ၊ မှတမ့် တစ်ကတီနီဘဉ်ဖဉ်လဲ မှတမ့် ကတီမလဲမဲဆုးတစ်
- ဒုးအိဉ်ထိဉ် မှတမ့် ဒုးကဲထိဉ် တစ်မကမဉ်ကိဉ်မုဉ်လအမုဉ်အတီ မှတမ့် အတီတလီ
- ထီဒါမကမဉ်တစ်သိဉ်တစ်သိတခါမဲ Section 617.261 အမီလာ် (Nonconsensual Dissemination of Private Sexual Images) (တစ်ရလီပုနီတက မုဉ်ခါကွဲဂီလပုတဘဉ်သုဉ်ဘဉ်သး)

တစ်ဃုဉ်လီဘဉ်တစ်သဘဉ်ဘုဉ် – ကျဲတဘီလကရတဖ မှတမ့် ကရအါဖုအတစ်ဃုထိဉ်နီတစ်အစ၊ လာတစ်မုဉ်တစ်ခုဉ်အပူ ဒီးတစ်တုဉ်ပိဉ်တဲကျဲတဝါ အစလာတစ်တအာဉ်လီတူဉ်လိာ်အဂီနီလီ။

တစ်အာဉ်လီ – တစ်အာဉ်လီအီလီတစ်ဟ်သုဉ်ဟ်သး အတံကွေးလာတစ်ဆဲးလီမဲအီဖျိကိဉ်မဲ၊ သရဉ်သမါ မှတမ့် ပုရဉ်ကျဲတစ်မဲ၊ ဒီး/မှတမ့် မိဉ်ပ/ပုကွဲထွဲတစ် မဲနီလီ။

တစ်မကမဉ်ကိဉ်မုဉ်သဲစးအတံသိဉ်တစ်သိ – တစ်သိဉ်တစ်သိ ကမဲတစ်၊ မဲကိတစ်စုလီခိဉ်ခိဉ်အီမိဉ် မှတမ့် တစ်ဆိဉ်ထွဲမစာ ကိတစ်မလီမဒီးအပူ မှတမ့် တစ်ဟူးတစ်ဂဲလအဘဉ်ထွဲဒီးကိ လအမုဉ်ဝဲဒဉ်တစ်မကမဉ်ကိဉ်မုဉ်မဲလပုဒိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပုမုဉ်မဲလနီလီ။

တစ်မဟးဂီပုလအတစ်စုလီခိဉ်ခိဉ် – အိဉ်ဒီးတစ်ဟ်လီသးလာ တစ်မဟးဂီပုလဘဉ်မုဉ်ဘဉ်ဒါအကရမိဉ်ဒီး/မှတမ့် ပုလအကတဖန်အတစ်စုလီခိဉ်ခိဉ်နီလီ။

တစ်မဟးဂီကိအတစ်စုလီခိဉ်ခိဉ် – အိဉ်ဒီးတစ်ဟ်လီသး လာတစ်ဒိဉ်တစ်၊ တစ်မဟးဂီ၊ မှတမ့် တစ်မဟးဂီ တစ်စုလီခိဉ်ခိဉ်လာကျဲတဘီဘိ၊ လအနီကိ မှတမ့် နီကစာ၊ ဘဉ်ထွဲဒီးလိာ်ကဝါကိအတံ မှတမ့် လိာ်ကဝါကိစူးကလီနီလီ။ မိဉ်ပ/ပုကွဲထွဲတစ်မဲကဘဉ်ဟးမုဉ်ဒါဝဲလာတစ်ဟးဂီခဲလကအီမိဉ်လအကိဉ်မဲ မဲလနီလီ။

တစ်ဂုဉ်လိာ်ပုဘဉ်မုဉ်ဒါအတစ်နီလီ – အိဉ်ဒီးတစ်ဟ်လီသးလာ တစ်ဂုဉ်လိာ်တစ်လူဉ်ဟိမဲထွဲတစ်နီလီတဖန်လာပုဘဉ်မုဉ်ဒါအကရမိဉ်နီလီလဲလဲနီလီ။ တစ်အိဉ်အတံတဖန် ပဉ်ဃုဉ်ဒီး, **ဘဉ်ဆဉ်တမုဉ်တစ်ဟ်ပနီဝဲလ**-

- မဲကိဉ်မဲသုဉ်ညါလီတံဘဉ်ဃးဒီးတစ်ဆာမုဉ်လကိဉ်မဲ မဲတစ်ဒုးသုဉ်နီဉ်ထိဉ်အီဝဲအလီခိ, ဒီးမဲနီဝဲအိဉ်ဒီးတစ်ဟ်လီသး လာတစ်မထီဒါဝဲဒဉ် တစ်ခိဆာတခါလ၊ ဒုးဖျိထိဉ်တစ်ဂုဉ်တစ်ကျဲလပုတကမပုတကမအိဉ်နီလီ။
- မဲကိဉ်မဲတဖန်တလူဉ်ဟိမဲထွဲဝဲဒဉ်ပုနီဒိဉ်အတစ်နီကျဲအီအခါဘဉ်ဆဉ်တမဲမဲလိာ်သးမဲတစ်ဂုဉ်ကရူဉ်အကတခါအပူဘဉ်နီလီ။ အိဉ်, ပတဲဘဉ် ကိဉ်မဲတဖန် လ၊ “တဘဉ်အုဉ်လိာ်သးတဂု၊” ဘဉ်ဆဉ်အဝဲမုဉ်အုဉ်လိာ်သးနီဉ်ပတစ်ဟ်လီဝဲမဲ “တစ်ဟုဉ်ခွဲးစိကမီတစ်ခိဆာတစ်,” အမီလာ်ဘဉ်, ပဟ်လီမဲ “တစ်အုဉ်လိာ်ဆိးကွ” အမီလာ်နီလီ။ တစ်အိဉ်အတံတဖန်အပူပဉ်ဃုဉ်ဒီးတစ်ဂုဉ်လိာ်တစ်လအတစ်မဲတစ်မဒီးတစ်ကတီခိဆာသရဉ် သမါလအတလူဉ်ဟိမဲထွဲအဝဲသုဉ်အတစ်နီကျဲတဖန် (“နုတဒုးကဲထိဉ်ဃာဘဉ်,” “ဃာဘဉ်ဒိကနီနုဘဉ်,” “ဃာတကနီဘဉ်”).
- မဲကိဉ်မဲတဖန်အိဉ်ကိဝဲလာတစ်သမလဲမဲလိာ်နီလီ။

တစ်ဒုးဃာ် – တစ်လိာ်ဘဉ်ဝဲလာကိဉ်မဲကအိဉ်ဒီးမဲကိဉ်ပူ၊ မှတမ့် ထိဉ်ကိလအတစ်ချဲဒ်တစ်မလီညီနီအသိး မှတမ့် တစ်ထိဉ်ကိ အဆာကတီနီလီ။

တၢ်ကွၢ်တလိတၢ် – တၢ်ဟံးဖးနီၤဖး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွၢ်တလိတၢ် ပၢ်ဃုာ်တၢ်မၤဘၣ်ပုၤဂၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်တုၤသိးထံသိး ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ စၢၤသွၣ်ကလုာ် ချဲၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၢ်ပုၤ, တၢ်ကဲမုၢ်ခွါ, တၢ်ဖျါသးအပတီၢ်, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, သးနီၣ်, ဖဲးဘျဲးအလွဲၢ်, တၢ်ဘျဲးတၢ်ဘါ, တၢ်လီၤစၢၤလီၤသွၣ်, တၢ်အပတီၢ် ဘၣ်ဃးဒီးကမ္ဘၢၢ်တၢ်တိၤစၢၤစၢၤ, တၢ်ဟံး ဖျါထီၣ်သးလၢမုၢ်ခွါသွၣ်ထံး မ့တမ့ၢ် လၢအဟံးဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ကဟုၤကယၢ်, တၢ်ဒုးနီၣ်ဟံးဖျါထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တဲဖျါ ထီၣ်တၢ်ကဲမုၢ်ခွါအပတီၢ်, ဟံၣ်ဖိဃီတၢ်အိၣ်သးပတီၢ်, မ့တမ့ၢ် ကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွၢ်တလိတၢ်အတၢ်ပညိၣ်လၢအဒီးသန့ ထီၣ်သးလၢ မုၢ်ခွါဂီၢ်ဝီ အဂီၢ်န့ၣ်, အပၢ်ဃုာ်မုၢ်ခွါတၢ်မၤပယုၤမၤတၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢနကသ့ၣ်ညါအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလၢအပုၤအဂီၢ်, ကွၢ်ဘၣ် ပၤဆုၢ်ကွၢ်ကမံးတၢ်ဖိလစံၣ် 102 (Board Policy 102) လၢ အိၣ်လဲၤ အဖီခိၣ်ဖဲ spps.org/boardpolicies န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်နီၣ်ဟးထီၣ် (မ့တမ့ၢ် တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်လၢကွၢ်) – တၢ်ဟံးဂီၢ်ဝီခိၣ်ဖဲတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤလၢအဟံးပနီၣ်လီၤဝဲဒၣ်လၢ ကွၢ်ဖိတဂၤလၢအမၤလိ ၄တီၤ ၇၇၁ ၁၂တီၤ, ကဟးထီၣ်လၢကွၢ်ပူၤလၢတၢ်ထီၣ်ကွၢ်အနီၣ်တသီပုၤန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဖိလၢအမၤလိ ၃တီၤဆူအဖီလၢတဖၣ်, ကဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်(နီၣ်ဟးထီၣ်)လၢကွၢ်အကဘၣ်စ့ၤ န့ၣ်တၢ်ထီၣ်ကွၢ်နီၣ်တတၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလၢအမၤတၢ်တၢ် – တၢ်အိၣ်သးဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါနဲဝဲလၢအမ့ၢ်တၢ်မၤတၢ်တၢ် မ့တမ့ၢ် ကဲထီၣ်တၢ်မၤတၢ်တၢ် တၢ်သ့ဝဲလၢအမၤဘၣ်ဒါတၢ်မၤလိမၤဒီးဒီး/မ့တမ့ၢ် ကွၢ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလၢအမၤတၢ်တၢ်, နးနးကလိာ် – တၢ်အိၣ်သးဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအဒုးလီၤဘၣ်ယိၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢပုၤအ ဂၤတဖၣ်အတၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကမၣ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလၢအမၤပျဲၤမၤဖုးတၢ်နးနးကလိာ်လၢအမၤတၢ်တၢ်ကွၢ်, တၢ်မၤစၢၤ ကွၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၤဆုၢ် ကွၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလဲၤလၢတၢ်သးကျဲၤမၤဝဲဝဲကွၢ်အချၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလၢအမၤတၢ်တၢ်ဖဲလဲၤဆူကွၢ်ဒီးဟံးကွၢ်လၢကွၢ်အခါ – တၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလၢအဒုးလီၤဘၣ်ယိၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် မၤအနုပယုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်ဖဲအ တၢ်လဲၤဆူကွၢ်ဒီး ဟံးကွၢ်လၢကွၢ်အခါ, မ့တမ့ၢ် ဖဲသီလုၢ်ဘၢးစံးပတုၤအလီၢ်, မ့တမ့ၢ် လဲၤလီၤဝဲဒၣ်ပုၤနီၣ်သီလုၢ်အတၢ်သးစၢၤဖဲအနီၣ်သီလုၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ပညိၣ်တဖၣ်, တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤစၢၤတၢ်, ဒီးတၢ်ခိၣ်ဆၢတဖၣ်အဂီၢ်လၢအ့ၢ်ထၢၣ်နးအဖီခိၣ်ဖဲ spps.org/transportation တက့ၢ်. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလၢအပုၤအဂီၢ်, ကွၢ်ဘၣ် Board Policy 707.02, ဒီး Board Procedure 709.01 လၢအ့ၢ်ထၢၣ်နးအဖီခိၣ်ဖဲ spps.org/boardpolicies တက့ၢ်.

တၢ်ပၤဘၣ်/တၢ်စူးကါ/တၢ်ဃုၢ်လွဲၢ်/တၢ်ဆါကသံၣ်ကသီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၤဆုၢ်ကသံၣ်မူဘျီး – တၢ်စူးကါတဖၣ်သဲးစး, တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျဲး, တၢ်တုၤထုးထီၣ်, တၢ်ရဲၤလီၤ, တၢ်ဆါ, တၢ်ပူၤ, တၢ်ပၤဘၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆုၢ်ကသံၣ်ကသီတမံၤလၢလၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၤဘၣ်ကသံၣ်မူဘျီးတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၤဘၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်စူး ကါစးပိးလီၤတၢ်ကတိၢ်ကတီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးန့ၢ်ကသံၣ်ကသီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၤဆုၢ်ကသံၣ်မူဘျီးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကကိးထံၣ်လီၤကွၢ်ဖိလၢ တၢ်သမံးသမံးဝဲဒၣ်အတၢ်စူးကါကကသံၣ်ကသီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်အဂီၢ်အကျိၤလၢပုၤအဂီၢ်ကွၢ်ဘၣ်ဖဲ Minn တက့ၢ်. Stat. § 152.01, subds. 1-23 (1-23 (တၢ်ပၤဆုၢ်ကသံၣ်မူဘျီးတဖၣ်အိၣ်ပညိၣ်), Minn. Stat. § 152.02, Minn. Stat. § 152.021, Minn. Stat. § 152.022, Minn. Stat. § 152.023, Minn. Stat. § 152.024, Minn. Stat. § 152.025 (တၢ်ပၤဆုၢ်ကသံၣ်မူဘျီးလၢအ မၤကမၣ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲးစးအပတီၢ် 1 ဒ်ကရံၣ်တုၤလၢ 5 ဒ်ကရံၣ်), ဒီး Board Policy 504.00 လၢအ့ၢ်ထၢၣ်နးအဖီခိၣ်ဖဲ spps.org/boardpolicies န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တြီၢ်ဟံး – ကွၢ်သ့ပၤဆုၢ်တၢ်ကမံးတၢ်ခိၣ်ကျိၢ် ဆၢတၢ်ဟံးပတုၤ ကွၢ်ဖိအတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ မ့တမ့ၢ် အတၢ်ဆဲးလီၤကဒါကွၢ်မံၤဖဲတၢ်အကတီၢ်တခါလၢ တကြးအါန့ၢ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ကွၢ်အနီၣ်ခဲအံၤအတီၢ်ပုၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပၤဘၣ်/တၢ်စူးကါ/မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးလီၤသးလၢတၢ်စူးကါတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအပိးဖးသ့ – တၢ်ပၤဘၣ်, တၢ်စူးကါ, မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးလီၤသးလၢတၢ်စူး ကါတၢ်ပိးတၢ်လီၤ လၢအပိးဖးသ့ဒီးအမ့ၢ်မ့ၢ်ပိၢ်, စုမ့ၢ်ပိၢ်, တၢ်ဆဲးမ့ၢ်ပိၢ်, မျိၣ်သ့ၣ်ယူၤ, မ့ၢ်ပိၢ်အပျီ (pipe bomb), မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢတၢ်တုၤထုးထီၣ်ဝဲလၢ အလီၤကဲလီၤသးလၢအမၤပိးဖးတၢ်ဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤဘၣ်ဒါဆါနီၣ်ခိၣ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် မၤဟးဂီၢ်တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်လၢကွၢ် – ကွၢ်သ့ပၤဆုၢ်တၢ်ကမံးတၢ်ခိၣ်ကျိၢ် ဟံးဂီၢ်ဝီဖဲသဲးစးလၢအတြီၢ်ဝဲဒၣ်ကွၢ်ဖိအတၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢကထီၣ်ကွၢ်ဆူညါအဂီၢ်တုၤလၢ 12 လၢစးထီၣ်ဖဲ တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်လၢကွၢ်အနီၣ်ဒ် မံၣ်နီၣ်စိထၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ §121A.40 ဆူ 121A.56 (Minnesota Statutes §121A.40 to 121A.56) ဟံးပနီၣ်ဝဲအသီးန့ၣ်လီၤ.

ဟံၣ်ဖိဃီကမ္ဘၢၢ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ် – ဟံၣ်ဖိဃီကမ္ဘၢၢ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖဲကွၢ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤပုၤကဒါကွၢ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤကွၢ်အပုၤမၤတၢ်ဖဲးအတၢ်ဟံးဖိၣ်ထီၣ်သး တပူၤဃီဒီးကွၢ်ဖိဃီ ဟံၣ်ဖိဃီတဖၣ်လၢတၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤကွၢ်ဖိအတၢ်မၤဃုာ်မၤသကိး, တၢ်ဟံးမူဒါ, ဒီးတၢ်မၤန့ၢ်ဖိတၢ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်လီၤဘျီး – ပုၤခဲကပၤလီၢ်အတၢ်န့ၣ်လီၤပၢ်ဃုာ်ကဒဲကဒဲလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်သးခိၣ်ဖဲတၢ်စးတၢ်ကတီၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် နီၢ်ခိၣ်တၢ်ဟူးဂဲၤဖဲးမၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်စုကဝဲ – လုၢ်တက့ၢ်တၢ်တၢ်ဝဲဒၣ်ကွဲၤတၢ်လၢလၢအတၢ်ပၤဘၣ် မ့တမ့ၢ် စူးကါတၢ်စုကဝဲန့ၣ်လီၤ. စ့ၣ်ဖိလံပဒိၣ်ကွဲၤတဖၣ်တြီၣ်ဒၣ် တၢ်စူးကါတၢ်စုကဝဲဖဲ အတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤ လၢအပၤဘၣ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် အပၤဘၣ်ဝဲလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်စုကဝဲအိၣ်ပညီဖဲ Minn အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သိၣ်တၢ်သီ § 609.666, အဒုတဒု. (Stat. § 609.666, subd.)

1(a) ဒ်တၢ်တုၤလီၤတၢ်ပိးတၢ်လီၤတၢ်စူးကါဝဲဒ်တၢ်စုကဝဲ, လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒုးဖျါထီၣ်တၢ်ချ့ချ့ညါတခါ ဒီဖျါတၢ်ပိးဖးအသၢၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဲၤထီၣ်အသၢၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢကသုၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအလၢအပူၤအဂီၢ်ကွၢ်ဘၣ် ကူၣ်သ့ပၤဘၣ်တၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျါဖိလံစံၣ် **903.00 (Board Policy 903.00)**, ဒီး Minn တက့ၢ်. **Stat. §121A.44.**

မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ကမၢ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ် –

- (1) တၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၢ်ပဒိၣ်မ့ၢ်ဆ့ၣ်မုၢ်ဂီၤအသိး, ဒုးအိၣ်ထီၣ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်ဖဲကွဲၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အလီၢ် မ့တမ့ၢ် မၤဟးဂီၤကွဲၤအတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (2) တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ကမၢ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ် – တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ကမၢ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤခူသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် မၤတံၢ်တၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်အတၢ်မၤ ကျါကျဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အလီၢ်အိၣ်ဝဲလၢကွဲၤအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါကဒုးသ့ၣ်ညါပၤကီၢ်ဒီးတၢ်မၤသဲမ့ၢ်အူဝဲကျါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤသးလၢအတၢ်ထီၣ်ထီၣ်ဃုာ်ဒီး ကွဲၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဆိကတီၢ်အီၤလၢကွဲၤ, တၢ်သုးကျါတၢ်ဆၢအီၤကွဲၤမူဘၣ်မူဘၣ်ဒါအိၣ် ဒီးတၢ်လိးကွဲၤတၢ်လၢအဟးဂီၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် – တၢ်လီၢ်ကွဲၤလၢတၢ်ဒီးန့ၣ်တၢ်ဒီးတၢ်ဘျါလီၤစ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကရူၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ (Gang Activity) – ကွဲၤအလုၢ်လၢသကံၢ်ပဝးတၢ်တဘၣ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်စ့ၣ်ကီးကရူၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤမ့ၢ် တုၤထီၣ်ဘးဝဲဒၣ်တၢ်အနီၣ် ထီၣ်လၢလံာ်တဖၣ်ခဲလၢာ်— (1) ကွဲၤပုၤန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကရၢကရိဆီလီၤသး (2) သၢကရူၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤအါဂၤလၢအဟံၢ်ဖျါဃုာ်သးတရူၢ် ဃီဖဲတၢ်ပနီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အမံၤတခါခါ အဖီလၢာ်, ဒီး (3) ပုၤန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်, လၢအအိၣ်ဖဲ Saint Paul ပဒိၣ်ကွဲၤအတၢ်ပၤဆၢအဖီလၢာ်ဒ်အမ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျါ, တၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်ဟံၤဆိတၢ်မၤကမၢ်တၢ်အဖျါ ဖဲလၢာ်ဟံးဃာ်အပူၤလၢကရူၢ်ကရၢ/ကရူၢ်အတၢ်ပညီၣ်ကွဲၤစိကအိၣ်ဖျါလီၤတၢ် မ့တမ့ၢ် ဖျါဖျါညါအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ကရူၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအီၤမ့ၢ်ထဲဒၣ် တၢ်မၤကမၢ်သဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢဂီၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်ဃးဒီး ပုၤကွဲၤတၢ်ဟံၤသ့ၣ်ဟံးသးလၢအမၤကမၢ် သဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီအိၣ်ထံးတဘျီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဘၣ်ဒ်ဆါနီၣ်ခိၣ်မုၢ်ပုၤဒ်ခိၣ်မုၢ်မုၢ် – နီၣ်ခိၣ်မုၢ်ပုၤဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံးလၢအကဲထီၣ်တၢ်သံတၢ်ပုၤသ့ဝဲ, မ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွဲၤဂီၤဟးဂီၤနးနးကလံာ်လီၤစံၣ်, မ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ် နီၣ်ခိၣ်မုၢ် မ့တမ့ၢ် ဒွဲၤပုၤဟးဂီၤဃာ်ဃာ်တၢ်တၢ် မ့တမ့ၢ် လီၤစံၣ်လီၤထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဘၣ်ဒ်ဆါနီၣ်ခိၣ်အဂၤတဖၣ်နးနးကလံာ်န့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 609.02, subd. 8.

တၢ်မၤအူန့ၣ်ပယွဲဒီးသ့ၣ်ထီၣ်သးလၢတၢ်ဒ်သးအပတီၢ်တဖၣ်အဖီခိၣ် – တၢ်မၤအူန့ၣ်ပယွဲပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤပယွဲလၢနီၣ်ခိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတီၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိး ဆဲးကျါဒီး ပုၤတကၤဂၤဝဲန့ၣ်လီၤလၢအမ့ၢ်—

- (1) ဒီးသ့ၣ်ထီၣ်သးလၢပုၤတကၤဂၤအကလံာ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီမုၢ်ပုၤ, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး, တၢ်ဆိဟံၣ်ဆိဃီအတၢ်အိၣ်သး, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, သးနီၣ်, ဖဲးဘျုးအလုၢ်, တၢ်ဘျုး တၢ်ဘျါ, တၢ်လီၤစၢၤလီၤသ့ၣ်, တၢ်အတီၢ်ပတီၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤစၢၤကရူၢ်, ဟံၣ်ဖိဃီတၢ်အိၣ်သး, သ့ၣ်ထံးတၢ်ရဲလီၢ် မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်ထံးတၢ်အဲၣ် တၢ်ကွဲၤလီၢ်သး, မုၢ်ခွါအတၢ်မုၢ်တၢ် မ့တမ့ၢ် အတၢ်အိၣ်ဖျါ, မ့တမ့ၢ် နီၣ်ခိၣ်ကွဲၤဂီၤတလၢပုၤ, ဒီး
- (2a) တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ခိၣ်ဃၢၤတၢ်အိၣ်သးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ပညီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒ်ဘၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်တဲပျါတဲဖုးတၢ်, တၢ်ဃုတၢ်အူၣ်လီၢ်ဆိးကွဲၤ, မ့တမ့ၢ် မၤသးထီၣ်ပုၤတ ကၤဂၤအသး, မ့တမ့ၢ်
- (2b) ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တြီၤမၤတံၢ်တၢ်ဝဲဒၣ်ပုၤတကၤဂၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ, တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်ခွဲးဂုၤဃာ်ဘၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤမၤန့ၢ်တၢ်န့ၢ်ဘျုးလၢလီၢ်ကဝီၤကွဲၤ အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအူန့ၣ်ပယွဲမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအတၢ်မုၢ်တၢ်အိၣ်အတၢ်တဖၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်သမၤစူးကါတၢ်မၤတၢ်သၣ်ဒီးနီၣ်ခိၣ်ခါစးလၢအဘၣ်တဖၣ်, တၢ်မၤကမၢ်နီၣ်ကစၢ်တၢ်ခူသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ခူသ့ၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးကွဲၤဖဲအ “တၢ်ဟးလီၢ်ကွဲၤတၢ်ချါ”, တၢ်မၤကီၢ်ခိၣ်ခိၣ် မ့တမ့ၢ် မၤကီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢကျဲၤအဂၤတဘီတဘီလၢအတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မၤသ့ မၤညီထီၣ်တၢ်လၢအဖဲမဲလီၢ်သး ဒီးကွဲၤအတၢ်မုၢ်တၢ် မ့တမ့ၢ် အတၢ်အိၣ်ဖျါန့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 121A.03, ဒီး ကူၣ်သ့ပၤဘၣ်တၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျါဖိလံစံၣ်တဖၣ် 415.00, 510.00.

ကရူၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဘၣ်ဃးတၢ်မၤဆဲးစ့ၢ်လီၤပုၤဂၤအလၢကပီၤ (Hazing) – တၢ်မၤထီၣ်ဒါကွဲၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤန့ၢ်အိၣ်ဃီၣ်ကွဲၤလၢအကမၤတၢ် တမံၤမံၤ, လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤဘၣ်ဒ်ဆါနီၣ်ခိၣ်မုၢ်ပုၤဒ်ခိၣ်မုၢ်မုၢ်ဒ်သးကွဲၤကစးထီၣ်မၤ မ့တမ့ၢ် မၤသကိးဒီးကွဲၤတၢ်ကရၢကရိ, မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ပညီၣ်အဂၤ

တမံမဲအင်္ဂါနဲ့လီ. တပ်အာမတပ် လာတပ်တြီဘဝတဖပ်ပပ်ဃုဒီး, ဘဉ်ဆဉ်တမံတပ်ဟ်ပနီၣ်ထဲလၢ, တပ်မအသအးသပှါနီၣ်ခိၣ်ခိၣ်အကလုာ်တမံ လၢလၢ, ဒ်အမံတပ်ဖျ, တပ်တီၢ်, တပ်ဒ် တီၢ်, တပ်ကျူပနီၣ်ဒီးမုၢ်အူ, တပ်ထီးထူးဒီးလီမုၢ်အူသဂံၢ်, မုတမုၢ် တပ်ဟ်လီၤကဲကသံၣ်ကသီလီၤဘဉ်ယိၣ်ဖဲအနီၣ်ခိၣ်ပုၢ် အလီၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တပ်စူးကါဝဲဒၣ်ဖိလံာ်ကိၣ်ဖိအတၢ်ဖဲတပ်မလၢအကဲထီၣ်ဖဲကိၣ်ပူၤ မုတမုၢ် ကိၣ်ချဲကိၣ်တပ်လီၤတပ်ကျဲအပူၤဒီးဖဲကိၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်ဒီး ကိၣ်ပူၤဝဲၤ အလီၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတပ်မသးဒ်န့ၣ်သီးတဖပ်မုၢ်ကဲထီၣ်ဝဲၤ ကိၣ်တပ်လီၤတပ်ကျဲအချၢအခါ, တပ်စူးကါဝဲဒၣ်တပ်တြီဆၢ ကလုာ်တပ်ဟူးတပ်ဂဲၤဘဉ်ဃး တပ်မဆဲးစ့ၤလီၤ ပုၤလၢအလၢကပီၤ (Hazing) ဖဲတပ်တမံလၢလၢဘျးစဲလီၤသးဒီး Saint Paul ပဒိၣ်ကိၣ်တဖပ်အတၢ်မအိၣ်ဖျါလီၤတပ် မုတမုၢ် ဖျါဖျါအခါ န့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တပ်ဂုၢ်တပ်ကျဲအလၢအပုၤအဂီၢ်, ကွၢ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ပာအာတပ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျဲၤဖိလံာ်စံၣ် 501 လၢ အ့ထၢန့ၣ်န့ၣ်ဖိခိၣ်ဖဲ spps.org/boardpolicies တက့ၢ်. ဒ်န့ၣ်သီး, ကွၢ်ဘဉ်စ့ၢ်ကီးတပ် မအၢတပျုၤတပျုၤတပ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

တပ်လီၤကွဲၤဆိၣ်လီၤသးလၢအသိၣ်အသိၣ် - တပ်လီၤကွဲၤလၢ ကိၣ်ဖိတဖပ် ဆိၣ်လီၤသး ဒီး တပ်လီၤသးတဂၤဒီးတဂၤ.

တပ်ပိးတပ်လီၤလၢဆိကတီၢ်တပ် - တပ်ပိးတပ်လီၤလၢတပ်တုၤလီၤဟ်လီၤ မုတမုၢ် အိၣ်ဒီးတပ်ဟ်လီၤသးခိၣ်ပူၤတုၤထူးထီၣ်တပ်ဖိဒ်သီးကစူးကါဝဲလၢကဆိကတီၢ် ပုၤတဂၤအတၢ်သ့တပ်ဘဉ် မုတမုၢ် တပ်ဟူးတပ်ဂဲၤတစိၢ်တလီၤ.

(1) ပုၤတဂၤဂၤခိၣ်ဖျါတပ်စူးကါအိၣ်လဲၤတြီန့ၣ်တပ်ထီၣ်သ့ၣ်စံၣ် မုတမုၢ် ဖဲကတီၢ်အံၤ,-

(2) တပ်မဝဲဒၣ်တပ်ပိးတပ်လီၤလၢအမၤဆိကတီၢ်တမံမဲ, မုတမုၢ် ကဲသဝဲလၢအမၤဘဉ်ဒ်မံၤချဲ မုတမုၢ် တပ်ဟ်လီၤစၢၤလၢမံၤထံၣ်ကဲသဝဲ, မုတမုၢ် တပ်ဟ်လီၤသးဒူး အိၣ်ထီၣ်ကဲကသံၣ်လၢ အလီၤကဲလီၤသးဒီးကဲသဝဲလၢအမၤဘဉ်ဒ်မံၤချဲန့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤလၢပုၤအဂီၢ်ကွၢ်ဘဉ်ဖဲ Minn တက့ၢ်. Stat § 624.731.

တပ်မစၢၤပုၤတတဖဲကိၣ်ပူၤ - တပ်မဝဲဒၣ်တပ်ဖဲတပ်မခိၣ်ဖျါကိၣ်ပူၤတပ်ပာအာဝဲကျိၤဖဲကိၣ်ဖိအလီၤလၢတပ်လိၣ်ဘဉ်အတၢ်သးဆူၣ်မၤတပ်လၢတပ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤတၢ်ဆူ ပုၤတတဖဲအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

တပ်သမံထဲကွၢ်ထွဲဖဲကိၣ်ပူၤ - ကိၣ်ဖိကအိၣ်ဒီးဝဲဖဲကိၣ်ပူၤဒီးတပ်ဟ့ၣ်အီၤတပ်ပျဲလၢအကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်တပ်မလိတဖပ်, ဘဉ်ဆဉ်ကဘဉ်သမံသမံးဒီးကိၣ်ပူၤမၤတပ်ဖိလၢ တပ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤမူဒါ ဖဲဆၢကတီၢ်ကြးဝဲဘဉ်ဝဲအခါန့ၣ်လီၤ. ကိၣ်ပူၤမၤတပ်ဖိကလဲၤယုၤဒီးကဟုကယာ်ကိၣ်ဖိဖဲဘျီဒိၣ်ပူၤ မုတမုၢ် တပ်ဟးလီၤဖဲအကြးဝဲဘဉ် ဝဲအခါန့ၣ်လီၤ.

တပ်ဆိကတီၢ်တပ်မလီၤမၤဒီးတပ်ဖဲကိၣ်ပူၤ - တပ်မဝဲဒၣ်တပ်ဖဲတပ်မခိၣ်ဖျါကိၣ်ပူၤတပ်ပာအာဝဲကျိၤလၢအတြီဝဲဒၣ်ကိၣ်ဖိအတၢ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်တပ်မလိတဖပ်လၢအကတီၢ်ဒၣ်ဝဲ (အါန့ၣ်ဒီး တပ်ထီၣ် ကိၣ်အနံၤတတ်) ဖဲအိၣ်ဒီးဝဲဖဲကိၣ်ပူၤမၤတပ်ဖိအတၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲအဖိလၢဖဲတပ်ထီၣ်ကိၣ်ပူၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အိၣ်ဒီးတပ်ဟ်လီၤသး, တပ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤ, မုတမုၢ် တပ်ဟ်လီၤသးစဲဃဲၤ - “အိၣ်ဒီးတပ်ဟ်လီၤသးလၢ” မုတမုၢ် “တပ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤ” မုတမုၢ် “တပ်ဟ်လီၤသးစဲဃဲၤ” အခိၣ်ပညီ မုၢ်ကဲကိၣ်ဖိ/ ပုၤမၤတပ်တဂၤဂၤအိၣ်ဒီးအတၢ်ပညီၣ်လၢအကမၤကဲထီၣ်တပ်တမံမဲ မုတမုၢ် ဒူးအိၣ်ထီၣ်တပ်အစၢလီၤဆိကတီၢ်မံၤ, မုတမုၢ် နှံဝဲလၢအတၢ်ဖဲ တပ်မအဝဲန့ၣ်, မုၢ်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်, ကကဲထီၣ်တပ်ဝဲန့ၣ်အစၢန့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤလၢပုၤအဂီၢ်ကွၢ်ဘဉ်ဖဲ Minn တက့ၢ်. Stat. § 609.02, subd. 9.

အိၣ်ဒီးတပ်ဟ်လီၤသးလၢတပ်မဟးဂီၢ်လီၤကဝီၤထဲးနီၣ်လိၣ်ကွၢ်အတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖပ် - ဟ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သးအိၣ်မဟးဂီၢ်ဝဲဒၣ် ခိၣ်ဖျါထီၣ်ပိးလီ (hardware), ခိၣ်ဖျါထီၣ် တပ်ရဲၣ်တပ်ကျဲ (software) မုတမုၢ် တပ်ပိးတပ်လီၤအဂၤတဖပ်န့ၣ်လီၤ.

တပ်မတံၢ်တပ်/တပ်တြီမတံၢ်တပ် - တပ်ကျဲးစးမၤတပ်တမံလၢလၢအဒိသဒါဝဲဒၣ်ကိၣ်ပူၤမၤတပ်ဖိလၢအဖဲမၤဝဲဒၣ်အမူဒါတဖပ်လၢတပ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဖဲသဲးစး, ပပ်ဃုဒီးတပ်ပာ အာရဲၣ်ကျဲၤတပ်သမံသမံးန့ၣ်လီၤ.

တပ်ဃုထၢတပ်မလီၤမဲတပ်ဘဉ်စၢၤကတီၢ် - ကိၣ်ဒီးလီၤကဝီၤတပ်ပာအာဝဲကျိၤဖဲမၤတပ်လၢတပ်ထူးထီၣ်ကွၢ်ကိၣ်ဖိအတၢ်မလီၤမၤဒီးလီၤဆိဆူ တပ်ဃုထၢတပ်မလီၤ မၤဒီးဖဲတပ်ဘဉ်စၢၤကတီၢ်လၢတအါန့ၣ်ဒီး 45 သီန့ၣ်လီၤ. ဘဉ်စၢၤကတီၢ်တပ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့တပ်လီၤတပ်ကျဲတပ်ဃုထၢအဂၤ (Alternative Educational Setting) (ထီၣ်ဘးတုၤလၢ တပ်ထီၣ်ကိၣ် မုၢ်န့ၣ် 45 သီ) န့ၣ်တပ်စူးကါအီၤသ့ထဲဒၣ်ဖဲ ပုၤကိၣ်ဖိမုၢ်အိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤမၤတပ်လၢလၢဖဲကိၣ်, လၢကိၣ်တပ်သ့ၣ်ထီၣ်အဖိခိၣ် မုတမုၢ် ဖဲကိၣ်တပ်မၤ (34 CFR § 300.530(g)):

(1) ဟ်စိၢ်ကျိၤတပ်စုကဝဲလၢအလီၤဘဉ်ယိၣ် မုတမုၢ် အိၣ်ဒီးကျိၤတပ်စုကဝဲလၢအလီၤဘဉ်ယိၣ် (မုၢ်ဝဲကျိၤတပ်စုကဝဲ, ပိးလီ, တပ်ပိးတပ်လီ, တပ်ဖိတပ်လံာ်, မုတမုၢ် ကသံၣ်မူဘျီ, တပ်ဂီၤမူ မုတမုၢ် တမုၢ်တပ်ဂီၤမူ, လၢတပ်စူးကါအီၤလၢ, မုတမုၢ်အိၣ်ဒီးတပ်သ့တပ်ဘဉ်လၢ, ဒူးအိၣ်ထီၣ် တုၤလၢတပ်သံတပ်ပုၤ မုတမုၢ် နီၣ်ခိၣ်ပုၢ် ဘဉ်ဒိဘဉ်ထဲး နးနးကလံာ်, ပုၤကွၢ်တပ်အကတီၢ်လၢ တပ်ဃုဒီးဒီးလၢအိၣ်ဒီးအကန့ၣ် လၢအထီၣ် စ့ၢ်န့ၣ် 2 ½ စုမုၢ်ဒိၣ်) 18 USC §930(g)(2) (အခိၣ်ပညီ),

(2) သ့ၣ်ညါလၢအိၣ်ဒီး မုတမုၢ် စူးကါကသံၣ်လၢတဖဲဒီးသဲးစး, မုတမုၢ် ဆါ မုတမုၢ် စိၢ်ဆါ ကသံၣ်မူဘျီလၢတပ်တြီအီၤတဖပ် (34 C.F.R. § 300.530 (အခိၣ်ပညီ)), မုတမုၢ်

(3) တၢ်ဒုးတူၢ်ဝဲဒၣ်နီၤခိၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးနးနးကလံာ်လၢပှၤအဂၤတဂၤကၤအလီၤ (ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အခီပညီဒိတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်ဒိဒိဒိဒိမုၢ်မုၢ်တၢ်တၢ်သံ, နီၤခိၣ်ဆါနးနးကလံာ်, နီၤခိၣ်ကွၢ်ဂီၤဟးဂီၤယံာ်ယံာ်ထၢထၢဒီးဖျါတြၢၢ်ကလံာ်, မ့တမ့ၢ် နီၤခိၣ်မိၢ်ပုၤ, ကွၢ်ဂီၤဒွဲ, မ့တမ့ၢ် နီၤသးဟးဂီၤယံာ်ယံာ်ထၢထၢ မ့တမ့ၢ် တဘၣ်လီၤဘၣ်စး) 18 USC §1365(h)(3)(g)(2) (တၢ်အခီပညီ) န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိမိၣ်ဆၢတၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ယုထၢတၢ်မၤလိဒီးဖဲတၢ်ဘၣ်စၢၤကတီၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒိဖျါကွၢ်ဖိအ IEP ကရူၢ်ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်တခါဘၣ်တခါအဂီၢ်ထံးခိၣ်ဘိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤစၢၤတၢ် - တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကွၢ်ဖိတဖၣ်ကမၤလိန့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်သးကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒၣ်ဒီးတၢ်ဆိတလဲတၢ်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်သးလၢအဂၤတပၤအတၢ်ပညီၣ် ကွၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤစၢၤတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးကွၢ်အပူၤမၤတၢ်ဖိဒိန့ၣ်သးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤကွၢ်အပူၤမၤတၢ်ဖိပုၤတဂၤလဲၤလဲၤယံာ်ယံာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ခွါကွၢ်ဂီၤဘၣ်ဘၢအလီၤတဖၣ် - ပၣ်ဃုာ်ဒီးဟံးမုၢ်ဟံးမၤအကွၢ်ဂီၤခိၣ်သ့ၣ်, ကံာ်ကလံာ်, ကံာ်ဒုၣ်, ခံကိာ်, သးနီၤပုၤ (ဒိန့ၣ်သးတၢ်ကူတၢ်သးလၢအကျၢၢ်ဘၢဝဲဒၣ်ကွၢ်ဂီၤဘၣ်ဘၢအလီၤတဖၣ်တဘျီ) န့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 609.341, subds. 5, 11.

ကျိာ် -

- **တၢ်မၤအမၤသီ** - ကွၢ်ဆၢယီၤဝဲဒၣ်တၢ်ကတိၤဖျါလၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤအမၤသီတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤပျါမၤဖုးတၢ်အကျိာ်န့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်တကြးတဘၣ်** - ဆိတၢ်ထုတၢ် မ့တမ့ၢ် စူးကါတၢ်ကတိၤဖျါလၢအလီၤရၢၢ်လီၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဟးထီၣ်ဖဲကွၢ်ပူၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးစိကမိၢ် - တၢ်ဟးထီၣ်ဖဲကွၢ်ပူၤဖဲတၢ်ထီၣ်ကွၢ်အဆၢကတီၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢပုၤအဂီၢ်, ကွၢ်ဘၣ် Board Policy 503.03 လၢအ့ထၢၣ်နးဖိခိၣ်ဖဲ spps.org/boardpolicies တက့ၢ်.

လီၤကဝီၤကမံးတၢ် -- ဝုၢ်အခါစးကရၢ, ကီၢ်ခီ, မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ခီတဖၣ်အကရူၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်သဲးတၢ်ဘျီ, ကီၢ်ခီကမံးတၢ်အတၢ်စံာ်ညီၣ်တၢ်, ဝုၢ်တၢ်ပၤအခွဲး, မ့တမ့ၢ် ဝုၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြး အတၢ်သိၣ်တၢ်သီအတၢ်ပညီၣ်လၢတၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မံးဒီးတၢ်ပဲၤဖးနီၤဖးတၢ်လၢကလုာ်တၢ်လီၤစၢၤ, ဖဲးဘၣ်အလွၢ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၢ်ပုၤ, တၢ်ဘျီတၢ်ဘၢ, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး, သးနီၣ်, နီၤခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤ, တၢ်ဆိဟံာ်ဆိယီၤအတၢ်အိၣ်သး, တၢ်အတီၤပတီၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤစၢၤကရူၢ်, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးဖဲ, မ့တမ့ၢ် ဟံာ်ဖိယီၤတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်အတီၤပတီၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဒိသဒါအီၤအသိး, ပဲၤဖးနီၤဖးလီၤသး မ့တမ့ၢ် မၤကၢာ်ထီၣ်ဒါပုၤတဂၤလၢအမၤမူဒါဖဲလီၤကဝီၤ ကမံးတၢ်အပူၤတသ့ဘၣ်ဒိတၢ်ဟ့ၣ်ဖျါအခီပညီၣ်ဖျါ Minn အသိးန့ၣ်လီၤ. Stat. § 363A.03

တၢ်ဒီးဘးစံးခွဲးယၢ်လီၤမၤ - တၢ်တြီၤယၢ်ကွၢ်ဖိတဂၤလၢ အတဒီးန့ၣ်ဘးစံးတၢ်ဝဲစိာ်တီဆၢ တစိာ်တလီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖးယၢ်လၢကလဲၤဆူကွၢ် မ့တမ့ၢ် မူးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါလၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်လၢကွၢ်ဖိဘၣ်ဒီးဘးစံးန့ၣ်လီၤ.

ခွဲးယၢ်လီၤဆိလီၤမၤ - ကွၢ်ပုၤပၤဆၢတၢ်ခိၣ်န့ၣ် ဖဲးမၤတၢ်လၢတၢ်ဒိသဒါဝဲဒၣ်ကွၢ်ဖိအတၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်ဖဲတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤ, မ့တမ့ၢ် ကွၢ်ဖိအခွဲးယၢ်လီၤဆိလီၤမၤခီဖျါလၢအမၤကမၢ်တၢ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဖျါဖျါဖျါ - တၢ်အိၣ်ဖျါတခါဖဲလၢ ကွၢ်ဖိတဂၤလၢ အိၣ်ဒီး IEP အမိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဒီး ကွၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ ကွၢ်ကဒါကွၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကြးအဘၣ်လၢဘၣ်ထွဲဒီး ကွၢ်ဖိ ဒီးတၢ်စံးဆၢတၢ်သံကွၢ်ခိၣ်ဖျါ - ဝ. တၢ်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟဲကဲထီၣ်အသးခီဖျါ ကွၢ်ဖိဆူၣ်ချ့တၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢာ်န့ၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် အဟဲခီဖျါသးလီၤလီၤ ဒီး လီၤဆိဆိလၢ အဘၣ်ထွဲလီၤသးဒီး ကွၢ်ဖိဆူၣ်ချ့တၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢာ်န့ၣ်လီၤ. ၂. မ့တၢ်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟဲကဲထီၣ်အသးလီၤလီၤခီဖျါလၢ ကွၢ်တမၤကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်ကွၢ်ဖိ IEP အယီၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်စံးဆၢမ့မ့ၢ် "မ့ၢ်" လၢတၢ်သံကွၢ်ဖျါလၢထးအံၤတဖျါဂုၤတဖျါဂုၤ, ဝံၤဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်သး ဘၣ်တၢ်ဆၢတၢ်အီၤလၢအမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဖျါဖျါဖျါလၢအဘၣ်ဃး ဒီး ကွၢ်ဖိဆူၣ်ချ့တၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤကမၢ်ကသံာ်ကသံာ်ဖိလံာ် - ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် ရၢလီၤကသံာ်ဖိလံာ်အိၣ်ဒီးကသံာ်သရၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် ကသံာ်ဖိလံာ် လၢတအိၣ်ဒီးကသံာ်သရၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤလၢကျဲၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၢ်ဘၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤန့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်, ကွၢ် ကူၣ်သ့ပၤဆၢတၢ်ကမံးတၢ်ခိၣ်ကျိၢ် ဖိလံာ်စံာ် 516 လၢအ့ထၢၣ်နးအဖိခိၣ် ဖဲ spps.org/boardpolicies. ကွၢ်စ့ၢ်ကီၢ် ကသံာ်ဖိလံာ် မ့တမ့ၢ် ကသံာ်မူၤဘျီ လၢတၢ်တြီၤအီၤတဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဒီး/စူးကါ/တၢ်စိာ်ဆါ/ဆါ.

တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤတၢ် - ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ကံာ်ကလံာ်သးကဒဲကဒဲန့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကမၤအန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤတၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျါတကတီၢ် လၢဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရဲၣ်မဲအီၤလၢ ပုၤကျဲၤဘၣ်လီၤတၢ်လၢကယုၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သဘံာ်ဘျီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ - ဃုာ်ဒီးမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲး, ပုၤကွၢ်ဖိကထံာ်လီၤသးဒီးပုၤဒိၣ်တုာ်ခိၣ်ပုၤလၢအန့ၣ်ဝဲလၢအကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဒီး တၢ်န့ၣ်ကျဲၤလၢတၢ်သးအိၣ်ဒၣ်ဝဲအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤကမ့ၢ်ကွၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤလၢပုၤတဂၤန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်စ့ၢ်ပျါပျဲအိၣ်ဒီးပုၤဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်လီၤ.

မိန့်နပ်စ်ထပ်ပုကွဲဖိတက်ကွက်ကဟ်ကွဲလအတီအတြါအဲးတင်သိပ်တင်သီ (Minnesota Pupil Fair Dismissal Act) – ပုကွဲဖိတက်ကွက်ကဟ်ကွဲလအတီအတြါအဲး တင်သိပ်တင်သီမုဲဝဲဒ်ကီစိန်သဲစးတင်သိပ်တင်သီလအဒီသဒါပုကွဲဖိလဲလက်, လအဒိဒီး မုတမု တအိန်ဒီးကွဲဂီတလတပု, လတဟ်ပတုာ်အီတစိတလီ, တဟ်ဟ်ပတုာ်ကွဲ, ဒီးတင်ကွက်ကဟ်ကွဲတင်လီာ်ဘာလီာ်ကွဲတဖန်န့လီ. လကမန့အါထီတင်ဂုတင်ကျါအဂီ, ကွဲ Minn. Stat. § 121A.40 ဆူ § 121A.56.

တင်တပုဃုာ်လတင်သိပ်တင်သီတင် ဖိလဲစိန် ဒီး တင်မကျါကျဲတဖန် - ဖိလဲစိန် ဒီး တင်မကျါကျဲတဖန်လတင်အမုကျါကျဲဂုတဖန်လတင်ထုးထီကွဲဖိလဲလက်, လအပုဃုာ်ဒီး, ဘဉ်ဆဉ်အတမုထဲလတင်, တင်န့လီတစါမလစါဒီးတင်ဆိန်ထွဲမလတင်ဟ်သးလအဂု, လအဒိဒီးတင်ဂုလီတင်လီဆဲး, ပုဂုဝီဒီးသးတင်တုာ်ဘဉ်တင်ကျဲတဖန်, ကွဲသးခိန်န့ ဆူဉ်ချတင်ကျဲ, တင်ဟ့ဂုကွဲဟ့ဒီးတင်အတင်ကျဲတဖန်, ပုဂုဝီတင်ကျဲ, တင်ဒီးစးမလကွဲကွဲသုတင်သုတင်ဘဉ်အပတီလကဒီးန့ Title 1 တင်ကျဲတဖန် မုတမု တင်န့လီတစါမလစါလတင်ဟ်ဖးတဖန်, ကွဲသုတင်ကျဲလကျါကျဲအဂုဂုတဖန်ဘဉ်န့လီ. တင်တပုဃုာ်လတင်သိပ်တင်သီတင် ဖိလဲစိန် ဒီး တင်မကျါကျဲတဖန် (Nonexclusionary disciplinary policies and practices) ပုဃုာ်, ဘဉ်ဆဉ်အတမုထဲလတင်, ဖိလဲစိန် ဒီး တင်မကျါကျဲတဖန် Minn.Stat. § 120B.12 (Reading Proficiency No Later Than The End Of Grade 3), Minn.Stat. § 121A.575 (1) and (2)(Alternatives To Pupil Suspension); Minn.Stat. § 121A.031, Subd. 4(a)(1)(School Student Bullying Policy), Minn.Stat. § 121A.61, Subd. 3(r)(Discipline And Removal Of Students From Class), and Minn.Stat. § 122A.627(3)(Positive Behavioral Interventions And Supports) တဖန်အဖိလဲန့ဘဉ်.

ဝဲဒါးတင်သိပ်တင်သီတင်စီဆူညါတတီ (Office Discipline Referral) (ODR) လီာ်တကွဲဒီး – SPPS ဟ်ပနီတင်အတီပတီ ODR လီာ်တကွဲဒီးအံဘဉ်ထွဲဒီး SPPS တင်ခွဲတင်ယာ်ဒီးတင်သုဟ်မုဒါ လီာ်ဃးဃာ်, Infinite Campus, ဒီးကွဲဒီးတဖျါတင်ကျဲတင်မလအကျဲသန့ (School-Wide Information System -SWIS) လီ. တင်အံပုဃုာ်ဒီးလီာ်ကဝီလတင်လိာ်ဘဉ်အီ လကဒုန့ဟ်ဖျါထီ ဒီးဟ်ဖျါထီတင်ဂုတဖန်လအဘဉ်ထွဲဒီးကွဲဒီးတဖျါတင်ဟ်သုဉ်ဟ်သးတင်မလအကျဲသန့ တင်ဂုတဖန် ပုဃုာ်ဒီးတင်တပုဃုာ်ဘဉ်န့လီ.

ဝဲဒါး-ပမုတင်ဟ်သုဉ်ဟ်သး (Office-Managed Behavior) – တင်ဟ်သုဉ်ဟ်သးလတင်ကျဲမလအီလတင်မလီတဲဒါးတင်လီာ်တင်ကျဲအချ (ခီဖျါစူးကါတင်ဆဲးဆိန်ထွဲမလတင်, တင်န့လီမလစါဆိန်တင် ဒီးတင်ဖိဉ်ဃးတင်သိပ်တင်သီတင်စးဆါတဖန်ခဲလက်, လဘဉ်တင်စူးကါအီလတင်ဟ်သုဉ်ဟ်သးတင်ဆိန်ထွဲမလတင်ပုမလတင်ဖိဒီးပုမလအကျဲကျဲတင်တဖန်) လအဒုးအိန်ထီတင်သိပ်လိအဆါကတီလီမလကွဲ ဒီးမနီမလအီလတင် SPPS ဝဲဒါးတင်ဖိဉ်ဃးတင်သိပ်တင်သီတင်စီဆူညါတတီ (Office Discipline Referral) လီာ်ကွဲဒီးန့လီ.

တင်ဘဉ်တင်ဘာဝဲဒါးဒီးဂုဂီအုတင်ပမုအုရဲကျဲ (Office of Security and Emergency Management) – ဝဲဒါးအံမလတင် လကဟ့ဂုလီတင်မလီမလဒီးခိန်ဃါလအပုဖျါဒီးအိန်ဒီးတင်ဘဉ်တင်ဘာလတင် စုဉ်ဖိလဲပဒိန်ကွဲတဖန်အပုန့လီ. အဝဲသုဉ်ကွဲကဒါကွဲဒီးမလဂုထီတင်ပုဖျါဒီးဂုဂီအုတင်ကျဲမလတင် SPPS တင်လီာ်တင်ကျဲကွဲကွဲ ဒီးအံထွဲကွဲထွဲတင်ဘဉ်တင်ဘာပုမလတင်ဖိလကမလစါဒီးဘဉ်လီာ်တင်ကီတင်ခဲလအမလအသးလကွဲကီရဲလီာ်ကဝီဒီးတကဝီန့လီ. ဝဲဒါးမလဘဉ်လီာ်ဖဲအတင်ဖဲတင်မလဒီး ပုတဝါတင်မလစါတင်လီာ်တင်ကျဲအကလုာ်ကလုာ် ဒ်အမုပမုကီ, မုအု, ဒီးဂုဂီအုပုမုဆါတင်တဖန်န့လီ. ဆဲးကျဲဝဲဒါးခီဖျါကိး 651-767-8370.

တင်ပီးတင်လီဂုလတင်ဘဉ်တင်တြါအီ, တင်အိန်ဒီးတင်ပီးတင်လီ - တင်အဒိတဖန် ပုဃုာ် (ဒီးအတမုထဲဒ်လတင်) ကျဲချုာ်သုဉ်, မိဉ်ဒီး(လတင်အိန်ဒီးညါသုးကသိဉ်မု, ဘိုးဂုလတင်), ထးကျဲစု, တင်လီာ်ကွဲတဖန် မုတမုတင်ပီးတင်လီတဖန် (လအပုဃုာ် ကျဲလိာ်ကွဲတဖန်လတင် အတမုဒ်သီးဒီး ကျဲစးတဖန်, ဒီခိဉ်စု, ဒီလိာ်ကွဲ ဒီး တင်အဂုလတင်) လအတဘဉ်တင်ဟ်ပနီအီဒ်အမု တင်စုကဝဲဘဉ်ဆဉ် ဒုးအိန်ထီတင်ကီတင်ခဲတင်မလတင်တင်သုစုကိးလီ. တင်ပီးတင်လီတဖန်အံတဘဉ်တင်ဟ်ပနီအီဒ်အမု တင်စုကဝဲတဖန်အသီးန့ဘဉ်.

မိဉ်ပာ် – ပုကွဲဖိတင်ပုကွဲထွဲတင်ဖဲသဲစး ဒ်တင်ကွဲရဲလီာ်ဟ်ဖျါအီ လတင် CAMPUS အပုအသီး.

မိဉ်ပာ်/ပုကွဲထွဲတင် တင်အိန်ဖိဉ်ခိဉ်စု/တင်ဘီးဘဉ်သုဉ်ညါ – ပုမလအု ရဲကျဲတင်တင်ပိဉ်သကိးတင် မုတမု တင်ဆဲးကျဲးတဲသကိးတင်ဒီး မိဉ်ပာ် မုတမုပုကွဲထွဲတင်လကဟ်ဖျါထီ ပုကွဲဖိတင်မလီမလဒီး မုတမု တင်ဟ်သုဉ်ဟ်သးတင်ဂုတဖန်န့လီ.

တင်မလမုတင်ပတုာ်သီလုာ်လီ – တင်ပတုာ်သီလုာ်လတင် တင်လီာ်လတင် တင်ဟ့ဂုအခွဲလကွဲတင်စုလီခိဉ်ခိဉ်အဖိခိဉ်န့လီ. လတင်မန့အါထီတင်ဂုတင်ကျဲလီာ်တင် လီဆဲးအဂီ, ကွဲကမံးတင် မိဉ်ပုဖိလစိန် 501.02 (လအုထာ်နဲးအဖိခိဉ်ဖဲ spps.org/boardpolicies).

တင်မလဆုးမလဆါနီခိဉ်မိဉ်ပာ် (တင်မလဘဉ်ဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်) – ပုကွဲဖိဟ်လီာ်အသးလကမလဘဉ်ဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်လီ.

တင်မလဆုးမလဆါနီခိဉ်မိဉ်ပာ် (မလဘဉ်ဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်ဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်) – ပုကွဲဖိဟ်လီာ်အသးလကမလဘဉ်ဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်ဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်လီ. "တင်မလဘဉ်ဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်ဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်" အခိဉ်ညါမလဘဉ်ဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်လတင် အပုဃုာ်ဒီးတစိတလီ ဘဉ်ဆဉ်မလဟးဂီ ကွဲဂီဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်, မုတမု ဒုးအိန်ထီတင်စိတလီ ဘဉ်ဆဉ် တင်လီမလဒီနီခိဉ်မိဉ်ပာ် မုတမု တင်မလဟးဂီနီခိဉ်မိဉ်ပာ် မုတမု ကွဲဂီဒီအတင်ဖဲတင်မလအကျဲအကျဲ, မုတမု မလကီနီခိဉ်မိဉ်ပာ်တခါလဲလဲန့လီ. Minn. Stat. § 609.02, subd 7a.

တၢ်မၤဆုးမၤဆါပုၤမၤတၢ်ဖိအကူၢ်အဂီၢ် – ပုၤကွဲၤဖိမၤတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံလီၤသးလၢကမၤဖိပုၤမၤတၢ်ဖိအနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤလၢတၢ်တလိၣ်ဘၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ထဲလၢ, တၢ်ဆီၣ်, တၢ်ဒဲလၢပုၤ, တၢ်မၤပျီၤမၤဖုးတၢ် ဒီး တၢ်ထူပှဲၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်.

တၢ်ဖိအနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤ (တၢ်တမၤဘၣ်ဒီးနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤ) – ပုၤကွဲၤဖိန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢတၢ်မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးပုၤအနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤလၢအတဘၣ်ဘျီဒီး, ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဆီၣ်ပုၤ, တၢ်ထူပှဲၣ်တၢ်, တၢ်လိာ်ကွဲၤတၢ်လိာ်သး ဒီး တၢ်မၤပျီၤမၤဖုးတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပၤကိၢ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ – ပုၤပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ် မ့ၢ်န့ၣ်လၢပုၤကွဲၤဖိ မၤကမၤသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်, ကကိးပၤကိၢ်လၢကတီၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဟံဖျါ ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤဒ်အလိၣ်အိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဒီး/တၢ်စူးကါ –

- **ကျိတၢ်စုကဝဲလၢတမ့ၢ်ကျိ** – “တၢ်စုကဝဲလၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်လၢအတမ့ၢ်ထဲလၢကျိ” န့ၣ်အိၣ်ပညီမ့ၢ်ဝဲ
 - ပီးလီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်လၢတမၤလၢလၢဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဒ် ကျိတၢ်စုကဝဲလၢအသိး ဒီးမၤတၢ်တုၤလၢတၢ်သံတၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒီးနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤနးနးကလံာ်
 - ပီးလီလၢတၢ်ဘၣ်အီၤတမၤမံၤ လၢတၢ်စူးကါအီၤဒ်ကျိတၢ်စုကဝဲလၢ ဒီးဒုးအိၣ်တၢ်သ့တုၤလၢတၢ်သံတၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒီးနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤ ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်သ့
 - တၢ်အထံနီၣ်လၢမ့ၢ်အူအူအီၤညီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒွဲၣ်အူညီ မ့တမ့ၢ် ပီးလီအဂၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂၤလၢ, တၢ်စူးကါအီၤ မ့တမ့ၢ် ဟံလီၤ သးလၢကမၤစူးကါအီၤ လၢကျဲလၢ, တၢ်တယၢ်အီၤ မ့တမ့ၢ် မၤတုၤလၢ တၢ်သံတၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒီးနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်
 - မ့ၢ်အူတမၤလၢလၢတၢ်စူးကါအီၤတုၤလၢတၢ်သံတၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒီးနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤသ့
 - ဒီလၢအိၣ်ဒီးအကန့ၣ်လၢအထံးဒီး မ့တမ့ၢ် ထီၣ်န့ၣ်ဒီး 2.5 စုမုၢ်ဒိၣ်
 - ကျိအိၣ်တမၤလၢလၢ, BB ကျိ, မ့တမ့ၢ် ကျိကလံၤ
 - စုကမိာ်တၢ်ဘိးလၢအိၣ်ဒီးအကန့ၣ်တဖၣ် (brass knuckles)

လၢကမၤန့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat § 609.02, subd 8 (နီၣ်ခိမိၣ်ပုၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးနးနးကလံာ် အိၣ်ပညီ), Minn. Stat § 609.02. subd 6 (ကျိတၢ်စုကဝဲလၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်), Minn. Stat § 609.66 subd. 1d 18 U. S. C. § 930(g)(2) (ကျိတၢ်စုကဝဲလၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်), St. Paul Legis. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီ § § 225.01, 225.02, ဒီး ကူၣ်သ့ပၤဆုၢ်တၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျိၢ် ဖိလံစံာ် 903.00.

- **ကျိတၢ်စုကဝဲအဂၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီ, တမ့ၢ်ကျိဒီးတတုၤထီၣ်ဒီး Minnesota သဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ကျိတၢ်စုကဝဲလၢအလီၤဘၣ်ယိၣ် အိၣ်ပညီ**
- **ကျိတၢ်စုကဝဲအဂၤပၣ်ဃုာ်ဒီး ပီးလီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤတမၤလၢလၢ** – ပၣ်ဃုာ်ဒီး ကျိတၢ်စုကဝဲလၢတမ့ၢ်ဒ်အလုၢ်အလၢ်အသိး– လၢ, ကျဲလၢ တၢ်စူးကါအီၤလၢ မ့တမ့ၢ် ဟံလီၤအသးလၢကမၤစူးကါအီၤလၢ, ဂံၢ်ဒုးအီၤ မ့တမ့ၢ် ဖျါလၢကမၤဘၣ်ဒီးနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒီးနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤ ဒိၣ်ဒိၣ်ကလံာ်, မ့တမ့ၢ် မၤပျီၤ တၢ်ဖုးတၢ်လၢ တၢ်ကမၤဘၣ်ဒီးနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤလၢအဒိၣ်ကရံၣ်တမၤလၢလၢန့ၣ်လီၤ. (ကျိတၢ်စုကဝဲအဂၤပၣ်ဃုာ်ဒီး ဒီလၢ အိၣ်ဒီးအကန့ၣ်ဖုၣ်န့ၣ်ဒီး 2.5 စုမုၢ် ဒိၣ်, ဒီအလီအပျီၤတဖၣ်, လီၤကဲဒ်ကျိတၢ်စုကဝဲလၢအသိး, တၢ်ကူးတံာ်တၢ်ဒါ, ကျိချဲၣ်သ့ၣ်, တၢ်အဂုၤအဂၤ.)န့ၣ်လီၤ. ကွၢ် Minn. Stat. § 609.02 subds. 7, 7a, 9, ဒီး 17; Minn. Stat. § 609.713, subd. 3(b) (def. BB ကျိ ဒီးကျိအိၣ်), ဒီး Minn. Stat. § 624.713 (ကျိချဲၣ်သ့ၣ်).

မ့ၢ်အူဖိပီးလီ, တၢ်အိၣ်ဒီး ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤပိးဖးထီၣ်တၢ် – တၢ်ခးမ့ၢ်အူဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ခးမ့ၢ်လိာ်ကွဲၤလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်မ့ၢ်အူအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့.

ကလံာ်ဒုၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျီတၢ်ဘါ တၢ်မၤအူန့ၣ်မၤတံာ်တၢ် – ကလံာ်ဒုၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျီတၢ်ဘါတၢ်မၤအူန့ၣ်မၤတံာ်တၢ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤတံာ်တၢ်လၢနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးတဲသကိးတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဂၤအကလံာ်ဒုၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျီတၢ်ဘါ ဖဲမၤအူန့ၣ်မၤတံာ်တၢ်တၢ်အခါ-

- (1) အိၣ်ဒီးတၢ်ပညီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒိဘၣ်လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤပျီၤမၤဖုး, တၢ်အံၤလိာ်ဆိးကွဲ, မၤစုၤလီၤသူးသ့ၣ်လၢကပီၤ, မ့တမ့ၢ် မၤဟးဂီၢ်တၢ်ဖိတၢ်မၤ, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, မ့တမ့ၢ် ကွဲၤကီၢ်လီၤကဝီၤ အခိၣ်ဃၢၤတဖၣ်
- (2) အိၣ်ဒီးတၢ်ပညီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒိဘၣ်လၢကန့ၣ်လီၤမၤတံာ်တၢ် ပုၤတဂၤအတၢ်ဖိတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျဲၤကျဲၤ မ့တမ့ၢ် လၢတအိၣ်ဒီး အဂုၤအခါး မ့တမ့ၢ်
- (3) မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒီးပုၤတဂၤအတၢ်ဖိတၢ်မၤ, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ခွဲးဂ့ၢ်ယၢ်ဘၣ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤဟံးန့ၣ်တၢ်န့ၣ်ဘျီလၢ ကွဲၤကီၢ်လီၤကဝီၤလၢ အတဂ့ၤတကပၤန့ၣ်လီၤ.

လကမန့်အါထီတံဂ်တံကျါအဂီ၊ ကွံ Minn. Stat. § 121A.03, ဒီး ကူသုပဆုတံကမံးတံခိကျါ ဖီလံစံ 415.00.

တံမကမန့်ကလု မုတမု တံဘူတံဘါ – တံမကမန့် ကလုဒ် မုတမု တံဘူတံဘါမုဝဲ တံစူးကါနီခိမိပုဒ်ဒီးမဆုမဆါ မုတမု မတရီတပါ မုတမု မပျံမဖုပုအတဂတဂမုလ၊ မုတမု လကျါလအိဒီးအဂုအခးလအဘဉ်ထွဲဒီး ကလုဒ် မုတမု တံ ဘူတံဘါန့လီ. တံမတံဒ်သိး တဖဉ်အံစုကီး ပဉ်ဃုလ၊ တံမကမန့်ကွီမုနသဲစးအပူန့လီ. လကမန့်အါထီတံဂ်တံကျါအဂီ၊ ကွံ Minn. Stat. § 121A.03, ကူသုပဆုတံကမံးတံခိကျါ ဖီလံစံ 415.00.

တံနီသိလုလကတအိဒီးတံဟံကဲ မုတမု တံတပလီသုပလီသးအပူ – တံနီသိလုလကတံတံစုလီခိခိအဖီ လကျါလအဒုးအိထီတံလီ ဘဉ်ဃုလပု မုတမု တံစုလီခိခိအဂီ.

တံကီးဟံဃာကွီမုလကကုပုကသု – တံတဟုကွီမုတဂအခွဲလကလဲကွီပုကသု ဖဲတံနီလီကျါဃုကျါဖဲတံ မုတမု တံသိသိတံအဆါကတီ န့လီ. တံကီးဟံဃာ ကွီမုလကကုပုကသု(Recess detention)န့ဘဉ်တံတြီဃာအီလ၊ တံတဘဉ်မအီဘဉ် မုတမုလ၊ ကွီမုလီလဲကလအကမ၊ ဘဉ်ဒိဆါကွီမု မုတမု ကွီပုမတံဖိတဖဉ်, မိပံ ဒီး ပုကွံထွဲတံတဖဉ်တူလီဝဲ, မုတမု IEP ကရူဆါတံလ၊ ကွီမုကြးဝဲဘဉ်ဝဲလကတဘဉ်လဲကွီပုက သုဘဉ်န့လီ. တံတဟုကွီမုအခွဲလကလဲကွီပုကသု မုလအမလီလဲတံဝဲဘဉ်အဃီန့ တံတြီဃာအီလတံတဘဉ်မအီဘဉ်န့လီ.

တံမနီမဆါဒီးတံအုသးတံလံတံလီ – လံတံလီတံ မုတမု ဆီတလဲတံဆဲးလီမံ. မုတမု တံဂုထံဖိ, ဂုလီလကဟုလီ တံအုသးလအ ဘဉ်ဘျးဘဉ်ဒါ မုတမု ဟုလီတံအုသးလအယီအဘျဉ်ဆုပုမတံဖိတဖဉ်အအိလီ.

တံစီဆုခိဆုညါတတီလပုအဂအဂီ မုတမု တံမစါလတံချတဖဉ် – တံစူးကါကံတံဖိတံလံတံသမံသမံ, ပုဂုဝီပုမတံဖိ, သးအတံဆီက မိဒီးခိန့တံအိဆုအိချ, အဂ.

တံထုးကွီလကတံမလီတံဒီး – ကုသုရု, ကုခိ မုတမု ကွီကီရုအဂပုမတံဖိဟံးဂုဝီမတံလ၊ ကတြီပုကွီမုလ၊ ကထီမလီကွီလကတံဆါကတီ တကတီ (ကဘဉ်စုနီနီတတံ)န့လီ. ဝံသးစုဟံသုဉ်ဟံသး- တံမုဟံပတံကွီမုလအါနီနီတတံန့ ကဲထီဝဲတံဟံပတံကွီမုလကတံစီတလီန့လီ.

တံဘီဘဉ်တံ – တံဘီဘဉ်တံပီးတံလီလအမဘဉ်ဒိတံ မုတမု ဆီတလဲတံပီးတံလီလကတံဟုအီ မုတမု ဟးဂီကွံ မုဟုလီ တံဆါတံပုအလု အပုလအတံအတြီ ခိပုကျါလကတံဟုအိလိး မုတမု တံမစါန့လီ. တံအံလိဘဉ်ပုကွီမုလ၊ ကဟု မုတမု ဘီဘဉ်တံဟးဂုဟးဂီတဖဉ် မုတမု ဟုစူးကါပုအတံစုလီခိခိ ဒီးမနုဆုပုလကမဃုဒီးတံဖိဃးအဂတဖဉ်န့လီ.

တံဘီဘဉ်မဂုထီတံမအကျါအကျတဖဉ် – ကျါလကကွံမုပုကွီမုတဖဉ်, ဟံဖိဃီမုတဖဉ်, ပုတဝါကရုမုတဖဉ် ဒီးပုမတံဖိ လကတံအိဒီးတံရု လီမုလီလကသုထီ တံဒိသုဒိသး, တံအံထွဲကွံထွဲဒီးတံဆဲးကျိးတံသကီးတံသုတံဘဉ်တဖဉ်န့လီ. တံဘီဘဉ်မဂုထီတံမတဖဉ် အိဒီးတံပညိလကသုထီ ပုတဝါအဖီခိ ဒီး ပုနီလီမသကီးတံတဖဉ်အတံဂံဆုဒီးတံသုတံဘဉ်တဖဉ်အဖီခိန့လီ. ဖဲတံဘီဘဉ်မဂုထီ တံဖဲတံမတဖဉ် ကဲထီလိထီအခါ, ပုလဲလကတံဘဉ်လအအိဒီး တံဘဉ်တံဘါ လကကွီအပု, မုလကတံရုလီမုလီလအအိဒီးအယီဒီးယံထါ တဖဉ်ဘဉ်တံသုထီအီလပုမဃုမသကီးတံတဖဉ်အဘဉ်စါန့လီ. ပုတဝါတံသုထီ တံအိဖိတဖဉ်, မုတံမဂုထီတံဘဉ်ဒိဘဉ်ထံး အတံအိဖိတဖဉ်, တံတံသကီးတံဂုဘဉ်ဃးတံဘီဘဉ်မဂုတံ, တံသကီးတံကျါဘဉ်လီတံ, ဒီးဟံဖိဃီမုကရုတံအိဖိတဖဉ် မုတံဘီဘဉ် မဂုထီတံဖဲတံမအကျါသနုအဒိတဖဉ်န့လီ.

တံတမုတံ/တံဃုဆုဃုစီးတံ – ဟံးနုဆုတံစုလီခိခိ လပုအဂတဂအအိ မုတမု မပျံမဖုတံ. တံမုတစူးကါတံမဆုတံ မုတမု မပျံမဖုတံဘဉ်န့, ကွံတံဟုတံ.

မုဘုနီကွီ – တံဟုလီတံထီကွီမုနီဒ် တံဃုထါတခါအသိး လကတံဟံပတံတံစီတလီလကကွီန့လီ.

တံထီကွီတံဂုတံပီ (SAM) – တံအံဘဉ်ထွဲဒီး SPPS တံထီကွီတံမအကျါအကျတဖဉ်လီ. ကွံ <https://www.spps.org/academics/office-of-school-support/school-attendance-matters>.

ကွီဒိတပျါတံသိတံသိတံရဲတံကျါ (SWD) – လံတံပြီလ၊ အမပနီတံအဆါလ၊ တံသုထီအတံရဲတံကျါဒီး တံမအကျါအကျတဖဉ်လ၊ တံရဲကျါမ၊ တံမလီတံဒီး-ဒီး ဝဲဒီး-ပုဆုရဲကျါတံဟံသုဉ်ဟံသးတဖဉ်အဂီန့လီ. SPPS ကွီဒိတပျါတံသိတံသိတံရဲတံကျါ မုတံဟံ ပနီတံအတံပတံအိလကဘဉ်တံစူးကါအီလ၊ SPPS ကွဲလကန့လီ. တံအိဒီးတံမနုအီသုလ၊ Schoolology အပုလ၊ PBIS အပုခါစးအဂီ ဒီးလကကွီတံဆီထွဲမစါဝဲဒီးအအိန့လီ.

တပ်ဟ်သုဉ်ဟ်သးလၢမုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတကပဟ် – တပ်ဟ်သုဉ်ဟ်သးလၢမုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတကပဟ်ပုဉ်ဟ်သး, ဘဉ်ဆဉ်တမ့ၢ်တပ်ဟ်ပုဉ်ဟ်သးလၢ, တပ်မံဉ်ဟ်သး မ့တမ့ၢ် တပ်ထၢန့ၢ်လီၤဟ်ခွါကွၢ်ဂီၤဆူဟ်မုဉ်ကွၢ်ဂီၤအပူၤ, မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတပ်ဘဉ်ဒွဲးဘဉ်ခွါလီၤသး, တပ်ဟ်ဖျါထီၣ်မုဉ်ခွါကွၢ်ဂီၤလၢတဘဉ် ဘျိုးဘဉ်ဒါ, မ့တမ့ၢ် တပ်ဖိဉ်လီၤမုဉ်ခွါကွၢ်ဂီၤ ဒီးမၤမုဉ်သးတဖဉ်ဘဉ်န့ၢ်လီၤ. ကွၢ်စ့ၢ်ကိး မုဉ်ခွါကွၢ်ဂီၤ ဒီး တပ်ဖိဉ်ဘဉ်ထံးဘဉ် မုဉ်ခွါကွၢ်ဂီၤ.

တပ်ဖိဉ်ဘဉ်ထံးဘဉ်မုဉ်ခွါကွၢ်ဂီၤ – ပုဉ်ဟ်သး တပ်ဖိဉ်ပုၤအဂၤတကပဟ်အမုဉ်ခွါကွၢ်ဂီၤ လၢပုၤဘဉ်သး မ့တမ့ၢ် ပုၤတဘဉ်သး မ့တမ့ၢ် မၤဆူဉ်ပုၤလၢကဖိဉ်ပုၤအဂၤ တကပဟ်မုဉ်ခွါကွၢ်ဂီၤ, ဒီးမၤလၢအိဉ်ဒီးတပ်ဟ်လီၤသးလၢမုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတကပဟ် မ့တမ့ၢ် မၤဆူဉ်ပုၤန့ၢ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တပ်ဂ့ၢ်တပ်ကျါအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 609.341, subds. 5, 11. ကွၢ်ဘဉ် နီၣ်ခိမိၢ်ကွၢ်ဂီၤတဖဉ်အဂ့ၢ်.

တပ်မၤအုန့ပယုဉ်မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံး – တပ်မၤအုန့ပယုဉ်မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးပုဉ်ဟ်သးမုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတပ်ဒိဉ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢတပ်တဖဉ်လီၤ, တပ်ဘုထီၣ်မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတပ်သး အိဉ်, တပ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤ နီၣ်ခိမိၢ်တပ်အိဉ်ဘဉ်ပုဉ်ဟ်သးလီၤသး, မ့တမ့ၢ် နီၣ်ခိမိၢ်တပ်သကံးပဝးအဂၤ မ့တမ့ၢ် တပ်ဖိဉ်တပ်မၤလၢသးခိဉ်တပ်ကတိၤ မ့တမ့ၢ် မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံး တပ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါအလုၢ်လၢဒ်ဝဲမဲလၢ-

(1) တပ်သကံးပဝး မ့တမ့ၢ် တပ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါအဝဲန့ၢ်အိဉ်ဒီးတပ်ပညိဉ် မ့တမ့ၢ် တပ်မၤဘဉ်ဒိဉ်ဒိဉ်မုဉ်မုဉ် မ့တမ့ၢ် တပ်မၤတံာ်တပ်ပုၤတကပဟ်အတၢ်ဖိးတပ်မၤ မ့တမ့ၢ် အတၢ်မၤလိမၤဒီးလၢတအိဉ်ဒီးအဂ့ၢ်အကျါ, မ့တမ့ၢ် ဒုးအိဉ်ထီၣ်တပ်တပျါတဖုး, တပ်အုဉ်လီၤဆိးကွၢ်, မ့တမ့ၢ် တပ်မၤသးထီၣ်ပုၤသးလၢတၢ်ဖိးတပ်မၤ, တပ်မၤလိမၤဒီး, မ့တမ့ၢ် လီၤကဝီၤကွၢ်အခိဉ်ဘဉ်တပ်အိဉ်သး

(2) တပ်ဆူထီၣ်တပ်သကံးပဝး မ့တမ့ၢ် တပ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါအဝဲန့ၢ်ဒုးကဲထီၣ်တပ်ဟ်ပုဉ်ဟ်သး မ့တမ့ၢ် တပ်ဘျါ, ဖျါဖျါ မ့တမ့ၢ် တပ်န့ၢ်ပၢ်အီၤသုလီၤတံာ်လီၤဆဲး, လၢတၢ်ဒီးန့ၢ် မ့တမ့ၢ် တပ်ပၤဘဉ်တပ်ဖိးတပ်မၤ, မ့တမ့ၢ် တပ်ဒီးန့ၢ်တပ်မၤလိမၤဒီး မ့တမ့ၢ် တပ်န့ၢ်ဘျါလၢလီၤကဝီၤကွၢ်အခိဉ်ဘဉ် မ့တမ့ၢ်

(3) တပ်ဆူထီၣ် မ့တမ့ၢ် တပ်ဂ့ၢ်လီၤဝဲဒဉ်တပ်သကံးပဝး မ့တမ့ၢ် တပ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါအဝဲန့ၢ်ဒီဖျါပုၤတကပဟ်စူးကါဝဲဒဉ်တပ်ဂ့ၢ်နီၣ်ခိမိၢ်တပ်ဆူတံာ်တပ်မၤဘဉ်ဒိဉ်ဒိဉ် ပုၤတကပဟ်ဝဲန့ၢ်အတၢ်ဖိးတပ်မၤ မ့တမ့ၢ် အတၢ်မၤလိမၤဒီး မ့တမ့ၢ် အတၢ်န့ၢ်လီၤမၤန့ၢ်တပ်န့ၢ်ဘျါဖဲလီၤကဝီၤကွၢ်အခိဉ်ဘဉ်န့ၢ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တပ်ဂ့ၢ်တပ်ကျါအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. Stat. § 121A.03, ကူဉ်သုပၤဆူတပ်ကမံးတံာ်ခိဉ်ကျါဖိလံစံဉ် 415.00.

မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးအတၢ်သကံးပဝးတကြးတဘဉ်, မၤနးထီၣ်တပ် – တပ်မၤကမုဉ် Minn တမံလၢလၢန့ၢ်လီၤ. တပ်သိဉ်တပ်သိ. § 609.342 (တပ်မၤကမုဉ်မုဉ်ခွါ သွံဉ်ထံးတပ်သကံးပဝး ကွၢ်မုဉ်သဲးစးမဲအပတီၢ် 1 ဒိဉ်ကရံဉ်) ဒီဖျါ Minn န့ၢ်လီၤ. တပ်သိဉ်တပ်သိ. § 609.345 (တပ်မၤကမုဉ်မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတပ်သကံးပဝးကွၢ်မုဉ် သဲးစးမဲအပတီၢ် 4 ဒိဉ်ကရံဉ်) န့ၢ်လီၤ. တပ်မၤကမုဉ်မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတပ်သကံးပဝးကွၢ်မုဉ်သဲးစးပုဉ်ဟ်သးတပ်မၤကမုဉ်ကွၢ်မုဉ်ဒိဉ်အမ့ၢ် “တပ်ဖိဉ်ဘဉ်ထံးဘဉ်မုဉ်ခွါ ကွၢ်ဂီၤ” မ့တမ့ၢ် မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတပ်ဟူးတပ်ဂဲၤအဂၤလၢအကမုဉ်ဝဲတပ်ဟူး တပ်ဂဲၤလၢအမၤကမုဉ်ကွၢ်မုဉ်ဖဲလၢပုၤနီၣ်ခိမိၢ်တပ်ဂၤမုဉ်မဲဝဲ (1) တပ်အဝဲန့ၢ် ဒီဖျါ တပ်မၤဆူဉ်, တပ်မၤဆူဉ်မၤဆိး, မ့တမ့ၢ် တပ်မၤပျါမၤဖုးဒီးတပ်စုကဝဲလီၤဘဉ်ယိဉ်တဖုး, (2) တပ်မၤထီၣ်ဒါ ပုၤတကပဟ်လၢပုၤမၤတၢ်ဖိသုဉ်ညါဝဲ မ့တမ့ၢ် အိဉ်ဒီး အဂ့ၢ်အဝီလၢတပ်ကသုဉ်ညါဝဲမုဉ်တပ်သးတဘဉ်လီၤဘဉ်စး, နီၣ်သးကွၢ်ကွၢ် မ့တမ့ၢ် နီၣ်ခိမိၢ်တပ်မၤစၢၤတအိဉ်, မ့တမ့ၢ် (3) တပ်မၤကမုဉ် ဝဲဒဉ် Minn တပ်သိဉ်တပ်သိ. § 609.342- 609.345 အဂၤတဖဉ်န့ၢ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တပ်ဂ့ၢ်တပ်ကျါအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. တပ်သိဉ်တပ်သိ. § 609.342-345. ကွၢ်ဘဉ်နီၣ်ခိမိၢ်ကွၢ်ဂီၤတဖဉ်, တပ်ဖိဉ်ဘဉ်ထံးဘဉ် မုဉ်ခွါကွၢ်ဂီၤ , ဒီးတပ်မၤကမုဉ်မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးအဂ့ၢ်တကွၢ်.

တပ်မၤကမုဉ်မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံး – တပ်မၤကမုဉ်မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးမုဉ်ဝဲ တပ်မၤနးဒိဉ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် တပ်မၤဆူဉ်နီၣ်ခိမိၢ်တပ်ဟူးတပ်ဂဲၤ, မ့တမ့ၢ် တပ်မၤပျါမၤဖုးနးဒိဉ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် တပ်မၤဆူဉ်, လၢအဘဉ်ထွဲဒီးတပ်ဖိဉ်ဘဉ်ထံးဘဉ်ပုၤအဂၤတကပဟ်အနီၣ်ခိမိၢ်ကွၢ်ဂီၤတဖဉ် (ဒိဉ်သိးတပ်ကူတပ်သိးလၢအကျါဘၢဝဲဒဉ် နီၣ်ခိမိၢ်ကွၢ်ဂီၤတဖဉ်), မ့တမ့ၢ် တပ်မၤဆူဉ်ပုၤတကပဟ်လၢအကမုဉ်ဘဉ်ထံးဘဉ်ဝဲဒဉ် ပုၤလၢအဂၤတကပဟ်အနီၣ်ခိမိၢ်ကွၢ်ဂီၤတဖဉ်န့ၢ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တပ်ဂ့ၢ်တပ်ကျါအဂီၢ်, ကွၢ် Minn. တပ်သိဉ်တပ်သိ. § 121A.03, Minn. တပ်သိဉ်တပ်သိ. § 609.341, ဒီး ကူဉ်သုပၤဆူတပ်ကမံးတံာ်ခိဉ်ကျါအဖိလံစံဉ် 415.00. တပ်မၤတၢ်ဒိသိးတဖဉ်အံၤစ့ၢ်ကိး ပုဉ်ဟ်သးလၢ တပ်မၤကမုဉ် ကွၢ်မုဉ်သဲးစးအပူၤန့ၢ်လီၤ. ကွၢ်ဘဉ်တပ်မၤအၢ တပျါတပျါ, နီၣ်ခိမိၢ်ကွၢ်ဂီၤတဖဉ် (Intimate Parts), မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးအတၢ်ဟ်သုဉ်ဟ်သး, တပ်ဖိဉ်ဘဉ်ထံးဘဉ်မုဉ်ခွါကွၢ်ဂီၤ , ဒီးမုဉ်ခွါသွံဉ်ထံးတပ်သကံးပဝးတကြးတဘဉ်, နးဒိဉ်ထီၣ်အဂ့ၢ်တကွၢ်.

တပ်တံာ်မၤစၢၤကွၢ်မိကန့ၢ် (Student Assistance Team (SAT)) – တပ်မၤလိမၤဒီးထီၣ်ရီၤအခိဉ်ထံးခိဉ်ဘိလၢအဟ့ၢ်တပ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤ လၢသရံဉ်သမၤတဖဉ် အတၢ်မၤလၢပုၤဝဲဒဉ် တပ်မၤလိမၤဒီးလီၤဆီအဂီၢ်ဒီးတပ်ဟ်သုဉ်ဟ်သးလၢအတၢ်လီၤအဝဲသ့ၢ်အကွၢ်ဖိတဖဉ်န့ၢ်လီၤ. SAT အတၢ်ပညိဉ်ကွၢ်မိမုဉ်ဝဲတပ်မၤစၢၤကွၢ်မိ သ့ၢ်တဖဉ်န့ၢ် အတၢ်လိဉ်ဘဉ်တပ်သိဉ်လိန့ၢ်လိလီၤဆီလီၤသးတဖဉ်, တပ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤတပ်ဟ်သုဉ်ဟ်သး, မ့တမ့ၢ် တပ်န့ၢ်လီၤကျါစၢၤတပ်အဂၤတဖဉ်လၢတပ်မၤ လီၤတံာ်ဝဲဒဉ် အဝဲသ့ၢ်ကဲထီၣ်လိဉ်ထီၣ် ဖဲတပ်ရံဉ်ကျါလီၤတပ်မၤလိထီၣ်ရီၤအပူၤန့ၢ်လီၤ. တပ်ပညိဉ်ဘီဝဲမဲတပ်ဒိသဒါအဖိခိဉ်ဒီးတပ်သိဉ်လိန့ၢ်လိတပ်သ့တပ်ဘဉ် အသီတဖဉ်ဖဲတပ်ရံဉ်ကျါလီၤတပ်မၤလိထီၣ်ရီၤအပူၤန့ၢ်လီၤ.

ကွၢ်မိတပ်အိဉ်ဖိဉ် – တပ်ပၤဆူရံဉ်ကျါဝဲဒဉ်တပ်တၢ်ပိဉ်တဲသကံး မ့တမ့ၢ် တပ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါဒီးကွၢ်မိတဖဉ်လၢတပ်ဘုဉ်လီၤဘျါဘဉ် အဝဲသ့ၢ်အတၢ်မၤလိမၤဒီး မ့တမ့ၢ် အတၢ်ဟ်သုဉ်ဟ်သးအတၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖဉ်န့ၢ်လီၤ.

ကွဲမိအတက်ကူတံသီး – တက်ကူတံသီးအကွဲဂီၤ မ့တမ့ၢ် တက်ကွဲထွဲကတီၤလီၤနီၢ်ကစၢ်လၢအတဖၣ်မံလိာ်သးဖဲလစံာ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်အပူၤလၢ တၢ်မၤအီၤခိဖျါကွဲ မ့တမ့ၢ် ကွဲကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢပုၤအဂီၢ်, ကွဲၢ်ဘၣ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါဖိလစံာ် 501.03, ဒီး ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါဖိလစံာ် 501.04 (လၢအ့ၣ်ထၢၣ်န့ၣ်ဖိခိၣ်ဖဲ spps.org/boardpolicies) တက့ၢ်.

တၢ်ခိဆၢကဒါကုၤကွဲမိကူၢ် (Student Response Team (SRT)) – တၢ်သ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်ဖိးသဲးဒ်အမ့ၢ် “ကွဲမိအတက်ကီၢ်တၢ်ခဲကမံးတံာ်” (“Pupil’s Problem Committee”) န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလီၤဘၣ်ယိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မုၢ်အဂီၢ်, ကမံးတံာ်တဖၣ်အံၤကထံၣ်လိာ်အိၣ်ဖျါဘၣ်သးတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤစၢၤတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲဒီး တၢ်မၤပတီၢ်ဆူညါတဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါနီၢ်ခိမိၢ်ပုၤဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မုၢ် – နီၢ်ခိမိၢ်ပုၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအဘၣ်ထွဲဒီးနီၢ်ခိကွဲဂီၤဟးဂီၤတစီၢ်တလီၢ်ဘၣ်ဆၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မုၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢအဒူးအိၣ် ထီၣ်တၢ်လီၤမၤ တစီၢ်တလီၢ် ဘၣ်ဆၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မုၢ် မ့တမ့ၢ် နီၢ်ခိမိၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် ကွဲဂီၤဒွဲတတီၤလၢလၢမၤတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး, မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢအဒူးအိၣ်ထီၣ် နီၢ်ခိမိၢ်ပုၤတတီၤလၢလၢသဘံးန့ၣ်လီၤ. လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါအဂီၢ်, ကွဲၢ် Minn. Stat. § 609.02, subd. 7a.

တၢ်ပတုၢ်ဘၣ်ကွဲမိတၢ်ထီၣ်ကွဲ – ကွဲခိၣ်န့ၢ်ပၤဆၢတၢ်မၤဝဲဒၣ်တၢ်တြီၤဘၣ် ကွဲမိအတက်လဲၤထီၣ်ကွဲအကတီၢ်လၢအအါန့ၢ်ဒီး (1) သီဒီးတအါန့ၢ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ကွဲအနီၤ (10) သီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ကမၤအါထီၣ်ဝဲဒၣ်ယိၣ်သီဖဲလၢမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိမိၣ်ဆၢတံာ်ဘၣ်သးတၢ်ဟံကပၤကွဲၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒူးဟးထီၣ်ကွဲ, မ့တမ့ၢ် ဖဲလၢကွဲမိအတက်အိၣ်ဖျါမုၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ် လီၤဘၣ်ယိၣ်တဘျီယိၣ်ဒီးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မုၢ်အါန့ၣ်လီၤ. ကွဲၢ်ဘၣ် Minn အဂ့ၢ်တက့ၢ်. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 121A.41, ဒီး ကမံးတံာ်အဖိလစံာ် 506.03.

တၢ်ထီၣ်ကွဲစဲၤခဲ – တၢ်လဲၤတုၤဆူကွဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိလီၢ်စဲၤခဲန့ၣ်လီၤ. ကွဲၢ်ဘၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်တထီၣ်ကွဲအဂ့ၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ကဲဒီးမၤဒီးတၢ်ကိးလိာ်ကွဲပုၤအမံၤ – တၢ်ကဲဒီးမၤဒီး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကိးလိာ်ကွဲပုၤအမံၤလၢအိၣ်ဒီး မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံလီၤသးလၢအမၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး တၢ်, မၤလီၤပုၤအသူးသ့ၣ်, မ့တမ့ၢ် မၤပျီၤမၤဖူးပုၤအဂၤတဂၤလၢတထီၣ်ဘးဒီးတၢ်မၤန့ၢ်မၤယၢ်အခိပညိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်စူးကါကမၢ်/တၢ်မၤကမၢ်ထံးနီၢ်လိာ်ကွဲ – ကွဲမိ အိၣ်လၢတၢ်စူးကါကမၢ်ထံးနီၢ်လိာ်ကွဲတကြါးတဘၣ်အပူၤ ပၢ်ယုာ်ဒီးတၢ်စူးကါ iPad, လီတဲစံ အပိးလီ, နီၢ်ကစၢ် အိၣ်လဲးတြီန့ၢ်ပိးလီ, ခဲမရၣ်, ခိၣ်ဖျါထၢၣ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်အဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွဲမိထူးထီၣ်ကွဲ တၢ်မၤနီၢ်မၤယၢ်အခဲကွဲ (memory card) မ့တမ့ၢ် လီၤအံၤဖဲ ခဲမရၣ်, လီတဲစံ, မ့တမ့ၢ် လီတဲစံစိာ်စုအပိးလီအပူၤ ဖဲတၢ်ဟံးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အခါလၢအမ့ၢ် တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီဝဲလၢ တၢ်သိၣ်တၢ်သီအကျိၣ်ကွဲအ တၢ်ပၤဆၢ သးကျဲၤဝဲကျဲၤန့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢပုၤအဂီၢ်, ကွဲၢ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါဖိလစံာ် 520 ဘၣ်သး တၢ်စူးကါ ထံးနီၢ်လိာ်ကွဲဒီး တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ (Technology Usage and Safety) အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

ထံးနီၢ်လိာ်ကွဲ, တၢ်စူးကါကီၢ်ရဲၣ်အထံးနီၢ်လိာ်ကွဲတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးစိကမီၤ မ့တမ့ၢ် တကြါးဝဲဘၣ်ဝဲ – တၢ်ဟူးဂံၤဖဲမၤတမံၤလၢ လံၤလၢ အမၤကမၢ်ဝဲဒၣ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ တၢ်စူးကါထံးနီၢ်လိာ်ကွဲဒီးတၢ်ပူၤဖျါးအဖိလစံာ် (Technology Usage and Safety Policy) မ့တမ့ၢ် တၢ်စူးကါ ကွဲလီၢ်ကဝီၤအခိၣ်ဖျါထၢၣ် အလီၢ်အကျိၣ်, အတၢ်မၤကျိၣ်ကျိၣ်, အဟံးဘျးစဲတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ခိၣ်ဖျါထၢၣ်ဒီးပူၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၣ် (software) လၢတၢ်တူၢ်လီၢ် တသ့ မ့တမ့ၢ် တဖိးသဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤပၢ်ယုာ်ဒီးတၢ်ဆၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်တီၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကွဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂီၤလၢအမၤဘၣ်ဒိဆါတၢ် လၢတၢ်စူးကါဝဲဒၣ်အ့ၣ်ထၢၣ်န့ၢ်, လီတဲစံလၢအပျီၤထံးတအိၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိၣ်ဆဲးကျိၣ် အပိးလီအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စူးကါဝဲဒၣ်ဖိလစံာ်အံၤလၢကွဲမိအ တၢ်ဟူးဂံၤဖဲမၤလၢအကထီၣ်သး ဖဲကွဲပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ကွဲချၢမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီးဖဲကွဲပျီၤဝဲအလီၢ်ခဲလၢ အတၢ်စူးကါဝဲဒၣ် လီၢ်ကဝီၤ ထံးနီၢ်လိာ်ကွဲအ တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်အခါ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သးကျဲၤဟံးဂ့ၢ်ဝီတဖၣ် ကပၢ်ယုာ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တအိၣ်လၢလၢကစူးကါထံးနီၢ်လိာ်ကွဲ, တၢ်ပျီၤကွဲဆူဟံၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံပတုၢ်ကွဲတစီၢ်တလီၢ်, တၢ်သီး ဘၣ်သ့ၣ်ညါပၤကီၢ်, ဒီး/မ့တမ့ၢ် ဘၣ်လိးကွဲတၢ်အလဲန့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢပုၤအဂီၢ်, ကွဲၢ် ကူၣ်သ့ၣ်ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါဖိလစံာ် 520.00. ကွဲၢ်ဘၣ်တၢ်မၤန့ၢ်မၤယၢ်, တၢ်မၤန့ၢ်မၤယၢ် ခိဖျါခိၣ်ဖျါထၢၣ်ကျိၣ်ကျိၣ် (Cyberbullying), တၢ်မၤအ့ၣ်ပယုာ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျီ – တၢ်ဟံးန့ၢ်/တၢ်ပၤဝဲဒၣ်လီၢ်ကဝီၤကွဲအတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးစိကမီၤပၢ်ယုာ်ဒီးဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၢ်ဝဲလၢဆူကၤ ကွဲးကဲး(ထံ), အိၣ်လဲးတြီန့ၢ် လၢအပူၤဒိၣ်, ဒီးအဂၤတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤပျီၤမၤဖူး – အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံလီၤသးလၢတၢ်မၤပျီၤမၤဖူးတၢ်လၢ တၢ်ကတီၢ်, တၢ်ကွဲး, မ့တမ့ၢ် နီၢ်ခိတၢ်အိၣ်ဖျါလၢအဒူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါ မ့တမ့ၢ် မၤကမၢ်ပုၤအဂၤတဂၤလၢ မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤအတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤပျီၤမၤဖူးအဒိအတၢ်တဖၣ်လၢအမၤကမၢ်ဝဲဒၣ်ဖိလစံာ်အံၤပၢ်ယုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ် တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၢ်ထဲလၢ, တၢ်မၤပျီၤမၤဖူးလၢ အမၤဟးဂီၤဝဲဒၣ်ပုၤတဂၤလၢအတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်, ဒိအမ့ၢ်သိလ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ခိၣ်ဖျါထၢၣ်, တၢ်မၤပျီၤမၤဖူးလၢ အမၤတပျီၤတပျီၤပုၤအဂၤတဂၤလၢ, မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးတၢ်မၤပျီၤမၤဖူးလီၤဆီလၢ အဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤအဂၤတဂၤလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျါ အဒိအတၢ်တဖၣ်လၢတၢ်တဟံပနီၢ်ဝဲဒၣ်အမ့ၢ်တၢ်မၤပျီၤမၤဖူးလၢအပၢ်ယုာ်ဒီးတၢ်တလီၢ်ကွဲတၢ်, တၢ်ကတီၢ် ဆဲးအဲးတၢ်, တၢ်မၤအ့ၣ်လီၢ်ကွဲတၢ်ဒိတံၤ သကိး, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤသးဒိၣ်သးဟ့ၣ်တၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံသးန့ၣ်လီၤ. *ပုၤပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ်သမံသမိးကွဲဝဲဒၣ်ကွဲမိအိၣ်ဒီးအတၢ်ဟံသးလၢ

တပ်မတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးစီးချုပ် ဦးစီးချုပ် အစိုးရတော်ကြီးက ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် အပ်နှံထားသော

- တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးလၢအနးဒိၣ်ထီၣ်အဒိအတၢ်တဖၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး၊ ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်ထဲလၢ၊ ကိမိအတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးလၢ တၢ်မၤပိၤဖးတၢ်၊ ကိမိတီၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဖဲပၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်ကစီၣ်အဖီခိၣ်လၢကိမိအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်လီၤသးလၢအခးနီၤစၢၤတၢ်ဖဲကိမိပူၤ၊ ကိမိမၤပျံၤမၤဖုးတၢ်လၢတၢ်ဒွဲၣ်အူအီၣ်ကိတၢ်သူၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် ကိသိလ့ၣ်ဘၢးစံး၊ မ့တမ့ၢ် ကိမိကတိၤလီၤကွဲတၢ် လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဟ်ကွဲၣ်ကိတၢ်သူၣ်ထီၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဒီး/တၢ်စူးကါညါသူးဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးကသံၣ်ညါသူးအဂၢၤတဖၣ် – တၢ်တြိဝံဒၣ်ကွီဖဲလၢအကအိၣ်ဒီးညါသူး, မ့ၣ်ခွဲး, မ့ၣ်ဒွဲး, အိၣ်လဲးတြိနံး မိၣ်ထူစံကရဲး (e-cigarettes), တၢ်ဆှၢတၢ်ဒီးအိၣ်လဲးတြိနံးပိးလိတဖၣ်, ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးကသံၣ်သူးတဖၣ်ဖဲအဝံသ့ၣ်အတၢ်ပၤဘၣ်ဝံအပူၤန့ၣ်လီၤ. ကွီဖဲလၢအပၤဘၣ် မ့တမ့ၢ် စူးကါ ညါသူးတၢ်ဖိတၢ်လံၤအကလုာ်ကဘၣ်တၢ်ပၤဆှၢအီၤခီဖျါ မိၣ်နံၣ်စိထီၣ် (Minnesota) တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီး SPSS ပၤဆှၢကွီက့ၣ်သ့ ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျါအဖီလံစံၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ခိၣ်ဃၤလၢတအိၣ်ဒီးညါသူးတၢ်မူတၢ်ဘျီး (Tobacco Free Environment) န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကမၣ်လၢအဟံၣ်ဖျိတီၣ်သး မ့ၢ်ပုၤထီၣ်သၢဘျီန့ၣ်တၢ်ကဆှၢခီအီၤဆူ Ramsey ခီထံၣ်ပီၤရီၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢပုၤအဂီၢ်, ကွၢ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ပၤဆှၢတၢ်ကမံးတံၢ် ခိၣ်ကျါအဖီလံစံၣ် 414.00 လၢအထၢၣ်နံးဖီခိၣ်ဖဲ spps.org/boardpolicies တက့ၢ်.

တၢ်စူးကါကွဲအတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးစိကမီၤ - တၢ်စူးကါကွဲအတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးစိကမီၤ မ့တမ့ၢ် ဖိးသဲစးလၢတမ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤ ၈၁၂ ကွဲအတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် – တၢ်ဆဲးကျိးဝဲလၢတၢ်ကတိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွဲးလၢတၢ်ဆိကတီၢ်ကွံာ်ဝဲဒၣ်အတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢအမၤတၢ်တၢ်မၤလိမၤဒီးအခိၣ်ယၢၤတၢ်အိၣ်သး
မ့တမ့ၢ် တၢ်တပူၤဖျါးအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံထွဲ | - ကျဲသ့ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျၢၢ်ဖိလစံၣ်တဖၣ်

501.00 တၢ်တြိဝံဒၣ်တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤ

1. လီၢ်ကဝီၤကွံၤ, သရၣ်သမၤ, ပၤပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဖိ, ပၤမုၢ်သးမၤကလီၢ်တၢ်ဖိ, ပၤအၢၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ, ပၤမၤတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပၤဆၢကွံၤ ကျဲသ့ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျၢၢ်တဖၣ် တဘၣ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ, နံၣ်လီၤ, ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်, မၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် မၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤအပူၤ န့ၣ်ဘၣ်.
2. လီၢ်ကဝီၤကွံၤ, သရၣ်သမၤ, ပၤပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဖိ, ပၤမုၢ်သးမၤကလီၢ်တၢ်ဖိ, ပၤအၢၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ, ပၤမၤတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပၤဆၢကွံၤ ကျဲသ့ကမံး တံၢ်ခိၣ်ကျၢၢ်တဖၣ် တဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲ, တဟ်ထီၣ်အသး မ့တမ့ၢ် တူၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤန့ၣ်ဘၣ်.
3. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်အၢၣ်လီၤလၢအအိၣ်ဖျါဝဲခီဖျါ ပၤတဂၤဂၤလၢ အဘၣ်တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤန့ၣ် တမ့ၢ် တၢ်မၤစၢလီၤ တၢ်တြိဝံဒၣ် လၢအပၣ်ဃုာ် ဖဲဖိလစံၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
4. တၢ်တြိဝံဒၣ်တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤလၢအကဲထီၣ်သးဖဲကွံၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပူၤအချၢဖဲတၢ်ထီၣ်ကွံၤအကတီၢ်ဒီးကွံၤပျါဝဲအလီၢ် ခံၣ်န့ၣ်လီၤ.
5. ပၤတဂၤဂၤလၢအန့ၣ်လီၤပၤဃုာ်ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤလၢအမၤကမၣ်ဝဲဒၣ် ကွံၤကီၢ်ရဲၣ် တၢ်တြိဆၢ တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်တြိဆၢ တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤ ပၤအလၢကပီၤအသဲးတၢ်ကျဲၤ လၢတၢ်စးထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤသကိးဒီးကွံၤအတၢ်ကရၢကရိၣ်န့ၣ် တၢ်က ဘၣ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီၤဒီးသိၣ်သီ အံၤလၢအတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤအဝဲန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
6. ကွံၤကီၢ်ရဲၣ်ကဘၣ်သမံသမံးဝဲဒၣ်တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤလၢတၢ်ဆၢထီၣ်ဝဲတဖၣ်အဂ့ၢ်ခဲလၢဒီး ကဘၣ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီၤဒီးသိၣ်သီ ကွံၤ, ကွံၤသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်, ကွံၤခိၣ်န့ၣ်ပၤ ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဖိ, ပၤမုၢ်သးမၤကလီၢ်တၢ်ဖိ, ပၤအၢၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ, ကွံၤကီၢ်ရဲၣ်ပၤမၤတၢ်ဖိဂ့ၢ်ဝီၤ မ့တမ့ၢ် ပၤဆၢကွံၤကျဲသ့ကမံးတံၢ်ခိၣ်ကျၢၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ထီၣ်န့ၣ်ဝဲလၢ အမၤကမၣ်ဝဲဒၣ်ဖိလစံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိပညီတဖၣ်

1. “တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤ ပၤအလၢကပီၤ” အိပညီမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကျဲးစးမၤထီဒါကွံၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဆၢကွံၤမၤတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်လီၤဘၣ် ယိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် ဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါပၤအဂၤ, ဒီးသးကွံၤကစးထီၣ် မ့တမ့ၢ် မၤသကိးတၢ်ဒီးကွံၤအတၢ်ကရၢကရိၣ်, မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ပညိၣ်အဂၤတမံၤမံၤ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကတိၤပျါဘၣ်ဘး တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤ ပၤဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ဟံးပျါလၢတဖၣ်အံၤ-
 - a. တၢ်မၤသအးသပူၤနီၢ်ခိမိၢ်ပျါအကလုာ်တမံၤလၢလိၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢနီၢ်ပျါ, တၢ်တီၢ်, တၢ်ထီတၢ်ကျဲၤ, တၢ်စပနီၣ်ဃာ်, တၢ်ဒုးထုးတရၢဒီးလီၤသဟီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးလီၤကဲကသိၣ်ကသီ အတၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါနီၢ်ခိမိၢ်ပျါအလီၤန့ၣ်လီၤ.
 - b. နီၢ်ခိမိၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤအကလုာ်တမံၤလၢလိၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢနီၢ်ပျါ, တၢ်ဘၣ်သဂၢၢ်ဒီးမ့ၢ်ခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၢ်တၢ်အိၣ်သး, တၢ်ဒုးဃာ်ဖဲ တၢ်ဖိၣ်သံးအလီၢ်, တၢ်ဒုး မၤဒိၣ်ထီၣ်အညၣ်ထူၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤအဂၤတဖၣ်လၢအဒုးလီၤဘၣ်ယိၣ်ကွံၤလၢ တအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ် အကျိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢအမၤဘၣ်ဒိကွံၤအနီၢ်ခိ မ့တမ့ၢ် နီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ် အတၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - c. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတမံၤလၢလိၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢနီၢ်ပျါ, ကသံၣ်မူၤဘျီ, ညါသုးအတၢ်ဖိတၢ်လီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ, တၢ်ထီတၢ်နီၤအဂၤတမံၤ လၢလိၢ်, မ့တမ့ၢ် ကသံၣ်ကသီအဂၤတဖၣ် လၢအဒုးလီၤဘၣ်ယိၣ်ကွံၤလၢတအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အကျိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢအမၤဘၣ်ဒိကွံၤအနီၢ်ခိ မ့တမ့ၢ် နီၢ်သး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ် အတၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - d. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိၤတမံၤလၢလိၢ် လၢအမၤပျါမၤဖုး မ့တမ့ၢ် ဒုးပျါဒုးဖုးဝဲဒၣ်ကွံၤလၢ အတၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်ဝဲစံး စရိပူၤ, လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွံၤ အသးတၢ်ဆိၣ်သနးနးကလံၢ်, တၢ်မၤမံၤဆုး မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤ, လၢအမၤ ဘၣ်ဒိဝဲဒၣ်ကွံၤအ နီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ် အလၢက ပီၤ မ့တမ့ၢ် တဲဟးဂီၢ်ကွံၤအသးလၢအထီၣ်ဒီးကွံၤန့ၣ်လီၤ.
 - e. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတမံၤလၢလိၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် လိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢကွံၤကွံၤမၤတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤကမၣ်ဝဲဒၣ်ကီၢ်စံၣ် မ့တမ့ၢ် ဖဲၣ်ဒရၣ်ကီၢ်စၢဖျိၣ်အ သဲးတၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤကွံၤအဖိလစံၣ် မ့တမ့ၢ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
2. “ကွံၤအတၢ်ကရၢကရိၣ်” အိပညီမ့ၢ်ဝဲကရၢ, ကရၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရိၣ်လၢအအိၣ်ဒီးကွံၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်အကရၢဖိတဖၣ်အိၣ်သ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ပၤန့ၣ်လီၤပၤဃုာ်သကိးတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးတီၤပတီၢ်, တၢ်မၤလိအတီၢ်, ကရၢ, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤ မ့တမ့ၢ် ကွံၤအမူၤလီၤဆိတ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွံၤတၢ်ကရၢကရိၣ်တလိၣ် လၢအကဘၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ကွံၤအတၢ်ကရၢကရိၣ်သဲးလၢအကဘၣ်အိၣ်ဝဲ တၢ်အိပညီအံၤအဖိလၢဘၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးပျါထီၣ်တၢ်မၤကျိၤကျဲတဖၣ်

1. ပၤတဂၤလၢလိၢ်လၢအန့ၣ်ဝဲလၢအအိၣ်တၢ်လံၤဖဲတၢ်တူၢ်ဘၣ် တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤအပူၤ မ့တမ့ၢ် ပၤတဂၤလၢလိၢ်လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါနီၢ်ပျါ မ့တမ့ၢ် န့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်သကံၢ်ပဝးဝဲန့ၣ် မ့ၢ် တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤဒီးအကဘၣ်ဟံးပျါထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤမံးသဲး အဂ့ၢ် တဘျီဃီဆူ ကွံၤကီၢ်ရဲၣ် အပၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်ဒါကြၢဝဲဘၣ်ဝဲအအိၣ် လၢဖိလစံၣ်အံၤဟ့ၣ်လီၤအီၤမူဒါအသးန့ၣ်လီၤ.
2. ကွံၤခိၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပၤတဂၤလၢအဟံးမူဒါဝဲလၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤ အလံာ်ဟံးပျါတဖၣ်အဂီၢ် ဖဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပတီၢ် န့ၣ်လီၤ. ပၤတဂၤလၢလိၢ်ဟံးပျါ ထီၣ် တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢလီၤပၤအလၢကပီၤအဂ့ၢ်ဆူ Human Resources Department မ့တမ့ၢ် ပၤပၤဆၢကွံၤခိၣ် ကျၢၢ်အဝဲဒါး အအိၣ်လီၤလီၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
3. ကွံၤသရၣ်သမၤ, ကွံၤခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်, ပၤမုၢ်သးမၤကလီၢ်တၢ်ဖိ, ပၤအၢၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ, ကွံၤကီၢ်ရဲၣ်ပၤမၤတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပၤဆၢကွံၤကျဲသ့ကမံး တံၢ် ခိၣ်ကျၢၢ်တဖၣ်ကဘၣ် ပလီၢ်ပဒီးသးလီၤဆိဒ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်သးလၢအကဲထီၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်မၤသး မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်သး လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး

တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢၤလီၤပုၤအလၢကပီၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ပုၤဒ်န့ၣ်သိးတၢ်လၢလံာ်, လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါ အဂီၢ်အကျါ လၢအဘၣ်ဃးဒီး, တၢ်မၤအၢမၤသီ, မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢအကမ့ၢ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢၤလီၤ ပုၤအလၢကပီၤအဂီၢ်န့ၣ်, ကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ဝဲဆူကိၣ်ခိၣ်အအိၣ်တဘျီဃီန့ၣ်လီၤ.

4. တၢ်ဆူထီၣ်တၢ်ဆိုးထီၣ်အဂီၢ်လၢတၢ်န့ၣ်ဝဲလၢအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢၤလီၤ ပုၤအလၢကပီၤအဂီၢ်တမၤဘၣ်ဒိဝဲဒၣ် ပုၤဆိုးထီၣ်တၢ်မိ မ့တမ့ၢ် ပုၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မိ အခါဆူညါတၢ်မိတၢ်မၤ, အတီၤပတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤမ့ၢ်တၢ်မိတၢ်မၤတဖၣ် ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ် တၢ်ဟံးဂီၢ်ဝီ

လၢတၢ်ဒီးန့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဆိုးထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢၤလီၤပုၤအလၢကပီၤအဂီၢ်အဖီခိၣ်အခါ, ကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ်ကဘၣ်ဟံးမ့ၢ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤလၢပုၤတဂၤ မ့တမ့ၢ် ကရူၢ်ကရူၢ်လၢကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ်ဟ့ၣ်လီၤမ့ၢ်ဒါတဖၣ် လၢကသမံသမိးတၢ်မိ ကိၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဟံၣ်ဖျါတၢ်ဂီၢ်တဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ်ကမၤဝဲဒၣ်တၢ်အပတီၢ်ဆူညါတဖၣ်တဘျီဃီလၢတၢ်ဒီးသဒါစၢၤဝဲဒၣ်ပုၤဆိုးထီၣ်တၢ်မိ, ပုၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မိ, ကိၣ်မိ, မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤတဖၣ်လၢ အအိၣ်ခိး တၢ်မၤဝဲဒၣ်တၢ်သမံ သမိးတၢ်မၤဆဲးလီၤစၢၤလီၤပုၤအလၢကပီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤဝဲဒၣ်တၢ်သမံသမိးအခါ, ကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ်ကဟံးန့ၣ်ဂီၢ်ဝီ လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးဂီၢ်ဝီတဖၣ် ကပုၣ်ဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်ထဲဒၣ်လၢ, တၢ်ဒုးပလီၢ်, တၢ်ဟံပတုာ်, တၢ်ဟံကပၤ, တၢ်ဒုးဟးထီၣ်, တၢ်ဆူခီ, တၢ်ဘျီဘၣ်မၤဂ့ၤထီၣ်, တၢ်ဆိကတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ပျဲကွံာ်န့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံထွဲထီၣ်အခါ လၢတၢ်သိၣ်သီတၢ်တဖၣ်န့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဒိၣ် တၢ်မုၢ်လၢအလၢပုၤဝဲလၢအမၤပျဲပုၤဒ်သိး အသုတၢ်မၤကမၢ်တၢ်တဂ့ၤအဂီၢ် ဒီးအကဘၣ်မ့ၢ် တၢ်သိၣ်သီတၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢအကြီဝဲဒၣ် တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံ သးတဂ့ၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကၣ်ဆၢက့ၤတၢ်

ကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ်ကဘၣ်သိၣ်သီတၢ် မ့တမ့ၢ် ဟံးဂီၢ်ဝီလၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢအကြီဆၢဝဲဒၣ် ကိၣ်မိ, သရၣ်သမၤ, ကိၣ်ခိၣ်န့ၣ်, ပုၤမုၢ်သးမၤကလီတၢ်မိ, ပုၤအၢၣ်လီၤမၤ သကိး တၢ်မိ, ပုၤမၤတၢ်မိ မ့တမ့ၢ် ပၤဆူကိၣ်ကူၣ်သ့ကမိးတၢ်ခိၣ်ကျါတဖၣ်လၢ အမ့ၢ်ပုၤလၢအဟ့ၣ်ကၣ်ဆၢက့ၤပုၤလၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢၤ လီၤပုၤအလၢကပီၤ အဂီၢ်ဖိးသဲစး မ့တမ့ၢ် ထီၣ်ဒါဝဲဒၣ်ပုၤတဂၤလၢအ မ့ၢ်ပုၤအူၣ်သး, ပုၤမၤစၢၤတၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤန့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်သကိး ဖဲတၢ်သမံသမိး အပူၤ, မ့တမ့ၢ် ထီၣ်ဒါဝဲဒၣ်ပုၤတဂၤ ဂၤလၢအအူၣ်သး, မၤစၢၤတၢ် မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပီတု အပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်လၢအဘၣ် ထွဲဒီး တၢ်မၤဆဲးလီၤစၢၤလီၤပုၤအလၢကပီၤ ဒ်န့ၣ်သိးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ကၣ်ဆၢက့ၤတၢ် ပုၤဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ထဲလၢ, တၢ်မၤပျဲ မၤဖုးအက့ၢ်ဂီၤတမံလၢလံာ်, တၢ်မၤကၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအူန့ၣ်ပယွဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်လီၤ ဖိလံစံၣ်အဂီၢ်

ဖိလံစံၣ်အံၤကဘၣ်အိၣ်ဖျါဝဲဖဲကိၣ်တဖျါၣ်စုာ်စုာ်အကိၣ်ဖိလံာ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအပူၤဒီးဖဲကိၣ်တဖျါၣ်စုာ်စုာ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အလီၢ်ဒီးကိၣ်အပူၤတၢ်ဖိလံာ်တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၢ်ဒီးသန့ၤမိးသဲစး-

- Minn. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 121A.69

တၢ်ဂီၢ်ဒီးသန့ၤအတၢ်မၤနီၣ်-

- ကမိးတၢ်အဖီလစံၣ် 506.00 ကိၣ်မိအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
- ကမိးတၢ်အဖီလစံၣ် 415.00 တၢ်မၤအူန့ၣ်ပယွဲ, တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဒီးတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢအမၤသးထီၣ်ပုၤသး

505.00 တၢ်တြီဆၢတၢ်မၤန့ၢ်မၤယၢၣ်

တၢ်ပညိၣ်

တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤခိၣ်ဃၢၤတၢ်အိၣ်သးမ့ၢ်တၢ်အလီၢ်အိၣ်ဝဲလၢစုာ်ဖိလံပဒိၣ်ကိၣ်တဖၣ် (“ကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ်”) အဂီၢ်လၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်မၤလိမၤ ဒီးဒီး ပုၤဂီၢ်ဝီတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် လၢအ ကိၣ်မိခဲလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မုၢ်လၢဝဲလၢကိၣ်မိလၢအမၤလိတၢ်မိကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ်အပူၤကဘၣ်ဟံကလီၤအနီၢ်ကစၢ်သး, ခိၣ်ဃၢၤတၢ် မၤလိမၤဒီး, ကိၣ်မိအဂၤတဖၣ်, အဝဲသ့ၣ် အမိၢ်ပၢ်/ပုၤ ကွၢ်ထွဲတၢ်မိ, ဟံၣ်မိ ဃီဖိဒီးပုၤမၤတၢ်မိခဲလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်တြီဝဲဒၣ်တၢ်မၤန့ၢ်မၤယၢၣ် လီၤသးဖဲ ကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖိလံစံၣ်အံၤဘျီဝဲလီၤဘျီဘၣ်ဝဲဒၣ်ကိၣ်မိတဖၣ်အတၢ်မၤန့ၢ်မၤယၢၣ် လီၤသးအတၢ်ဂီၢ်ကိၣ်တဖၣ်,— တၢ်စူးကါဖိလံစံၣ် အဂၤတဖၣ်လၢတၢ်မၤဘၣ်လီၤ ဘၣ်စးက့ၤပုၤမၤတၢ်မိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ကျဲးစးဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ်ပူၤဖျဲးဒီးကိၣ်အတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအဂ့ၤလၢအကိၣ်မိခဲလၢအဂီၢ်, မ့ၢ်ကိၣ်ကိၣ်ရဲၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ဟံလီၤသးလၢ-

- သိၣ်လိန့ၣ်လီ, မၤဆူၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢအဂ့ၤတပၤအက့ၢ်ဂီၤဒီး, ဒီး
- တၢ်သမံသမိး, တၢ်ခိဆၢကဒါက့ၤ, တၢ်ဘျီဘၣ်မၤဂ့ၤ, ဒီးတၢ်သိၣ်သီဝဲဒၣ်တၢ်မၤန့ၢ်မၤယၢၣ်လီၤသးအတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးလၢတၢ်တြီဆၢ ဝဲဒၣ်တကထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ပညိၣ်တဖၣ်

- A. “တၢ်မၤန့ၢ်မၤယၢၣ်လီၤသး” အိၣ်ပညိၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်တဲပျဲတဲဖုး, တၢ်မၤပျဲမၤဖုး, တၢ်မၤအၢမၤသီ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါ တၢ်သကံာ်ပဝးလၢ အမ့ၢ်တၢ် တီၢ်ဟံလၢအမၤဆါပုၤသးဒီး-

- (1) အိပ်ဒီးတင်တထဲသီးတုသီးအစီကမီလောအမှတ်တင်နီကီ မှတမ့် တင်ထံသွပ်ညါဝဲဖဲကွဲအတင်ဘဉ်ထွဲ ဖဲတင်တြိဝဲဒဉ်တင်သ ကံပဝး ဒီးတင်ပညိဉ်ဃီတင်ဟ်သွပ်ဟ်သးအဘဉ်စၢဒီးတင်မၤဝဲမၤကွၢ်တင်သကံပဝး မှတမ့် တင်ဒုးအိပ်ထီဉ်အကွၢ်ဂီၤ- မှတမ့်
 - (2) တင်မၤတံာ်တင်ကွဲအတင်မၤလိမၤဒီးအခွဲယာ်နီၤဒီးဒိဉ်ဒိဉ်မုၢ်မုၢ် မှတမ့် အတင်ဖဲတင်မၤဒီးအကံာ်စီတင်သတင်ဘဉ်လၢတင်န့ၢ်လီၤ ပဉ်ဃုာ် ဖဲကွဲအတင်ဖဲတင်မၤ မှတမ့် တင်ဟူးတင်ဂဲၤတဖဉ်အပူၤ မှတမ့် ဒီးန့ၢ်ဘဉ်ကွဲအတင်န့ၢ်ဘျုး၊ တင်မၤစၢၤ၊ မှတမ့် ခွဲယာ် လီၤဆိတဖဉ်န့ၢ်လီၤ.
- B. “တင်မၤန့ၢ်ယာ်ခီဖျိခိဉ်ဖျိထၢဉ်ကျိကျိ”(Cyberbullying) အခီပညိဉ်မုၢ်ဝဲတင်မၤန့ၢ်ယာ်လိာ်သးလၢတင်စူးကါစဲးဖိကဟဉ်ပီညါအဖီခိဉ် မှတမ့် အိပ်လဲးတြိနဲးတင်ဆဲးကျိးဆဲးကျိၤ အကျိအဂၤတဖဉ်, ပဉ်ဃုာ်ဒီးတင်ဆုၤဃီတင်ဆဲးလီၤမဲၤ, တင်ပနီဉ်, တင်ကွဲး, တင်ဂီၤ, တင်ကလုာ်, မှတမ့် တင်ဂ့ၢ်တင် ကျိၤ, ဃုာ်ဒီးတင်တိဉ်ဖျိထီဉ်တင်ဖဲပုၤဂ့ၢ်ဝဲပုၤဘျုးစဲအပုၤယဲၤသန့ ပျိစိခိဉ်, တင်ဆုၤခီဖျိခိဉ်ဖျိထၢဉ်, လီၤတဲစိစိစု, မှတမ့် အိပ်လဲးတြိနဲးပိးလိအဂၤ တဖဉ်န့ၢ်လီၤ.
- C. “တင်သကံပဝးလၢတင်တြိဝဲ”အခီပညိဉ်မုၢ်ဝဲတင်မၤန့ၢ်ယာ်လိာ်သး မှတမ့် တင်မၤန့ၢ်ယာ်ခီဖျိခိဉ်ဖျိထၢဉ်ကျိကျိ (Cyberbullying) ဒ်တင်ဟ်ဖျါဝဲဖဲဖိစိဉ်အီၤအပူၤ မှတမ့် တင်ဘဉ် ထွဲခီဆၢလိာ်သးလၢတင်ဟ်ဖျါနီၤနီၤ, တင်ဟ်တင်ကမဉ်လၢပုၤလီၤ, တင်ဟ်ဖျါထီဉ်တင်ဂ့ၢ်, မှတမ့် တင်ဟ့ၣ်ထီဉ်တင်ဂ့ၢ်တင်ကျိလၢအဘဉ်ဃးဒီးတင်သကံပဝးဒ်န့ၢ်သီးတဖဉ်အဂ့ၢ် မှတမ့် တင်သွပ်ညါဝဲဒဉ်တင်ဟ်ဖျါကမဉ်ဘဉ်ဃး တင်မၤန့ၢ်ယာ် လိာ်သးအဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ.
- D. “တင်ခီဆၢကဒါကွၢ်တင်ဘဉ်မၤဂ့ၢ်” အခီပညိဉ်မုၢ်ဝဲတင်ထီဉ်ကွၢ်တင်ကွၢ်ဝဲဒဉ်တင်ဆိကတီၢ်ဒီးတင်ဘဉ်ကွၢ်တင်သကံပဝးလၢတင်တြိဝဲအဂီၢ်, တင်ဒီသဒါတင်သကံပဝးလၢ တင်တြိအီၤ အသုတကဲထီဉ်ကဒီးအသီတဘျီ, ဒီးတင်ဒီသဒါ, တင်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤ, ဒီးတင်န့ၢ်လီၤကျိၤစၢၤတင်လၢ ကွဲဖဲ အခါစဲးလၢအမှတ်ပုၤလၢတင်ပညိဉ်ဃီအတင်သကံပဝးလၢအဘဉ်တင်တြိဝဲ န့ၢ်လီၤ.
- E. လုာ်လၢသကံပဝးလၢအတဲပျါတဲဖုးတၢ်, မၤပျါမၤဖုးတၢ်, မၤအါမၤသီတၢ် မှတမ့် မၤဘဉ်ဒီဆါတၢ်ပဉ်ဃုာ်ဒီး, ဘဉ်ဆဉ်တမ့ၢ်တင်ဟ်ပနီဉ် ဝဲလၢ, တင်သကံပဝးအဝဲန့ၢ်-
- ဒုးအိပ်ထီဉ်တင်မၤဘဉ်ဒီဆါကွဲအနီၤခီကွၢ်ဂီၤ မှတမ့် ကွဲဖဲအတင်စုလီၤခိဉ်ခိဉ် မှတမ့် ဒုးအိပ်ထီဉ်ကွဲဖဲလၢအကဘဉ်ပျါဖုးဝဲဒဉ် တင်မၤ ဆါပုၤတဂၤဂၤ မှတမ့် တင်စုလီၤခိဉ်ခိဉ်, တင်မၤကမဉ်ကွဲဖဲအနီၤကစၢ်တင်မုၢ်လၢအိပ်ဒီးအဂ့ၢ်အဝီ,
 - တင်စဲးအာစဲးသီကွဲဖဲ,
 - အိပ်ဒီးတင်ဟ်လီၤသးလၢအဒုးတူၢ်ဝဲဒဉ်ကွဲဖဲအသးတင်ဆိဉ်သန့, မှတမ့်
 - မုၢ်တင်န့ၢ်လီၤလီၤလီၤဖဲကွဲဖဲတဂၤလၢလၢ မှတမ့် ကွဲဖဲတဖဉ်, ပဉ်ဃုာ်ဒီးပုၤတဂၤဂၤအတင်မုၢ်တင်နီၤနီၤ မှတမ့် အကလုာ်တင် လီၤစၢၤ, ကလုာ်ဒုဉ်, ဖဲးဘုဉ်အလွၢ်, တင်သိဉ် တင်သီမိဉ်ပုၢ်, တင်ဘျုးတင်ဘါ, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, တင်န့ၢ်လီၤခီအိပ်အပတီၢ်, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး, တင်ဆိဉ်တင်ဆိဉ်အတင်အိပ်သး, ဟံဉ်ဖိဃီဖိအတင်အိပ်သး, ပုၤဂ့ၢ်ဝဲမုၢ်ကျိၤဝဲၤ ကွၢ်တင်အိပ်သး, နီၤခိတင်အိပ်ဖျါ, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတင်သးစဲ, ဃုာ်ဒီးမုၢ်ခွါအတင်မုၢ်တင်ဒီးအတင်အိပ်ဖျါ, တင်မၤလိမၤဒီးအပတီၢ်လၢအဘဉ်ထွဲဒီးကွဲဖဲအတင်ဖဲတင်မၤ, အနီၤ ခီကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤ, မှတမ့် အတင်အိပ်သးလၢအဘဉ်ထွဲဒီးတင်တိစၢၤမၤစၢၤကမုၢ်ၤ, သးန့ၢ်, မှတမ့် လုာ်လၢသကံပဝးအဂၤ တဖဉ်လၢတင်ဒုးန့ၢ်ဖျါဝဲဖဲအဆါဒိဉ် 363A အပူၤန့ၢ်လီၤ.
 - တင်ဒုးအိပ်ထီဉ်တင်မၤလိမၤဒီးအခိဉ်ဃၢၤတင်အုဉ်လိာ်ဆိးကွၢ်ကွဲဖဲတဂၤအဂီၢ်, မှတမ့်
 - ဒုးအိပ်ထီဉ်ကွဲဖဲအတင်ပျါတၢ်ဖုး, တင်န့ၢ်ဘဉ်ဖဲလဲ, တင်မံးဆး မှတမ့် တင်အိပ်ယံၤကွဲဒီးပုၤအဂၤတဖဉ်န့ၢ်လီၤ.
- F. “တင်မၤကုာ်ဆၢကွၢ်တင်” အခီပညိဉ်မုၢ်ဝဲတင်တင်မၤကုာ်ဆၢကွၢ်တင်, တင်မၤပျါမၤဖုး, မှတမ့် အိပ်ဒီးတင်ဟ်လီၤသး လၢတင်ကတိဆဲးစုၤလီၤ ပုၤဂၤအသူး သွပ်လၢကပီၤလၢအမၤထီဒိဉ်ဒဉ်ပုၤလၢအဟ်ဖျါထီဉ်တင်မၤန့ၢ်ယာ်ဃးသဲးစးအဂ့ၢ် မှတမ့် ထီဒိဉ်ဒဉ်ပုၤလၢအအုဉ်သး, မၤစၢၤတၢ်, မှတမ့် န့ၢ်လီၤပဉ်ဃုာ်ဖဲတင်သမံးမိး, တင်စိဉ်ညီဉ်ပီတု မှတမ့် တင်စိဉ်ညီဉ်ဒိကန့ၢ်လၢအဘဉ်ထွဲဒီးတင်မၤန့ၢ်ယာ်ဒ်န့ၢ်သီး တဖဉ်အဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ.

တင်တြိဃာ်တၢ်

- A. တင်မၤန့ၢ်ယာ်လိာ်သး မှတမ့် တင်မၤန့ၢ်ယာ်ခီဖျိခိဉ်ဖျိထၢဉ်ကျိကျိ (Cyberbullying) လၢအတြိဆါဝဲဒဉ်ကွဲဖဲ, ခီဖျိကွဲဖဲတဂၤလၢလၢ မှတမ့် တကရူၢ်, ဘဉ်တင်တြိဃာ်ဝဲဖဲ Saint Paul ကမုၢ်ၤကွဲတဖဉ်အပူၤန့ၢ်လီၤ.
- B. တင်ဟ့ၣ်ကုာ်ဆၢကွၢ်တင် မှတမ့် ကွဲဖဲတဂၤလၢလၢ မှတမ့် လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤတၢ်ဖဲဟ့ၣ်ကုာ်ဆၢကဒါကွၢ်ပုၤတဂၤလၢလၢလၢအိပ်ဒီးတင်န့ၢ်အဂ့ၢ်လၢအဟ်ဖျါထီဉ်တင်နီၤနီၤ, တင်ဟ်ထီဉ် တင်ကမဉ်လၢပုၤလီၤ, မှတမ့် တင်ဟ်ဖျါထီဉ်တင်သကံပဝးလၢတင်တြိဝဲ မှတမ့် တင်ဟ့ၣ်ထီဉ်တင်ဂ့ၢ်တင်ကျိလၢအဘဉ်ဃးဒီးတင်သကံပဝးလၢတင်တြိဝဲတဖဉ် အဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ.
- C. တင်သွပ်ညါဝဲဒဉ်တင်ဟ်ဖျါကမဉ်ဘဉ်ဃးတင်မၤန့ၢ်ယာ်လိာ်သးအဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ.
- D. တင်သကံပဝးလၢတင်တြိဝဲမုၢ်တင်လၢတင်ဘဉ်တြိဃာ်ဝဲ-
 1. ဖဲကွဲအတင်စုလီၤခိဉ်ခိဉ်အဖီခိဉ်, လီၢ်ကဝီၤကွဲဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤဝဲစိဉ်တီဆုၤတင်မၤစၢၤ, မှတမ့် ရဲဉ်လီၤကျိၤလီၤတင်လီၢ်တင်ကျိတဖဉ် လၢကွဲဖဲ လၢအအိပ်ခိးဝဲဒဉ် ဝဲစိဉ်တီဆုၤတင်မၤစၢၤလၢလီၢ်ကဝီၤကွဲဟ့ၣ်လီၤဝဲန့ၢ်လီၤ.
 2. ဖဲကွဲအပုၤမၤသးကိးတင်အတင်ဟူးတင်ဂဲၤအိပ်သးကတီၢ် မှတမ့် ဖဲကွဲအတင်ရဲဉ်တင်ကျိၤ, တင်ဟူးတင်ဂဲၤ, မူး မှတမ့် အတင်ဟး လီၢ်ကွဲ တဖဉ်ကတီၢ်.
 3. တင်စူးကါကွဲအိပ်ဖျါထၢဉ်, အိပ်လဲးတြိနဲး တင်သုတင်ဘဉ်ပီညါ, ဟ်ဘျုးစဲ, အတင်ကုာ်လိာ်အိပ်သကိး, မှတမ့် တင်ဆုၤလံာ်ပရၢ စရီတဖဉ်.
 4. တင်စူးကါဝဲဒဉ်ဖဲကဟဉ်ပီညါအလီသဟီဉ်ဖဲကွဲတင်လီၢ်တင်ကျိအချုၤလၢအမၤတံာ်တင်ဝဲဒဉ်ကွဲဖဲအတင်မၤလိမၤဒီး မှတမ့် ကွဲခိဉ်ဃၢၤ တင်အိပ်သးနီၤနီၤ ဒီးဒိဉ်ဒိဉ်မုၢ်မုၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ထုးထီၣ်ရၢလီၤ, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, ခိးတၢ်သိၣ်လီၤ

- A. တၢ်ကရၢလီၤဟံၣ်ဖျါဝဲဒၣ်ဖိလစံၣ်အံၤခိၣ်ဖျါ- (1) ပုၤမၤတၢ်ဖိအသိအတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်, (2) တၢ်ဟံၣ်ဖျါဃုာ်ဝဲဖဲ ကိၣ်ဖိအတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး အလံာ်န့ၣ်ကျဲ (Student Behavior Handbook) အပူၤ- တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးတၢ်မၤမူဒါတဖၣ်လၢကိၣ်ဖိ, မိၢ်ပၢ်, ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိ တဖၣ်အဂီၢ်, (3) တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဖဲလီၤကဝီၤကိၣ်အဟံၣ်ယၢ်သန့အဖီခိၣ်, (4) တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢကိၣ်တဖျါစ့ၣ်စ့ၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိဒီးပုၤအၢၣ် လီၤမၤသကိးတၢ်သဘျူ, ဖဲလၢပုၤအၢၣ် လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲဒိဆၢလိာ်သးဒီးကိၣ်ဖိတဖၣ်ဒ်ညိၣ်အသိး, ဖဲအဖိမၤတၢ် ဒီးလီၤကဝီၤကိၣ်အဆၢကတီၢ်, ဒီး (5) တီၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဖဲ တၢ်ဂ့ၢ်ကျိၤတၢ်အကူၢ်ဂီၤဒိအပူၤဖျါတြၢၢ်ကလၢဖဲတၢ်ပၤဆၢသုးကျဲၤဝဲဒၣ်ဒီးတဖၣ်သကူၤ လီၤကဝီၤကိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- B. လီၤကဝီၤကိၣ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်နီၣ်တပယုာ်ဃီ, လၢအဖိမဲလိာ်သးဒီးသဲးတၢ်ဘျုး, လၢတၢ်မၤလီၤတၢ်ဝဲဒၣ်ဖိလစံၣ်အံၤ အတၢ်ကဲထီၣ် လိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- C. လီၤကဝီၤကိၣ်ကဟ့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ဃးဒီးပုၤတၢ်တၢ်အိၣ်ယၢ်လၢအအိၣ်ဟံၣ်စၢၤတဖၣ်လၢတၢ်ပညိၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်သကံၢ်ပဝးလၢတၢ်တြီၢ်ဝဲ, ပုၤဟူၤဂဲၤမၤတၢ်ဖိ, ဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤတၢ်ဂၤလၢလၢ, ဒ်အတြၢၢ်ဝဲဘၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးသန့ဖိးသဲး-

Minn. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 121A.031 တၢ်မၤနၢၤမၤဃုာ်ကိၣ်ဖိအဖီလစံၣ် (School Student Bullying Policy)

Minn. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 121A.03 ဖိလစံၣ်အကူၢ်ဂီၤဒိ (Model Policy)

Minn. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 121A.40-121A.56 တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်ကိၣ်ဖိတၢ်တြၢၢ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ (Pupil Fair Dismissal Act)

Minn. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 121A.69 တၢ်လီၤပျံၤလီၤဘၣ်ယိၣ်အဖီလစံၣ် (Hazing Policy)

တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးသန့အတၢ်မၤနီၣ်-

102.00 တၢ်ခွဲးဂုၤယၢ်ဘၣ်ထဲသိးတုၤသိး/တအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်တလီၤလိာ်သး

415.00 တၢ်မၤအန့ပယုၤ, တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး, ဒီးတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအဂၤလၢအမၤသးထီၣ်ပုၤသး

501.00 တၢ်တြီၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဘၣ်ယိၣ်

506.00 ကိၣ်ဖိအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ

ကိၣ်ဖိအတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအလံာ်န့ၣ်ကျဲ (Student Behavior Handbook)- တၢ်ခွဲးယၢ်ဒီးတၢ်မၤမူဒါတဖၣ်

520.00 တၢ်စူးကါဖဲဖိကဟ့ၣ်ပိညါဒီးတၢ်ပူၤဖျါ (Technology Usage and Safety)

415.00 တၢ်ကွၢ်တလီၤလိာ်သး, တၢ်မၤအန့ပယုၤ, တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကၢ်ဆၢကတီၢ်

တၢ်ပညိၣ်

Saint Paul ကမ္ပၢၢ်ကိၣ်တဖၣ် (“the District”) နၢ်န့ၣ်ဝဲဒၣ်ကိၣ်ဖိ, ပုၤမၤတၢ်ဖိ, ဒီးလီၤကဝီၤကိၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိဝဲၤကျိၤအနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသုးသ့ၣ်လၢကပီၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အယီ, လီၤကဝီၤကိၣ် ကျဲးစး ဟံးဃာ်ကတီၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးတၢ်ဖိတၢ်မၤအခိၣ်ယၢ်တၢ်အိၣ်သးလၢအပူၤဖျါဒီးတၢ်ကွၢ်တလီၤလိာ်သး,

တၢ်မၤအန့ပယုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဖဲကလုာ်တၢ်လီၤစၢၤ, ဖဲဘျုးအလွဲၢ်, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၢ်ပၢ်, တၢ်ဘျုးတၢ်ဘျါ, တၢ်ဆီဟံၣ်ဆီဃီအတၢ်အိၣ်သး, ဟံၣ်ဖိဃီအတၢ်အိၣ်သး, မုၢ်ခွါ, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး မ့တမ့ၢ် မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးစဲ, မုၢ်ခွါအတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒီး အတၢ်အိၣ်ဖျါ, တၢ်မၤလိမၤဒီးအပတီၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးကိၣ်ဖိအတၢ်ဖိတၢ်မၤ, သးန့ၣ်, နီၣ်ခိကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤ, တၢ်ကဲကရၢဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူၤတၢ်ဂဲၤဖဲလီၤကဝီၤကမဲးတံာ်အပူၤဒ် Minn ဟံၣ်နီၣ်လီၤဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 363A.03. လီၤကဝီၤကိၣ်ကျဲးစးဟံးဃာ်ကတီၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးတၢ် ဖဲတၢ်မၤအခိၣ်ယၢ်တၢ်အိၣ်သး လၢအပူၤဖျါဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကၢ်ဆၢကတီၢ်ကဒါကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. လီၤကဝီၤကိၣ်ကမၤမူဒါလၢတၢ်သမံသမိးဝဲဒၣ်တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်မၤမုၢ်ဝဲဒၣ်ဖိလစံၣ်အံၤအဂီၢ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ခိဆၢကတီၢ်ကဒါကတီၢ်မၤကမုၢ်ဖိလစံၣ်အံၤအဂီၢ်, လီၤကဝီၤကိၣ်ကမၤမူဒါတြၢၢ်ဝဲဘၣ်ဝဲ ဒီးကၢကီၢ်လိာ်သးဒီးတၢ်ဖိတၢ်မၤလၢအဒိသဒါဝဲဒၣ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ခဲလၢ, တၢ်တြီၢ်ဃာ်တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢအလီၤကလိာ်သးခါဆူညါ, ဒီးမၤလၢမၤပုၤလီၤကဝီၤကိၣ်အမူဒါအခိၣ် သ့ၣ်လၢတၢ်မၤ ကျဲးဘၣ်ကျဲးသ့ထီၣ်ဒီးမၤဂုၤထီၣ်တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လိာ်ဟံၣ်ဖျါဖိလစံၣ်အဂီၢ်ထီၣ်ရီၤ

- A. တၢ်စူးကါဝဲဒၣ်ဖိလစံၣ်အံၤလၢကိၣ်ဖိ, သရၣ်သမါ, ပုၤပၤဆၢသုးကျဲၤတၢ်ဖိ, ဒီးလီၤကဝီၤကိၣ်အဂၤအပူၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- B. လီၤကဝီၤကိၣ်အဖီလစံၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်ဟံးဃာ်ကတီၢ်တၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးတၢ်ဖိတၢ်မၤအခိၣ်ယၢ်တၢ်အိၣ်သးလၢအပူၤဖျါဒီးတၢ်ကွၢ်တလီၤလိာ်သး, တၢ်မၤအန့ပယုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ် တကးဖဲကလုာ်တၢ်လီၤစၢၤ, ဖဲဘျုးအလွဲၢ်, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၢ်ပၢ်, တၢ်ဘျုးတၢ်ဘျါ, တၢ်ဆီဟံၣ်ဆီဃီအတၢ်အိၣ်သး, ဟံၣ်ဖိဃီအတၢ်အိၣ်သး, မုၢ်ခွါ, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး မ့တမ့ၢ် မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးစဲ, မုၢ်ခွါအတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒီး အတၢ်အိၣ်ဖျါ, တၢ်မၤလိမၤဒီးအပတီၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးကိၣ်ဖိအတၢ်ဖိတၢ်မၤ, သးန့ၣ်, နီၣ်ခိကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤ, တၢ်ကဲကရၢဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူၤတၢ်ဂဲၤဖဲလီၤကဝီၤကမဲးတံာ်အပူၤဒ် Minn ဟံၣ်နီၣ်လီၤဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 363A.03. လီၤကဝီၤကိၣ်တြီၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်အကူၢ်ဂီၤ တမံလၢလၢအမ့ၢ်တၢ် ကွၢ်တလီၤလိာ်သး, တၢ်မၤအန့ပယုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဖဲကလုာ်တၢ်လီၤစၢၤ, ဖဲဘျုးအလွဲၢ်, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၢ်ပၢ်, တၢ်ဘျုးတၢ်ဘျါ, တၢ်ဆီဟံၣ်ဆီဃီအတၢ်အိၣ်သး, ဟံၣ်ဖိ ဃီအတၢ်အိၣ်သး, မုၢ်ခွါ, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး မ့တမ့ၢ် မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးစဲ, မုၢ်ခွါအတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျါ, တၢ်မၤလိမၤဒီးအပတီၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးကိၣ်ဖိအတၢ်ဖိတၢ်မၤ, သးန့ၣ်, နီၣ်ခိကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤ, တၢ်ကဲကရၢဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူၤတၢ်ဂဲၤဖဲလီၤကဝီၤကမဲးတံာ်အပူၤဒ် Minn ဟံၣ်နီၣ်လီၤဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 363A.03.

D. တၢ်ဒိသဒၢတၢ်နီၤဖးလီၤတၢ်တဖၣ် အခိပညီ

1. “နီၤခိက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤ” အခိပညီမ့ၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်သး မ့တမ့ၢ် တၢ်အရူၢ်အသးတမံၤလၢလၢအဒုးကဲထီၣ်ပုၤတဂၤလၢနီၤခိက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤ န့ၣ်လီၤ. ပုၤနီၤခိက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤ မ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢလၢအမ့ၢ်-
 - a. အိၣ်ဒီးနီၤခိ, စ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ, မ့တမ့ၢ် သးတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အတၢ်အိၣ်မ့တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအရူၢ်ဒိၣ် အဆၢတခါခါ မ့တမ့ၢ် အါခါ,
 - b. အိၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤယါတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၤဒ်န့ၣ်သးတဖၣ်အဂ့ၢ်, မ့တမ့ၢ်
 - c. တၢ်ဟံၣ်ဝဲဒ်အမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၤဒ်န့ၣ်သးန့ၣ်လီၤ.
2. “ဟံၣ်ဖိယိဖိတၢ်အိၣ်သး” အခိပညီမ့ၢ်ဝဲပုၤတဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤတဂၤလၢ မ့တမ့ၢ် အါဂၤအိၣ်ဆိးဝဲဒီး-
 - a. အဝဲသ့ၣ်အမိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤကွၢ်ထွဲဖိသၣ်ဆိးဖိးသဲးစး, မ့တမ့ၢ်
 - b. တၢ်ဟ့ၣ်လီၤမိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိအမူဒါလၢအိၣ်ဃုာ်ဒီးမိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိအတၢ်ကွဲးဟ့ၣ်တၢ်ပျံးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကျဲးစးဒိသဒၢတြိဆၢဝဲဒ် တၢ်မၤအန့ပယွဲလၢအဒိးသန့ထီၣ်သးလၢဟံၣ်ဖိယိဖိအတၢ်အိၣ်သးဖိခိၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဒီးအဟူးသးတဂၤလၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဝဲဒ်တၢ်ကွၢ် ထွဲပုၤတဂၤဖိးသဲးစးလၢအတမ့ၢ်ပုၤဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤဒီးဘၣ် န့ၣ်လီၤ.
3. “မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး” အခိပညီမ့ၢ်ဝဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤပုၤဂ့ၢ်ဝီၤအမူဒါ, အတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး, တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, ဒီးတၢ်သကံာ်ပဝးပနီၣ်လၢပုၤဂ့ၢ်ဝီၤ ဟံၣ်ပနီၣ်ဝဲလၢတၢ်မ့ၢ်ဟံၣ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မ့ၢ်ဟံၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
4. “မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအတၢ်အိၣ်ဖျါ” အခိပညီမ့ၢ်ဝဲတၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်လၢပုၤတဂၤလၢဖျါထီၣ် မ့တမ့ၢ် အမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ဖျါဆူပုၤဂၤ, အါတက့ၢ်ခိၣ်ဖျါအတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး, တၢ်ကူတၢ်သီး, တၢ်ဟံၣ်ခိၣ်သ့တၢ်ကယၢကယဲ, တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, တၢ်ကလုာ်, မ့တမ့ၢ် အတၢ်ပုၤဒိးဒီးတၢ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
5. “မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်မ့ၢ်တၢ်” အခိပညီမ့ၢ်ဝဲပုၤတဂၤလၢအစ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါလီၤအနီၤကစၢ်ဒ်ဝဲအမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအဂ့ၢ်ယိာ်ယိာ်န့ၣ်လီၤ.
6. “တၢ်ဆီဟံၣ်ဆီယိအတၢ်အိၣ်သး” အခိပညီမ့ၢ်ဝဲပုၤတဂၤလၢမ့ၢ်ပုၤသဘျုး, ပုၤဆီဟံၣ်ဆီယိ, ပုၤလီၤဖးဒီးအဒိမါဝါ, ပုၤအိၣ်လီၤဆီလီၤသးဒီး အဒိမါဝါ, မ့တမ့ၢ် ပုၤဒိမါဝါလၢအအိၣ်မ့ၢ်ဒီးဒီး, ဖဲတၢ်ဖိးတၢ်မၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအပူၤ, ပုၤဃုာ်ဒီးတၢ်ဒိသဒၢတြိဆၢတၢ်မၤအန့ပယွဲလၢ ဒီးသန့ထီၣ်သးဖဲအတၢ်အိၣ်သး, တၢ်အိၣ်သး, တၢ်ဖိးတၢ်မၤ, မ့တမ့ၢ် အဒိမါဝါအတၢ်န့ၣ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် အပူၤကွၢ်အဒိမါဝါန့ၣ်လီၤ.
7. “ထံကီၢ်လၢဟဲဝဲ” အခိပညီမ့ၢ်ဝဲပုၤတဂၤလၢအတၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်အလီၤလၢအဟဲဝဲလၢလၢအထူအထံးဒ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.
8. “ကလုာ်” မ့ၢ်တၢ်လၢအအိၣ်ဃုာ်ဒီး ကလုာ်အလုာ်အလၢသကဲးပဝးလီၤဆီတဖၣ်, လၢအပုၤဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ဝဲလၢ, ခိၣ်သ့အကဆၣ်, အကဟံၣ်, အကျါ, ခိၣ်သ့အက့ၢ်အဂီၢ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် သံၣ်ခိၣ်သ့ ဒီး ပိၤခိၣ်သ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
9. “မုၢ်/ခွါ” အခိပညီမ့ၢ်ဝဲပုၤတဂၤလၢအတၢ်မူပိၣ်ညါဒီးအါတက့ၢ်တၢ်ရဲၣ်ကျါဝဲလၢအကရူၢ်ဒ်အမ့ၢ်ဟံၣ်ခွါ, ဟံၣ်မုၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဲမုၢ်တၢ်ကဲခွါ ခံမၤလီၤန့ၣ်လီၤ. “မုၢ်/ခွါ” ပုၤဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ဝဲလၢ, တၢ်အိၣ်ဒီးဟူးသး, တၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်, ဒီးနီၤခိက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤ လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးဟူးသး မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ် န့ၣ်လီၤ.
10. “မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးစဲ” အခိပညီအိၣ်ဒီး မ့တမ့ၢ် တၢ်ထံၣ်ဝဲလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သးပလၢၢ်, နီၤခိတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, မ့တမ့ၢ် မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအ တၢ်ဘျးစဲလီၤသးဒီးပုၤလၢအဂၤ တဂၤလၢလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ကန့ၣ်ဃုာ်ဝဲဒ်ပုၤဝဲန့ၣ်အမုၢ်ခွါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ထံၣ်ဝဲလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ဘျးစဲဝဲ ဒီးတၢ်သးစဲဝဲန့ၣ်, မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးနီၤခိကစၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျါ မ့တမ့ၢ် အတၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢတမ့ၢ်ဝဲဒ်လုာ်လၢထူသန့လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မ့ၢ်ခွါ မ့တမ့ၢ် တၢ်မ့ၢ်မုၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. “မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးစဲ” တပုၤဃုာ်ဝဲဒီးတၢ်ဘျးစဲလီၤသးလၢနီၤခိ မ့တမ့ၢ် မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးလၢအဘျးစဲ ဒီးဖိသၣ်ခိၣ်ဖျါပုၤဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤတဂၤလၢန့ၣ်လီၤ.
11. “တၢ်အိၣ်သးလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤကမ့ၢ်” အခိပညီမ့ၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်သးလၢပုၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကီၢ်စၢၤဖျိ, ကီၢ်စၢၤ, မ့တမ့ၢ် လီၤကဝီၤ တၢ်မၤစၢၤ, ပုၤဃုာ်ဒီးကသံၣ်က သီတၢ်ကူစါအတၢ်မၤစၢၤ, မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်ပုၤဒီးသန့သးလၢအဒိးန့ၣ်ဝဲဒ်ကီၢ်စၢၤဖျိ, ကီၢ်စၢၤ, မ့တမ့ၢ် လီၤကဝီၤစ့ဆိၣ်ထွဲ. ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤတၢ်ဒီးလဲဟံၣ်ဃီ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလၢပုၤစၢၤဟံၣ်လဲန့ၣ်လီၤ.

E. တၢ်ခိဆၢတၢ်ဘျးတၢ်မၤပုၤထီၣ်ကျဲးတၢ်အခိပညီမ့ၢ်ဝဲတၢ်ထီၣ်ကျဲးတၢ်ကွၢ်ဝဲဒ်တၢ်ဆိကတီၢ်ဒီးတၢ်ဘျးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအကွၢ်တလီၤတၢ်, မၤအန့ပယွဲတၢ်, မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်ကုၣ် ဆၢကူတၢ်, တၢ်တြိဆၢတၢ်ကွၢ်တလီၤတၢ်, တၢ်မၤအန့ပယွဲ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကုၣ်ဆၢကူတၢ်အတၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢ ကဲထီၣ်ကဒီးတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဒိသဒၢ, တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ, ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲး စၢၤတၢ်လၢကွၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢတၢ်ပညိၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤတူၢ်ဘၣ် တၢ်ကွၢ်တလီၤတၢ်, တၢ်မၤအန့ပယွဲ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကုၣ်ဆၢကူတၢ်အခါစးန့ၣ်လီၤ.

F. တၢ်မၤအန့ပယွဲမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး အခိပညီ

1. တၢ်မၤအန့ပယွဲမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးပုၤဃုာ်ဒီးမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢတၢ်တတူၢ်လီၤ, တၢ်ဃုထီၣ်မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးအိၣ်, တၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤနီၤခိတၢ်အိၣ်ဃုာ် ဂဲၤဃုာ်လီၤသး, မ့တမ့ၢ် နီၤခိတၢ်သကံာ်ပဝးအဂၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢထးခိၣ်တၢ်ကတိၤ မ့တမ့ၢ် မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိးအလုာ်လၢဒ်ဝဲလၢ-
 - a. တၢ်ဆၢထီၣ်တၢ်သကံာ်ပဝး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိးအဝဲန့ၣ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျုး, ဖျါဖျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်ပၢ်အီၤသ့လီၤတၢ်လီၤဆဲး, လၢတၢ်ဒီးန့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၤဃုာ်တၢ်ဖိးတၢ်မၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးန့ၣ်တၢ်မၤလီၤမၤဒီး မ့တမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်ဘျုးလၢလီၤကဝီၤကွၢ်အအိၣ် မ့တမ့ၢ်
 - b. တၢ်ဆၢထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤဝဲဒ်တၢ်သကံာ်ပဝး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိးအဝဲန့ၣ်ခိၣ်ဖျါပုၤတဂၤလၢစူးကါဝဲဒ်တၢ်ဂ့ၢ် နီၤနီၤဖဲ တၢ်ဆၢတၢ်တၢ်မၤ ဘၣ်ဒိဝဲဒ်ပုၤတဂၤလၢဝဲန့ၣ်အတၢ်ဖိးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် အတၢ်မၤလီၤမၤဒီး, မ့တမ့ၢ်
 - c. တၢ်သကံာ်ပဝး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိးအဝဲန့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဘၣ်ဒိဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်တၢ်ပုၤတဂၤလၢအတၢ်ဖိးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် အတၢ်မၤလီၤမၤဒီးလၢတအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အကျါ, မ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်

တဲပျံတဲဖုး, တၢ်အံၣ်လိာ်ဆိးက့, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤသးထီၣ်ပုၤသးလာတၢ်ဖဲး တၢ်မၤ, တၢ်မၤလိမၤဒီးအံၣ်ဃၢၤတၢ်အံၣ်သး န့ၣ်လီၤ.

2. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်မၤအနုပယွဲမ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးကပၣ်ဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဝဲလၢ-

- a. တၢ်တတူၢ်လိာ်တၢ်မၤအနုပယွဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအၢမၤသီလာတၢ်ကတိၤ,
- b. တၢ်တတူၢ်လိာ်တၢ်ဆိၣ်သနးလၢမ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂီၢ်,
- c. တၢ်တတူၢ်လိာ်, တၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဝဲးမ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအကွၢ်ဂီၤတကြးတဘၣ်, တၢ်ပံၤလိာ်ကွဲ, နီၢ်ခိတၢ်ဘူးတၢ်တံၢ်လိာ်သး, လၢန့ၣ်အမံၤညါအလီၢ်အိၣ်လၢ ကိုဖိ, သရၣ်သမါ, ပုၤပၤဆၢသးကျဲၤတၢ်ဖိ, မ့တမ့ၢ် လိာ်ကဝီၤကွဲအပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျဲၤတၢ်ဂၤကၤအိၣ်ဒီးတၢ်ကီၤသးလၢတၢ်ဟူးဆဲးဝဲဒၣ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါပုၤတၢ်ဂၤအနီၢ်ခိ မ့တမ့ၢ် အတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်,
- d. တၢ်တတူၢ်လိာ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတိၤဖျါၣ်တဖၣ်, လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်မ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအတၢ်သးစဲတဖၣ်, တဘျီဃီဒီးတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးလၢအအိၣ်ဖျါစီၣ်ဝဲၤကဲၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတၢ်ဂၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အဖီခိၣ်,
- e. တၢ်တတူၢ်လိာ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအတၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတိၤဖျါၣ်တဖၣ်, လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်မ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအတၢ်သးစဲတဖၣ်, တဘျီဃီဒီးတၢ်မၤလိာ်မၤဘၣ်လီၤဆိအတၢ်အၢၣ်လီၤလၢအအိၣ်ဖျါစီၣ်ဝဲၤကဲၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤတၢ်ဂၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ် အိၣ်သးတဖၣ်, မ့တမ့ၢ်
- f. တၢ်တတူၢ်လိာ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတိၤဖျါၣ်တကြးတဘၣ်ဖဲပုၤတၢ်ဂၤအလိမၤလၢအမ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး တၢ်သးစဲ, ဃုာ်ဒီးအမ့ၢ်ခွါအတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျါအဖီခိၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ.

G. တၢ်မၤကမၢ်မ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး အခီပညီ

- 1. တၢ်မၤကမၢ်မ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးမ့ၢ်တၢ်ဃုာ်တၢ်အံၣ်လိာ်ဆိးက့လၢနီၢ်ခိၣ်ခိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဆူၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဖိာ်ဘူးထံးဘူးပုၤအဂၤတၢ်ဂၤ ဂၤအနီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤ မ့တမ့ၢ် မၤဆူၣ်ဝဲဒၣ်ပုၤတၢ်ဂၤလၢအကဖီာ်ဘူးထံးဘူးအနီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတဖၣ် (Intimate Parts), ဒ် Minn ဟံပနီၣ်လီၤဝဲအသိးန့ၣ် လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီ. § 609.341, ပၣ်ဃုာ်ဒီးဟံမ့ၢ်ကွၢ်ဂီၤအခိၣ် သ့ၣ်, ကံၣ်ကၤထံး, ကံၣ်ဒုၣ်ကဆူၢ်, ခံကီၢ်, မ့တမ့ၢ် သးနီၣ်ပုၤ, ဒ်န့ၣ်သိးတၢ်ကတိၤသိးလၢအကျါၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ် နီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၣ်န့ၣ်လီၤ.
- 2. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်မၤကမၢ်မ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးကပၣ်ဃုာ်ဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဝဲလၢ-
 - a. တၢ်ထံးဘူး, တၢ်ဒဲ, တၢ်စီၤထုး, မ့တမ့ၢ် တၢ်ပံၤထုးပုၤတၢ်ဂၤအနီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤအလီၢ်တဖၣ်, ဖဲလၢပုၤတၢ်ဂၤအဝဲန့ၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်/ခွါဒီးသိးဒီးအီၤ မ့တမ့ၢ် တမ့ၢ်မ့ၢ်/ခွါဒီးသိးဒီးအီၤ,
 - b. တၢ်မၤဆူၣ်, တၢ်မၤဆူၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကျဲးစးမၤဆူၣ် မ့တမ့ၢ် မၤဆူၣ်အီၤလၢအကဖီာ်ဘူးထံးဘူးပုၤတၢ်ဂၤအနီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤ အလီၢ်တဖၣ်န့ၣ်,
 - c. တၢ်မၤဆူၣ်, တၢ်မၤဆူၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကျဲးစးမၤဆူၣ် မ့တမ့ၢ် မၤဆူၣ်အီၤလၢအကမဲဃုာ်အိၣ်ဃုာ်ဒီးအီၤ မ့တမ့ၢ် မၤမ့ၢ်ခွါ တၢ်ရဲလိာ်ဒီးပုၤအဂၤတၢ်ဂၤ, မ့တမ့ၢ်
 - d. တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးဝဲလၢတၢ်မၤဆူၣ် မ့တမ့ၢ် မၤဆူၣ်မၤမ့ၢ်ခွါတၢ်ရဲလိာ်, ပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဖိာ်ဘူးထံးဘူးနီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မဲဃုာ်အိၣ်ဃုာ်, ဒီးပုၤအဂၤစ့ၢ်ကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

H. ပုၤပၤဆၢသးကျဲၤတၢ်ဖိလၢအဟံးမူဒါ

- 1. ဖဲကွဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပူၤ, ပုၤပၤဆၢသးကျဲၤတၢ်ဖိလၢအဟံးမူဒါမ့ၢ်ဝဲကွဲခိၣ် မ့တမ့ၢ် ကွဲခိၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤမူဒါန့ၣ်လီၤ.
- 2. ဖဲကွဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် ဝဲကျဲၤလၢတၢ်အိၣ်ဒီးကွဲခိၣ်, ပုၤပၤဆၢသးကျဲၤတၢ်ဖိလၢအဟံးမူဒါမ့ၢ်ဝဲပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် ဝဲကျဲၤ မ့တမ့ၢ် ပၤဆၢတၢ်မူဒါခိၣ် လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤမူဒါန့ၣ်လီၤ.

I. တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအတြိတၢ်နီၢ်နီၢ်

တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတမံၤလၢလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးလၢအမၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒိဆါပုၤဟံဖျါထီၣ်တၢ်ဖိ, ပုၤဆိးထီၣ်တၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢ တၢ်ကျါၣ်အီၤအဂၤတဖၣ်န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်ကလံာ် လၢအပျါလီၤကဲၤလၢအတြိဝဲဒၣ်ကွဲခိၣ် မ့တမ့ၢ် လိာ်ကဝီၤကွဲအပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျဲၤအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အကျါဒီးတၢ်န့ၣ်လၢအဂ့ၢ် လၢတၢ်ဟံဖျါထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်မၤကမၢ်မ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးအံၣ်သးစဲ န့ၣ် လီၤ. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတကြးတဘၣ်တပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, လၢအပၣ်ဃုာ် ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, လၢအကဲထီၣ်တၢ်လဲၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်န့ၣ်ဃုာ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဟံဖျါ ထီၣ်လုာ်လၢသကံာ်ပဝးတကြးတဘၣ် အတၢ်န့ၣ်လၢအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

J. ကွဲကီၢ်ရဲၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအပုၤခွဲးယာ် (District Human Rights Officer)

- 1. ကွဲကီၢ်ရဲၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအပုၤခွဲးယာ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤခွဲးယာ်ထံးသိးတုၤသိးအပုၤန့ၣ်တၢ်ဖိ (Director of Equal Employment Opportunity) န့ၣ်လီၤ.
- 2. လၢတၢ်အံၣ်အဃိ ပၤဆၢကွဲကီၢ်သ့ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျါၣ်ဟ့ၣ်လီၤဝဲဒၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤခွဲးယာ်ထံးသိးတုၤသိးအပုၤန့ၣ်တၢ်ဖိ (Director of Equal Employment Opportunity) အမူဒါဒ် ကွဲကီၢ်ရဲၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအပုၤခွဲးယာ် (District Human Rights Officer) အသိးလၢအကဒီးန့ၣ်ဝဲ ဒၣ်လိာ်တၢ်ဟံဖျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်ကွၢ်တလီၤ, တၢ်မၤအနုပယွဲ, တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကၣ်ဆၢကွၢ်တၢ်လၢတၢ်တြိအီၤဖျါဖိလဲၣ်စံာ်အံၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- 3. ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤခွဲးယာ်ထံးသိးတုၤသိးအပုၤန့ၣ်တၢ်ဖိ (Director of Equal Employment Opportunity) အလီၢ်လၢလီၤဟံ အဆၢကတီၢ် ကွဲကီၢ်ရဲၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအပုၤခွဲးယာ် (District Human Rights Officer) မ့ၢ်ပုၤတၢ်ဂၤလၢအန့ၣ်လီၤပုၤဝဲဒၣ်တၢ်အကတီၢ် ဒ်ပုၤသးကျဲၤပၤဆၢတၢ်ခိၣ်ကျါၣ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤမူဒါ အသိးန့ၣ်လီၤ.

တပ်မတော်တပ်မတော်ကျေကျေတပ်

- A. ပုတကလင်လင်လင်အနာလပုတကအကဲထိပ်တပ်ပညိပ် မှတမ့် ပုတကတပ် တပ်လတ်တပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်၊ မှတမ့် တပ် မကပ်ကဒါကတပ်လတ် တပ်မကမပ်ဖိလစံအံ၊ ခီဖျိ ပုတကတပ်၊ ကိုသရပ်၊ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်၊ မှတမ့် ကိုကီရပ်ပုတကတပ်မတပ်ဒါအဂ၊ မှတမ့် ပုတကလင်လင်လင်အံဒီးတပ်သွပ်ညါနီပာ် မှတမ့် နလတ် တပ်မတပ် အံပပ်ယုာ်ဒီးတပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ်ကဒါကတပ် လတ်တပ်တပ်တြီအံလတ်ဖိလစံအံ၊ ဒီးပုတကတပ်၊ ကိုသရပ်၊ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်၊ မှတမ့် ကိုကီရပ်ပုတကတပ်မတပ်ဒါအဂ၊ မှတမ့် ပုတကတပ်အကရပ်၊ ကိုသရပ်အကရပ်၊ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်အကရပ်၊ မှတမ့် ကိုကီရပ်ပုတကတပ် မှတပ်ဒါအဂအကရပ်နီ ကတပ်ဟ်ဖျိ ထိပ် တပ်မတပ်လတ်တပ်အံတပ်အံတပ်အံတပ်အံ တဘျီယီဆူ ကိုကီရပ်ပုတကတပ်မတပ်ဒါအံဒီးမုဒါခီဖျိဖိလစံအံ နီလီ၊ ပုတကက ဟ်ဖျိထိပ်တပ်မတပ်လတ် အပပ်ယုာ်ဒီး တပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ်ကဒါကတပ်လတ် တပ်မတပ်မံသပ် ဘျ်၊ ဒီလပ် ဂု၊ ကိုကီရပ်၊ တဒီးသနုထိပ်အသးထဲလတ် တပ်ဟ်ဖျိလတ် တပ်မတပ်မံသပ်တခါဒီး လတ်ကတပ်တပ်သိပ်တပ်သိ မှတမ့် တပ်ခါ အဂတဖ်ဘျ်နီလီ၊
- B. ကိုကီရပ် ဟ်ဂံဟ်ဂံဘျ် ပုတကအဟ်ဖျိထိပ်တပ်ဂု မှတမ့် ပုတကတပ်ဟ်မပ်တပ်လတ်ကစုးကါ 415.00.1 လံကီဒီး၊ ဘျ်ဆပ်တပ်ဟ်ဖျိလတ် ထးခိပ်တဖ်စုးကီး ကတပ် တပ်ကွဲထံ ဆိကမိပ်အံဒီးတပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်တပ် စုးကီးနီလီ၊ ဒီလပ်ဂု၊ တပ်ဟ်ဖျိလတ်ထးခိပ်ခဲလပ်၊ ကတပ်မတရီလီ၊ တပ်တဘျီယီလတ် ကကွဲးတပ်လတ် 415.00.1 လံကီဒီးအံဖိခိပ် ခီဖျိပုတက တပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ် အဟ်းမုဒါနီလီ၊
- C. တပ်နီတမံလတ်ဖိလစံအံပုတကတပ် တဘျ်တြီပုတကလတ် ကဟ်ဖျိထိပ် တပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ် ကဒါကတပ်လတ်လတ်ဆူ ကိုကီရပ်ပုတကတပ်ခိပ်ဖိခွဲးယာ်ဝဲဒီးခိပ် (District Human Rights Officer) မှတမ့် ဆူပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်အခိပ်အခိပ် ဘျ်နီလီ၊ တပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်တပ်အပု မှတပ်ယုာ်ဒီး ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ်အဟ်းမုဒါနီ၊ တပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်တပ်အံတပ်ကတပ်မအံ၊ မှတမ့် တပ်ဟ်ဖျိထိပ်တပ်အံ လတ်လတ်ဒီးပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်အခိပ် မှတမ့် ကိုကီရပ်ပုတကတပ်ခိပ်ဖိ ခွဲးယာ်ဝဲဒီးခိပ် (District Human Rights Officer) လတ်ပုတကတပ်ဟ်ဖျိထိပ်တပ်ဂု မှတမ့် ပုတကတပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်တပ်နီလီ၊
- D. ဖဲတပ်သွပ်ထိပ် မှတမ့် ဝဲကျဲအပတီ၊ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ်အဟ်းမုဒါ အံ၊ မှတပ်လတ်အဟ်းမုဒါလတ်ကဒီးနီဘျ် တပ်ဟ်ဖျိလတ်ထးခိပ် မှတမ့် လတ် တပ်ကွဲးအပုတပ်ယုာ်ဒီး တပ်ထံ နီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီ တပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ်ကဒါကတပ်လတ်လတ်တပ်တြီအံလတ် ဖိလစံအံလီ၊ ကိုကီရပ်ပုတကတပ်မတပ်ဒါလတ်အခိပ်တပ်ခိပ်ပု လတ်အဒီးနီ ဘျ် တပ်ဟ်ဖျိဘျ်ယုာ်ဒီးတပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ်ကဒါကတပ်လတ်လတ်တပ်တြီအံလတ် ဖိလစံအံ၊ ကတပ်ဘျ်သွပ်ညါ ပုတကတပ် ရပ်ကျဲတပ်လတ်အဟ်းမုဒါ တဘျီယီ၊ မှတမ့်လတ် တပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်တပ်ပပ်ယုာ်ဒီးတပ်ထိပ်တပ်မပ်ဆူပုတကတပ်ရပ်ကျဲလတ်အဟ်းမုဒါဘျ် နီလီ၊ တပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ် မှတပ်ယုာ်ဒီး တပ်ထိပ်တပ်မပ်ဆူပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ် လတ်အဟ်းမုဒါနီ၊ တပ်ကတပ်မတပ်တပ်ထိပ်တပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ် မှတမ့် တပ်ဟ်ဖျိထိပ် လတ်လတ်ဒီး ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်အခိပ် မှတမ့် ကိုကီရပ်ပုတကတပ်ခိပ်ဖိ ခွဲးယာ်ဝဲဒီးခိပ် (District Human Rights Officer) အခိပ်တဘျီယီနီလီ၊ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ်အဟ်းမုဒါ ဒီး ကိုကီရပ် ပုတကတပ်ခိပ်ဖိ ခွဲးယာ်ဝဲဒီးခိပ် ကမလတ်တပ်လတ်ဖိလစံအံဒီးအတပ်မအကျိအကျိတဖ်၊ တပ်ဖဲးတပ်မတဖ်၊ တပ်ထံထွဲထိပ်အခိပ်တဖ်၊ ဒီးတပ်ဖိယံးတဖ် ဘျ်တပ်စုး ကါအံလတ်အတီအ တြိဒီးလတ်ပုတကတပ်နီလီ၊
- E. တပ်ကဟ်ပလီကီသရပ်၊ ကိုပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်၊ ပုတကတပ်မကလတ်တဖ်၊ ပုတကတပ်လတ်ယံးယံးမတပ်တဖ်၊ မှတမ့် ကိုပုတကတပ်မအဂတဖ် လတ်ဆိဒ်တဒီးတပ်မအသး လတ်အကဲထိပ်အသးသွပ်တဖ်၊ တပ်ဂုတပ်ကျိ တဖ်၊ မှတမ့် တပ်အိပ်သးတဖ်လတ် ဘျ်သွပ်သွပ်ပပ်ယုာ်ဒီး တပ်ထံ နီဖေးတပ်၊ တပ်မအနုမတော်တပ်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်တပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ်က ဒါကတပ်နီလီ၊ ပုတကလင်လင်လင်အံမုဒါထိပ်ဘျ်တပ်မအသး သွပ်ညါ၊ ဒီးနီဘျ်တပ်ဟ်ဖျိ ဘျ်ယုာ်ဒီး၊ မှတမ့် အိပ်ဒီးတပ်သွပ်ညါနီပာ် မှတမ့် နလတ်တပ်မ တပ်ပပ် ယုာ်ဒီးတပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်၊ မှတမ့် တပ် မကပ်ကဒါကတပ်နီ ကမတပ်ဟူးတပ်ဂဲလတ်အကြးဝဲဘျ်ဝဲလတ်ကဟ်ဖျိ ထိပ်ဒီးယုာ်လီ၊ တပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ်ကဒါကတပ် ဒီးကတပ်ဘျ်သွပ်ညါ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ် လတ်အဟ်းမုဒါတဘျီယီ၊ မှတမ့်လတ်ပုတက အံသွပ်ညါ မှတမ့် အိပ်ဒီးတပ်ဂု လတ်အနုဝဲဒပ်လတ်ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ်အဟ်းမုဒါအံ ပပ်ယုာ်လတ်တပ်မတပ်လတ်တပ်တြီ အံလတ်ဖိလစံအံနီလီ၊ လတ်ဂုတပ်နီအပု၊ တပ်ကြးဟ်ဖျိထိပ်တပ်လတ်လတ်ဆူ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ် အခိပ် မှတမ့် ကိုကီရပ်ပုတကတပ်ခိပ်ဖိခွဲး ယာ်ဝဲဒီးခိပ်အခိပ်သတူ ကလပ်နီလီ၊ ကိုကီရပ်ပုတကတပ်မတပ်ဒါ လတ်အလီတပ် လတ်ကလတ် ကတပ်ဘျ်သွပ်ညါပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ်အ ဟ်းမုဒါလတ်အမတပ်လတ်အပပ်ယုာ်ဒီး တပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ်ကဒါ ကတပ် လတ်လတ်အမတပ်ဟူးတပ် ဂဲလတ်အကြးဝဲဘျ်ဝဲလတ်ကဟ်ဖျိထိပ်တပ် ဒီးယုာ်လီ၊ တပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မတရီတပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ်ကဒါကတပ်လတ် တပ် ဆိကတပ်ဘျ်ဘျ်အပုနီ ကတပ်တပ်ဟ်းဂုဝဲအံလတ် တပ်သိပ်တပ်သိတကပနီလီ၊
- F. လတ်ဒီးနီဘျ်တပ်ဟ်ဖျိအဖိခိပ်၊ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ်အဟ်းမုဒါ ကတပ်ဘျ်သွပ်ညါ ကိုကီရပ်ပုတကတပ်ခိပ်ဖိခွဲးယာ်ဝဲဒီးခိပ်တဘျီယီ၊ တဘျ်လတ်အသမံသမံး မှတမ့် ယံသမံထိပ်တပ်ဟ်ဖျိနီလီ၊ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ်အဟ်းမုဒါကဟ်ထိပ်တပ်၊ ဘျ်ဆပ်တဘျ်မဆူ၊ တပ်တပ်ဟ်ဖျိ ထိပ်တပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်လတ်တပ်ကွဲးဘျ်နီလီ၊ တပ်ကွဲးဟ်ဖျိ ထိပ်ဘျ်ယုာ်ဒီး တပ်ဂုလတ်ဆိုးထိပ်တပ်မပ်တဖ်နီ တပ်ကတပ်ဆူအံဆူညါ တတီတဘျီယီ လတ်ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ်အဟ်းမုဒါဆူ ကိုကီရပ် ပုတကတပ်ခိပ်ဖိ ခွဲးယာ်ဝဲဒီး ခိပ်အခိပ်နီလီ၊ တပ်ဟ်ဖျိထိပ်တပ်လတ်က တပ်နီ၊ ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ်အဟ်းမုဒါ ကတပ်မတရီလတ်တပ်အံလတ်ကီဒီးလတ်ကွဲးအပုလတ်အနီကစာ် လတ်ဖဲးတပ် မတပ်အသိ (1) သိအပုနီလီ၊ တပ်လတ်လတ်လတ်လတ်ကတပ်ထိပ်တပ်ဟ်ဖျိတမံလတ်လတ် မှတမ့် တပ်ဟ်ဒပ် ဟ်မပ်တပ်ဘျ်ယုာ်ဒီး ဒီးတပ်ထံနီဖေး၊ တပ်မအနုမတော်တပ်၊ တပ်မ တရီတပ်၊ မှတမ့် တပ်မကပ်ကဒါကတပ် ဆူညါတတီ ဒိတ်ဟ်လတ်အံဖဲအံအသးနီ တပ်ဟ်းဂုဝဲပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်လတ် အဟ်းမုဒါလတ်သိပ်တပ်သိတကပနီလီ၊
- G. တပ်မတပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်လတ်တပ်တြီအံလတ်ဖိလစံအံ ပပ်ယုာ်ဒီး တပ်ထိပ်တပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်ဆူ ကိုကီရပ်ပုတကတပ်ခိပ်ဖိခွဲးယာ် ဝဲဒီးခိပ် နီလီ၊ တပ်ကတပ်တပ်ဟ်ဖျိ ထိပ်တပ် ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်လတ်လတ်ဒီး ပုတကတပ်ရပ်ကျဲတပ်အခိပ်အခိပ်တဘျီယီနီလီ၊ တပ်မတပ်ဟ်ဒပ်ဟ်မပ်လတ်

တၢ်တြီအီလၢဖီလစံာ်အံၤ ပာ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဟံထီၣ်တၢ် ဟံဒုၣ်ဟံက မၢ်ဆူပုၤပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အခိၣ်န့ၣ်, တၢ်ကဘၣ် တီၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ် လီၤလီၤဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကမံးတံာ်မိၢ်ပုၤ အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

- H. ကိုကီၢ်ရဲၣ်က ဟံဖျါထီၣ် ကိုကီၢ်ရဲၣ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်ဝဲဒီးခိၣ်အမံၤဖျါဖျါဖျါ, ပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဆၢလံာ်ပရၢလီၤအိၣ်ဆိးထံး ဒီးလီၤတံစီၣ်ဂံၢ်န့ၣ်လီၤ.
- I. တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လၢအဂ့ၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟံထံနီၤဖး, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တံာ်, တၢ်မၤတရီၤတပါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကၢၣ် ကဒါက့ၤတၢ် လၢဘၣ်တၢ်တြီအီလၢဖီ လစံာ်အံၤန့ၣ် တမၤဘၣ်ဒိပုၤဟံထီၣ်တၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤဟံဖျါ ထီၣ်တၢ်အခါဆူညါတၢ်ဖိးတၢ်မၤ, မးပတီၢ်, တၢ်မၤမူဒါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤခိၣ်ဃၢၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- J. တၢ်စူးကါဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟံဖျါထီၣ်လံာ်ကွီၣ်ဒိလၢအဖိးသဲးစးန့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်ဖိၣ် ဃးအံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- K. တၢ်ဟံဖျါဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟံထံနီၤဖး, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တံာ်, တၢ်မၤတရီၤတပါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကၢၣ်ကဒါက့ၤတၢ်လၢဘၣ်တၢ်တြီအီလၢဖီလစံာ်အံၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ် ဟံဖျါထီၣ်အံၤဒီနီၣ်တဂၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ဒီး/မ့တမ့ၢ် နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖိၣ်/ ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖိၣ်လၢတၢ်ဃိသမံထံအံၤလၢတၢ်ဟံအံၤ ဒိတၢ်ခူသ့ၣ်အသိး ဒီးတၢ်တမၤဖျါထီၣ်အံၤ ပုၤကွီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲး လၢသဲးစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်န့ၣ် လီၤ.
- L. ကိုကီၢ်ရဲၣ်ကဟံက ပုၤဟံထီၣ်တၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ်(တဖၣ်), ပုၤလၢ တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ်လၢအဖိခိၣ်တဖၣ်, ဒီးပုၤထီၣ်တၢ်မၤအသးတဖၣ် အနီၣ်ကစၢ် အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ တသ့ဖဲအသ့, လၢအဘၣ်လီၤဖိးမိၢ်ဒီး ကိုကီၢ်ရဲၣ်အမူအဒါဖိးသဲးစးလၢကဃိသမံထံတၢ်, လၢကဟံးဂ့ၢ်ဝီမၤ တၢ်လၢအဘၣ် ဘျီးဘၣ်ဒါ, ဒီးလူၤဟံမၤထွဲတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်တမံၤ လၢလၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဖျါထီၣ်တၢ်လၢပဘၣ်မၤအံၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- M. တၢ်မၤကၢၣ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်, ပုၤဟံဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လၢအဂ့ၢ်, ပုၤထီၣ်တၢ်အုၣ်သး ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟံထံနီၤဖး, တၢ်မၤတရီၤတပါ, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တံာ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကၢၣ်ကဒါက့ၤတၢ်, မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤဂၤလၢ အန့ၣ်လီၤပာ်ဃုာ်လၢ တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဟံလီၤ မ့တမ့ၢ် မၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤ ဘၣ်လီၤတၢ် န့ၣ်တၢ်တြီအီလၢန့ၣ်လီၤ.
- N. တၢ်တြီတၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ်လၢအကမၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံဖျါထီၣ်တၢ်ဟံထံနီၤဖး, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တံာ်, တၢ်မၤတရီၤတပါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကၢၣ်ကဒါက့ၤပုၤ အဂၤတဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- O. ပုၤလၢအန့ၣ်လီၤပာ်ဃုာ်လၢ တၢ်ဟံထံနီၤဖးတၢ်, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တံာ်, တၢ်မၤတရီၤတပါ, တၢ်မၤကၢၣ်ကဒါက့ၤတၢ်, မ့တမ့ၢ် ဟံဖျါထီၣ်တၢ်အကမၢ် ဘၣ်ဃး ဒီးတၢ်ဟံထံနီၤဖး, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တံာ်, တၢ်မၤတရီၤတပါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤ ကၢၣ်ကဒါက့ၤတၢ်, မ့တမ့ၢ် ပျဲခွဲး, တကန့ၣ်ဃုာ်, မ့တမ့ၢ် တူၢ်တၢ်ဟံထံနီၤဖး, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တံာ်, တၢ်မၤတရီၤတပါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကၢၣ်ကဒါက့ၤတၢ်န့ၣ် တၢ်ကဟ့ၣ်အံၤတၢ်ကမၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ခီဆၢအဂၤ တဖၣ်လၢတၢ်မၤအံၤ ဒိကိုကီၢ်ရဲၣ်ဖီလစံာ်တဖၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးတဖၣ်ဟဲဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဃိသမံထံ

- A. ခီဖျါကိုကီၢ်ရဲၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ, ပုၤပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်လၢဟံးမ့ဒါတဖၣ်ကရဲၣ်ကျဲၤမၤတၢ် မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤတၢ်ဃိသမံထံ, ဖဲအဒီးန့ၢ် ဘၣ်တၢ်ဟံဖျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံဒုၣ် ဟံကမၢ်လီၤဘၢ လီၤကွီၣ်တၢ်ဟံထံနီၤဖး, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တံာ်, တၢ်မၤတရီၤတပါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကၢၣ်ကဒါက့ၤတၢ် လၢ ဘၣ်တၢ်တြီအီလၢဖီလစံာ်အံၤ လၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤတၢ် 3 သီအတီၢ်ပုၤလီၤ. ကိုကီၢ်ရဲၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ပုၤ တၢ်ကရၢကရီၤသၢဖုတဖုလၢ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအံၤလၢကိုကီၢ်ရဲၣ်ကမၤတၢ်ဃိသမံထံန့ၣ်လီၤ.
 - B. တၢ်ဃိသမံထံကပာ်ဃုာ်ဒီးနီၣ်တဂၤတၢ်သံကွီၣ်သံဒီးဒီးပုၤလၢအဟံထီၣ်တၢ်ဟံဒုၣ် ဟံကမၢ်, ပုၤလၢဘၣ်တၢ်ဟံထီၣ်တၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ်လၢအလီၤ တဖၣ်, ဒီးပုၤအဂၤလၢအသ့ၣ်ညါ ဘၣ်ဃးတၢ်မၤအသးလၢတၢ်ဆိုးထီၣ်အံၤ(တဖၣ်) မ့တမ့ၢ် တၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ်အံၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃိသမံထံကပာ်ဃုာ်စ့ၢ်ကီး တၢ်မၤအကျဲအသန့အဂၤ တမံၤလၢလၢ ဒီး လံာ်တီလံာ်မိတဖၣ် မ့တမ့ၢ် အိၣ်လဲးတြီန့ၣ်လီၤတြီတဖၣ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ဒိအိၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ဃးတဖၣ် ခီဖျါပုၤဃိသမံထံတၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - C. လၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတံာ်လၢ တၢ်မၤတၢ်ဟံထီၣ်တၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ်အံၤ ပာ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤကမၢ်ဖီလစံာ်ခါအပူၤ, ကိုကီၢ်ရဲၣ်ကြးကွီၣ်ထံဆိကမိၢ် တၢ်မၤအသးအခိၣ်အယၢၤတဖၣ်, တၢ်ဟံ သ့ၣ်ဟံသးအန့ၣ်ဆၢ, တၢ်မၤအသးလၢအပူၤကွီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးအကွီၣ်အဂီၤလၢ အဆဲးမၤအသးတဖၣ်, တၢ်ရဲၣ်လီၤမုာ်လီၤလၢပုၤလၢအပာ်ဃုာ်တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ, ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢတၢ်မၤအသးလၢတၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ် တဖၣ်အိၣ်ထီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလီၤဆီဒ်တၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအသး ပာ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤကမၢ်ဖီလစံာ် လိာ်ဘၣ် တၢ်ဆၢတံာ်ဒီးသန့ထီၣ် အသးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်နီၣ်နီၣ် ဒီးတၢ်မၤသးအခိၣ်အယၢၤတဖၣ် ခီဖျါစူးကါတၢ်လူၤဟံမၤထွဲတၢ်လၢအဂ့ၢ်န့ၣ်ဒိန့ၣ် တၢ်အုၣ်သးအတီၢ်ပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - D. တကးဒီးဘၣ်, ကိုကီၢ်ရဲၣ်ကဟံးဂ့ၢ်ဝီမၤ တၢ်အပတီၢ်သတူၢ်ကလၢ တဖၣ်, ဒီးအတၢ်စံာ်ညီၣ်ဆၢတံာ်ဒုၣ်ဝဲ, လၢကဒိသဒုပုၤလၢတၢ်ပညီၣ်အံၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤတူၢ် ဘၣ်တၢ်, ပုၤလၢ အတီၢ် ထီၣ်တၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ်, ဒီးပုၤကွီၣ်ဖိတဖၣ်, ကိုသရဲၣ်တဖၣ်, ပုၤပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ကိုကီၢ်ရဲၣ်ပုၤဘၣ် မူဘၣ်ဒါတဖၣ် ဟံကတီၢ်ဃာ်တၢ်မၤဝဲၤ တၢ်ဃိသမံထံတၢ်လီၤကွီၣ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟံထံနီၤဖး, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တံာ်, တၢ်မၤတရီၤတပါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤ ကၢၣ်ကဒါက့ၤတၢ်လၢဘၣ်တၢ်တြီအီလၢ ဖီလစံာ်အံၤန့ၣ်လီၤ.
 - E. တၢ်ကမၤဝဲၤတၢ်ဃိသမံထံလၢ တၢ်ဖိးတၢ်မၤတၢ် 30 သီအတီၢ်ပုၤ စးထီၣ်လၢ တၢ်ဒီးန့ၢ်တၢ်ဟံဒုၣ်ဟံကမၢ်, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်အံၤကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်သး တသ့ လၢကမၤဝဲၤတၢ်ဃိသမံထံ လၢတၢ်ဟံပနီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အတကွီၣ်အပူၤဘၣ် န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအမၤဝဲၤတၢ်ဃိသမံထံ ကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်ဃိသမံ ထံဒီး အတၢ်ကျၢၢ်တၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လၢလံာ်ကွီၣ်ဒိ 415.00.1 အဖီခိၣ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်ဟံဖျါကပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဆၢတံာ်လၢမ့ၢ်တၢ်လီၤကွီၣ်အံၤကအုၣ်အသးလၢ တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်နီၣ်နီၣ်ဒီး ဒီးမ့ၢ်တၢ်တဖၣ်အံၤမၤဖျါထီၣ်တၢ်မၤကမၢ် ဖီလစံာ် အံၤခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤဝဲၤ တၢ်ဃိသမံထံအဖီခိၣ်, ပုၤပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်လၢ အဟံးမ့ဒါ ကမၤလီၤတၢ်လၢလံာ်ကွီၣ်ဒိ 415.00.1 ဒီးတၢ်ဟံဖျါ တၢ်ဃိသမံထံအဂၤတမံၤလၢလၢဘၣ်တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ်အံၤဆူ ကိုကီၢ်ရဲၣ် ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိ ခွဲးယၢ်အခိၣ် ဒီးပုၤလၢလံာ်ခါဂၤလၢအအိၣ်-
- 1. တၢ်ဃိသမံထံလၢအပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်လီၤကွီၣ်ထီၣ်ဒါပုၤကွီၣ်ဖိအဂီၢ်, ကဘၣ်တၢ်တီၣ် ထီၣ်အံၤဆူလီၤကဝီၤပုၤတီၤစၢၤမၤစၢၤပုၤပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ် အခိၣ်, မ့တမ့ၢ်

5. တိစာမေစာတင်လာ တင်မတင်လိာ်တင်ဟ်သုာ်ဟ်သးတင်ရဲာ်ကျဲမေတင်မေ အကျဲအကျဲ မုတမုာ် မကဲထီာ်လိာ်ထီာ်တင် လာတင်ခိဆာ တင်မတရီတပါ ဖိလစံာ်အံ၊ မုတမုာ် ဖိလစံာ်အဂတမံလင်လင်၊ သဲစးတင်သိာ်တင်သီ၊ မုတမုာ် တင်သိာ်တင်သီတင်ဘျုးလီ၊

- B. တင်မကဲာ်ကဒါကွာ်တင်ပာ်ဃုာ်ဒီး၊ ဘာ်ဆာ်တမုာ်တင်ဟ်ပနီာ်၊ တင်မပျဲမေဖုး တင်လာကျဲအကွာ်အဂါတမံလင်လင်၊ တင်မဆာကွာ်တင်လာတင်အ၊ တင်မအနုမတင်တင်တင်၊ မုတမုာ် တင်ကတိဟးဂီပုအလကပီလာတင်ဟ်လီသးနီာ် နီာ်အပူန့ာ်လီ၊ တင်မကဲာ်ကဒါကွာ်အခိပညီ မုာ်စုာ်ကီး တင်မထီဒုာ်ဒါတင်တမံလင်လင် မုတမုာ် တင်မပျဲမေဖုးလာတင် ကမာထီ ဒုာ်ဒါတင်နီာ်လီလာကွာ်ကီရဲာ်၊ မုတမုာ် ပုမတင်ဖိတဂလင်လင်၊ ထီဒုာ်ဒါ ပုမတင်ဖိ မုတမုာ် ပုကွဲဖိတဂလင်လင်လာ အိာ်ဒီးတင်မတင်ဟ်ဖျါထီာ်တင်လာအိာ်ဒီးတင်န့ာ်လာအဂု၊ လာ ကွဲကီရဲာ်မကမာ်တင်န့ာ်လီ၊ တင်ကဟ့ာ်တင်ကမာ်တင်ဟ်ထွဲထီာ်တဖာ် ကဘာ်တင်မအီလာလာလိာ်လိာ် ဆူာ်ဆူာ်လာအကြးဒီးတင်မတရီတပါ ဒီးတင်သိာ်ဃီာ်သီဃီာ်ပုလာ အန့ာ်လီ၊ ပာ်ဃုာ်လာတင်မကဲာ်ကဒါကွာ်တင်အပူ(တဖာ်) လာအဘာ်ဘျုးဘာ်ဒါလီ၊

တင်ရဲလီဒုးသုာ်ညါဖိလစံာ်ဒီးတင်မလီ

- A. တင်ကဟ်ထီာ်ဖိလစံာ်အံတဘိယုာ်ဃီလာကွဲကီရဲာ်တင်သုာ်ထီာ် တဖျါာ်စုာ်စုာ် လာလီကစီတဖာ်လာပုကွဲဖိဒီးကွဲကီရဲာ်ပုဘာ်မူ ဘာ်ဒါတဖာ် န့ာ်လီကွဲာ်သုန့ာ်လီ၊
- B. ဖိလစံာ်အံတင်ကဟ့ာ်လီအီဆူ ကွဲကီရဲာ်တဖျါာ်စုာ်စုာ် ဒီး ပုဟ်းလံာ်ဃးဃာ်မတင်လာအဘျုး လာအတင်ဘာ်ထွဲခိဆာလီာ်သးအိာ်ကဒဲကဒဲ ထီာ်ဒီး ပုကွဲဖိတဖာ်ဖဲ တင်စးထီာ်မတင်ဖဲတင်မအဆာကတိဒီးကွဲကီရဲာ် န့ာ်လီ၊
- C. ဖိလစံာ်အံကဖျါထီာ်လာ တင်ခွဲးတင်ယာ်ဒီးတင်သုဟ်းမူဒါလံာ်ဃးဃာ်အပူလီ၊
- D. ကွဲကီရဲာ် ကဒုးအိာ်ထီာ် တင်မအကျဲအကျဲဘာ်ဃးဒီးတင်တင်ပိာ် သကိးဖိလစံာ်အံဒီးပုကွဲဖိဒီးပုမတင်ဖိတဖာ်န့ာ်လီ၊

တင်ဂုဒီးသနုးဖိသဲစး-

Minn. Stat. § 120B.232 (တင်သကဲာ်ပဝးတင်လဲထီာ်လဲထီတင်ကွဲာ်ဘာ်ကွဲာ်သု)
Minn. Stat. § 120B.234 (တင်ဒီးသဒါပုဖိသုာ်တင်မတရီတပါလာမုာ်ခွါသ့ာ်ထံး တကပတင်ကွဲာ်ဘာ်ကွဲာ်သု)
Minn. Stat. § 121A.03, Subd. 2 (မုာ်ခွါသ့ာ်ထံး, တင်ဘျုးတင်ဘါ, ဒီးတင်မအနုမတင်တင်ဘာ်ဃးဒီးကလုာ် ဒုာ်ဒီးတင်မကမာ်ဖိလစံာ်)
Minn. တင်သိာ်တင်သီ. § 121A.031 တင်မနုးမတင်ဟ်ကွဲာ်အဖိလစံာ် (School Student Bullying Policy)
Minn. Stat. Ch. 363A (Minnesota ပုဟ်ာ်ခိာ်ခိာ်ခိာ်ယာ်တင်သိာ်တင်သီ)
Minn. Stat. § 609.341 (အခိပညီတဖာ်)
Minn. Stat. § 626.556 et seq. (တင်ဟ်ဖျါဘာ်ဃးဒီးတင်မအါမသီမပယုပုဖိသုာ်ဆဲးတဖာ်)
20 U.S.C. §§ 1681-1688 (Title IX တင်ဘျုးဘာ်တင်ကွဲာ်ဘာ်ကွဲာ်သု 1972)
29 U.S.C. § 621 et seq. (သးန့ာ်တင်ဟ်ထံနီဖးလာတင်ဖဲတင်မတင်သိာ်တင်သီအပူ)
29 U.S.C. § 794 (တင်ဘျုးဘာ်မကွဲာ်ထီာ်တင်သိာ်တင်သီ 1973, § 504)
42 U.S.C. § 1983 (ကွဲာ်ထံလာတင်ခွဲးတင်ယာ်လီမကွဲာ်အဂီ)
42 U.S.C. § 2000d et seq. (Title VI ကမုာ်တင်ခွဲးတင်ယာ်တင်သိာ်တင်သီ 1964)
42 U.S.C. § 2000e et seq. (Title VII ကမုာ်တင်ခွဲးတင်ယာ်တင်သိာ်တင်သီ)
42 U.S.C. § 12101 et seq. (ပုအမဲရကဖိလစံာ်အိာ်ဒီးကွဲာ်ဂီတလာတပုတင်သိာ်တင်သီ)

တင်ဂုဒီးသနုးအတင်မနီာ်-

ဖိလစံာ် 101.00- ကလုာ်ဒုာ်တင်ထဲသီးတုးသီး
ဖိလစံာ် 102.00- တင်ခွဲးဂုယာ်ဘာ်ထဲသီးတုးသီး/တမုာ်-တင်ဟ်ထံနီဖး
ဖိလစံာ် 401.00- တင်ဖဲတင်မတင်ခွဲးဂုယာ်ဘာ်ထဲသီးတုးသီး
ဖိလစံာ် 500.00- ဟ်မုာ်ဟ်ခွါတင်ပာ်ဃုာ်
ဖိလစံာ် 501.00- တင်တြီတင်တုာ်လီမုာ်ပုကွဲဖိအသီလာတဖဲသဲစး
ဖိလစံာ် 505.00- တင်တြီတင်မနုးမအိာ်ဃီာ်တင်
ဖိလစံာ် 506.00- ပုကွဲဖိတင်သိာ်တင်သီ-
ဖိလစံာ် 506.02- ပုကွဲဖိတင်သိာ်တင်သီ- တင်ဟ်ဟးထီာ်ကွဲာ်ဒီးတင်ကွဲာ်ကဟ်ကွဲာ်
ဖိလစံာ် 506.03- ပုကွဲဖိတင်သိာ်တင်သီ- တင်ဟ်ပတုာ်တစိာ်တလီာ်
ဖိလစံာ် 520.00- တင်စူးကါစဲးဖိကဟ်ပီညါဒီးတင်ပူဖျး
ဖိလစံာ် 609.00- တင်ဘျုးတင်ဘါ

တပ်တံထဲ III - တပ်မကျိုးကွက်လာ တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်ဘဉ်ဃး တပ်သိဉ်ကွဲသိကွဲတပ်အဂီၢ် (စ့ဉ်ဖိလံပဒိဉ်ကွဲ တပ်မကျိုးကွက် ၅၀၆.၀၀.၀၁)

Minnesota Statute Section 121A.61 လိဉ်ဘဉ် ကွဲကီၢ်ရဲဉ် ကဘဉ်ဒုးအိဉ်ထီဉ် ကွဲကီၢ်ရဲဉ်ဒီဘဉ် ကွဲတပ်သိဉ်ကွဲသိကွဲတပ် ဖိလံစံဉ်လၢအပဉ်ဃုာ် တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်ကျိုးကွက်ဘဉ်ဃးတပ်သိဉ်ကွဲသိကွဲတပ်လၢ ကွဲဖိတဖဉ်, မိာ်ပာ် ဒီး ပုၤကွဲထွဲတပ်ဂုၤတဖဉ်, ဒီး ကွဲပုၤမၤတပ်ဖိ တဖဉ်ကဲဝဲဒ်သိး ကဆုၤထီဉ် တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တခါ ဒီး ကွဲယုတပ်ဘီမၤဘဉ်ထီဉ်တပ် လၢအဘဉ်ဃးဒီး Minnesota Statutes Sections 121A.40 to 121A.61 အတၢ်လိဉ်ဘဉ်တဖဉ်, လၢအပဉ်ဃုာ် တပ်မၤကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ် လီၢ်ကဝီၤ တပ်တံဒုဉ်ဟ်ဃး ဒီး တပ်သိဉ်ကွဲသိကွဲတပ်အဖိလံစံဉ်တဖဉ်လၢ တပ်တမၤကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ်အီၤ ဂုၤဂုၤဘဉ်ဘဉ် မ့တမ့ၢ် တပ်မၤလၢအအိဉ်ဒီးတကွဲတလီၤတၢ်န့ဉ်လီၤ.

စ့ဉ်ဖိလံပဒိဉ်ကွဲ (SPPS) မၤန့ဉ်ဆိဉ်ခဲဝဲလၢ ဖဉ်တံဉ်တဖဉ် အဆိကတီၢ်ကကျိးစးဘျီရဲဉ် တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်တဖဉ် ဃုာ်ဒီး ကွဲခိဉ် မ့တမ့ၢ် ကွဲခိဉ်စၢၤတဖျးလၢအဆုၤထီဉ် ဖိးသဲစး တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်ဒီးဘဉ်အဆၢကတီၢ်န့ဉ်လီၤ. နတၢ်ကျိးစးဘျီရဲဉ်တပ်တဖဉ် မ့တမ့ၢ်တကဲထီဉ်လိဉ် ထီဉ်ဘဉ်န့ဉ်, ပုၤကဘဉ်ဆုၤထီဉ် ဖိးသဲစး တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်လၢအကဘဉ်စ့ဝဲ Discipline Complaint Procedure (တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ် တပ်ကျိုးကွက်ဘဉ်ဃးတပ်သိဉ်ကွဲသိကွဲတပ်) လိာ်တကွဲဒီးန့ဉ်လီၤ.

A. ဖိးသဲစး တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်ကျိုးကွက်မၤဒီးလၢလၢအသိး -

၁. ကွဲဖိတဖဉ်, မိာ်ပာ်တဖဉ် ဒီး ပုၤကွဲထွဲတပ်ဂုၤတဖဉ်, ဒီး ကွဲပုၤမၤတပ်ဖိတဖဉ် ဆုၤထီဉ် တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်တခါ ဒီး ကွဲယုတပ်ဘီမၤ ဘဉ်ထီဉ်တပ်ဘဉ်ဃး Minnesota Statutes Sections 121A.40 to 121A.61 အတၢ်လိဉ်ဘဉ်တဖဉ်, လၢအပဉ်ဃုာ်ဒီး တပ်မၤကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ် လီၢ်ကဝီၤ တပ်တံဒုဉ်ဟ်ဃး ဒီး တပ်သိဉ်ကွဲသိကွဲတပ်အဖိလံစံဉ်တဖဉ်လၢ တပ်တမၤကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ်အီၤဂုၤဂုၤဘဉ်ဘဉ် မ့တမ့ၢ် တပ်မၤလၢ အအိဉ်ဒီး တပ်ကွဲတလီၤတၢ်န့ဉ်လီၤ.

၂. ပုၤလၢအဟံဉ်ဖျီထီဉ်တၢ်ဂ့ၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤတံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်တဂၤ ကြးစးကါ ၅၀၆.၀၀.၁ လိာ်တကွဲဒီးန့ဉ်လီၤ. လိာ်တကွဲဒီး အဝဲအံၤ နမၤန့ဉ် အီၤ သ့ဝဲ spps.org/rights_and_responsibilities ပုၤယဲးဖိခိဉ်န့ဉ်လီၤ. ပုၤဟံဉ်ဖျီထီဉ်တၢ်ဂ့ၢ်တဂၤ မ့ၢ်လိဉ် ဘဉ်တၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤလၢ ကမၤ ပုၤလိာ်တကွဲဒီးအဂီၢ်န့ဉ်, အဝဲသ့ဉ်ဃုထီဉ်တပ်မၤစၢၤလၢ ကွဲအအိဉ်သ့ဝဲဒ်န့ဉ်လီၤ.

၃. Discipline Complaint Procedure အလိာ်တကွဲဒီး ကြးတၢ်ဆုၤအီၤလၢ တဆဲလွဲ(၁၄)သီအတီၢ်ပူၤ စးထီဉ်လၢတပ်သိဉ်ကွဲသိကွဲတပ် အနီၤန့ဉ်လီၤ. တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်တခါလၢလၢအဘဉ်တၢ်ဆုၤအီၤ လၢ တဆဲလွဲ(၁၄) သီအ မံဉ်ညါန့ဉ် တပ်တဆိဉ်ကွဲကွဲထီအီၤဘဉ်.

၄. ဖိးန့ဉ်လိာ်အခါ, Discipline Complaint Procedure လိာ်တကွဲဒီး ကဘဉ်တၢ်ဆုၤအီၤဆူ Assistant Superintendent လၢအကွဲထွဲဟ့ဉ်ကွဲဟ့ဉ်ဖးကွဲကွဲ ကွဲဖိလၢဘဉ်တၢ်ဆုၤထီဉ်အဂီၢ်တဂၤထီဉ်ကွဲအလီၤန့ဉ်လီၤ. Assistant Superintendent ကြးဝဲဘဉ်ဝဲတဂၤ ကပၤဆုၤကွဲသမံးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိး ဒီး တပ်မၤနီဉ်မၤယါအစၢတမံလၢလၢ ဒီး ကဟံးန့ဉ်စ့ၢ်ကွဲမုဒါလၢ ကဟံးဃးဒီး မၤဘဉ်လိာ် ပုၤဟံးန့ဉ်တပ်မၤနီဉ်မၤယါတမံလၢလၢန့ဉ်လီၤ.

၅. တပ်သိထံသမံးတၢ် တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ် ကဘဉ်တၢ်စးထီဉ်မၤအီၤလၢ သၢ(၃)သီအနီၤတီၢ်ပူၤဖဲ တၢ်ဒီးန့ဉ်လိာ်တကွဲဒီး အခါန့ဉ်လီၤ.

၆. တပ်သိထံသမံးတၢ် ကဘဉ်တၢ်ပၤဆုၤမၤအီၤ Assistant Superintendent အကြးအဘဉ်တဂၤ မ့တမ့ၢ် ခိဉ်န့ဉ်တဂၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤလၢ ဘဉ်တပ်လီၤအီၤလၢ ကွဲကီၢ်ရဲဉ်န့ဉ်လီၤ.

၇. တပ်သိထံသမံးတၢ် ကဟ့ဉ်လီၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တခါလၢ ပုၤလၢပဉ်ဃုာ်တဖဉ် ကဆုၤထီဉ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးအဂုၤဂုၤ လၢအဘဉ်ထွဲ ဒီးတပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်န့ဉ်လီၤ.

၈. Assistant Superintendent မ့တမ့ၢ် ခိဉ်န့ဉ် ကြးကွဲနီဉ်ကွဲးယါ တၢ်ဂ့ၢ်ကျိးတံဖဲ လိာ်တကွဲဒီး ၅၀၆.၀၀.၁ အဖီခိဉ် ဒီး ကြးဟ့ဉ်လီၤ အတၢ်ကွဲးဟံဉ်ဖျီထီဉ်အတၢ်ဆၢတၢ်ဆူ ပုၤဟံးဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်အအိဉ် လၢဘျီရဲဉ် တပ်တံထီဉ်တပ်မဉ်တခါစုာ်ဒီး ပဉ်ဃုာ်တၢ်လၢအယုထီဉ် န့ဉ်ဝဲတဖဉ် ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကျိးတံန့ဉ်လီၤ.

၉. တပ်သိထံသမံးတၢ် မ့ၢ်ထီဉ်ဝဲလၢ Minnesota Statutes Sections 121A.40 to 121A.61 အတၢ်လိဉ်ဘဉ်တဖဉ်, လၢအပဉ်ဃုာ် လီၢ်ကဝီၤ အဖိလံစံဉ်တဖဉ်လၢ တပ်တမၤကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ်အီၤ ဂုၤဂုၤဘဉ်ဘဉ် မ့တမ့ၢ် တပ်မၤလၢအအိဉ်ဒီး တပ်ကွဲတလီၤတၢ်န့ဉ်, တပ်ဘီမၤဂုၤထီဉ်တၢ် အတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျိးကဘဉ်တၢ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်အီၤဒ်သိးကဘဉ်ကွဲဖိ အတၢ်မၤနီဉ်မၤ ဃါ ဒီး ဟ့ဉ်လီၤတၢ်သိဉ်လိ, တပ်ဟံးစုာ်န့ဉ်ကျိး မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့ဟံးမူဟံးဒါတပ်မၤကျိးကျိးတဖဉ်ဆူ ကွဲပုၤမၤတပ်ဖိလၢအကြး တဖဉ်ဒ်သိးအကမၤလီၤတံဖိဒီး အကလူၤဟံးမၤထွဲတံဖိတပ်မၤလၢ အကြးအဘဉ် ဃုာ်ဒီး ဖိလံစံဉ်လၢခါဆူညါအပူၤန့ဉ်လီၤ.

၁၀. ကွဲကီၢ်ရဲဉ် ကဟံးဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်ဖိ, ကွဲဖိ, ပုၤတဂၤစုာ်စုာ်လၢဘဉ်တပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်အီၤ ဒီး ပုၤအုဉ်သး အနီၢ်ကစၢ်အ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးတသ့ဖဲအသ့, ပဉ်ဃုာ် ကွဲကီၢ်ရဲဉ် ဖိးသဲစးပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါလၢသိထံသမံးတၢ်, ဟံးန့ဉ်ဂုၤဝဲကြးဝဲဘဉ်ဝဲ, ဒီး ကွဲဟံးထီဉ် ကွဲတၢ်ဂ့ၢ်ဆူ ပုၤဟံးဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ် ဃုာ်ဒီး တၢ်ဆၢတၢ်အလိာ်လိာ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ.

၁၁. တပ်မၤဆၢကွဲတၢ် မ့တမ့ၢ် တပ်မၤကွဲကွဲတၢ်လၢထီဉ်ဒါပုၤတဂၤလၢလၢလၢ, အိဉ်ဒီးတၢ်န့ဉ်လၢကမၤဂုၤတၢ်, ဟံဉ်ဖျီနီၢ်နီၢ် အတၢ်ဆိဉ်မိဉ်, ဟံတၢ်ကမဉ်လၢပုၤအလီၤ, မ့တမ့ၢ် ဟံဉ်ဖျီတပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်န့ဉ် ဘဉ်တၢ်တြီဃာ်အီၤလီၤ. ပုၤတဂၤစုာ်စုာ်လၢ ဘဉ်တၢ်သ့ဉ်ညါအီၤ လၢ အမၤဆၢကွဲတၢ် မ့တမ့ၢ် မၤကွဲကွဲတၢ်လၢအထီဒါပုၤတဂၤလၢလၢလၢ အိဉ်ဒီးတၢ်န့ဉ်လၢကမၤဂုၤ တၢ်, ဟံဉ်ဖျီနီၢ်နီၢ်အတၢ်ဆိဉ်မိဉ်, ဟံတၢ်ကမဉ်လၢပုၤအလီၤ, မ့တမ့ၢ် ဟံဉ်ဖျီတပ်တံဒုဉ်ဟ်ကမဉ်တပ်န့ဉ် ကဘဉ်တၢ်ဟံးန့ဉ်ဂုၤဝဲသိဉ် ကွဲသိကွဲအီၤ လၢအပဉ်ဃုာ် ကွဲကီၢ်ရဲဉ် ဖိလံစံဉ်တဖဉ်, တပ်မၤကျိုးကွက်တဖဉ်, ဒီး တၢ်အၢဉ်လီၤကြးဝဲဘဉ်ဝဲတမံလၢလၢလၢ လၢပုၤအၢဉ်လီၤတူၢ်လိာ်ဝဲန့ဉ်လီၤ.

၁၂. တပ်ဟံဉ်ဖျီလၢအိဉ်ဒီးတၢ်တမ့ၢ်တတီ မ့တမ့ၢ် အဘျုးတအိဉ်တဖဉ်န့ဉ်ဘဉ်တၢ်တြီအီၤလီၤ. ပုၤတဂၤစုာ်စုာ်လၢဘဉ်တၢ်သ့ဉ် ညါအီၤလၢ အဆုၤထီဉ်တပ်ဟံဉ်ဖျီလၢအိဉ်ဒီးတၢ်တမ့ၢ်တတီ မ့တမ့ၢ် အဘျုးတအိဉ်တဖဉ်န့ဉ် ကဘဉ်တၢ်ဟံးန့ဉ်ဂုၤဝဲသိဉ်ကွဲသိ ကွဲအီၤလၢအပဉ်ဃုာ် ကွဲကီၢ်ရဲဉ် ဖိလံစံဉ်တဖဉ်, တပ်မၤကျိုးကွက်တဖဉ်, ဒီး တၢ်အၢဉ်လီၤကြးဝဲဘဉ်ဝဲတမံလၢလၢလၢ အၢဉ်လီၤတူၢ်လိာ်ဝဲန့ဉ်လီၤ.

တပ်မၤကျိုးကွက်အဝဲအံၤကဘဉ်တၢ်ဟံးထီဉ်အီၤလၢ ကွဲကီၢ်ရဲဉ်ပုၤယဲးဖိခိဉ် ဒီး ကအိဉ်ဖျီဝဲဝဲ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီးမူဒါ အလိာ်ဟံးဃာ် အပူၤန့ဉ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ

တၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်ထံသီးတုၤသီး/တမ့ၢ်-တၢ်ဟံၣ်ထံနီၤဖးဖိလံာ်

SPPS တအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်တလီၤဟံၣ်ထံနီၤဖးတၢ်လၢ ကလုာ်ဒွၢ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၢ်ပုၤ, တၢ်ကဲမုၢ်ခွါ, ဖျါသးတဖျါသးအပတီၢ်, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, သးနီၣ်, ဖဲးဘျီအလွဲၢ်, တၢ်ဘျီတၢ်ဘါ, တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကဲမုၢ်ခွါ ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးလၢ တၢ်ကဲမုၢ်ခွါ, တၢ်လီၤစၢၤလီၤသ့ၣ်, တၢ်အပတီၢ်ဘၣ်သး ဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ်ကဗျါတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ, တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးလၢ မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတကပၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်, ဟံၣ်ဖိဃီတၢ်အိၣ်သး, ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဲကရၢဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ လၢလီၤကဝီၤခိၣ်မဲးရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သံကွၢ်သိၣ်ဒီးဘၣ်ထံဒီး တၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ထံနီၤဖးဖိလံာ်န့ၣ် တၢ်ကြးဆၢထီၣ်အီၤလီၤလီၤ ဆူ 360 Colborne Street, Saint Paul, MN 55102 မ့တမ့ၢ် ကိး ၆၅၁-၇၄၄-၆၉၅၀ န့ၣ်တက့ၢ်. ၄၁၅ လံာ်တကွၢ်ဒိကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤဒီးသီး ပုၤကဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထံလီၤသးဒီး တၢ်ကွၢ်တလီၤတၢ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ထံနီၤဖးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တၢ်တၢ်အိၣ်အတၢ်လၢအိၣ်ထီၣ်သ့သ့ၣ်တဖၣ် လၢအဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတၢ်အပနီၣ်အကွၢ်အဂီၢ် လၢဘၣ်တၢ်ဒီးသဒါအီၤတဖၣ် - spps.org/form415.

လၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဟံၣ်ထံနီၤဖး, တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တၢ်တၢ်မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကမၢ် တၢ်အဂၢၢ်အဂီၢ်-

- **ပုၤမၤတၢ်ဖိ** - ဆဲးကျိး Human Resources ဖဲ 651-767-8200 မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤတၢ်ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်ထံသီးတုၤသီး (Equal Employment Opportunity- (EEO) အဝဲၤဒီး ဖဲ ၆၅၁-၇၄၄-၆၉၅၀ န့ၣ်တက့ၢ်. ၄၁၅ လံာ်တကွၢ်ဒိကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤဒီးသီး ပုၤကဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထံလီၤ သးဒီး တၢ်ကွၢ်တလီၤတၢ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ထံနီၤဖးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တၢ်တၢ်အိၣ်အတၢ်လၢအိၣ်ထီၣ်သ့သ့ၣ်တဖၣ် လၢအဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ တၢ်အပနီၣ်အကွၢ်အဂီၢ်လၢဘၣ်တၢ်ဒီးသဒါအီၤတဖၣ် - spps.org/form415.
- **ပုၤကွဲးဖိတဖၣ်** - အဆိကတၢ်ဆဲးကျိး ကွဲး/တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ကွဲးခိၣ်, ဒီးကိး EEO ပုၤန့ၣ်တၢ် ဖဲ ၆၅၁-၇၄၄-၆၉၅၀ လၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကွၢ်တလီၤတၢ် ဒီးတၢ်ဟံၣ်ထံနီၤဖး, ပုၤဃုာ်ဒီး Title IX (တၢ်ဟံၣ်ထံနီၤဖး လၢမုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတကပၤ ဒီး တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တၢ်တၢ်လၢအဘၣ်သးဒီး မုၢ်ခွါဂ့ၢ်ဝီ) တၢ်မၤ တရီၤတပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကမၢ်ပုၤကွဲးဖိပုၤ ဟံၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ၄၁၅ လံာ်တကွၢ်ဒိကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤဒီးသီး ပုၤကဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထံလီၤသးဒီး တၢ်ကွၢ်တလီၤတၢ် ဒီးတၢ်ဟံၣ်ထံနီၤဖးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအနုမၤတံာ်တၢ်တၢ်အိၣ်အတၢ်လၢအိၣ်ထီၣ်သ့သ့ၣ်တဖၣ် လၢအဒီးသန့ထီၣ် အသးလၢတၢ်အပနီၣ်အကွၢ်အဂီၢ် လၢဘၣ် တၢ်ဒီးသဒါအီၤတဖၣ် - spps.org/form415. ပုၤမၤကမၢ်တၢ်တကလၢတၢ်လီၤကွၢ်အီၤ မ့မ့ၢ်ပုၤကွဲးဖိန့ၣ်, အဆိကတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤအသး ဆူကွဲးခိၣ်အိၣ်တက့ၢ်. ကျဲးအဂၢၢ်တဘိလၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤကမၢ်တၢ်ဆူ Assistant Superintendent လၢကွဲးအဂီၢ် ဖဲ ၆၅၁-၇၆၉-၈၁၃၃ န့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤကွဲးဖိလၢအိၣ်ဒီးနီၣ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတဆူၣ်တချုၤတဖၣ်

စ့ၣ်ဖိလံာ်ခိၣ်ကွၢ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲးတဖၣ်

- တၢ်ကွဲးဘၣ်ကွဲးသ့လီၤဆီဝဲကျဲး- 651-767-8321
- 504 ပုၤမၤဆူၣ်ကျဲးတၢ်အိၣ်- 651-767-8380

တမ့ၢ် - စ့ၣ်ဖိလံာ်ခိၣ်ကွၢ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲးတဖၣ်

- MDE (Minnesota တၢ်ကွဲးဘၣ်ကွဲးသ့ဝဲကျဲး)- 651-582-5200
- PACER (မိၢ်ပၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကွဲးတဲစၢၤတၢ်ကရၢကရီၤလၢ တၢ်ကွဲးဘၣ်ကွဲးသ့ခွဲးယၢ်အဂီၢ်)- 952-838-9000

ကွဲးပုၤသမံသမိးတၢ် (Ombudsperson)

SPPS ပုၤသမံသမိးတၢ် (Ombudsperson) မၤစၢၤပုၤကွဲးဖိတဖၣ်, မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဒီးပုၤတဝၢ်ကရၢဖိတဖၣ်လၢ ကယုၣ်လီၤကွဲးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပီၢ်တဖၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တတုၤ ထီၣ်ဒီးတၢ်အစၢၤလၢအသးမိၢ်ဒီးကွဲးပုၤမၤဆူၣ်ကျဲးတၢ်တဖၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိကရၢဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွဲးပုၤသမံသမိးတၢ် (Ombudsperson) မၤစၢၤတၢ်လၢလံာ်သ့-

တဲကျဲးစၢၤတၢ်အစၢၤဒီးကွဲးသရၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤမၤဆူၣ်ကျဲးတၢ်

- ဆဲးကျိးတဲသကိးတၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤဒီးကွဲးသရၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤမၤဆူၣ်ကျဲးတၢ်
- နီၣ်ပၢ်ကွဲးဖိလံာ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျီအကျိးအကျဲးတဖၣ်
- ဘျးစဲနီၣ်ပုၤဒီးကွဲးကီၢ်ရဲၣ်ပုၤမၤတၢ်ကရၢဖိလၢအဘၣ်ဘျးဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ဝဲဒီး
- ထၢဖျိဟံၣ်ဖျိ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲးထီၣ်ရဲၣ်ဘၣ်သးဒီး ကွဲးကီၢ်ရဲၣ်. ဆဲးကျိး ပုၤသမံသမိးတၢ် (Ombudsperson) ခီဖျိ ကိး 651-767-8394 မ့တမ့ၢ် လၢအတၢ်န့ၣ်အဖိခိၣ် ဖဲ- spps.org/ombudsperson.

ကီၢ်စဲၣ်ဒိဘၣ်တၢ်သမံသမိး - မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွဲးထွဲတၢ်အတၢ်ဆၢတၢ်လၢတန့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်

ခီဖျိမၤပုၤလံာ်ကွဲးဒိအံၤအယံ, နအၢၣ်လီၤအီၤလီၤလၢနပုၤကွဲးတန့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်လၢကီၢ်စဲၣ်ဒိဘၣ်တၢ်သမံသမိးတဖၣ်အပူၤဘၣ် ဒီး တဒီးန့ၢ်ဘၣ်နီၣ်တဂၢၢ်စုာ်တၢ်သမံသမိး အစၢၤတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်ဆူၣ်ကဒါက့ၢ်လံာ်ကွဲးဒိအံၤဆူၣ်ပုၤကွဲးအကွဲး တချုးလၢတၢ်ပၤဆူၣ်ကျဲးတၢ်သမံသမိးလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးတဖၣ်-

မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤပၢ်ဃုာ် တၢ်န့ၣ်ကျဲၤ ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ

န့ၣ်ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် အတၢ်န့ၣ်လီၤပၢ်ဃုာ် လၢကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးတဖၣ်အပူၤန့ၣ် အရ့ၣ်ဒ်ဝဲ မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤပျဲ န့ၣ်ဒီး န့ၣ်ကီရ်လီၤကဝီၤ မၤလီၤတၢ် ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် အိၣ်ဒီး အခွဲးလၢ ကမၤန့ၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အကံၢ်အစီၤလၢအထီၤ န့ၣ်လီၤ. အပူၤကွၢ်, ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ်အိၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတလၢတပူၤတဖၣ် ဒီး ပုၤမၤလီၤအဲကလံးကျိၢ် တဖၣ် အါတ ကွၢ် တၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်ကွၢ်အီၤ လၢကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးတဖၣ်လီၤ. ဖဲ ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် န့ၣ်လီၤပၢ်ဃုာ် လၢ ကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးအခါ, ကွၢ်တဖၣ် ဒီး ပုၤသိၣ်လိ တၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါမးလၢကထံၣ်သ့ၣ်ညါလၢ ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ်မၤတၢ် မၤအသးဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤ မၤစၢၤကွၢ်တဖၣ် ဆဲးမၤဂ့ၢ်ထီၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ လၢအဝဲသ့ၣ် ဟ့ၣ်လီၤကွၢ်ကွၢ် ဒီး ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ကရူၢ်, တီၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် လံာ်တၢ်မၤလိတဖၣ် လၢအကလိၣ်ဘၣ် အါထီၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးတဖၣ် ဘၣ်ထွဲဒီး တီၤပတီၢ်တဖၣ်

ကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးတဖၣ် ဒီးသန့ၤထီၣ်အသး လၢ [Minnesota Academic Standards](#) မ့တမ့ၢ် [WIDA English Language Development Standards](#)လီၤ. တီၤပတီၢ်တဖၣ် အံၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် ဒီး တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ် လၢ ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် ကြးမၤလိဝဲဒၣ်လၢ K-12 ကီရ်လီၤကဝီၤ ဒီး ခုးထၢၣ် ကွၢ်တဖၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် (Minnesota) ဟံ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အကံၢ်အ စီၤလၢအပတီၢ်ထီၣ် ဒ်တၢ်အရ့ၣ်ဒ်အသး ဒီး ကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိး တဖၣ် ဟ့ၣ်လီၤ ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တဖၣ် ဒီး ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ခွဲးဂ့ၢ် ယာ်ဘၣ် လၢကသမံထံ ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် ကွၢ် အတၢ်မၤန့ၢ်တၢ်လီၤ.

မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် တၢ်သမံသမိး လၢအကျိၢ်ဘၢတၢ်ခဲလၢခဲဆ့ Minnesota Comprehensive Assessments (MCA)

MCA ဒီး တၢ်သမံသမိး အဂၤတဖၣ် (မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် တၢ်မၤကွၢ် အခဲဒ်မံၣ်တၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ် (Minnesota Test of Academic Skills - MTAS)/Alternate MCA) တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲ တန့ၣ်တဘျီ တၢ်သမံသ မိး တၢ်ဖးလံာ်, တၢ်ဂီၢ်တၢ်ဒူး ဒီး စဲအံၤ လၢအဟ့ၣ်လီၤ မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် K-12 အခဲဒ်မံၣ် တၢ်မၤလိမၤဒီး တီၤပတီၢ် တဖၣ် (Minnesota K-12 Academic Standards) အ ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် အတၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဂီၤ လီၤ.

WIDA ACCESS ဒီး WIDA Alternate ACCESS လၢ ပုၤမၤလီၤအဲကလံးကျိၢ် တဖၣ်အဂီၢ်

WIDA ACCESS ဒီး WIDA Alternate ACCESS တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲ တန့ၣ်တဘျီ တၢ်သမံသမိးတဖၣ် လၢပုၤမၤလီၤ အဲကလံးကျိၢ် အဂီၢ် လၢ အဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃးဒီး အဝဲသ့ၣ် အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် လၢ တၢ်မၤလိ မၤဒီး အဲကလံးကျိၢ် အခဲဒ်မံၣ်လံာ်ဒ်လဲၤထီၣ်, ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ WIDA အဲကလံးကျိၢ် တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် တီၤပတီၢ်တဖၣ် အစီၤခိၣ်လီၤ.

ကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးတဖၣ် မၤစၢၤ ဟံၣ်ဖိဃီဖိ ဒီး ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ်

တၢ်န့ၣ်လီၤပၢ်ဃုာ်လ ကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးတဖၣ် ဟ့ၣ် ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် ထံၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ် အဝဲသ့ၣ် အပူၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဂီၤ အဃိ အဝဲသ့ၣ် ဟ့ၣ်ကူၣ်တဲ စၢၤတၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤန့ၢ်တၢ်လီၤ လၢကွၢ်အပူၤသ့န့ၣ်လီၤ. တီၤထီၣ်ကွၢ်မိၢ်ပၢ် က စူးကါ MCA အစၢၤတဖၣ်သ့-

- ဖျါကွၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ တၢ်န့ၣ်ဆဲးလီၤမံၤ တၢ်ဃုထၢ Postsecondary Enrollment Options (PSEO) လၢ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ အကြးဝဲဘၣ်ဝဲ iလၢ အတီၤ 10 အပူၤလီၤ.
- တၢ်ဟံၣ်လီၤ တၢ်မၤလိတၢ်လီၤတၢ်ကျိၤ ဖဲ မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် ကီရ်စံ (Minnesota State) ခီလုၢ်ကွၢ် မ့တမ့ၢ် ဖျါကွၢ်မိၢ်ပၢ် လီၤ. ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် မ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ် အမးလၢတၢ်အိၣ် ကတံာ်ကတီၤသး လၢကထီၣ်ခီလုၢ်ကွၢ် န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်တလိၣ်ဟံးန့ၢ် တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်, တၢ်မၤလိ လၢတၢ်တလိၣ်ဘၣ်မးခြးဒူး လၢ လံာ်တၢ်မၤလိဝဲန့ၣ်အဂီၢ်ဘၣ်.

ပုၤမၤလီၤအဲကလံးကျိၢ် လၢအဟံးန့ၢ် WIDA ACCESS မ့တမ့ၢ် WIDA Alternate ACCESS ဒီး တုၤထီၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ် လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်, အိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးဂ့ၢ်ယာ် ဘၣ် လၢကဟးထီၣ်လၢ EL တၢ်မၤစၢၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးန့ၢ် ကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိး မၤစၢၤ န့ၣ်ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် အကွၢ်

ကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးတဖၣ် ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဆူန့ၣ် ဒီး ကီရ်လီၤကဝီၤ ဘၣ်ဃးဒီး ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် ဆဲးကျိးဆဲးကျိးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢအဝဲသ့ၣ် မၤ လိန့ၢ် လၢကွၢ်အပူၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အံၤ မၤစၢၤ-

- ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တဖၣ် သမံထံ အဝဲသ့ၣ် အတၢ်သိၣ်လိ တၢ်ဖီးတၢ်လိတဖၣ်.
- ကွၢ် ဒီး ကီရ်လီၤကဝီၤ ဒူးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်တတိတလိၤတဖၣ် လၢ ကရူၢ်တဖၣ် အဘၣ်စၢၤ, ဃုသ့ၣ်ညါ တၢ်ကထီၣ်သးအဂံၢ်ထံးနီၢ်နီၢ်တဖၣ် ဒီး မၤကဲထီၣ် လိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်လီၤ.
- ကွၢ် ဒီး ကီရ်လီၤကဝီၤ ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ် မၤတၢ်ဆၢတံာ် လၢကစူးကါ ကျိၣ်စ့ ဒီး တၢ်မၤစၢၤတဖၣ် လၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် ခဲလၢ ခဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤပၢ်ဃုာ် လၢကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးတဖၣ် အပူၤ

ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤပၢ်ဃုာ် လၢကီရ်စံဒီဘွန် အပူၤ ဒီး တၢ်သမံသမိး လၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤ လၢလီၤကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် အတၢ်ဃုထၢလီၤ. န့ၣ်ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် လၢနတဒူးန့ၣ်လီၤပၢ်ဃုာ် န့ၣ်ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် လၢကီရ်စံဒီဘွန် တၢ်သမံသမိးအပူၤ န့ၣ်, ဝံသးစူၤ ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဂ့ၢ် လၢနတၢ်ဆၢတံာ်အဂီၢ် ဖဲကဘျိးပၤဟံၣ်ထွဲထီၣ်အဖီခိၣ် န့ၣ်တက့ၢ်. ဆဲးကျိၤ န့ၣ်ပုၤကွၢ်မိၢ်ပၢ် အကွၢ်လၢ ကမၤလိအါထီၣ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်သမံသမိး လၢတၢ်ဃုထီၣ်အီၤ လၢလီၤကဝီၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဟံၣ်ထွဲထီၣ်အံၤ လၢတၢ်တန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ် လၢ ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဘၣ် တၢ်သမံသမိးတဖၣ် အပူၤ

- ပုၤကိၣ်မိ တဒီးန့ၣ်ဘၣ် နီၣ်တဂၤစုာ်စုာ် အမးဘၣ်. လၢ WIDA ACCESS ဒီး WIDA Alternate ACCESS အဂီၢ်, ပုၤကိၣ်မိ တအိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးဂၤယာ်ဘၣ် လၢကဟးထီၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ် လၢ EL တၢ်မၤစၢၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.
- ကိၣ်ဒီး ကီၢ်ရၣ်လီၤကဝီၤ တၢ်သမံသမိး အစၢတဖၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တလၢပဲၤဘၣ်, တၢ်အံၤ မၤကီၢ်မၤခဲအါထီၣ်တၢ် လၢကအိၣ်ဒီး ပုၤကိၣ်မိ အတၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဂီၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲးလီၤ.
- ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဘၣ် တၢ်သမံသမိး လီၤတၢ်လီၤဆဲး နီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးတဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤကိၣ်မိလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ခဲလၢာ်, ပၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤလၢအတန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်တန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒီး တၢ်သ့ဟံးမူဒါ အစၢတဖၣ်, လၢ အကမၤဘၣ်ဒီး ကိၣ် အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကဘၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ လၢတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်ညါ ဟံၣ်နီၣ်အီၤလၢ တၢ်မၤန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(education.mn.gov > Students and Families > Programs and Initiatives > Statewide Testing)

သမံသမိးဒီး နလီၤကဝီၤ ကိၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်လီၤကဝီၤ လၢကထံၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ် လၢမ့ၢ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်ထွဲထီၣ်အံၤ အဂၤအိၣ် တမံၤလၢလၢ လၢတၢ်တန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်အဂီၢ်ခါ န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်

- လၢတၢ်ထီၣ်ဃုာ်အဖီခိၣ်, ပုၤကိၣ်မိ စူးကါ တၢ်သိၣ်လိ တၢ်ဆၢကတီၢ် ၅၂.၁% လၢ ကဟံးန့ၢ် ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဘၣ် တၢ်သမံသမိးတဖၣ် လၢတန့ၣ်စုာ်စုာ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် (Minnesota) သဲးစးတၢ်ဘျုး ဟံၣ်နီၣ် တၢ်ဆၢကတီၢ်ခဲလၢာ်ဟံၣ်ဖျါတကတီၢ် လၢပုၤကိၣ်မိ စူးကါသ့လၢ ကဟံးန့ၢ် ကီၢ်ရၣ်လီၤကဝီၤ အဂၤ- မ့တမ့ၢ် ကိၣ်ဒီးဘၣ် တၢ်သမံသမိး တဖၣ်တုၤလၢ 11 န့ၣ်ရံၣ် မ့တမ့ၢ် စူးန့ၢ်အန့ၣ် လၢ တၢ်ထီၣ်ကိၣ်တၢ်မၤလိတန့ၣ်စုာ်စုာ်, ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ တၢ်အိၣ်တီၤကိၣ်အဖီခိၣ် လီၤ.
- ကီၢ်ကီၢ်ရၣ်ကိၣ်လီၤကဝီၤ ဒီး ခူးထၢၣ် (charter) ကိၣ်တဖၣ် တၢ်လိၣ်ဘၣ် လၢကဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်သမံသမိး လံာ်န့ၣ်လံာ်လၢ လၢအဝဲသ့ၣ် အဟံးယၢသန့ၤအဖီ ခိၣ် တချုး လၢအိးကထီၣ်ဘၣ် 1 သီ တၢ်ထီၣ်ကိၣ် တၢ်မၤလိန့ၣ်တန့ၣ် စုာ်စုာ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ် န ကီၢ်ရၣ်ကိၣ်လီၤကဝီၤ မ့တမ့ၢ် ခူးထၢၣ်ကိၣ် ပုၤယၢသန့ၤ လၢကမၤန့ၣ်အါ ထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢတၢ်သမံသမိးတဖၣ် အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဘၣ် တၢ်သမံသမိး- မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် တၢ်ဆၢတၢ် လၢ တန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်

ဒီဖျါ နမၤပုၤ လံာ်ကီၢ်ဒီးအံၤအယီ, နအၢၣ်လီၤအီၤလီၤ လၢနပုၤကိၣ်မိ တန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ် လၢ ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဘၣ် တၢ်သမံသမိးတဖၣ်အပူၤ ဘၣ် ဒီး တဒီးန့ၣ်ဘၣ် နီၣ်တဂၤစုာ်စုာ် တၢ်သမံသမိးအစၢတဖၣ်လီၤ. လံာ်ကီၢ်ဒီးအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဆုၢ်ထီၣ်အီၤဆူ နပုၤကိၣ်မိအကိၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်လီၤကဝီၤဝဲဒၣ်း တချုးတၢ်သမံသမိးန့ၣ်လီၤ.

မံၤခိၣ်ထံး- _____ မံၤ ခၢၣ်သး- _____ မံၤ ကတၢ်- _____

အိၣ်ဖျါမုၢ်နီၣ်- _____ မၤလိတီၤအခဲအံၤ လၢကိၣ်အပူၤ- _____ ပုၤကိၣ်မိ ID တၢ်အုၣ်သးနီၣ်ဂံၢ် (မ့ၢ်သ့ၣ်ညါ)- _____

ကိၣ်- _____ ကီၢ်ရၣ်လီၤကဝီၤ- _____

မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် အမံၤ (ကွဲးလီၤ)- _____

မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ- _____ မုၢ်နီၣ်- _____

တၢ်ဂ့ၢ် လၢ တၢ်ဂ့ၢ်လိာ် - _____

ဝံသးစူၤ ဒုးန့ၣ် ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဘၣ် တၢ်သမံသမိး(တဖၣ်) လၢ နပုၤကိၣ်မိတန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢ တၢ်ထီၣ်ကိၣ်တၢ်မၤလိတန့ၣ်အံၤ အပူၤ-

☐ MCA တၢ်ဖးလံာ်/Alternate MCA
 ☐ MCA စဲအ့ၣ်/Alternate MCA

☐ MCA တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွဲး/MTAS
 ☐ WIDA ACCESS/WIDA Alternate ACCESS

ဆဲးကျါ နက့ၢ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်လီၤကဝီၤ လၢကမၤန့ၣ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢ တၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ် တၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် လၢလီၤကဝီၤ တၢ်သမံသမိးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

(တၢ်နီၣ်- လံာ်ကီၢ်ဒီးအံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ထဲလၢ 20 _____ တုၤ 20 _____ တၢ်ထီၣ်ကိၣ်တၢ်မၤလိန့ၣ် အဂီၢ်လီၤ.)